

BILAG
TIL
BETÆNKNING
AFGIVET AF KOMMISSIONEN
AF 25. OKTOBER 1957
OM
UDENRIGSTJENESTEN

BETÆNKNING NR. 270

KØBENHAVN 1960

35 4/24 22

BILAGSFORTEGNELSE.

	Side
1. Udtalelse af 19-oktober 1960 fra finansministeriet.....	5
underbilag: Udtalelse af 12. oktober 1960 fra lønningsrådet.....	6
2. Udenrigstjenestens lønnede personel pr. 1. april 1960.....	9
3. Forslag til lov om ændringer i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger.....	11
underbilag: Skrivelse af 12. august 1960 fra Ministerialbetjentforeningen.....	36
4. Forslag til lov om udenrigstjenesten.....	37
5. Oversigt over udenrigsministeriets organisation efter gennemførelsen af kommissionens forslag.....	43
6. Økonomiske forhold i Afrika.....	45
underbilag: Kort over Afrika.....	51
7. Økonomiske forhold i Mellemerika.....	53
8. Forslag til lov om ændringer i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd.....	55
9. Reglement om kancellister i udenrigstjenesten.....	59
underbilag: Overenskomst af 13. februar 1959 mellem finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark vedrørende ansættelsesforholdene for lærlinge og kontorfunktionærer, der ikke er tjenestemænd eller aspiranter til tjenestemandstillinger i staten	61
10. Reglement om specialmedarbejdere i udenrigstjenesten.....	72
underbilag 1: Overenskomst af 23. maj 1959 mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening vedrørende civilingeniørers ansættelsesforhold i statens tjeneste.....	75
underbilag 2: Regulativ af 15. maj 1959 vedrørende aflønning m.v. af de i statens tjeneste ansatte ingeniører, som ikke er tjenestemænd.....	77
underbilag 3: Overenskomst af 22. januar 1960 mellem finansministeriet og Journalistforbundet vedrørende løn- og arbejdsvilkår for journalister, ansat i udenrigsministeriets pressetjeneste	79
11. Skemaer til brug ved udetillægssættelse efter budgetmetoden.....	81
12. Eksempler på finansieringsbehov ved udsendelse.....	91
13. Memorandum af 4. august 1960 fra Ministerialforeningen vedrørende udenrigstjenestens hjemmetillæg	94
underbilag 1: Forklaring til tallene vedrørende de øvrige ministerielle tjenestemænds ekstrairtdægter	99
underbilag 2: Eksempler på tjenestemænds husleje før og efter sidste udsendelse.....	100
14. Notat af 4. august 1960 fra Ministerialforeningen om adgang for udenrigsministeriets sekretæraspiranter til at oppebære hjemmetillæg.....	101
15. Reglement om ferie og tjenestefrihed i udenrigstjenesten.....	103
underbilag: Orlovsreglement af 1. juni 1921 for de af staten lønnede tjenestemænd i udenrigstjenesten	109
16. Oversigt pr. 1. april 1960 over statejede ejendomme under udenrigstjenesten.....	110
17. Reglement om rejse- og flyttegodtgørelse i udenrigstjenesten.....	113
underbilag: Reglement af 1. juni 1921 angående rejse- og flyttegodtgørelse i udenrigstjenesten.....	130
18. Overslag over de finansielle følger af kommissionens forslag.....	132
underbilag: Oversigt over udenrigsministeriets regnskab.....	143

SKRIVELSE AF 19. OKTOBER 1960 FRA FINANSMINISTERIET
TIL UDENRIGSKOMMISSIONEN.

Under henvisning til udenrigskommissionens skrivelse af 6. september d. å. - j. nr. 3. E. 191. k. - skal finansministeriet fremsætte følgende bemærkninger til de af kommissionen fremsatte forslag.

Vedrørende cancellister.

Finansministeriet er enig med udenrigsministeriet i, at cancellister, der skønnes at være kvalificeret dertil, bør avancere til overassistent- og kontorfuldmægtigløn.

Når den foreslåede uddannelse af cancellister er gennemført, og det arbejde, som de pågældende skal udføre, er fastlagt, kan der imidlertid formentlig opstilles nærmere regler for, hvornår oprykning til aflønning som overassistent normalt bør finde sted, ligesom antallet af kontorfuldmægtigstillinger eventuelt kan fastsættes, og man finder det derfor rigtigst, at forslag til oprykning til overassistent- og kontorfuldmægtigløn i overensstemmelse med bestemmelsen i overenskomsten mellem finansministeriet og HK indtil da forelægges finansministeriet.

Vedrørende specialmedarbejdere.

Finansministeriet har ingen bemærkninger vedrørende dette afsnit.

Vedrørende udetillæg m. v.

Finansministeriet kan tiltræde de af kommissionen fremsatte forslag.

Vedrørende tjensterejser og repræsentation i erhvervstjenesten.

Finansministeriet kan, som også anført i udkastets pag. 164, i princippet tiltræde de af kommissionen stillede forslag, men må forbeholde sig sin stilling til bevillingsspørgsmålene, der må bedømmes, efterhånden som disse opstår.

Vedrørende fast ejendom og statsmøblering.

Finansministeriet kan i princippet tiltræde gennemførelsen af statsmøblering af statsjede eller statslejede boliger for det udsendte personale med deraf følgende besparelser i udenrigstjenestens flytteomkostninger og i udetillægsbeløbene, ligesom man kan tiltræde, at der bl. a. med henblik herpå foretages en undersøgelse af udenrigstjenestens kontor- og boligbehov i udlandet, idet man dog forbeholder sig sin stilling til konkrete forslag om bevillinger til ejendoms køb m. v. og til møblering, indtil sådanne forslag måtte fremkomme.

Vedrørende kontorholdstilskud til valgkonsuler.

Finansministeriet finder intet at erindre mod de fremsatte forslag.

Vedrørende normeringer — herunder bestillingstillæg, hjemmetillæg, repræsentationstillæg, ferienes længde samt rejse- og flyttegodtgørelser.

Der henvises til vedlagte genpart af lønningsrådets skrivelse af 12. oktober 1960,¹⁾ til hvilken finansministeriet kan henholde sig.

P. M. V.

sign. Dige

/sign. K. Bredahl

¹⁾ Side 6.

SKRIVELSE AF 12. OKTOBER 1960 FRA LØNNINGSRÅDET
TIL FINANSMINISTERIET.

Ved hoslagt at tilbagesende det med finansministeriets påtegningsskrivelse af 19. september d. å. - 1. L. 3360/60 - fremsendte udkast til betænkning med bilag fra udenrigskommissionen af 25. oktober 1957 skal lønningsrådet fremsætte nedenstående bemærkninger til de af kommissionen fremsatte forslag vedrørende normeringer, bestillingstillæg, hjemmetillæg, repræsentationstillæg, ferienes længde samt rejse- og flyttegodtgørelser:

1) *Normeringer, herunder bestillingstillæg.*

Lønningsrådet har ikke under de foreliggende omstændigheder betragtet det som sin opgave at vurdere nødvendigheden eller hensigtsmæssigheden af, at antallet af tjenstemandsstillinger i udenrigstjenesten forøges i det omfang, hvori det er foreslået af udenrigskommissionen, men rådet har alene underkastet forslagene en kritisk vurdering ud fra rent lønningsmæssige synspunkter og skal på denne baggrund udtale følgende:

De foreslåede 3 nye stillinger som protokolchef og assisterende afdelingschefer bør efter rådets opfattelse ikke placeres højere end i 26. lønningsklasse med et bestillingstillæg på 1500 kr. årlig, således at der ikke som foreslået af kommissionen bør være adgang i klassificeringsloven til alternativt at henføre stillingerne til 28. lønningsklasse. Såfremt det imidlertid af tjenstlige grunde måtte være nødvendigt i særlige tilfælde at lade en af de nævnte stillinger bestride af en fra udetjenesten hjemkaldt tjenestemand i en højere lønningsklasse end 26., vil der i givet fald med lønningsrådets tilslutning kunne etableres en personlig ordning for den pågældende.

Man kan endvidere bl. a. af hensyn til konsekvenserne ikke tiltræde, at de 2 af de omhandlede stillinger benævnes »assisterende afdelingschefer«, men skal henstille, at der anvendes

en anden stillingsbetegnelse, f. eks. »vice-udenrigsråd«.

Da den nu normerede stilling som rådgiver i folkeret, der er henført til 26. eller 28. lønningsklasse, efter det for lønningsrådet oplyste for tiden er ledig og ikke foreløbig kan ventes besat, idet hvervet varetages af en professor i folkeret mod et på finansloven fastsat honorar, vil lønningsrådet finde det rigtigst, at den nævnte tjenstemandsstilling nedlægges.

For så vidt angår de foreslåede 6 nye chefstillinger ved repræsentationerne i udlandet bemærkes, at lønningsrådet ikke kan tiltræde, at disse stillinger alle placeres i 28. lønningsklasse, således som det er foreslået af kommissionen, idet man finder, at stillingerne bør fordeles med halvdelen i 26. lønningsklasse og halvdelen i 28. lønningsklasse.

Det bemærkes endelig, at rådet ikke kan tiltræde, at antallet af stillinger som ambassade- og legationsråd i 26. lønningsklasse med den af kommissionen anførte begrundelse forhøjes med 2.

I øvrigt finder rådet ud fra lønningsmæssige synspunkter intet at bemærke til de af kommissionen fremsatte normeringsforslag.

2) *Hjemmetillæg og hjemkaldelsestillæg.*

Lønningsrådets flertal (rådets medlemmer med undtagelse af Det konservative Folkepartis repræsentant) kan tiltræde de fremsatte forslag med følgende ændringer:

Hjemmetillæg til aspiranter ydes først efter ½ års aspirantansættelse, således at satsen 1200 kr. bliver gældende for aspiranter med ½-1 års ansættelse.

Den foreslåede sats på 2700 kr. for tjenestemænd i 19. lønningsklasse med indtil 4 års tjenstemandsansættelse opdeles i to satser på 2400 kr. og 2700 kr., gældende for henholdsvis 1.-2. og 3.-4. år efter opnået fast ansættelse.

Hjemmetillægget til tjenestemænd i 26. og højere lønningsklasser fastsættes af praktiske grunde til 5100 kr. i stedet for som foreslået til 5000 kr.

3) Repræsentationstillæg.

Lønningsrådets flertal (rådets medlemmer med undtagelse af Det konservative Folkepartis og Venstres repræsentanter) kan tiltræde, at der, såfremt der sker normering af de oven for under 1) omhandlede stillinger som protokolchef og vice-udenrigsråder, knyttes repræsentationstillæg til disse stillinger, hvilke tillæg efter flertallets opfattelse bør fastsættes til 6000 kr. for protokolchefen og 3000 kr. for hver af de 2 vice-udenrigsråder, idet man herved forudsætter, at repræsentationstillægget til chefen for administrationsafdelingen samtidig nedsættes til 4000 kr., samt at repræsentationstillægget til rådgiveren i folkeret bortfalder ved stillingens nedlæggelse.

Herudover finder rådet ikke, at der er fornødent grundlag for at foretage ændringer i repræsentationstillægsordningen for udenrigsministeriets tjenestemænd, bl.a. under hensyn til, at der ikke ved lønningsrevisionen i 1958 skete nogen almindelig regulering af repræsentationstillæggene til andre tjenestemænd.

4) Feriernes længde.

Lønningsrådet kan tiltræde kommissionens forslag om, at længden af de udsendte tjenestemænds ferier - foruden efter tjenestemandens charge - gradueres efter sundhedsforholdene på stedet og rejsetiden til Danmark samt efter tjenestemandens alder, ligesom man intet har at indvende imod det for de forskellige grupper foreslåede antal årlige feriedage.

5) Rejse- og flyttegodtgørelse.

Lønningsrådet har intet at indvende imod kommissionens forslag til ændring af lønningslovens § 106.

Rådet kan endvidere tiltræde forslaget til reglement om rejse- og flyttegodtgørelse i udenrigstjenesten med følgende tilføjelser og ændringer:

Til § 11. Som nyt stk. 3 tilføjes:

»Ved tjenesterejser mellem Danmark og udlandet anvendes følgende klasse:

I. På oversøiske ruter:

Tjenestemænd, der er berettiget til diæt-klasse A, kan benytte 1. klasse.

Andre tjenestemænd må benytte turist-klasse, såfremt sådan klasse føres på ruten.

II. På andre ruter:

Tjenestemænd, der er berettiget til at rejse efter regning, kan benytte 1. klasse.

Andre tjenestemænd må benytte turist-klasse, såfremt sådan klasse føres på ruten.«

Til § 14, stk. 2.

Efter »rejseudgifter« tilføjes: »som f.eks. personlig befording med færge og lign.«

Til § 25, stk. 4.

Det bør i bestemmelsen præciseres, at udsendte tjenestemænd under ophold her i landet oppebærer sædvanlige time- og dagpenge efter de for indenlandske tjenesterejser gældende regler, medmindre de pågældende har adgang til at oppebære godtgørelse efter regning, hvorved bemærkes, at lønningsrådet intet vil finde at indvende imod, at denne adgang - når det findes tjenstligt ønskeligt — udvides til at omfatte også diplomatiske repræsentationschefer i 26. lønningsklasse.

Til § 33, stk. 2.

Bestemmelsen, der strider mod de almindeligt gældende principper for tjenesterejser med eget automobil til udlandet, bør udgå.

Det konservative Folkepartis repræsentant i rådet har ønsket at afgive en sålydende udtalelse:

»Under tjenesten fremsatte besparelsesforslag kan jeg ikke anbefale en udvidelse af repræsentationstillæggene, forinden kommissionsforslag om de udenrigsministerielle stillingers antal og grad foreligger.

Af samme grund er jeg betænkelig ved - forinden kommissionsforslag foreligger - at udtale mig om størrelsen af hjemmetillæg og hjemkaldestillæg, selv om jeg finder den foreslåede deling i de 2 tillæg fornuftig.

Jeg er enig i, at pensionsancienniteten for det antal aspiranter, der måtte blive ansat som tjenestemænd, og hvis faste ansættelse har været udskudt som følge af kommissionsbehandlingen, fastsættes således, at de pågældende stilles,

som om de var blevet fast ansat 2 år efter deres antagelse, dog tidligst pr. 1. april 1958, men der ligger heri ikke nogen godkendelse af, hvor mange denne ordning skal omfatte.

Jeg er ligeledes enig i, at der ikke bør oprettholdes en tjenstemandsstilling som rådgiver i folkeret, men at man bør blive ved den nuværende ordning.«

Venstres repræsentant i rådet har tilsluttet sig det foranstående forbehold vedrørende de udenrigsministerielle tjenstemænds repræsentationstillæg.

P.R.V.
Ulrik Andersen
/ Hans C. Fedders.

UDENRIGSTJENESTENS LØNNEDE PERSONEL PR. 1. APRIL 1960.

I.	(overført)	356
Heldagsbeskæftigede.		
A.		
<i>Tjenestemænd.</i>		
1. Kontorassistenter (2. lkl.).....	19	
2. Ministerialbetjente og betjentformænd (3., 7. og 10. lkl.).....	16	
3. Chauffører (3. lkl.).....	2	
4. Assisterter og overassistenter (9. og 15. lkl.).....	51	
5. Kancellister (9. og 15. lkl.).....	8	
6. Sekretærer, fuldmægtige, ekspeditionssekretærer, henholdsvis attachéer, ambassade- og legationssekretærer samt vicekonsuler og konsultatssekretærer (19. og 24. lkl.).....	119	
7. Handels- og industriattachéer (19. og 24. samt 26. lkl.).....	7	
8. Presseattachéer (19. og 24. samt 26. lkl.).....	6	
9. Underarkivar, arkivar (19- og 24. samt 26. lkl.).....	2	
10. Kontorchef, ambassade- og legationsråder, chefen for pressebureauet (26. lkl.).....	17	
10a. Legationsråd (26. lkl.) til rådighed...	1	
11. Konsuler og generalkonsuler (26. og 28. lkl.).....	9	
12. Chargé d'affaires e. p. (26. lkl.).....	2	
13. Afdelingschefer og assisterende afdelingschefer (26. og 28. lkl.).....	6	
13a. 1 gesandt og 1 ambassadør (28. lkl.) til rådighed.....	2	
14. Ambassadører og gesandter (26., 28. og 30. lkl.).....	33	
15. Direktøren for udenrigsministeriet (30. lkl.).....	1	301
B.		
<i>Aspiranter.</i>		
1. Kontorassistentaspiranter (til 2. lkl.) .	14	
2. Assistentaspiranter (til 9. lkl.)	0	
3. Ministerialbetjentaspiranter (til 3. lkl.)	0	
4. Sekretæraspiranter (til 19-/24. lkl.) ...	39	
5. Presseattachéaspiranter (til 19-/24. lkl.)	1	
6. Handels- og industriattachéaspiranter (til 19/24. lkl.).....	1	55
(at overføre)		356

C.		
<i>Overenskomst- eller regulativlønnet personel.</i>		
1. Marketenderipersonale.....	11	
2. Kontorassistenter.....	130	
3. Assisterter og overassistenter.....	55	
4. Kancellister og handelskancellister ...	47	243
D.		
<i>Andet kontraktansat personel.</i>		
1. Ambassaderåd (FN-missionen, New York).....	1	
2. Hjemmeværende kontormedhjælpere og kancellister.....	2	
3. Honorarlønnede kancellister i hjemmetjenesten.....	1	
4. Lokalt ansatte ved repræsentationer i udlandet (kontor- og huspersonale, derunder bude, portnere, gartnere m. v.).....	217	
5. Lokalt ansatte kancellister.....	30	
6. Kontorbetjente og vikarer.....	15	
7. Handels- og industriattachéer.....	3	
8. Journalistiske medarbejdere i pressebureauet, presse- (kultur-) attachéer m.v.....	11	280
Ialt heldagsbeskæftigede.		879
II.		
Deltidsbeskæftigede.		
1. Tjenestemænd:		
a. Kontorassistenter og assistenter (2. og 9- lkl.).....	0	
b. Sekretærer, fuldmægtige og ekspeditionssekretærer (19-/24. lkl.) ...	1	
2. Overenskomstansatte:		
a. Kontorassistenter og assistenter ... deraf med arbejdstid nedsat til 2/3.....	2	
nedsat til 1/2.....	6	
b. Studenter.....	6	
3- Andre kontraktansatte:		
a. Lokalt ansatte kontormedhjælpere og huspersonel m. v. ved repræsentationerne i udlandet.....	21	
(at overføre)		36

(overført)	36
b. Sikkerhedsvagter i ministeriet	4
c. Translatører	6
d. Kalligraf	1
e. Postafsendere	9
f. Kabinetskurere	1
	37
Ialt deltidsbeskæftigede	57

Heldagsbeskæftigede	879
Deltidsbeskæftigede	57
Ialt	936

III.

Fordeling på ude- og hjemmetjeneste.

Hjemmetjenesten.

Heldagsbeskæftigede:

Tjenestemænd af 19. lkl. og derover samt dermed sidestillede	111
1 amb., 1 ges. (28. lkl.) og 1 leg.-råd (26. lkl.) til rådighed	3
Kancellister og handelskancellister	23
Kontorpersonel	169
Ministerialbetjente, chauffører, marke- tenderipersonel	40
(at overføre)	346

(overført)	346
<i>Deltidsbeskæftigede:</i>	
Tjenestemænd af 19. lkl.	1
Translatører, kontorpersonel	31
Sikkerhedsvagter	4
Ialt	382

Udetjenesten.

Heldagsbeskæftigede:

Tjenestemænd af 19. lkl. og derover samt dermed sidestillede	147
Udsendte kancellister og handelskan- cellister	33
Kontorpersonel	102
Udsendte ministerial- og kontorbetjente	4
Lokalt ansatte kancellister	30
Lokalt ansatte kontor- og huspersonale m. v.	217
	533

Deltidsbeskæftigede:

Kontorpersonel m. v.	21
Ialt	554

Sammendrag.

Hjemmetjenesten	382
Udetjenesten	554
Ialt	936

Udenrigsministeriet, den 9- juni 1960.

UDKAST

FORSLAG

TIL

LOV OM ÆNDRINGER I LOV OM NORMERING OG KLASSIFICERING
AF STATSTJENESTEMANDSSTILLINGER.

§ 1.

I lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger foretages følgende ændringer:

Lovens 2. del, afdeling 2: Udenrigstjenesten, affattes som følger:

§ 6.

Stk. 1. De i udenrigstjenesten ansatte tjenestemænd placeres og normeres således:

/ udenrigsministeriet og ved repræsentationerne i udlandet.

Lkl.		
2.	Kontorassistenter	
3.	Ministerialbetjente Chauffører	
7.	Betjentformænd	(3)
9.	Assistenter Kancellister	(45) (6)
10.	Betjentformænd	(3)
15.	Overassistenter Underbogholder Kancellister	(7) (1) (3)
	En stilling som overassistent nedlægges ved første ledighed. Kancelliststillingerne i 9. og 15. lønningsklasse nedlægges ved ledighed. En ledig kancelliststilling i 15. lønningsklasse kan dog besættes med en kancellist i 9. lønningsklasse.	
18.	Bogholder	(1)

/ udenrigsministeriet.

19.	Sekretærer Fuldmægtige Arkivarer
-----	--

Lkl.

24. Ekspeditionssekretærer
Arkivarer

Det samlede antal af tjenestemænd i 19. og 24. lønningsklasse i udenrigsministeriet udgør 88, heraf 1 arkivar.

De eksamenskrav, hvis opfyldelse ifølge § 6, stk. 3, i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd er en betingelse for ansættelse som sekretær, gælder ikke for udenrigstjenesten.

26.	Protokolchefen Vice-udenrigsråder	(2)
	Der tillægges protokolchefen og vice-udenrigsråderne et bestillingstillæg af 1.500 kr. årlig.	
	Overarkivaren Chefen for pressebureauet	
	Kontorchefer	(13)
28.	Udenrigsråder	(3)
30.	Direktøren	

Ved repræsentationerne i udlandet.

19.	Attacheer Legationssekretærer Ambassadesekretærer Vicekonsuler Handelsattacheer Industriattacheer Presseattacheer
24.	Ambassadesekretærer Legationssekretærer Vicekonsuler Handelsattacheer Industriattacheer Presseattacheer

Lkl.

Det samlede antal af tjenestemænd i 19. og 24. lønningsklasse ved repræsentationerne i udlandet udgør 61, heraf 54 attachéer, vicekonsuler, legations- og ambassade-sekretærer samt 4 handels- og industriattachéer og 3 presseattachéer.

26. Ambassadører og gesandter	(9)
Generalkonsuler og konsuler	(9)
Ambassade- og legationsråder	(9)
Handelsattachéer	}
Industriattachéer	
Presseattachéer	(3)

Handels-, industri- og presseattachéstillingerne i 19., 24. og 26. lønningsklasse nedlægges ved ledighed. En ledig stilling i 24. eller 26. lønningsklasse kan dog besættes med en attaché i en lavere lønningsklasse.

28. Ambassadører og gesandter	(22)
Generalkonsuler	(2)
30. Ambassadører og gesandter	(7)

Stk. 2. Den fastsatte fordeling af tjenestemænd af 19., 24., 26., 28. og 30. lønningsklasse mellem udenrigsministeriet og repræsentationerne i udlandet kan fraviges, når særlige forhold gør det ønskeligt.

§ 7.

Stk. 1. Udnævnelse i 19., 24., 26., 28. og 30. lønningsklasse sker til tjenestemand i vedkommende lønningsklasse i udenrigstjenesten uden angivelse af stilling eller tjenestested.

Stk. 2. Tjenestemænd af de i stk. 1 nævnte lønningsklasser samt kancellister af 9. og 15. lønningsklasse er forpligtet til at gøre tjeneste såvel i udenrigsministeriet som ved repræsentationerne i udlandet. Bestemmelsen om, hvor og i hvilken egenskab de skal forrette tjeneste, træffes for så vidt angår tjenestemænd af 26., 28. og 30. lønningsklasse af Kongen og med hensyn til tjenestemænd af 19. og 24. lønningsklasse samt kancellister af 9. og 15. lønningsklasse af udenrigsministeren.

Stk. 3. Tjenestemænd, som er fyldt 60 år, og som beordres til anden tjeneste i henhold til stk. 2, har ret til i stedet for at lade sig forflytte at få deres afsked med pension efter de almindelige regler. Dog gælder dette ikke i til-

fælde, hvor tjenestemanden beordres til tjeneste i en i hans lønningsklasse normeret stilling i udenrigsministeriet.

Stk. 4. Tjenestemænd i udenrigsministeriet kan ikke opnå tilladelse til forskydning af kontortiden (formiddagsdispensation).

§ 8.

Stk. 1. Nedennævnte tjenestemænd i udenrigsministeriet oppebærer repræsentationstillæg med de ud for hver angivne årlige beløb:

	kr.
Direktøren	25.000
Chefen for pressebureauet	8.000
Protokolchefen	6.000
Udenrigsråder	4.000
Vice-udenrigsråder	3.000
Chefen for erhvervskontoret	3.000

Det for direktøren i udenrigsministeriet fastsatte repræsentationstillæg af 25.000 kr. om året nedsættes ved ledighed i stillingen til 20.000 kr. om året.

Stk. 2. Under tjeneste i udenrigsministeriet oppebærer sekretæraspiranter og tjenestemænd af 19. lønningsklasse og derover hjemmetillæg, der fastsættes til følgende årsbeløb:

	kr.
Aspiranter, 7.-12. måned	1.200
— 2. år	1.500

Tjenestemænd

Lkl.

19., 1.-2. år	2.400
19., 3.-4. år	2.700
19., 5.-7. år	3.000
19., 8. år og derover	3.600
24.,	4.200
26., 28. og 30.	5.100

Til disse beløb ydes et tillæg, der beregnes på tilsvarende måde som tillægget til de på finansloven optagne honorarer.

§9.

Stk. 1. Under tjeneste ved repræsentationerne i udlandet oppebærer udsendte tjenestemænd udetillæg, hvis størrelse fastsættes ved de årlige finanslove efter udetillægsnævnets indstilling.

Stk. 2. Nævnet sammensættes på følgende måde:

- Formanden udpeges af finansministeren.
- Hvert af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier udpeger et medlem blandt folketingets medlemmer.
- Udenrigsministeren udnævner indtil tre medlemmer.

Medlemmerne udnævnes for 4 år ad gangen, dog at de af partierne udpegede medlemmer afgår, såfremt de udtræder af folketinget. Nævnets udgifter, derunder diæter til medlemmerne, bevilges på finansloven.

Stk. 3. Når en tjenestemand, der er forflyttelsespligtig i medfør af § 7, stk. 2, hjemkaldes fra tjeneste i udlandet til tjeneste i udenrigsministeriet, kan der tilstås ham et hjemflytningstillæg, der for hvert tjenestear i udlandet, dog højst 3 år, udgør for tjenestemænd af:

Lønningsklasse	Forsørgere	Ikke-forsørgere
26. og derover	2.000	1.500
24.	1.600	1.200
19- m. 10 års løn.-anc. ell. derover	1.200	900
19. og 15.	1.000	750
9.	750	565.

Til disse beløb ydes et tillæg beregnet på samme måde som tillæg til de på finansloven optagne honorarer.

Stk. 4. Vender en forflyttelsespligtig tjenestemand hjem som følge af afgang på grund af alder, svagelighed eller anden ham utilregnelig årsag, eller fordi han er blevet stillet på ventepenge, kan der ligeledes tilstås ham hjemflytningstillæg efter reglerne i stk. 3. Det samme gælder, såfremt han vender hjem efter at have taget sin afsked for at overgå til anden stats-tjeneste. Fratræder en forflyttelsespligtig tjenestemand i øvrigt sin tjeneste i udlandet, afgør udenrigsministeriet ud fra en vurdering af de konkrete forhold, om og i hvilket omfang der vil kunne tilstås ham hjemflytningstillæg.

Stk. 5. Afgår en forflyttelsespligtig tjenestemand ved døden under tjeneste i udlandet, kan det hjemflytningstillæg, som han efter reglerne i stk. 3 kunne have opnået i tilfælde af hjemkaldelse, udbetales hans efterlevende ægtefælle eller børn under 21 år.

§ 10.

Stk. 1. Bestemmelserne om tjenestebolig m.v. i § 36 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m.v. til statstjenestemænd gælder ikke for tjenestemænd ved repræsentationerne i udlandet.

Stk. 2. Udenrigsministeriet stiller en af staten ejet eller lejet tjenestebolig til rådighed for udsendte repræsentationschefer.

Stk. 3- Repræsentationscheferne er pligtige at overtage den tjenestebolig, der anvises dem.

Stk. 4. Udenrigsministeriet afholder udgifterne til den ydre og indre vedligholdelse og andre udgifter vedrørende tjenesteboligen. Repræsentationschefen betaler selv 1/4 af udgifterne til brændsel, elektricitet og gas. Resten udredes af statskassen.

Stk. 5. Hvor omstændighederne taler derfor, kan også andre tjenestemænd ved repræsentationerne i udlandet henvises til at tage ophold i en af udenrigsministeriet ejet eller lejet bolig, for hvis benyttelse de må erlægge en godtgørelse, hvis størrelse fastsættes af ministeriet.

§ 11.

Stk. 1. Udenrigsministeren fastsætter i overensstemmelse med § 13, stk. 3, i lov nr. 154 om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd almindelige bestemmelser om ferie og tjenestefrihed uden for den egentlige ferie, samt om rejsegodtgørelse til de på poster uden for Europa stationerede, udsendte tjenestemænds og deres familiers periodiske ferierejser til Danmark.

Stk. 2. Ved beregning af feriegodtgørelse efter lønnings- og pensionslovens § 13, stk. 1, kan der ikke ydes tjenestemænd ved repræsentationerne i udlandet højere godtgørelse, end de ville have opnået, såfremt ferietilgodehavendet var opstået under tjeneste i udenrigsministeriet.

§ 12.

Stk. 1. Ved beregning af funktionsvederlag efter § 12 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd henregnes hjemmetillæg til den faste lønning.

Stk. 2. Uanset § 12 i lov om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd skal en udsendt tjenestemands arbejde under hans fravær i almindelighed udføres af det tilbageblevne personale uden særligt vederlag.

Stk. 3. Når omstændighederne i særlig grad taler derfor, kan der dog under en repræsentationschefs fraværelse tillægges en ved repræsentationen ansat tjenestemand, der uden afbrydelse i mindst 14 dage fungerer i chefens sted, et tillæg til hans udetillæg efter nærmere retningslinier, der fastsættes efter indstilling fra udetillægsnævnet.

Stk. 4. Tjenestemænd, der udsendes for at fungere i diplomatisk eller lønnet konsular stilling, eller som under embedsledighed konstitueres i en sådan stilling, oppebærer foruden vederlag efter § 12 i lov om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd tillige et beløb svarende til det for stillingen fastsatte udetillæg, dog for tjeneste som chargé d'affaires kun ²/₃ af tillægget, hvis han fungerer, og ³/₄ af tillægget, hvis han er konstitueret.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1961.

Bemærkninger til foranstående lovforslag.

Forslaget er af praktiske grunde et optryk af hele normerings- og klassificeringslovens afsnit om udenrigstjenesten, og bemærkningerne fremsættes i det følgende til de enkelte paragraffer i dette afsnit.

Til § 6:

Stk. 1.

2.-15. lønningsklasse.

1. Som det vil fremgå modsætningsvis af forslaget § 7, stk. 2, er kontorassistenter, assistenter og overassistenter samt ministerialbetjente, betjentformænd og chauffører kun forpligtet til at gøre tjeneste i udenrigsministeriet. De kan imidlertid alle på frivillighedens basis udsendes til tjeneste ved repræsentationerne i udlandet, og dette sker i vid udstrækning med hensyn til kontormedhjælperne og i stigende grad med hensyn til betjentene, der bl.a., hvor sikkerhedshensyn gør det nødvendigt, træder i stedet for vagtmestre af udenlandsk nationalitet. Kancellister betegnes i den gældende lov som udsendte kancellister og er i princippet kun forpligtet til at gøre tjeneste ved repræsentationerne i udlandet. I praksis veksler de imidlertid mellem ude- og hjemmetjeneste, og ved forslaget § 7, stk. 2, pålægges der dem i fremtiden forflyttelsespligt.

Det foreslås derfor, at det ved overskriften »I udenrigsministeriet og ved repræsentationerne i udlandet« tilkendes gives, at stillingerne i disse lønningsklasser tilhører både ude- og hjemmetjenesten, samt at betegnelsen »udsendte kancellister« ændres til »kancellister«.

2. Antallet af assistenter i 9- lønningsklasse svarer til det i normeringsloven for 1960/61 fastsatte.

3. Forslaget om forhøjelse af antallet af betjentformænd i 10. lønningsklasse med 1 til 3 tilsigter at skabe normeringsmæssig dækning for udnævnelse i 10. lønningsklasse af en betjentformand i 7. lønningsklasse, der har ganske samme funktioner som sine 2 kolleger i 10. lkl. Det derved ledigblevne nummer i 7. lkl. tænkes tildelt den ministerialbetjent, der leder en i 1959 oprettet mangfoldiggørelsescentral.

Forslaget imødekommer en fra Ministerialbetjentforeningen modtaget henvendelse, der er aftrykt som underbilag ²) til nærværende bilag.

4. Stillingen som underbogholder træder i stedet for den overassistentstilling, der efter forslaget bortfalder ved første ledighed i denne gruppe. Ved fastsættelsen af antallet af overassistenter til 7 indgik det som en forudsætning, at den ene af stillingerne anvendtes til underbogholderen.

5. Bestemmelsen om, at kancelliststillingerne nedlægges ved ledighed, forudsætter vedtagelse af udenrigskommissionens forslag om en udbygning af kancellisttjenesten, således at dennes medlemmer gradvis kan overtage en del af de opgaver, der for tiden varetages af tjenestemænd af 19. lønningsklasse. Som det vil ses af kommissionsbetænkningen ²) er det tanken, at udbygningen bl. a. skal bestå deri, at kancellisterne fremtidig ansættes på kontraktvilkår, der fastsættes i et af udenrigsministeren efter forhandling med finansministeren udfærdiget reglement, jfr. § 5, punkt 4, i forslag til lov om udenrigstjenesten og det som bilag 9 til betænkningen optrykte reglementsudkast. Vedtages denne ordning, vil der blive givet de tjenestemandsansatte kancellister adgang til at vælge mellem deres nuværende status og ansættelse på de nye kontraktvilkår.

Som en undtagelse fra hovedreglen om nedlæggelse af kancelliststillinger er foreslået indsat en bestemmelse, hvorefter en ledig kancelliststilling i 15. lønningsklasse kan besættes med en kancellist i 9. lønningsklasse. Baggrunden for denne undtagelse er ønsket om ikke at forringe de nuværende

¹) Side 36.

²) Side 54 f.

avancementsforhold for de kancellister af 9. lønningsklasse, der måtte foretrække at bevare deres tjenestemandstatus fremfor at overgå til kontraktansættelse.

6. Forslaget om oprettelse af en stilling som bogholder i 18. lønningsklasse betyder en nednormering af den nuværende stilling som regnskabsfører i 21. lønningsklasse¹⁾).

Hjemmetjenesten.

19-124. lønningsklasse.

Da finansministeriets lønningskommission af 1954 i marts 1958 under betydeligt arbejds-pres færdiggjorde sit forslag til revision af tjenestemandsløvgivningen, erklærede udenrigsministeriet sig under en drøftelse af normeringslovens afsnit om udenrigstjenesten enig i, at man til undgåelse af foregribelse af resultatet af udenrigskommissionens arbejde undlod selv en delvis å jour-føring af tjenestens normeringsrammer.

Efter de nye tjenestemandsløves vedtagelse viste det sig, at der ved lønnings- og pensionslovens § 5, stk. 3, var blevet knæsat det princip, at enhver kvalificeret sekretær aspirant bør kunne udnævnes straks ved udløbet af den 2-årige prøvetid.

I kraft af den stedfundne å jour-føring af den øvrige centraladministrations normeringsrammer var det muligt for andre styrelsesgrene straks fra den reviderede tjenestemandsløvgivnings ikrafttræden at gennemføre dette princip. En sådan mulighed forelå ikke for udenrigstjenesten, hvis store stab af sekretær aspiranter således blev ringere stillet end deres kolleger i den øvrige centraladministration. Som følge af den stadige forøgelse af de opgaver, der pålægges tjenesten, havde udenrigsministeriet i årene **efter** den anden verdenskrig været nødsaget til at udvide antallet af sekretær aspiranter hurtigere, end det havde været muligt at få normeringsmæssig dækning derfor. Da den reviderede tjenestemandsløvgivning trådte i kraft den 1. april 1958, havde ministeriet således allerede i flere år til enhver tid beskæftiget ikke mindre end ca. 40 aspiranter, hvoraf der på det daværende tidspunkt var 15, der havde 2-4 års tjeneste bag sig, og som forlængst havde kvalificeret sig til fast ansættelse. Kun 5 af disse

var der inden for de gældende normeringsrammer mulighed for at ansætte inden for en nærmere fremtid.

Efter at være blevet gjort bekendt med det nye ansættelsesprincip søgte udenrigsministeriet til afhjælpning af den værste skævhed i forholdet mellem antallet af aspiranter og normerede stillinger ved normeringsloven for 1959/60 med udenrigskommissionens støtte at få antallet af sekretærstillinger i 19. lønningsklasse udvidet så meget, som det kunne gøres uden foregribelse af kommissionens normeringsforslag.

Finansministeriet og lønningsrådet foretrak imidlertid, at spørgsmålet stilledes i bero, indtil kommissionen havde tilendebragt sine undersøgelser af udenrigstjenestens personale- og arbejdsmæssige forhold, men erklærede sig rede til at medvirke til, at der til sin tid tilvejebragtes en ordning, hvorefter den heraf følgende udskydelse af en række aspiranters tjenestemandsansættelse ikke kom aspiranterne til skade i lønnings- og pensionsmæssig henseende.

Af udenrigsministeriets 40 sekretær aspiranter vil 28 den 1. april 1961, altså på det tidspunkt, da nærværende lov tænkes at skulle træde i kraft, have en tjenestetid på 2 år eller derover bag sig. Når hensyn tages til, (1) at 5 uden for nummer stående tjenestemænd vil genindtræde i tjenesten, samt til (2) forudseelige afgang på grund af alder, og under forudsætning af (3) at normeringsforslagene vedrørende de højere lønningsklasser¹⁾ og 19-/24. lønningsklasse i udetjenesten²⁾ vedtages, vil ialt 13 af disse 28 aspiranter kunne tjenestemandsansættes ved lovens ikrafttræden. Der savnes altså den 1. april 1961 normeringsmæssig dækning for 15 ansættelsesmodne aspiranter.

Herudover må der tilvejebringes mulighed for at udnævne de resterende 12 af de 40 aspiranter, efterhånden som deres prøvetid udløber i finansåret 1961/62. De 3 af disse 12 vil udenrigsministeriet kunne udnævne i numre, der bliver ledige ved afgang på grund af alder i tiden 1. april 1961 til 1. april 1962.

For at skabe normeringsmæssig dækning for ansættelse af de resterende 9 aspiranter samt de pr. 1. april 1961 ansættelsesmodne 15 aspiranter foreslås antallet af sekretærer, fuldmægtige

¹⁾ Se side 16.

¹⁾ 12 stillinger.
²⁾ 1 stilling.

og ekspeditionssekretærer i 19./24. lønningsklasse forhøjet med 24 til ialt 87.

Det tidligste tidspunkt, fra hvilket disse aspiranternes pensionsanciennitet kan beregnes ved deres faste ansættelse, vil på den ordinære normeringslov for 1961/62 blive søgt fastsat til 1. april 1958, d. v. s. det tidspunkt, fra hvilket udenrigsministeriet ville have søgt normeringsrammerne for 19./24. lønningsklasse å jour-ført, såfremt ministeriet før vedtagelsen af lønnings- og pensionsloven havde været bekendt med det ved denne lov indførte princip for fast ansættelse af sekretærspiranter.

21. lønningsklasse.

Efter en i 1956 foretaget reorganisation af udenrigstjenestens regnskabsvæsen vil stillingen som regnskabsfører - der for tiden er ubesat - kunne nednormeres til en bogholderstilling i 18. lønningsklasse, se ovenfor side 15, punkt 6.

26. lønningsklasse.

Medens den normeringsmæssigt hjemlede organisation af ministeriets øverste ledelse har været fastholdt på uændret niveau igennem hele efterkrigstiden, er arbejdsmængden undergået en voldsom udvidelse. Til illustration heraf kan nævnes, at antallet af udgåede skrivelser og telegrammer i 1959 udgjorde godt og vel 200.000, medens det tilsvarende tal for 1945 kun androg ca. 100.000.

Det har i praksis ikke været muligt på forsvarelig vis at afvikle behandlingen af en mere end fordoblet arbejdsmængde med en ledelse af uændret størrelse. Ministeriet har således været nødsaget til i løbet af efterkrigsårene på samme måde som udenrigsministerierne i en række andre lande, deriblandt Norge og Sverige, at stille assisterende chefer til rådighed for de tre udenrigsråder, ligesom det har været nødvendigt at udvide antallet af kontorchefer med tre. Der har imidlertid kun kunnet skaffes bevilling til to af disse seks nye stillinger, nemlig to kontorchefstillinger, der er bevilget ved tekstanmærkninger til finansloven. For de øvrige fire stillinger findes der ingen normeringsmæssig dækning, og for at kunne besætte dem har ministeriet derfor været nødsaget til dels at udnytte den særlige adgang til efter § 15 i den gældende lov om udenrigstjenesten at stille tjenestemænd til rådighed til varetagelse af opgaver, som ikke er forudset i lovgivningen, dels at overføre stillinger fra ude- til hjemme-

tjenesten efter § 7, stk. 3, i normerings- og klassificeringsloven. Da disse fremgangsmåder kun kan betragtes som midlertidige nødløsninger, og da behovet for stillingerne i løbet af de ca. 15 år, de har været opretholdt, har vist sig at være af permanent karakter, stilles der nu forslag om, at de normeres som faste tjenestemandstillinger.

Den organisatoriske opbygning af ministeriet efter den foreslåede å jour-føring af normeringsrammerne vil fremgå af den som bilag 5¹⁾ optrykte skematiske oversigt.

Om de enkelte stillinger oplyses følgende:

Protokolchefstillingen.

Protokolchefens hovedopgaver er at varetage forbindelsen mellem udenrigsministeriet og de fremmede magters repræsentanter i København. Denne opgave omfatter ikke alene ceremonielle spørgsmål, men også en række realiteter, der vedrører diplomaternes daglige tilværelse. På det sidste punkt falder opgaven i to led — nemlig dels at yde diplomaterne bistand over for de interne danske myndigheder, når de har brug derfor, dels at optræde over for de immunitetsbeskyttede diplomater på de interne myndigheders vegne, f. eks. når en diplomat har overtrådt danske love. Efter international skik medfører varetagelsen af forbindelsen med diplomatiet endvidere udstrakte repræsentative forpligtelser, f. eks. til fremmøde ved modtagelse og afsked i forbindelse med udenlandske besøg, samt til deltagelse i danske højtideligheder og andre foranstaltninger, hvortil der er indbudt repræsentanter for det herværende diplomatiske korps, og ikke mindst i et betydeligt antal eftermiddags- og aftensammenkomster hos medlemmerne af dette korps. Som andre sagområder, der hører under protokollen, kan nævnes udenrigstjenstlige sager vedrørende kongehuset, den udenrigstjenstlige side af tilrettelæggelsen af fremmede statsoverhoveders besøg i Danmark, ordensvæsenet samt pas- og visumbestemmelser.

Disse opgaver har hidtil været henlagt under chefen for ministeriets administrationsafdeling, der har måttet varetage dem ved siden af sin egentlige opgave: at lede udenrigstjenestens - ministeriets og repræsentationernes - egen interne administration. Så længe gruppen af fremmede magters udsendte repræsentanter i København endnu var forholdsvis beskeden og

¹⁾ Side 43.

arbejdet med at varetage forbindelsen med dem derfor af ret begrænset omfang, var denne henlæggelse af to omend beslægtede så dog forskellige opgaver under samme tjenestemand både naturlig og velbegrunder. Som det vil fremgå af følgende oversigt, er antallet af de i København akkrediterede ambassadører, gesandter og charges d'affaires imidlertid steget meget betydeligt i løbet af efterkrigsårene:

- 1947: 32 (hvoraf 24 bosat i København, 6 i Stockholm og 2 i Paris).
1931: 44 (hvoraf 27 bosat i København, 14 i Stockholm og 3 i London).
1959: 56 (hvoraf 40 bosat i København, 5 i Stockholm, 5 i London, 1 i Oslo, 1 i Bryssel og 4 i Bonn).

Til disse 56 missionschefer kommer diplomatiske medarbejdere (råder, sekretærer og attachéer) i et antal af ca. 200 samt kontorpersonale og lignende anmeldt til protokollen, ca. 600. Når hustruer og børn medregnes, kommer tallet op på ialt ca. 1.600 personer, hvis tilstedeværelse i København giver protokol-tjenestens anledning til daglig at træde i funktion i mangfoldige anledninger.

Samtidig med at protokolopgaverne er vokset stærkt, er også arbejdet med udenrigstjenestens administration steget betydeligt som følge af de i efterkrigsårene gennemførte udvidelser af tjenesten. Da arbejdet herved efterhånden antog et sådant omfang, at man ikke længere med rimelighed kunne forlange, at samme tjenestemand skulle kunne varetage hvervet som leder af såvel udenrigstjenestens administration som af protokollen, blev det i 1951 besluttet at forsyne administrationsafdelingen med en assisterende afdelingschef, der først og fremmest skulle lette udenrigsråden for nogle af de byrder, som funktionen som protokolchef pålagde ham.

I de år, der er forløbet, siden denne ordning blev indført, har det imidlertid vist sig, at det ikke er muligt herigennem i tilstrækkelig grad at aflaste udenrigsråden, så længe han formelt står som protokolchef. Det foreslås derfor nu, at man opretter en selvstændig stilling som protokolchef og til denne henlægger de opgaver, der ovenfor er beskrevet som protokollære.

Assisterende chef for den økonomisk-politiske afdeling.

Ordnings med en assisterende afdelingschef i den økonomisk-politiske afdeling blev

etableret i 1946 og har således haft en prøvetid på snart 15 år. Denne lange prøvetid har tilfulde bevist stillingens nødvendighed.

Som begrundelse herfor kan det først og fremmest anføres, at det stadigt stigende internationale økonomiske samarbejde har medført, at chefen for den økonomisk-politiske afdeling (ØP) må deltage i hyppige møder i udlandet, således at han i en stor del — ofte ca. 4 måneder - af året er nødt til at være fraværende fra København. Da en effektiv ledelse af afdelingen under afdelingschefens fravær erfaringsmæssigt kræver, at stedfortræderen kontinuerligt befatter sig med hele afdelingens anliggender, afgiver dette forhold i sig selv en stærk motivering for embedet som assisterende afdelingschef.

Der er vidtgående sammenhæng mellem arbejdet og sagerne i ØP's forskellige kontorer. Det er derfor nødvendigt, at der til stadighed sker en ko-ordineret og centraliseret ledelse af afdelingen. Selv om ko-ordinationen i vidt omfang kan ske skriftligt og mundtligt imellem kontorerne, er det nødvendigt, at der til stadighed er en embedsmand, der har ansvaret derfor. Også når udenrigsråden er hjemme, vil han ofte være så optaget af sager af principiel betydning, at det daglige ko-ordinerende arbejde må foretages af den assisterende afdelingschef.

ØP har for tiden seks kontorer; arbejdsdeling imellem dem fremgår af bilag 5¹⁾. Til illustration af ko-ordinationsproblemet nævnes her nogle typiske eksempler:

Det er nødvendigt at ko-ordinere ØP I's, respektive ØP V's sagbehandling og bilaterale forhandlinger med den sagbehandling, som i ØP IV og VI foretages ud fra multilaterale aspekter. Det er således klart, at behandlingen af handelspolitiske spørgsmål i relation til de enkelte lande inden for frihandelsområdet og fællesmarkedet, der henhører under ØP I, nøje må ko-ordineres med behandlingen af de generelle problemer vedrørende de to markedsdannelse, der henhører under ØP VI. De bilaterale handelsforhandlinger m.m. i ØP I og ØP V må endvidere ko-ordineres med ØP IV's og ØP VI' behandling af tilsvarende multilaterale handelspolitiske spørgsmål i OEEC, GATT, Valutafonden, etc. ØP II's bistand i erhvervs-sager og til eksportfremstød må nødvendigvis ko-ordineres med behandlingen af de handelspolitiske spørgsmål i ØP I og ØP V. Også de i ØP IV behandlede spørgsmål om teknisk og økonomisk

¹⁾ Side 43.

hjælp til udviklingslandene må samordnes såvel med ØP II's erhvervsmæssige bistandsarbejde som med arbejdet i de kontorer, der varetager de handelspolitiske spørgsmål i relation til de pågældende lande.

Behandlingen i ØP III af trafikpolitiske spørgsmål, navnlig om luftfart og skibsfart, må ko-ordineres med ØP I's og ØP V's behandling af de handelspolitiske spørgsmål med det eller de pågældende lande, idet der selvsagt er sammenhæng mellem et lands handelspolitik og dets internationale trafikpolitik.

Også afdelingens forhold udadtil gør det nødvendigt, at udenrigsråden har en stedfortræder af afdelingschefklassen. Der er en række internationale, multilaterale eller bilaterale forhandlinger, som afdelingschefen, respektive den assisterende afdelingschef selv må deltage i, eventuelt i egenskab af delegationsformand. Dette vil navnlig kunne ske, hvis vedkommende fremmede delegationer ledes af embedsmænd af tilsvarende eller højere charge. Der forekommer så mange forhandlinger af denne art, at det ville være umuligt for udenrigsråden selv at påtage sig at føre dem alle.

Assisterende chef for den politisk-juridiske afdeling.

I den politisk-juridiske afdeling (PJ) har der været en assisterende afdelingschef siden 1948, og grundelsen for ordningens gennemførelse er i alt væsentligt den samme som anført for ØP's vedkommende. Også udenrigsråden for PJ må rejse en ikke ubetydelig del af året, og også i denne afdeling er der omfattende ko-ordinationshensyn at tage ved sageres behandling.

De mange sager fra internationale organisationer, der beskæftiger sig med politiske forhold (NATO, FN, Europarådet), eller dog med sager med politiske aspekter (UNESCO, ILO, WHO, m. fl.), nødvendiggør en betydelig grad af ko-ordination, der kun kan sikres effektivt på afdelingschefniveau, fordi spørgsmålene behandles og efter deres indhold af praktiske grunde må behandles i forskellige kontorer i ministeriet.

Hertil kommer de samme hensyn til de her-værende fremmede diplomater, for hvilke der er redegjort ved omtalen af ØP's forhold.

lingschefer, der på henstilling fra lønningsrådet¹⁾ i lovforslaget er betegnet som vice-udenrigsråder, foresloges af kommissionen normeret alternativt i 26. eller 28. lønningsklasse. Et sådant alternativt klassificeringssystem kendes allerede i forvejen i udenrigstjenesten, idet stillingen som rådgiver i folkeret ifølge normerings- og klassificeringslovens § 6 henføres enten til 28. eller 26. lønningsklasse. Når kommissionen foreslog, at man for de nye stillingers vedkommende nævnte 26. lønningsklasse først, var grunden den, at man herigennem ønskede at understrege, at denne placering burde være den normale løsning, medens tjenestemænd i 28. lønningsklasse kun i sjældnere tilfælde burde anvendes til disse stillinger.

Baggrunden for forslaget om alternativt klassificering var den, at kommissionen herigennem ønskede at give udenrigsministeriet en større bevægelsesfrihed ved valget af protokolchefen og vice-udenrigsråder. Som fremhævet af ministeriet under kommissionsforhandlingerne, vil det i mange tilfælde være praktisk til vice-udenrigsråd at kunne udnævne en tjenestemand, der endnu er så ung, at det ville føles naturligt, om han straks skulle forfremmes til 28. lønningsklasse, medens der i andre tilfælde - og navnlig ved besættelsen af protokolchefembedet - undertiden vil være en tendens til at foretrække en noget ældre repræsentationschef, der fra sin tidligere udetjeneste vil have erhvervet sig et indgående kendskab til de protokollære sagers behandling. Det må derhos betænkes, at det som regel vil være tjenstligt ønskeligt at kunne bevare en tjenestemand, der benyttes som vice-udenrigsråd eller protokolchef, i denne stilling i en længere periode. Er tjenestemanden ved sin tiltrædelse placeret i 26. lønningsklasse, vil det derfor let kunne forekomme, at han under sin tjeneste som vice-udenrigsråd eller protokolchef når til det trin i sit tjenesteforløb, da det efter hans kvalifikationer og anciennitet vil være rimeligt at lade ham oprykke til 28. lønningsklasse. Var der ikke hjemmel til alternativt klassificering af hans stilling, ville udenrigsministeriet i sådanne tilfælde blive stillet over for en unødigt vanskelig afgørelse. Udenrigsministeriet måtte enten af hensyn til tjenestens tarv bevare tjenestemanden i stillingen, uanset at dette var i strid med hans legitime interesse i at opnå avancement efter sine kvalifikationer, eller i strid med tjenestens in-

Protokolchefen og de 2 assisterende afde-

¹⁾ side 6.

teresse forflytte ham til en anden stilling, hvor han kunne opnå dette avancement.

Om den foreslåede alternative klassificering har *lønningrådet* imidlertid i sin skrivelse af 12. oktober 1960¹⁾ udtalt følgende:

»De foreslåede 3 nye stillinger som protokolchef og assisterende afdelingschefer bør efter rådets opfattelse ikke placeres højere end i 26. lønningsklasse med et bestillingsstillæg på 1500 kr. årlig, således at der ikke som foreslået af kommissionen bør være adgang i klassificeringsloven til alternativt at henføre stillingerne til 28. lønningsklasse. Såfremt det imidlertid af tjenstlige grunde måtte være nødvendigt i særlige tilfælde at lade en af de nævnte stillinger bestribe af en fra udetjenesten hjemkaldt tjenestemand i en højere lønningsklasse end 26., vil der i givet fald med lønningsrådets tilslutning kunne etableres en personlig ordning for den pågældende.«

Som finansministeriets repræsentant i kommissionen har *departementschef Dige* efter drøftelse med lønningsrådets formand hertil føjet den oplysning, at en personlig ordning som den, der omtales i rådets udtalelse, vil kunne opnås ikke alene, hvor det drejer sig om at benytte en tjenestemand, der allerede er udnævnt i 28. lønningsklasse, som protokolchef eller vice-udenrigsråd, men også i tilfælde, hvor udenrigsministeriet af tjenstlige grunde finder det ønskeligt at lade en indehaver af en af de 3 stillinger oprykke fra 26. til 28. lønningsklasse. De personlige ordninger, der måtte blive truffet, behøver ikke at afvente de årlige normeringsloves ikrafttræden, men vil kunne bringes til udførelse, så snart lønningsrådets tiltrædelse foreligger.

Kontorchefer.

Der er efter den gældende lov normeret 10 kontorcheftillinger. Forslaget betyder således en udvidelse af antallet med 3 stillinger²⁾.

Som tidligere nævnt er der i øjeblikket ved tekstanmærkninger til finansloven midlertidig hjemmel for to af de tre ikke-normerede kon-

¹⁾ Side 6f.

²⁾ Efter at der i maj 1960 er oprettet et nyt kontor (ØP VI) i den økonomisk-politiske afdeling til varetagelse af bl. a. generelle handels- og betalingspolitiske spørgsmål og sager vedrørende regionalt økonomisk samarbejde, udgør det samlede antal kontorer i UM 14. (6 i den økonomisk-politiske afdeling, 5 i den politisk-juridiske afdeling og 3 i administrationsafdelingen). Ved en omlægning af sagfordelingen i den politisk-juridiske afdeling påregnes det imidlertid at være muligt at nedsætte antallet af kontorer i denne afdeling til 4, og der stilles derfor kun forslag om at normere ministeriet med ialt 13 kontorcheftillinger.

torchefstillinger, der opretholdes for tiden. Disse tekstanmærkningsstillinger, som bevilgedes henholdsvis i 1948 og 1950 i forbindelse med oprettelsen af kontorerne for multilaterale økonomiske sager (Marshall-hjælpen, spørgsmål vedrørende OEEC, GATT, FAO, etc. og de europæiske markedsordninger) og for NATO-spørgsmål, er senest i 1959 blevet forlænget, indtil udenrigskommissionen har afgivet sin betænkning, og der på basis heraf er truffet bestemmelse om udenrigstjenestens fremtidige normeringsforhold. Da det må forudses, at det multilaterale økonomiske og forsvarspolitiske arbejde så langt fra at gå tilbage i de kommende år vil blive yderligere udbygget og intensiveret, foreslås det, at de to nævnte midlertidige stillinger nu afløses af fast normerede stillinger.

Det tredje nye kontorchefembede, der foreslås normeret, er tiltænkt chefen for ministeriets kommunikations- og sikkerhedskontor. Det pågældende kontor oprettedes i 1950 som følge af Danmarks indtræden i NATO. Dets sagområde omfatter i dag først og fremmest den fysiske og personelle sikkerhed i hjemme- og udetjenesten, hvortil kommer den centrale ledelse af tjenestens kurer- og postekspedition, telekommunikation, chiffer- og kodetjeneste samt mikrofotografering.

De med kontorets varetagelse af disse opgaver i udenrigsministeriet forbundne udgifter kan efter statsregnskabet for finansåret 1959/60 opgøres således:

	ca. kr.
Lønninger til kontorets personale.....	310.000
Driftsudgifter (herunder navnlig til porto, telegrammer og kurerrejser).....	525.000
Anlægsudgifter (pengeskabe og chiffermaskiner).....	50.000
Ialt	885.000

Hertil kommer, at kontoret i sin egenskab af centralledelse øver indflydelse på størrelsen af den ydre tjenestes tilsvarende udgifter, der ligeledes er betydelige.

Det er tanken yderligere at henlægge tilrettelæggelsen af og tilsynet med ministeriets bud- og chaufførtjeneste (27 betjente, 4 sikkerhedsvagter, 2 chauffører), telefontjenesten (2 omstillingsborde med ialt 8 telefondamer) samt translærtjenesten (8 translærtører) til kontoret. Disse arbejdsområder henhører under administrationsafdelingen, men har hidtil været uden nogen fast organisatorisk tilknytning til noget af dennes kontorer. Opstår der inden for disse

områder organisatoriske problemer, som deres tjenstældste medlemmer ikke selv kan løse, behandles spørgsmålene af afdelingens 1. kontor, der ligeledes tager sig af de enkelte medlemmers personalemæssige stilling. Noget løbende tilsyn med, endsiags ledelse af deres daglige arbejde kan imidlertid hverken 1. kontor eller noget af de andre administrationskontorer overkomme, således som de for tiden er bygget op. Der foreligger således ikke den fulde ønskelige sikkerhed for rationel arbejdsgang inden for disse områder.

At dette er administrativt og finansielt uheldigt, vil med tydelighed fremgå deraf, at lønningsudgifterne til de tre arbejdsområder (altså bud- og chaufførtjenesten, telefontjenesten og translåtortjenesten) i finansåret 1959/60 beløb sig til ca. 480.000 kr., hvortil kommer udgifterne til telefonering og tjenstekørsel, der i samme år udgjorde ca. 160.000 kr., således at de samlede udgifter andrager ca. 640.000 kr.

Kommunikationskontoret - hvortil de tre tjenester ved en reorganisation af afdelingen naturligt må henføres — har tidligere godtgjort, at det gennem omlægninger af forretningsgangen inden for de felter, der allerede hører under kontorets tilsyn, har været muligt at indvinde ikke ubetydelige besparelser, og der synes at være grund til at tro, at et mere effektivt dagligt tilsyn med de tre grupper, der tænkes henlagt under kontoret, vil vise, at der også her er områder, hvor en bedre tilrettelæggelse af arbejdsgangen kan føre til reduktion af udgifterne.

For så vidt angår bud- og chaufførtjenesten vil dens henlæggelse under kommunikationskontorets ansvarlige ledelse betyde en virkeliggørelse af et af forvaltningsnævnets sekretariat allerede i juni 1954 fremsat forslag, som det ikke hidtil har været muligt at gennemføre, og som sekretariatet derfor har gentaget i sin rapport af januar 1960 om den stikprøvevise rationaliseringsundersøgelse af udenrigstjenesten ¹⁾.

28. lønningsklasse.

Stillingen som rådgiver i folkeret er i overensstemmelse med en fra lønningsrådet modtaget henstilling foreslået nedlagt. Lønningsrådet har i sin skrivelse af 12. oktober 1960 motiveret sit forslag således:

»Da den nu normerede stilling som rådgiver i folkeret, der er henført til 26. eller 28. lønningsklasse,

¹⁾ Se betænkningen, side 31-32.

efter det for lønningsrådet oplyste for tiden er ledig og ikke foreløbig kan ventes besat, idet hvervet varetages af en professor i folkeret mod et på finansloven fastsat honorar, vil lønningsrådet finde det rigtigst, at den nævnte tjenstemandsstilling nedlægges.«

Ved tiltrædelsen af lønningsrådets forslag har kommissionen forudsat, at stillingen vil kunne genoprettes, såfremt der i en ændret situation skulle opstå behov derfor.

Udetjenesten.

Chefstillinger i 26., 28. og 30. lønningsklasse.

Da udenrigstjenestens normeringsforhold sidste gang var genstand for en mere gennemgribende revision — nemlig i forbindelse med gennemførelsen af udenrigsloven af 1. oktober 1945 - besluttedes det, at der fremover skulle være 7 diplomatiske chefposter i 1. lønningsklasse (nu 30. lønningsklasse), 17 diplomatiske og 4 konsulære chefposter i 2. lønningsklasse (nu 28. lønningsklasse) samt 7 diplomatiske og 6 konsulære chefposter i 3. lønningsklasse (nu 26. lønningsklasse). Det samlede antal af chefposter i de tre lønningsklasser beløb sig således til ialt 41 stillinger. Dette tal er senere forhøjet til 44, idet der ved normeringsloven for 1950/51 oprettedes 2 nye chefstillinger i 26. lønningsklasse og ved tekstanmærkning på finansloven fra august 1957 en midlertidig chefstilling i 28. lønningsklasse.

Såvel den gældende lov om udenrigstjenesten som normerings- og klassificeringslovens § 6 angiver kun antallet af chefstillinger i de tre lønningsklasser, medens den er tavs med hensyn til, hvor disse tjenstemænd skal stationeres. Denne ordning, der indførtes ved en i 1935 foretagen revision af udenrigsloven af 1921, skyldtes et ønske om at give regeringen den nødvendige bevægelsesfrihed ved afgørelsen af, på hvilke steder der skal placeres tjenstemænd, og af hvilke lønningsklasser disse tjenstemænd bør være.

Denne bevægelsesfrihed er i efterkrigsårene jævnlgt blevet udnyttet derved, at ministeriet har nedlagt poster, der som følge af udviklingen var blevet mindre nødvendige, og med finansudvalgets indforståelse har benyttet de herved frigjorte numre til oprettelse af nye repræsentationer på andre steder, hvor det under de givne forhold fandtes mere ønskeligt at være repræsenteret. I løbet af efterkrigsårene har ministeriet f. eks. nedlagt gesandtposterne i

Canberra og Athen samt konsulposten i Frankfurt am Main, medens nytilkomne poster som f. eks. NATO-repræsentationen i Paris samt ambassaderne i Bangkok og Kairo har kunnet oprettes, uden at det har været nødvendigt at søge nye stillinger normeret.

Selv om denne bevægelsesfrihed giver visse muligheder for organisatorisk tilpasning efter de skiftende krav uden hver gang at skulle ulejlige lovgivningsmagten, har den dog forsåvidt sine grænser, som det totale antal stillinger i hver enkelt lønningsklasse naturligvis ikke kan overskrides. Opstår der derfor behov for oprettelse af nye stillinger, uden at der samtidig foreligger nogen mulighed for at inddrage andre, slår ordningen ikke længere til. Det er i denne situation, udenrigstjenesten allerede gennem længere tid har befundet sig.

Som omtalt i betænkningens kapitel III foreligger der i dag et øjeblikkeligt behov for nye repræsentationer på en række pladser, fortrinsvis i Sydøstasien, Mellemste Østen, Afrika og på det amerikanske kontinent. En del af dette behov, nemlig 2 nye ambassadørstillinger, vil kunne dækkes ved sammenlægning af stillingerne som generalkonsul i London og chef for OEEC-delegationen i Paris med andre stillinger. Resten foreslås dækket ved normering af ialt 2 nye chefstillinger i 28. og 3 i 26. lønningsklasse. Samtidig foreslås den midlertidige stilling i 28. lønningsklasse, som hidtil har været bevilget ved tekstanmærkning på finansloven, normeret som fast stilling.

Nedenstående oversigt viser den nuværende og den foreslåede fordeling af stillingerne efter lønningsklasse og art:

Lkl	Nuværende antal			Forslag			
	<i>Dip/.</i>	<i>Kons.</i>	<i>Ialt</i>	<i>Dip/.</i>	<i>Kons.</i>	<i>Ialt</i>	
26.	8	1	15	9	9	18	3
28.	17+1 midl. nr.	4	22	22	2	24	2
30.	7	0	7	7	0	7	0

Der er under drøftelserne i kommissionen blevet rejst spørgsmål om, hvorvidt alle de foreslåede nye chefstillinger burde normeres i 28. lønningsklasse. En undersøgelse har vist, at stillingen som diplomatisk repræsentationschef i betragtning af det dermed forbundne arbejde og ansvar traditionelt har været placeret i udenrigstjenestens to højeste lønningsklasser, altså i dag 28. og 30. klasse. Den første undtagelse herfra blev gjort i 1927. Siden er undtagelsernes antal gradvis blevet forøget, således at der efter de nugældende normeringsbestemmelser findes ialt 24 diplomatiske chefstillinger i 28. og 30. klasse og 8 i 26. klasse.

Placering af diplomatiske repræsentationschefer i 28. klasse sidestiller dem med afdelingschefer i centraladministrationen, hvor desuden personalechefen i tolddepartementet og visse kommitterede i landbrugsministeriet og justitsministeriet er henført til denne lønningsklasse. I de underordnede organer her i landet er cheferne for en række direktorater, nævn og tilsynsmyndigheder placeret i 28. klasse. 26. klasse omfatter både i centraladministrationen og i de underordnede organer hovedsagelig kontorchefer og dermed sidestillede stillinger som konsu-

lenter, amtsforvaltere, underrettsdommere, politimestre, postmestre m.fl.

De finansielle følger af en placering af stillingerne i 28. klasse ville være af relativ ringe betydning, idet man ved fastsættelse af udetilægget under alle omstændigheder søger totallønnen afpasset efter det konkrete behov i de enkelte tilfælde.

Kommissionen ville herefter i princippet finde det ønskeligt, at alle de foreslåede chefstillinger placeredes i 28. lønningsklasse.

Lønningsrådet har imidlertid i sin skrivelse af 12. oktober 1960¹⁾ udtalt følgende om placeringsspørgsmålet:

»For så vidt angår de foreslåede 6 nye chefstillinger ved repræsentationerne i udlandet bemærkes, at lønningsrådet ikke kan tiltræde, at disse stillinger alle placeres i 28. lønningsklasse, således som det er foreslået af kommissionen, idet man finder, at stillingerne bør fordeles med halvdelen i 26. lønningsklasse og halvdelen i 28. lønningsklasse.«

Om de enkelte poster, der tænkes oprettet inden for de udvidede normeringsrammer oplyses følgende:

¹⁾ Side 6f.

Afrika.

Rabat.

Indtil *Marokko* i marts 1956 blev selvstændig, var Danmark kun repræsenteret i landet ved honorære konsulater, dog at der ved generalkonsulatet i Casablanca var ansat en udsendt vicekonsul af 19. lønningsklasse. Efter at landet var blevet selvstændigt, forsøgte generalkonsulatet at optage direkte forbindelse med de nye marokkanske centralmyndigheder i Rabat, der imidlertid lod repræsentationen forstå, at de lagde vægt på, at henvendelserne i overensstemmelse med international praksis skete ad diplomatisk vej. Der blev derfor i slutningen af 1958 med tilslutning fra folketingets finansudvalg oprettet et provisorisk gesandtskab i Rabat under bestyrelse af en tjenestemand af 19. lønningsklasse som chargé d'affaires, bistået af en handelskancellist og en udsendt kvindelig kontormedhjælper. Samtidig nedlagdes vicekonsulstillingen i Casablanca.

Siden 1959 har chargé d'affaires'en tillige været akkrediteret i *Tunis*.

Marokkos areal og indbyggertal udgør henholdsvis 450.000 km² og 9 mill. mennesker.

I 1956 androg Marokkos import af danske varer ¹⁾ 37,8 mill. kr., deraf for 22 mill. kr. mejeriprodukter. I 1957 faldt den danske eksport til Marokko til 18,2 mill. kr., utvivlsomt som følge af de usikre politiske og økonomiske forhold i landet i den første tid efter selvstændiggørelsen. I 1959 beløb eksporten til Marok-

ko sig til 29,1 mill. kr., heraf for 16,2 mill. kr. mejeriprodukter, der således for tiden udgør en meget væsentlig del af eksporten. På lidt længere sigt formodes Marokko – der i mange henseender er et af de mest fremskredne af de økonomisk underudviklede lande – tillige at ville frembyde gode muligheder for afsætning af danske industrivarer. Marokko er endvidere Danmarks vigtigste leverandør af rå-fosfat. Marokko har endnu ingen selvstændig handelsflåde og spiller en vigtig rolle for dansk skibsfart, ligesom landet ventes at få betydning for danske luftfartsinteresser.

Tunis' areal og indbyggertal udgør henholdsvis ca. 125.000 km² og 3,8 mill. Danmarks eksport dertil androg i 1957–59 henholdsvis 3,7 mill. kr., 3,1 mill. kr. og 2,2 mill. kr., hovedsagelig mejeriprodukter. Tunis er fast anløbssted for danske skibe og vigtig afskibningshavn for de danske indkøb af fosfat.

I *Libyen* er de danske afsætningsmuligheder i nogle år blevet undersøgt af en af handelsministeriet udsendt eksportstipendiat med det resultat, at der synes at være mulighed for at oparbejde en vis eksport dertil. Eksporten har i 1957–59 udgjort henholdsvis 3,2 mill. kr., 4,3 mill. kr. og 6,8 mill. kr. og vokser således støt. Den består hovedsagelig af kødkonserves og mejeriprodukter og fragtes i en vis udstrækning med danske skibe.

Den nuværende midlertidige ordning tænkes bragt til ophør derved, at der til Rabat udsendes en ambassadør, som tillige akkrediteres i Tunis og eventuelt også i Libyen.

Foruden ambassadøren tænkes den nye repræsentations udsendte stab at skulle bestå af en yngre tjenestemand med erhvervsbetonet uddannelse, en kontraktansat handelskyndig specialmedarbejder samt en udsendt kvindelig kontormedhjælper.

Netto-merudgifterne vil skønsmæssigt andrage ca. 99.500 kr., hvilket beløb fremkommer således (de i parentes angivne tal refererer sig til vedkommende løbenummer i bilag 18, side 132 f.):

	Merudgifter ca. kr.	Bespærelser ca. kr.
Ved nedlæggelse af chargé d'affaires-stilling bortfalder dennes udetillæg (65)		85.400
Ambassadør. Løn og udetillæg (15 og 41)	122.300	
Ambassadesekretær (19. lkl.). Udetillæg (42)	40.000	
Handelskyndig specialmedarbejder. Løn og udetillæg (75 og 43)	59.150	
Nedlæggelse af nuværende handelskancelliststilling (96)		41.500
Tjenestebolig til ambassadør (81)	5.000	
	<hr/> 226.450	<hr/> 126.900

Netto-merudgift 99.550.

Amerika.

Bogotá

Peru, Bolivia, Ecuador, Colombia og Venezuela er alle henlagt under ambassadøren i Lima. De 5 landes samlede areal og indbyggertal udgør ca. 5 mill. km² og 33 mill. mennesker, og klimaet i området er overalt særdeles anstrengende. Det kræver ikke nærmere påvisning, at det ikke er muligt for en enkelt ambassadør at dække et sådant område effektivt. Dertil kommer, at hans mange tjenesterejser til de enkelte lande dels er meget bekostelige, dels medfører, at han en stor del af året er fraværende fra sit hovedsæde i Lima. Der er en betydelig dansk eksport til området og et tilsvarende behov for erhvervsbistand fra udenrigstjenestens side.

Det er derfor tanken at udskille Colombia og Venezuela af det nuværende embedsdistrikt og at oprette selvstændige chefsposter i Bogotá og Caracas. Til aflastning af ambassadøren i Mexiko, der er akkrediteret i 10 lande, overvejes det tillige at henlægge nogle af disse under de 2 nyoprettede chefsposter. Panama kunne således underlægges Bogotá-ambassaden, medens Cuba, Haiti og den Dominikanske Republik kunne henføres til embedet i Caracas.

Danmarks eksport til Colombia er i de senere år vokset fra knap 3 mill. kr. i 1950 til 26 mill. kr. i 1957, 14,2 mill. kr. i 1958 og 18 mill. kr.

i 1959. Eksporten består hovedsagelig af maskiner og andre industriprodukter.

Colombia har et areal af 1,1 mill. km² eller 26 gange Danmarks, og en befolkning på ca. 13 mill. indbyggere. Store vejbygnings- og industrialiseringsprojekter er under udvikling, og Colombia betragtes som et vigtigt potentielt marked for danske varer, navnlig maskiner. Også den danske skibsfart har interesser i Colombia, hvis havne regelmæssigt anløbes af danske skibe.

Det nuværende udsendte personel ved sandskabskontoret i Bogotá består af en tjenestemand af den almindelige tjenestes 24. lønningsklasse, der varetager den daglige ledelse som chargé d'affaires, en handelskancellist og en kvindelig kontormedhjælper.

Ved omdannelsen af kontoret til en selvstændig post (ambassade) tænkes chargé d'affaires'en udskiftet med en ung tjenestemand af 19. lønningsklasse med erhvervsbetonet uddannelse og handelskancellisten med en kontraktansat handelskyndig specialmedarbejder.

Når hensyn tages til, at udgifterne til Lima-ambassadørens tjenesterejser til Bogotá spares, samt at lønningsudgiften til ambassadesekretæren bliver mindre end til den nuværende chargé d'affaires, kan netto-merudgiften til posten rent skønsmæssigt anslås til 110.000 kr. om året, jfr. følgende oversigt (de i parentes angivne tal refererer sig til vedkommende løbenummer i bilag 18, side 132 f.):

	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.
Ved nedlæggelse af chargé d'affaires-stillingen bortfalder dennes udetillæg (58)		75.000
Ambassadør. Løn og udetillæg (15 og 25).....	100.750	
Ambassadesekretær. Udetillæg (26).....	45.000	
Handelskyndig specialmedarbejder. Løn og udetillæg (75 og 27).....	64.150	
Nedlæggelse af nuværende handelskancelliststilling (96)		37.100
Tjenestebolig til ambassadøren (78).....	30.000	
Besparelse i rejseudgifter for ambassadøren i Lima (101)		17.500
	239.900	129.600

Netto-merudgift 110.300.

Caracas.

Venezuela har ca. 6,2 mill. indbyggere og et areal af 900.000 km²

Danmarks eksport dertil, som i 1950 beløb sig til 28,5 mill. kr., er i de senere år steget meget stærkt. I 1954 androg den således 52,4 mill. kr., i 1957 109 mill. kr., i 1958 121 mill. kr. og i 1959 139 mill. kr. De vigtigste danske eksportvarer til Venezuela er skinker, fløde, ost, mælkepulver, pølser, bacon og maskiner. Danske ingeniørvirksomheder udfolder desuden

en meget betydelig aktivitet i forbindelse med udførelsen af de mange store, offentlige arbejder, som sættes i værk i landet. Der er endvidere en forholdsvis stor dansk koloni i Venezuela, og flere af koloniens medlemmer beskæftiger sig med handel. Danske skibe anløber regelmæssigt havnen La Guaira.

Det udsendte personel ved det nuværende ambassadekontor i Caracas består af en tjenestemand af 19. lønningsklasse som chargé d'affaires a. i., en af landbrugsministeriet udsendt

og lønnet landbrugsattaché, en handelskyndig specialmedarbejder samt en kvindelig kontor-medhjælper. Ved kontorets omdannelse til en selvstændig ambassadørpost tænkes chargé d'affaires'en udskiftet med en yngre tjenestemand med erhvervsbetonet uddannelse.

Når hensyn tages til de besparelser, der opnås ved bortfaldet af Lima-ambassadørens tjene-

sterejer til Caracas og reduktionen af lønnings-udgiften til ambassadesekretæren, kan den årlige netto-merudgift til posten rent skønsmæssigt anslås til ca. 100.000 kr. om året, jfr. følgende oversigt (de i parentes angivne tal refererer sig til vedkommende løbenummer i bilag 18, side 132 f.):

	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.
Ved nedlæggelse af chargé d'affaires-stillingen bortfalder dennes udetillæg (70).....		174.000
Ambassadør. Løn og udetillæg (15 og 54).....	165.750	
Ambassadesekretær. Udetillæg (55).....	70.000	
Tjenestebolig til ambassadøren (82).....	60.000	
Besparelse i rejseudgifter for ambassadøren i Lima (101).....		17.500
	295.750	191.500
<i>Netto-merudgift 104.230.</i>		

Los Angeles.

Valgkonsulen i denne by vil trække sig tilbage i begyndelsen af 1961, og skønt bestræbelserne for at finde en afløser, der kan og vil overtage repræsentationen med dens ret byrdefulde arbejde, påbegyndtes allerede i 1959, har de ikke ført til det ønskede resultat. Efter de foreliggende oplysninger er der ej heller udsigt til, at det vil lykkes i tiden fremover. Stillingen som honorær konsul er ikke særlig eftertragtet i U.S.A., og de egnede konsulemner er ikke interesserede i posten.

Foruden det ret betydelige, almindelige konsulære arbejde, der udføres og fortsat må udføres af konsulatet i Los Angeles, har byen og dens opland set med danske øjne betydning

som et marked med gode afsætningsmuligheder for kvalitetsvarer. Af alle lokalområder i U.S.A. havde Los Angeles-området allerede i 1954 den trediestørste detailomsætning, og i kraft af sin hurtige befolkningstilvækst menes området siden 1959 kun at stå tilbage for New York. Det vil under disse omstændigheder være ønskeligt, at konsulatets kommercielle indsats aktiveres noget stærkere, end dette ville kunne påregnes under en valgkonsul.

Konsulposten tænkes derfor besat med en udsendt tjenestemand. Netto-merudgiften til driften kan skønsmæssigt anslås til ca. 186.000 kr. årligt, jfr. følgende oversigt (de i parentes angivne tal refererer sig til vedkommende løbenummer i bilag 18, side 132 f.):

	Merudgifter ca. kr.	Besparelse ca. kr.
Konsul. Løn og udetillæg (15 og 17).....	115.750	
Tjenestebolig til konsulen (77).....	35.000	
Leje af kancellilokaler, kontormedhjælp m. v. (87).....	75.000	
Kontorholds- og andre tilskud til nuværende honorære konsul (94).....		39.600
	225.750	39.600
<i>Netto-merudgift 186.150.</i>		

Asien.

Bagdad eller Beirut.

I den Nære Orient foreligger en lignende situation som i det nordlige Sydamerika og i Mellemamerika. Ambassadøren i Kairo er foruden i den Forenede Arabiske Republik, Sudan og Æthiopien akkrediteret i Irak, Jordan og Libanon, altså i 6 spredt beliggende lande, hvis samlede areal udgør 5,2 mill. km², og som har ialt 66,6 mill. indbyggere. Da det ikke er muligt for en enkelt ambassadør - tilmed under

klimatisk særdeles anstrengende forhold - at dække så stort et område på tilfredsstillende vis, agtes Irak, Jordan og Libanon udskilt af distriktet og henlagt under et nyoprettet ambassadørembede i Bagdad eller Beirut. Nabolandet Saudi-Arabien, hvor Danmark for tiden kun er repræsenteret ved en valgkonsul, vil eventuelt kunne henlægges under den nye ambassadørpost, hvorfra tillige de danske interesser i Kuwait og Bahrein tænkes varetaget.

Danmark har betydelige og voksende er-

hvervsmæssige interesser i den Nære Orient. Eksporten til Irak, Jordan og Libanon har således været stærkt stigende i de senere år fra til sammen knap 3 mill. kr. i 1950 og 12,5 mill. kr. i 1953 til 28. mill. kr. i 1958 og 40,8 mill. kr. i 1959. Samhandelen med Saudi-Arabien, Kuwait og Bahrein findes ikke specificeret før efter 1. januar 1959; den samlede eksport til disse tre lande androg i 1959 godt 27 mill. kr.

En række danske ingeniørfirmaer har haft store opgaver i den Nære Orient, og der udfoldes også på dette område en voksende aktivitet. Endelig er de lande, der tænkes underlagt den nye ambassadørpost, luftfartspolitisk af væsentlig betydning både af hensyn til beflyvningen af Mellemøsten og af hensyn til ruterne til det Fjerne Østen.

Det nuværende gesandtskabskontor i Bagdad bestyres af en tjenestemand af 19. lønningsklasse bistået af 2 kancellister.

Vælges Bagdad som sæde for den nye ambassadør, tænkes chargé d'affaires'en flyttet til Beirut og erstattet af en yngre tjenestemand og hvorhos den ene af kancellisterne tænkes afløst af en kontraktansat handelskyndig specialmedar-

bejder. Den anden kancellist i Bagdad vil kunne flyttes til Beirut.

Vælges Beirut som hovedsæde, må den nuværende stab i Bagdad bibeholdes, dog at den ene kancellist også i så fald tænkes erstattet af en kontraktansat, handelskyndig specialmedarbejder. I Beirut vil det udsendte personel komme til at bestå af ambassadøren, en ung tjenestemand og en kvindelig kontormedhjælper.

I planen indgår to besparelsesmuligheder. Den ene af de to nuværende medhjælpere af 19. lønningsklasse ved ambassaden i Kairo skulle kunne undværes, og den nuværende generalkonsul i Damaskus skulle kunne erstattes af en yngre tjenestemand.

Når hensyn tages til disse og visse andre med ordningen forbundne besparelser, kan netto-merudgiften ved oprettelsen af den nye post rent skønsmæssigt anslås til ca. 270.000 kr. om året, hvis Bagdad vælges som hovedsæde, og ca. 250.000 kr. om året, hvis man vælger Beirut, jfr. følgende oversigt (de i parentes angivne tal refererer sig til vedkommende løbenummer i bilag 18, side 132 f.):

1. Ambassadør med sæde i Bagdad.

	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.
Ved flytning af chargé d'affaires fra Bagdad til Beirut spares dennes udetillæg i førstnævnte by (63).....		114.000
Ambassadør i Bagdad. Løn og udetillæg (15 og 35).....	152.300	
Attaché Bagdad (overføres fra Kairo). Udetillæg (36).....	60.000	
Besparelse i udetillæg ved nedlæggelse af attachéstilling i Kairo (59).....		18.500
Handelskyndig specialmedarbejder Bagdad. Løn og udetillæg (75 og 37).....	79.150	
Nedlæggelse af nuværende handelskancelliststilling Bagdad (96).....		47.000
Tjenestebolig til ambassadøren (79).....	30.000	
Besparelse i rejseudgifter for ambassadør i Kairo (102).....		15.000
Chargé d'affaires i Beirut. Udetillæg (38).....	80.000	
Leje af kancellilokaler, kontormedhjælp m.v. i Beirut (93).....	80.000	
Nedskæring af udetillæg ved udskifning til yngre tjenestemænd i Damaskus (60).....		15.000
	481.450	209.500

Netto-merudgift 271.950.

2. Vælges det at stationere ambassadøren i Beirut bliver ordningen ca. 20.000 kr. billigere, jfr. bilag 18, side 136, note 1.

Det endelige valg vil blive truffet efter drøftelse med de interesserede myndigheder og erhvervsorganisationer.

Djakarta eller Kuala Lumpur.

Også i Sydøstasien er der et udtalt behov for en styrkelse af de få udsendte repræsentationer i dette udstrakte område. Ambassadøren i New Delhi må således dække Indien, Ceylon og Indonesien med bistand af 2 yngre tjenestemænd

i henholdsvis New Delhi og Djakarta; 1 handelsattaché af 19. lønningsklasse i Bombay samt 3 handelskancellister i henholdsvis Bombay, Djakarta og Colombo. Ambassadøren i Bangkok er foruden i Thailand akkrediteret i Burma, Laos, Cambodien, Syd-Vietnam, Det malayiske Statsforbund og Philippinerne, hvorhos han af praktiske grunde har til opgave at følge udviklingen i de britiske områder Hongkong og Singapore, der formelt henhører under London. Til sin bistand har han i Bangkok 1 yngre tjenestemand af den almindelige tjeneste og 1 handelsattaché, begge af 19. lønningsklasse. I de øvrige lande findes der ingen udsendte tjeneste-

mænd. De må dækkes ved ambassadørens og handelsattachéens regelmæssige tjenesterejser, hvilket medfører, at staben i Bangkok kun er fuldtallig i mindre end halvdelen af året.

Det er ikke muligt med repræsentationer af denne beskedne størrelse og under de fremmedartede og vanskelige forhold i Østen at yde erhvervslivet tilnærmelsesvis den bistand, som er påkrævet i betragtning af de allerede eksisterende, store danske eksportinteresser i området og navnlig af dettes betydning som potentielt marked for afsætningen af danske produkter.

Spørgsmålet om en omlægning af repræsentationsforholdene og en styrkelse af de forhåndenværende stabe er blevet drøftet indgående med de interesserede myndigheder og erhvervsorganisationer. Som resultat af drøftelserne er man i kommissionen enedes om at foreslå følgende nyordninger:

Burma, der nu henhører under Bangkok-ambassaden, overføres til New Delhi-ambassaden, hvis arbejdsområde samtidig reduceres med Indonesien. Dette land henlægges under en nyudsendt ambassadør med domicil enten i Djakarta eller i Kuala Lumpur, og til denne nye post overføres endvidere fra Bangkok-ambassadens distrikt Det malayiske Statsforbund og eventuelt Philippinerne. Hongkong henlægges under ambassaden i Peking.

De tre sydøstasiatiske posters arbejdsområder skulle herefter blive følgende:

New Delhi — Indien, Ceylon, Burma;
Bangkok - Thailand, Syd-Vietnam, Cambodia, Laos samt eventuelt Philippinerne;
Djakarta/Kuala Lumpur — Indonesien, Malaya, Singapore samt eventuelt Philippinerne.

Danmarks eksport til disse områder androg i 1958 ca. 130 mill. kr. og i 1959 ca. 155 mill. kr., hvilket er mere end en fordobling siden 1950. Langt den overvejende del af denne eksport vedrører industrivarer, herunder forædlede landbrugsprodukter.

Ved den skitserede opdeling vil hver af de tre ambassadører få tildelt embedsområder, som det skulle være muligt for dem at dække effektivt, således at forstå, at de skulle kunne holde føling med repræsentationerne i ikke-opholdslandet og udøve en vis vejledende og ko-ordinerende virksomhed.

Valget af den tredje ambassadørs domicil synes at måtte stå mellem Djakarta og Kuala Lumpur. For Djakarta taler Indonesiens størrel-

se og de betydelige muligheder for samhandel, som det indonesiske marked vil frembyde, såfremt forholdene i landet måtte blive stabiliseret. Til gunst for Kuala Lumpur som domicil for ambassadøren taler den relativ betydelige danske koloni i Malaya og Danmarks i øjeblikket meget større samhandel med dette mere udviklede og stabile område.

I tilslutning til udsendelsen af en tredje ambassadør til Sydøstasien foreslås en række supplerende udsendelser af personel med henblik på intensivning af arbejdet, først og fremmest på det erhvervsmæssige område.

Rangoon.

Det foreslås til styrkelse af konsulatet i denne by at udsende (1) en yngre tjenestemand af den almindelige tjenestes 19-/24. lønningsklasse med erhvervsbetonet uddannelse som chargé d'affaires a.i. og (2) en kontraktansat, handelskyndig specialmedarbejder.

Danmarks eksport til Burma androg i 1958 godt 20 mill. kr. og er i perioden fra 1950 til 1958 blevet mere end tidoblet. I den allerseneeste tid er eksportmulighederne dog som følge af importrestriktioner blevet noget reduceret; eksporten i 1959 beløb sig til 15,7 mill. kr. Det burmesiske marked må betegnes som vanskeligt på grund af den burmesiske stats indgriben i erhvervslivet, komplicerede importrestriktioner samt landets bilaterale aftaler med Sovjetunionen, Den kinesiske Folkerepublik og de østeuropæiske lande.

Danmark har store interesser i teak-eksporten fra Burma.

Bangkok.

Bangkok-ambassadens stab tænkes at skulle bestå af (1) en ambassadør, (2) en tjenestemand af den almindelige tjenestes 19-/24. lønningsklasse med erhvervsmæssig uddannelse samt (3) en kontraktansat, handelskyndig specialmedarbejder.

Afsætningsmulighederne i Thailand er begrænsede for de fleste varer bortset fra mejeriprodukter. Landet, der må karakteriseres som et økonomisk underudviklet område, har praktisk taget ingen industri, og markedet domineres af billige varer fra Japan, Hongkong og Vesttyskland. Danmarks eksport til Thailand, der hovedsagelig består af mejeriprodukter, farmaceutiske produkter og maskiner, har i de senere år holdt sig temmelig stabilt på godt 20

mill. kr. om året. I 1959 androg eksporten dog 25,7 mill. kr.

Også i Thailand har Danmark store interesser i teak-eksporten.

Saigon.

For at skaffe større klarhed over Danmarks muligheder på de indokinesiske markeder, der er små og økonomisk stærkt underudviklede, og som hidtil har været af periferisk interesse for danske eksportører, tænkes der som en midlertidig foranstaltning for f.eks. 1—1/2 år udsendt 2 handelskyndige specialmedarbejdere til Saigon, enten i tilknytning til det stedlige honorære konsulat eller med diplomatisk anmeldelse under ambassaden i Bangkok. De pågældende skulle under opholdet i Syd-Vietnam foretage tjenesterejser af passende varighed til Cambodia og Laos, således at de kunne få lejlighed til at sætte sig grundigt ind i og informere de danske erhverv om forholdene i alle de 3 indokinesiske lande. På det således tilvejebragte grundlag kan der senere tages stilling til, hvorledes repræsentationsforholdene i området bør ordnes på længere sigt.

Det indokinesiske marked domineres af Frankrig, Japan og U.S.A. Efter at Frankrig har trukket sig tilbage fra området, og U.S.A. har påtaget sig finansieringen af en væsentlig del af områdets import, har der fundet en vis omlægning sted i de indokinesiske landes udenrigshandel. Danmarks eksport til de tre lande, der i 1952-55 androg godt 10 mill. kr. årligt, er således i årene derefter blevet reduceret til 3-4 mill. kr. årligt. I 1959 beløb eksporten sig til 6,4 mill. kr.

Kuala Lumpur.

Såfremt Kuala Lumpur vælges som domicil for den udsendte ambassadør, tænkes denne som medhjælp at skulle have en ung tjenestemand af den almindelige tjenestes 19. lønningsklasse anmeldt som attaché. Vælges Djakarta som domicil, foreslås det som chargé d'affaires a.i. i Kuala Lumpur at placere en tjenestemand af samme tjenestegrens 19-/24. lønningsklasse med erhvervsbetonet uddannelse samt en kontraktansat, handelskyndig specialmedarbejder.

Singapore.

Som et led i intensiveringen af den handelsmæssige indsats på den malayiske halvø har

folketingets finansudvalg efter udenrigsministeriets ansøgning i juni 1960 givet tilslutning til udsendelse af en handelskyndig specialmedarbejder til Singapore.

Danmarks eksport til Malaya og Singapore, der i 1950 androg tilsammen 20 mill. kr., er i de senere år steget til 40 mill. kr. Først fra begyndelsen af 1959 har der foreligget særskilte tal for eksporten til de to områder. I 1959 androg eksporten til Malaya 15,7 mill. kr. og til Singapore 24,2 mill. kr.

Området er efter Østens målestok højt udviklet, og selv efter en europæisk målestok er der tale om velorganiserede, stabile samfund. Området er Danmarks vigtigste marked i det Fjerne Østen og skulle rumme betydelige muligheder for en udvidelse af dansk eksport. Der findes ingen importbegrænsninger, og toldpræferencen i Det malayiske Statsforbund er af relativ ringe betydning. Singapore er et frihavnsområde. Investeringsklimaet er det bedste, og der forudses en fortsat tilfredsstillende udvikling af industrialiseringen. Endelig er der behov for mere forædlede varer, idet den relativt høje købekraft og påvirkningen af engelsk mentalitet bevirker, at varetilbud normalt vurderes ikke blot efter pris, men også efter kvaliteten.

Djakarta.

Alt efter løsningen af spørgsmålet om sædet for den nye ambassadør foreslås Djakarta-ambassaden forestået enten (1) af en ambassadør bistået af en attaché af den almindelige tjenestes 19. lønningsklasse, eller (2) som hidtil af en tjenestemand af samme tjenestes 19./24. lønningsklasse med erhvervsbetonet uddannelse som chargé d'affaires a.i., bistået af en kontraktansat, handelskyndig specialmedarbejder.

Danmarks eksport til Indonesien er forholdsvis beskeden: i 1956, 1957, 1958 henholdsvis 13, 22 og 13 mill. kr. og i 1959 16,4 mill. kr. væsentligst bestående af mejeriprodukter (7,6 mill. kr.), kemiske råstoffer og farmaceutiske præparater (5,1 mill. kr.) samt maskiner (1,6 mill. kr.). Med baggrund i landets alvorlige politiske problemer og de deraf følgende økonomiske vanskeligheder fører de indonesiske myndigheder en meget restriktiv importpolitik, som formentlig vil udelukke en væsentlig stigning af den danske eksport dertil i den nærmeste fremtid. Indonesien er imidlertid med sin befolkning på ca. 85 mill. et betydeligt poten-

tielt marked, som kan få betydning for danske eksportører, når landets økonomiske og politiske forhold måtte blive bedre. Det er derfor ønskeligt at bevare de bedst mulige officielle dansk-indonesiske relationer og eventuelt udbygge den diplomatiske repræsentation i Djakarta, hvor det i øvrigt også af luftfartspolitiske grunde må anses for nødvendigt at opretholde en repræsentation.

Hongkong.

Skønt Hongkongs areal kun udgør 1.000 km², har kolonien ca. 3 mill. indbyggere. Totalimporten andrager over 5,5 milliarder kr. årligt. Omkring halvdelen af den samlede import hidrører fra asiatiske lande, lidt over en fjerdedel fra Commonwealth-landene, for hvis varer der gælder toldpræferencer, og ca. 10 pct. fra de europæiske lande bortset fra Storbritannien. Danmarks eksport til Hongkong androg i 1957-1959 henholdsvis 18,7, 13,2 og 10,3 mill. kr. og udviser således for tiden en nedgående tendens.

Mulighederne for påny at øge eksporten lader sig ikke bedømme med sikkerhed for tiden. Spørgsmålet følges imidlertid både af udenrigstjenesten og Danmarks Erhvervsfond, der stiler mod udsendelse af en eksportstipendiat til Hongkong i nær fremtid. Fra udenrigsministeriets side overvejes det at styrke det stedlige honorære konsulat enten med en vicekonsul eller en handelskyndig specialmedarbejder. Dette vil antagelig være muligt inden for de med

hensyn til Sydøstasien foreslåede personalerammer og uden merudgift.

Manila.

Til Manila tænkes udsendt en yngre tjenestemand af den almindelige tjenestes 19-/24. lønningsklasse som chargé d'affaires a.i., der som bistand skulle have en kontraktansat, handelskyndig specialmedarbejder.

Danmarks eksport til Philippinerne, der hovedsagelig består af maskiner og forædlede landbrugsprodukter (mælkevarer), har hidtil været af ret beskedent omfang: i 1956, 1957, 1958 henholdsvis 3,2, 4,1 og 5,6 mill. kr. og i 1959 4,8 mill. kr. Ambassaden i Bangkok, under hvis embedsomsråde Philippinerne som anført for tiden henhører, bedømmer imidlertid Danmarks muligheder på dette marked fremover med optimisme og er af den opfattelse, at en eksportoffensiv har særdeles gode chancer for at give resultat. Philippinerne er den eneste stat i området med en industri af nævneværdig størrelsesorden og frembyder gode afsætningsmuligheder for en række danske varer, særlig mælkeprodukter og maskiner. I 1958 beløb Philippinerne import af mejeriprodukter sig til ca. 200 mill. kr., heraf ca. 2,2 mill. kr. fra Danmark, og importen af maskiner androg godt 680 mill. kr., heraf fra Danmark ca. 1,4 mill. kr.

Forslaget vedrørende repræsentationsforholdene i Sydøstasien kan herefter sammenfattes i følgende oversigt:

	<i>Nuværende repræsentation</i>	<i>Forslag</i>
<i>Burma</i> Rangoon	honorær konsul	chargé d'affaires a. i. handelskyndig specialmedarbejder honorær konsul
<i>Thailand</i> Bangkok	ambassadør handelsattaché ambassadesekretær	ambassadør ambassadesekretær handelskyndig specialmedarbejder
<i>Vietnam</i> Saigon	honorær generalkonsul honorær konsul	honorær generalkonsul honorær konsul 2 handelskyndige specialmedarbejdere (midlert.)
<i>Det malayiske Statsforbund</i> Kuala Lumpur	honorær konsul	enten: ambassadør attaché eller: chargé d'affaires a. i. handelskyndig specialmedarbejder honorær konsul
Penang	honorær vicekonsul	honorær vicekonsul

	<i>Nuværende repræsentation</i>	<i>Forslag</i>
<i>Indonesien</i>		
Djakarta	chargé d'affaires a. i. handelskancellist	enten: chargé d'affaires a. i. handelskyndig specialarbejder eller: ambassadør attaché
Surabaya	honorær konsul	honorær konsul
<i>Singapore</i>	honorær konsul handelskyndig specialmed- arbejder.	honorær konsul handelskyndig specialarbejder
<i>Philippinerne</i>		
Manilla	honorær konsul	chargé d'affaires a. i. handelskyndig specialmedarbejder honorær konsul
Ialt	1 ambassadør 1 chargé d'affaires a. i. } (19./24. lkl.) 1 ambassadesekretær } (19./24. lkl.) 2 handelsattachéer 1 handelskancellist (kontraktansat) 9 honorære konsulere	2 ambassadører 3 chargé d'affaires a. i. (19./24. lkl.) 2 ambassadesekretærer eller attachéer (19./24. lkl.) 7 handelskyndige specialmedarbejdere 9 honorære konsulere
<i>Tilvækst:</i>	1 ambassadør 3 tjenestemænd af den almindelige tjenestes 4 kontraktansatte, handelskyndige specialmedarbejdere.	

Den årlige netto-merudgift til nyordningen kan med forbehold af de med hensyn til nogle af pladserne ret usikre prisoplysninger anslås til en størrelsesorden af ca. 675.000 kr., hvortil kommer en engangsudgift på ca. 190.000-

285.000 kr. i forbindelse med midlertidig udsendelse af de 2 handelskyndige specialmedarbejdere til Saigon, jfr. følgende oversigt (de i parentes angivne tal refererer sig til vedkommende løbenummer i bilag 18, side 132 f.):

	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.
Ambassadør i Kuala Lumpur ¹⁾ . Løn og udetillæg (15 og 44).....	122.300	
Attaché i Kuala Lumpur. Løn og udetillæg (14 og 45).....	55.500	
Tjenestebolig til ambassadøren (80).....	20.000	
Kancellilokaler, kontormedhjælp m.v. Kuala Lumpur (90).....	72.000	
Chargé d'affaires a. i. i Manila. Udetillæg (48).....	95.000	
Denne stilling besættes ved nedlæggelse af ambassaderådstilling i Oslo, hvorved dennes udetillæg bortfalder (66).....		44.000
Handelskyndig specialmedarbejder der, Manila. Løn og udetillæg (75 og 49).....	69.150	
Kancellilokaler, kontormedhjælp m.v. Manila (91).....	80.000	
Chargé d'affaires a. i. i Rangoon. Udetillæg (21).....	130.000	
Denne stilling besættes ved nedlæggelse af ambassaderådstilling i Stockholm, hvorved dennes udetillæg bortfalder (69).....		62.000
Handelskyndig specialmedarbejder der Rangoon. Løn og udetillæg (75 og 22).....	79.150	
Kancellilokaler, kontormedhjælp m.v. Rangoon (88).....	75.000	
Besparelse i rejseudgifter for ambassadørerne i New Delhi og Bangkok (103).....		17.000
	798.100	123.000

Netto-merudgift 675.100.

¹⁾ Får ambassadøren sæde i Djakarta, bliver ordningen ca. 5.000 kr. billigere pr. år.

Den midlertidige udsendelse til Saigon:

Handelskyndig specialmedarbejder. Løn og udetillæg (75 og 56).....	79.150
Handelskyndig specialmedarbejder. Løn og udetillæg (75 og 56).....	54.150
Kancellilokaler, kontormedhjælp m.v. (92).....	55.000
Samlet udgift pr. år.....	188.300

Europa.

Wien.

Gesandtskabet i Wien, der i øjeblikket ledes af en tjenestemand i 28. lønningsklasse som chargé d'affaires a.i., foreslås omdannet til en ambassade under ledelse af en ambassadør bistået af en kontraktansat handelskyndig specialmedarbejder, der ventes at kunne træde i stedet for den nuværende legationssekretær af 19. lønningsklasse.

Efter at Danmark og Østrig begge er indtrådt i Det europæiske Frihandelsområde (EFTA), må det anses for sandsynligt, at det østrigske marked vil få stigende betydning for de danske eksporterhverv, der at dømmen efter det voksende antal handelsforespørgsler til gesandtskabet allerede er begyndt at interessere sig for de nye afsætningsmuligheder, som frihandelsaftalen ventes at ville skabe.

Da det under disse forhold måtte betragtes som særligt hastende at udsende en handelskyndig specialmedarbejder til gesandtskabet i Wien, har folketingets finansudvalg i juni 1960 givet tilslutning til øjeblikkelig oprettelse af en sådan post.

I 1958 og 1959 udgjorde eksporten til Østrig henholdsvis 40,7 og 46,8 mill. kr., heraf mejeriprodukter for henholdsvis 5 og 11,2 mill. kr., kød og kødprodukter 1,4 og 2,5 mill. kr., fisk 3,3 og 2,4 mill. kr., farmaceutika 3,2 og 3,2 mill. kr. og maskiner m.v. 11,5 og 10,7 mill. kr.

Denne i sig selv ikke ubetydelige eksport vil utvivlsomt kunne øges væsentligt i forbindelse med den stigning af den østrigske import, der må påregnes dels som følge af befolkningens stigende levestandard og deraf følgende forøgede købekraft, dels som et resultat af landets tilslutning til EFTA.

Foruden de problemer, der måtte opstå i forbindelse med de nye samhandelsmuligheder, har gesandtskabet i Wien visse opgaver som følge af, at Den internationale Atomenergiorganisation har sæde i denne by.

Antallet af danske rejsende til Østrig er endvidere steget meget stærkt i de senere år, hvil-

ket har medført en væsentlig forøgelse af den stedlige danske repræsentations bistandsopgaver.

Østrig er i Danmark repræsenteret ved en fastboende gesandt, og alle andre europæiske lande, bortset fra Albanien, Danmark, Irland og Island, har fastboende ambassadører eller gesandter i Wien.

Merudgifterne ved den foreslåede omdannelse af repræsentationen i Wien kan skønsmæssigt anslås til ca. 30.000 kr. om året, der påløber ved leje af tjenestebolig for ambassadøren.

Lissabon.

I forbindelse med regeringens spareforanstaltninger i 1950 besluttedes det at nedlægge den daværende gesandtpost i Lissabon som lønnet stilling og at acceptere indehaverens tilbud om at videreføre repræsentationens ledelse som honorær gesandt, når han året efter nåede aldersgrænsen.

Den ulønnede gesandt, der senere blev ambassadør, blev i 1959 efter eget ønske fritaget for sit hverv, og i afventning af udfaldet af revisionen af lovgivningen om udenrigstjenesten varetages ambassadens ledelse for tiden af en tjenestemand, der er stillet til rådighed i henhold til § 15 i lov om udenrigstjenesten.

Nogle førende danske firmaer har deltaget i etableringen og deltager fortsat i driften af cement-, asfalt- og farvefabrikker i Portugal. Disse industriforetagender repræsenterer efter de foreliggende oplysninger en kapitalværdi af ca. 120 mill. kr. og har en samlet årsomsætning af ca. 60 mill. kr.

Jævnside hermed har danske ingeniørfirmaer gennem en lang årrække drevet udstrakt virksomhed i Portugal, særlig ved udførelse af anlægsarbejder for den portugisiske regering.

Den danske eksport til Portugal har i 1957-59 udgjort henholdsvis 16,3 mill. kr., 24,4 mill. kr. og 16,3 mill. kr. Importen derfra er væsentligt større, således at handelsbalancen for tiden er ugunstig, et forhold der bør søges rådet bod på ved intensiv udnyttelse af de øgede samhan-

delsmuligheder, der måtte følge af Danmarks og Portugals fælles medlemskab af EFTA.

Støttet af grosserer-societetet og industrirådet har en lang række danske virksomheder indtrængende henstillet, at ambassadørposten opretholdes og styrkes med henblik på øget støtte til de danske erhvervsinteresser i Portugal og dets oversøiske områder. I udenrigskommissionen har der været enighed om, at det vil være ønskeligt, at denne henstilling imødekommes.

Den udsendte medarbejderstab består af en ambassadesekretær og en kvindelig kontormedhjælper. Folketingets finansudvalg har derhos i juni 1960 givet sin tilslutning til, at der til repræsentationen knyttes en kontraktansat handelskyndig specialmedarbejder, der bl.a. vil få til opgave at berejse de oversøiske portugisiske områder.

Da der i forvejen afholdes udgifter til aflønning m.v. af den midlertidige ambassadør, vil genoprettelsen af ambassadørstillingen som fast stilling ikke medføre merudgifter.

Tjenestemænd i 19-124. lønningsklasse.

Forslaget om 54 stillinger betyder en forhøjelse af det nuværende antal af 53 med 1 stilling, der er nødvendig til delvis dækning af behovet for nyudsendelse af 3 tjenestemænd af 19. lønningsklasse ved gennemførelsen af det ovenomtalte forslag til omlægning og styrkelse af repræsentationerne i Sydøstasien.¹⁾ De 2 andre foreslåede nyudsendinger til dette område dækkes normeringsmæssigt ved inddragelsen af ambassaderådstillingerne i Oslo og Stockholm.²⁾

Det er tanken herudover at oprette et mindre ambassadekontor i Tel Aviv i Israel, hvor Danmark er repræsenteret ved en ambassadør med bopæl i Ankara. Kontoret tænkes bestyret af en tjenestemand af 19. lønningsklasse bistået af en kancellist. Dispositionen kræver dog ingen nynormering, da tjenestemandsstillingen vil kunne besættes ved hjælp af det stillingsnummer, der ventes at ville blive ledigt ved inddragelse af legationssekretærstillingen i Wien. De årlige omkostninger ved opretholdelsen af kontoret anslås til skønsmæssigt 170.000 kr., jfr. følgende oversigt (de i parentes angivne tal refererer sig til vedkommende løbenummer i bilag 18, side 132 f.):

¹⁾ Side 28-29-

²⁾ Betænkningen, side 38-39.

Chargé d'affaires a. i. Udetillæg (40) ...	70.000 kr.
Kancellilokaler, kontormedhjælp m. v.	
(89).....	100.000 kr.
	170.000 kr.

Der henvises i øvrigt til kommissionsbetænkningens side 33 f.

Handels-, industri- og presseattacheer.

Bestemmelsen om bortfald af tjenestemandsstillingerne som specialattaché ved ledighed forudsætter vedtagelse af udenrigskommissionens forslag om, at stillinger af denne art fremtidig bør besættes ved kontraktansættelser. Der henvises til kommissionsbetænkningens side 41 og 60 samt til § 5, stk. 1, punkt 1-2 i forslag til lov om udenrigstjenesten.¹⁾

Stk. 2.

Enslydende med gældende lovs § 7, stk. 3, bortset fra en redaktionel à jour-føring. Bestemmelsen henhører naturligere i § 6, hvor den fordeling findes, hvorfra den gør en undtagelse, end i § 7 om udnævnelser og forflytninger.

Til § 7:

Stk. 1.

Den foreslåede ændring er rent redaktionel og tilsigter kun lettelse af forståelsen.

Stk. 2.

Svarer med redaktionel ændring med samme formål som i forslaget stk. 1 til den gældende lovs § 7, stk. 4. Det synes naturligt, at en så vigtig særbestemmelse som forflyttelsespligten udtrykkes direkte - som tilfældet også har været i tidligere love - og ikke indirekte som i den gældende lov. Bestemmelsen bør efter sit indhold følge efter bestemmelsen i stk. 1 og ikke som i den gældende lov placeres længere nede i paragraffen.

Udvidelsen af forflyttelsespligten til også at omfatte kancellister af 9. og 15. lønningsklasse må ses på baggrund og forudsætter vedtagelse af den i § 5, stk. 1, punkt 4 i forslag til lov om udenrigstjenesten (bilag 4) og det dertil hørende reglement (bilag 9) om kontraktansatte kancellister foreslåede nyordning af kancellisttjenesten.²⁾

¹⁾ Bilag 4, side 37-38 og side 40.

²⁾ Se bemærkningerne til § 6, side 14.

Stk. 3.

Bortset fra en mindre redaktionel ændring er 1. punktum enslydende med gældende lovs § 7, stk. 5.

På udenrigsministeriets forslag er der af hensyn til ministeriets dispositionsfrihed i 2. punktum foreslået den indskrænkning, at en tjenestemand over 60 år, der beordres til tjeneste i en i hans lønningsklasse normeret stilling i udenrigsministeriet, ikke skal have den i 1. punktum omhandlede adgang til i stedet for forflyttelse at søge sig afskediget med pension.

Stk. 4.

Lovfæstning af mangeårig fast praksis.

Bestemmelserne i den gældende lovs § 7, stk. 2, er foreslået udeladt som uforholdsmæssige, da de alle følger af forholdets natur.

Den gældende lovs § 7, stk. 6, om tjenestemænd til uddannelse er udeladt, da det skønnes tilstrækkeligt, at bestemmelsen er optaget i § 6, stk. 2, i forslaget til lov om udenrigstjenesten.

Til § 8:

Stk. 1.

Ved den gældende lovs § 8, stk. 1, er der tillagt administrationschefen et repræsentationstillæg på 6000 kr. om året, medens de to andre udenrigsråder har 4000 kr. om året. Dette skyldes, at administrationschefen, som omtalt i bemærkningerne til § 6¹⁾, tillige er protokolchef og som følge deraf har særligt store repræsentationsforpligtelser. Under forudspørgning af vedtagelse af det i § 6 stillede forslag om normering af en selvstændig stilling som protokolchef, er det højere tillæg foreslået overført til administrationschefen, og administrationschefens tillæg foreslået nedsat til samme beløb som de to andre udenrigsråders.

Da de to vice-udenrigsråder i deres egenskab af stedfortrædere for udenrigsråderne har praktisk talt de samme repræsentationsforpligtelser som disse, er det endvidere foreslået, at der ydes dem et repræsentationstillæg på 3000 kr.

Ved udarbejdelsen af forslaget er der taget hensyn til følgende udtalelse i lønningsrådets skrivelse af 12. oktober 1960²⁾:

»Lønningsrådets flertal (rådets medlemmer med undtagelse af Det konservative Folkepartis og Venstres repræsentanter) kan tiltræde, at der, såfremt der

¹⁾ Side 16-17.

²⁾ Side 6f.

sker normering af de ovenfor under 1) omhandlede stillinger som protokolchef og viceudenrigsråder, knyttes repræsentationstillæg til disse stillinger, hvilke tillæg efter flertallets opfattelse bør fastsættes til 6000 kr. for protokolchefen og 3000 kr. for hver af de 2 viceudenrigsråder, idet man herved forudsætter, at repræsentationstillægget til chefen for administrationsafdelingen samtidig nedsættes til 4000 kr., samt at repræsentationstillægget til rådgiveren i folkeret bortfalder ved stillingens nedlæggelse.«

Stk. 2.

Det særlige udenrigstjenstlige hjemmetillæg, der indførtes på forslag af 1919-kommissionen under navn af bevægelsestillæg og fra 1927 er blevet kaldt hjemmetillæg, fik på et tidligt tidspunkt en dobbelt funktion. Foruden at yde godtgørelse for de særlige af udenrigstjenestemændenes forflyttelsespligt følgende udgifter (bevægelselementet) skulle hjemmetillægget tillige tjene som kompensation for de udenrigsministerielle tjenestemænds manglende adgang til i lighed med deres kolleger i andre ministerier at opnå bi-indtægter (afsavnelementet).

Der har imidlertid aldrig været foretaget nogen fordeling af hjemmetillægsbeløbet på de to formål, og senere reguleringer har hovedsageligt tilgodeset hensynet til at yde kompensation for manglende bi-indtægter. Dette står i forbindelse med, at det er vanskeligt at foretage en eksakt udregning af de gennemsnitlige bevægelsesudgifter på grund af disses variable karakter medens der i de indenrigske tjenestemænds bi-indtægter, herunder navnlig formiddagshonorarerne, for hvilke der gælder faste, offentligt tilgængelige satser, findes et vist talmæssigt udgangspunkt for en beregning af afsavnelementets størrelse.

Når både afsavns- og bevægelselementet indeholdes i samme tillæg, får de unge, endnu ikke udsendte tjenestemænd også godtgørelse for bevægelsesudgifter, uanset at disse udgifter først opstår efter en udsendelse. Også dette forhold må antages at have medvirket til tendensen til i stigende omfang ved reguleringer af hjemmetillægget at se bort fra bevægelselementet.

Da en sammenblanding af de nævnte to, vidt forskellige elementer i ét tillæg er administrativt uheldig og kan føre til mindre rimelige resultater, er det på grundlag af de indvundne erfaringer foreslået at udskille bevægelselementet til særskilt refusion gennem det i forslaget § 9, stk. 3-5, omhandlede hjemflytningstillæg, jfr. bemærkningerne til denne paragraf.

Det i forslaget § 8, stk. 2, omhandlede hjemmetillæg skal således alene yde kompensation for de udenrigsministerielle tjenestemænds afsavn af bi-indtægter. Ved fastsættelse af tillægget må der tages hensyn til, at udenrigstjenestemændene er afskåret fra ved forskydning af kontortiden at opnå indtægter fra formiddagsstillinger, jfr. forslaget § 7, stk. 4, og i almindelighed ej heller har mulighed for honorarer for arbejde for statslige kommissioner, nævn og udvalg. Hertil kommer, at udenrigstjenestemænd allerede på grund af forflyttelsespligten i modsætning til deres kolleger i den øvrige centraladministration har ringe eller ingen mulighed for bi-indtægter fra erhverv som revisorer, konsulenter o. l. i hel- og halvprivate institutioner og virksomheder. Endelig begrænser forflyttelsespligten også udenrigstjenestemændenes hustruers muligheder for at have eget erhverv.

Udenrigstjenestemændene forventes at yde samme gennemsnitlige arbejdsindsats som deres indenrigske kolleger, og for ikke at blive rekruteringsmæssigt dårligere stillet end andre ministerier må udenrigsministeriet følgelig kunne byde samme totalløn som disse. De i forslaget indeholdte sats er derfor opstillet på basis af de foreliggende oplysninger om de gennemsnitlige bi-indtægter i den øvrige centraladministration, jfr. kommissionsbetænkningen side 69 f.

Satserne er identiske med de ved § 3, pkt. 519, i normeringsloven for 1960/61 fastsatte, idet der dog (1) for tjenestemænd i 26. lønningsklasse og derover er foreslået en forhøjelse fra 4.500 kr. til 5.100 kr. årligt svarende til den allerede stedfundne regulering af de på finansloven optagne honorarer til tjenestemænd i den øvrige centraladministration og for (2) tjenestemænd i 19. lønningsklasse fra det 1. til det 4. år efter fast ansættelse en forhøjelse på mellem 120 og 300 kr. årligt.

For aspiranterne er foreslået et noget lavere hjemmetillæg svarende til de formiddagshonorarer, som aspiranterne ifølge praksis i den øvrige centraladministration oppebærer ved beskæftigelse inden for staten.

Forslaget er i øvrigt udarbejdet i overensstemmelse med nedenstående udtalelse i lønningsrådets skrivelse af 12. oktober 1960¹⁾:

»Lønningsrådets flertal (rådets medlemmer med undtagelse af Det konservative Folkepartis repræsen-

tant) kan tiltræde de fremsatte forslag med følgende ændringer:

Hjemmetillæg til aspiranter ydes først efter 1/2 års aspirantansættelse, således at satsen 1200 kr. bliver gældende for aspiranter med 1/2-1 års ansættelse.

Den foreslåede sats på 2700 kr. for tjenestemænd i 19. lønningsklasse med indtil 4 års tjenestemandansættelse opdeles i to satser på 2400 kr. og 2700 kr., gældende for henholdsvis 1.-2. og 3.-4. år efter opnået fast ansættelse.

Hjemmetillægget til tjenestemænd i 26. og højere lønningsklasser fastsættes af praktiske grunde til 5100 kr. i stedet for som foreslået til 5000 kr.«

Til § 9:

Stk. 1.

Bortset fra en mindre redaktionel ændring som gældende lovs § 9, stk. 1.

Stk. 2.

Forslaget betyder, at alle de i finansudvalget repræsenterede partier får adgang til også at blive repræsenteret i udetillægsnævnet, medens den nuværende politiske repræsentation i nævnet består af 4 folketingsmedlemmer valgt af tinget efter forholdstal. Ændringen i nævnets sammensætning tilsigter at muliggøre en højere grad af personlig kontinuitet end hidtil ved behandlingen af udetillægsnævnets indstillinger i finansudvalget, jfr. udenrigskommissionens betænkning side 67-68.

Stk. 3-5.

Medens det i § 8, stk. 2, omhandlede hjemmetillæg som omtalt i bemærkningerne til paragraffen side 32-33 skal yde de udenrigsministerielle tjenestemænd kompensation for den manglende adgang til bi-indtægter (afsavnelementet), har hjemflytningstillægget til formål at give tjenestemændene en vis skønsmæssigt ansat dækning for de udgifter, der følger af udenrigstjenestemændenes pligt til at lade sig forflytte (bevægelselementet), men som vanskeligt kan specificeres og godtgøres efter regning på samme måde som rejse- og flytteudgifter.

De tab, der opstår som følge af forflyttelsespligten, rammer ifølge sagens natur uensartet, og en nærmere fiksering frembyder derfor vanskeligheder. De foreslåede satser er imidlertid fastsat under hensyntagen til en af Ministerialforeningen på grundlag af oplysninger fra 65 udenrigstjenestemænd udarbejdet redegørelse for bevægelsesudgifterne¹⁾.

De meget forskelligartede udlæg, der skal dækkes af hjemflytningstillægget, omfatter bl.a.

¹⁾ Side 6 f.

¹⁾ Bilag 13, side 94 f.

en række betydningsfulde udgifter i forbindelse med tjenestemændenes boligforhold herunder ekstraordinært høje lejer, hotel- og pensionsudgifter, indskud, lejeforudbetaling, istandsættelser m.v. Endvidere opmagasineringsudgifter, reparationer og de i forbindelse med flytninger som regel uundgåelige nyanskaffelser af indbo samt særlige omkostninger i forbindelse med børnenes undervisning. Der henvises til kommissionsbetænkningen side 71-72 og bilag 13 side 94 f.

Mange af bevægelsesudgifterne koncentrerer sig om tiden omkring tjenestemændenes hjemkaldelse fra tjeneste i udlandet, og hjemflytningstillægget foreslås derfor udbetalt på dette tidspunkt og gradueret efter tjenestemændenes charge, forsørgerforhold og antallet af tjenesteår i udlandet inden for et maksimum af 3 års udetjeneste.

Når den foreslåede bestemmelse om hjemflytningstillæg er fakultativ, og tjenestemændene således ikke har en ubetinget ret til at få tillægget udbetalt, skyldes det, at der kan forekomme undtagelsestilfælde, hvor de sædvanlige bevægelsesudgifter ikke opstår, f.eks. ved hjemkaldelse til ganske kortvarig, midlertidig hjemmetjeneste. I sådanne tilfælde må der være hjemmel for udenrigsministeriet til at undlade at bevilge tillægget.

Stk. 1-4.

Til § 10:

Forslagets stk. 1-4 betyder ikke nogen ændring af gældende lov, men tilsigter blot at gøre det klart, at den bolig, der stilles til en repræsentationschefs rådighed, betragtes som tjenestebolig, både når den ejes, og når den lejes af staten, samt at repræsentationschefen i begge tilfælde har pligt til at overtage boligen.

Stk. 5.

Under de vanskelige boligforhold, der hersker mange steder i verden, vil det jævnlige være både økonomisk og tjenstligt fordelagtigt, at udenrigsministeriet ved køb eller leje sikrer sig boliger, der mod vederlag stilles til rådighed for det udsendte personel. For at kunne benytte denne fremgangsmåde i den fulde ønskelige udstrækning, foreslås det på lignende måde, som det i lønnings- og pensionslovens § 36, stk. 2, er gjort med hensyn til tjenestemænd i andre styrelsesgrene, at pålægge tjenestemændene ved repræsentationerne i udlandet pligt til at tage ophold i den bolig, der måtte blive anvist dem af udenrigsministeriet, og til at betale

den af ministeriet fastsatte godtgørelse derfor.

Der henvises i øvrigt til kommissionens betænkning, side 75 f.

Til § 11:

Stk. 1.

I modsætning til nugældende lovs § 11, stk. 1, forudsætter forslaget, at de almindelige regler om ferie i § 13 i lønnings- og pensionsloven også gælder for tjenestemændene ved repræsentationerne i udlandet. Der synes ikke at være nogen anledning til at opretholde særordninger for udenrigstjenesten, medmindre dennes særlige forhold gør det ubetinget nødvendigt. Dette er ikke tilfældet med hensyn til feriereglerne.

Forslaget betyder i øvrigt, at de udsendte tjenestemænd ligesom tjenestemænd i Danmark får en egentlig ret til ferie og ikke blot - som efter den nugældende ordning — til en passende orlov, når forholdene tillader det. Denne ændring er dog mere formel end reel, idet der i praksis som altovervejende hovedregel ikke foretages nogen indskrænkning i de udsendte tjenestemænds adgang til orlov.

Ved indførelse af en ret til ferie også i udetjenesten bringes de danske ferieregler i overensstemmelse med de i en række andre lande, herunder Norge og Sverige, gældende regler.

Forslagets stk. 1, der svarer til gældende lovs § 11, stk. 6, nævner udtrykkeligt, at ministeren kan fastsætte regler om rejsegodtgørelse i forbindelse med de på poster uden for Europa stationerede tjenestemænds og deres families periodiske ferierejser til Danmark. De nugældende regler herom indeholdes i en indstilling af 9-juni 1952 fra udenrigsministeriets udetillægsnævn. Indstillingen er tiltrådt af finansudvalget.¹⁾

Stk. 2.

Som en konsekvens af indførelsen af en egentlig ret til ferie for de udsendte tjenestemænd gives der disse adgang til en godtgørelse for ferie, som af ganske særlige tjenstlige hensyn ikke har kunnet afvikles normalt. Godtgørelsens størrelse er begrænset til det beløb, som vedkommende tjenestemand ville have fået udbetalt, såfremt ferietilgodehavendet var opstået under tjeneste i udenrigsministeriet, og kan altså hverken for så vidt angår længden af ferietilgodehavendet eller godtgørelsens størrelse pr. dag overstige de godtgørelsesbeløb, der kan bevilges efter de for hjemmetjenesten

¹⁾ Se side 107.

og den øvrige centraladministration gældende regler.

I praksis forekommer det såvel i ude- som i hjemmetjenesten kun rent undtagelsesvis, at der er anledning til udbetaling af feriegodtgørelse.

Den gældende lovs § 11, stk. 5, 1. og 2. punktum, om tjenesterejser er udeladt, da bestemmelsen synes overflødig. 3. punktum i § 11, stk. 5, er for så vidt angår reglen om, at tjenestefrihed på under 7 dage ikke afskrives på ferietilgodehavendet, med visse begrænsninger overført til det som bilag 15 §) optrykte udkast til et feriereglement. Der er i reglementsudkastet optaget en regel om, at sådan tjenestefrihed ved beregning af feriegodtgørelse betragtes som ferie.

Den i den gældende lovs § 11, stk. 3, indeholdte regel om forholdsmæssig nedsættelse af visse tjenestemænds udetillæg under orlov, der tilbringes i udlandet, er udeladt.

Begrundelsen for bestemmelsens indførelse ved den i 1927 foretagne revision af udenrigsloven var ønsket om at påvirke de udsendte tjenestemænd til med regelmæssige mellemrum at aflægge besøg i Danmark, hvilket kunne medvirke til at bevare deres kontakt med danske forhold og måske bevirke en besparelse på kontoen for tjenesterejser til Danmark.

Erfaringerne har imidlertid vist, at der ikke er noget behov for ordningen, idet tjenestemændene har vist og fortsat viser megen interesse for at tilbringe deres ferie i Danmark, uanset at reglen faktisk ikke er blevet håndhævet i mangfoldige år. For så vidt angår de tjenestemænd, på hvem afkortningsreglen særlig tog sigte, nemlig tjenestemændene på oversøiske poster, har reglen helt mistet sin betydning efter indførelsen af en adgang for disse tjenestemænd til at foretage betalte ferierejser til Danmark.

Bestemmelsen i den nugældende lovs § 11, stk. 4, om tjenestemændenes pligt til at stille sig til rådighed for udenrigsministeriet under ophold i Danmark følger af forholdets natur og synes unødvendig i lovteksten. Den er i stedet optaget i udkastet til feriereglement (bilag 15), hvor den hører naturligere hjemme.

Til § 12:

Stk. 1.

Bortset fra redaktionel ændring som gældende lovs § 11, stk. 9.

¹⁾ Side 103 f.

Stk. 2.

Som gældende lovs 11, stk. 7.

Stk. 3.

Som gældende lovs § 11, stk. 8, bortset fra at det hidtidige maksimumsbeløb af 35 kr. daglig foreslås udeladt, og tillæggets størrelse henkudt til udetillægsnævnets afgørelse. Herved muliggøres det at tage hensyn til forskelle i prisforhold og i de krav, der stilles den fungerende chef fra post til post, ligesom det bliver muligt at graduere tillæggets størrelse efter funktionsperiodens varighed.

Stk. 4.

Enslydende med gældende lovs § 11, stk. 10.

Når udetillægget som chargé d'affaires er større under konstitution end under funktion, skyldes det, at funktion som regel kun anvendes, hvor det drejer sig om tjeneste som chargé d'affaires i en kortere tid og som følge deraf med forholdsvis begrænsede repræsentative pligter for tjenestemanden, medens konstitution anvendes ved længere vakanser, hvorunder det højere vederlag modsvares af en mere omfattende repræsentationsbyrde.

Det foreliggende forslag indebærer ophævelse af særbestemmelsen i den gældende lovs § 12 om, at udenrigstjenestemænd skal have både udenrigsministerens og folketingets finansudvalgs tilladelse til bi-erhverv af den i lønning- og pensionslovens § 44, stk. 2, omhandlede art i modsætning til andre tjenestemænd, der kun behøver deres ministers (stiltiende) godkendelse.

Særordningen har - med en afbrydelse fra 1927 til 1929 - været gældende siden 1921. Den indførtes af hensyn til risikoen for kollision mellem tjenestemandsplichter og privatinteresser.

Denne risiko ses imidlertid ikke at være større i udenrigstjenesten end i en række andre styrelsesgrene, derunder f. eks. erhvervsministerierne.

Udenrigsministeriet har i de sidste 30 år forelagt finansudvalget ialt 8 sager af den heromhandlede art. Det drejede sig alle om ansøgninger om tilladelse til overtagelse af bestyrelseshverv, i de 6 tilfælde i familieaktieselskaber. Finansudvalget har bevilget alle ansøgningerne undtagen de 2 sidste, der blev forelagt i 1959 og vedrørte familieaktieselskaber.

SKRIVELSE AF 12. AUGUST 1960 FRA MINISTERIALBETJENTFORENINGEN
TIL UDENRIGSMINISTERIET.

Ministerialbetjentforeningen anmoder herved udenrigsministeriet om ved revision af normeringsloven i forbindelse med kommissionen af 25. oktober 1957 om udenrigstjenesten at søge antallet af betjentformandsstillinger i 10. lønningsklasse forhøjet med 1 til 3.

Som motivering herfor skal anføres, at der er pålagt de i udenrigsministeriets hovedafdeling på Christiansborg tjenstgørende 3 betjentformænd, af hvilke de 2 er i 10. lønningsklasse og 1 i 7. lønningsklasse, så mange og særligt betroede opgaver, at de alle 3 bør være placeret i 10. lønningsklasse.

Til belysning af betjentformændenes gennem de sidste år forøgede arbejde og ansvar kan nævnes, at ikke mindst de skærpede sikkerhedsbestemmelser for transport af klassificeret materiale har medført, at antallet af beskæftigede i ministeriets betjentstue er væsentligt forøget; hertil kommer, at de 3 betjentformænd på skift må lede og selv deltage i den almindelige vagtordning.

Da der således er tale om samme funktion for nævnte 3 betjentformænd, må man stille krav om, at de 3 stillinger placeres ens i 10. lønningsklasse.

Endvidere skal man henlede opmærksomheden på udenrigsministeriets mangfoldiggørelsescentral; denne central har fra 1959 overtaget al duplikering af stencils fra kontorerne, og fotokopiering af aktstykker og udfører i ikke uvæsentlig grad disse funktioner for en række ambassader, der sender materiale hjem til forarbejdning.

Lederen af mangfoldiggørelsescentralen, en ministerialbetjent i 3. lønningsklasse, må foruden at forestå nævnte arbejde føre tilsyn med centralens medhjælp og foretage indkøb af materialer til betragtelige beløb.

I betragtning af det med nævnte stilling forbundne ansvar bør denne stilling være placeret i 7. lønningsklasse; den ved førnævnte normering ledigblevne betjentformandsstilling foreslås anvendt hertil.

I forventning om udenrigsministeriets gode bistand til løsning af det her forelagte tegner vi med højagtelse.

P. F. V.

Paul H. Pedersen

/H. Jørgensen.

UDKAST

FORSLAG TIL LOV OM UDENRIGSTJENESTEN.

Kapitel I. Organisation.

§ 1-

Udenrigstjenestens 3 grene, udenrigsministeriet, de diplomatiske og de konsulære repræsentationer udgør en fælles tjeneste.

§ 2-

Udenrigsministeriet består af den økonomisk-politiske afdeling, den politisk-juridiske afdeling, administrationsafdelingen, protokollen, pressebureauet og arkivet, hvorhos der til ministeriet er knyttet en rådgiver i folkeret.

§ 3.

Stk. 1. Direktøren for udenrigsministeriet leder samtlige ministeriets forretninger.

Stk. 2. Hver af de 3 afdelinger ledes af en udenrigsråd.

Stk. 3- Protokollen, pressebureauet og arkivet samt rådgiveren i folkeret henhører direkte under direktøren, men står til rådighed for de 3 afdelinger for så vidt angår sager, der vedrører disse.

§ 4.

Stk. 1. Udenrigsrepræsentationerne er organer under udenrigsministeriet og opretholdes på de steder i udlandet, hvor varetagelsen af danske interesser gør det påkrævet. De oprettes og nedlægges af Kongen, vicekonsulater dog af udenrigsministeren.

Stk. 2. De diplomatiske repræsentationer er ambassader, gesandtskaber eller repræsentationer ved internationale organisationer. De ledes af udsendte tjenestemænd.

Stk. 3. De konsulære repræsentationer er generalkonsulater, konsulater eller vicekonsulater. De ledes enten af udsendte tjenestemænd eller af valgte konsularembetsmænd.

Kapitel II. Personel.

Stk. 1. Ud over de tjenestemænd, der omhandles i 2. del, afdeling 2, udenrigstjenesten, i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger, som ændret ved lov nr. af 19..., kan følgende medarbejdere knyttes til udenrigstjenesten:

1. Efter forhandling med et under udenrigsministeriet med henblik på behandling af spørgsmål om Danmarks erhvervmæssige forbindelse med andre lande m. v. nedsat rådgivende udvalg, hvori de interesserede myndigheder og erhvervsorganisationer skal være repræsenteret, samt med finansministeriets tilslutning kan udenrigsministeren ansætte handels- og industrikyndige specialmedarbejdere til tjeneste i udenrigsministeriet eller ved udenrigsrepræsentationerne.

Ansættelserne sker ved kontrakt, og for så vidt angår handelskyndige specialmedarbejdere på vilkår, hvorom udenrigsministeren efter forhandling med finansministeren udfærdiger nærmere regler. Industrikyndige specialmedarbejdere ansættes enten på de vilkår, der er vedtaget i den til enhver tid gældende overenskomst mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening, eller efter reglerne i finansministeriets regulativ

om aflønning m. v. af de i statens tjeneste ansatte ingeniører, der ikke er tjenestemænd. Industrikyndige specialmedarbejdere, der hverken omfattes af den nævnte overenskomst eller af finansministeriets regulativ, ansættes på de for handelskyndige specialmedarbejdere gældende vilkår.

2. Med finansministeriets tilslutning kan udenrigsministeren til tjeneste i udenrigsministeriet eller ved repræsentationerne i udlandet ansætte specialmedarbejdere til bestridelse af opgaver af presse- og oplysningsmæssig karakter.

Ansættelserne sker ved kontrakt og på de vilkår, der er fastsat i den til enhver tid gældende overenskomst mellem finansministeriet og Journalistforbundet.

3. Hvor det skønnes ønskeligt, kan der foruden de under 1-2 omtalte specialmedarbejdere til repræsentationerne i udlandet knyttes specialattachéer, hvis tjenesteområde henhører under andre ministerier end udenrigsministeriet, såsom landbrugs-, fiskeri- og forsvarsattachéer.

4. På kontraktvilkår kan endvidere til tjeneste såvel ved repræsentationerne i udlandet som i ministeriet ansættes medarbejdere af forskellige kategorier som f. eks. kancellister, kontorfunktionærer, tolke, translatører, bude, vagtmestre og chauffører m. fl.

Kancellister ansættes på vilkår, der fastsættes i et af udenrigsministeren efter forhandling med finansministeren udfærdiget reglement.

Kontorfunktionærer ansættes i henhold til den til enhver tid gældende overenskomst mellem finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark.

- Stk. 2. Under tjeneste ved repræsentationerne i udlandet oppebærer de i stk. 1, punkt 1-2 og 4, omhandlede medarbejdere udetillæg efter reglerne i § 9 i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger, som ændret ved lov nr. af...

- Stk. 3. Ved hjemkaldelse fra tjeneste i udlandet til tjeneste i udenrigsministeriet kan der efter tilsvarende regler som de i § 9, stk. 3—5, i normerings- og klassificeringsloven for tjenestemænd fastsatte udbetales hjemflytningstillæg til de i nærværende bestemmelses stk. 1, punkt

1-2, omhandlede specialmedarbejdere, der er forpligtet til efter udenrigsministeriets bestemmelse at gøre tjeneste såvel i ministeriet som ved repræsentationerne i udlandet, og til de i samme bestemmelses punkt 4 nævnte kancellister, der ligeledes er forflyttelsespligtige. Tillæggenes størrelse fastsættes af udenrigsministeriet efter forhandling med finansministeriet.

§ 6.

Stk. 1. Når særlige grunde taler derfor, kan det ved kongelig resolution bestemmes, at en tjenestemand af udenrigstjenestens 30., 28. eller 26. lønningsklasse stilles til rådighed. Der må på intet tidspunkt være mere end 5 tjenestemænd af disse lønningsklasser til rådighed. Tjenestemænd til rådighed er pligtige til efter udenrigsministeriets anvisninger at påtage sig arbejdsopgaver. De lønnes på samme måde som tjenestemænd af samme klasse i udenrigsministeriet, dog kan tjenestemænd til rådighed ikke oppebære repræsentationstillæg. En tjenestemand kan ikke stå til rådighed i et længere tidsrum end 5 år; dog kan denne periode forlænges til 8 år, hvor ganske særlige forhold gør sig gældende. Hvis der ved den pågældende periodes udløb ikke anvises ham nogen post, afskediges han efter tjenestemandsløvgivningens almindelige regler.

Stk. 2. Til rådighed for udenrigstjenesten stilles 5 tjenestemænd af 19. eller 24. lønningsklasse, til hvis uddannelse der bevilges et årligt beløb, hvis størrelse fastsættes på finansloven.

Stk. 1. Bestemmelsen om titel og rang i § 45 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd skal ikke være til hinder for, at der, når det findes tjenstligt ønskeligt, gives udenrigstjenestemænd stillingsbetegnelser og rang, der svarer til en højere stilling end den, hvortil de er udnævnt, eller at der gives dem andre internationalt anvendte betegnelser for udenrigstjenestemænd, dog at dette ikke får indflydelse på størrelsen af noget af de lønningsbeløb, der tilkommer de pågældende tjenestemænd.

Stk. 2. Ved udsendelse af overordentlige diplomatiske repræsentationer kan der ligeledes anvendes særlige stillingsbetegnelser, der er fastslået i internationalt samkvem.

o.

Stk. 1. Valgte konsularembesmænd er ulønnede og vælges blandt egnede personer på repræsentationsstedet. Fremmede statsborgere kan vælges, men under iøvrigt lige forhold skal danske foretrækkes.

Stk. 2. Valggeneralkonsuler og valgkonsuler udnævnes af Kongen, valgvicekonsuler af udenrigsministeren.

Kapitel III.

Drift.

§ 9-

Stk. 1. Der nedsættes under udenrigsministeriet et ejendomsnævn, der sammensættes på følgende måde:

- a. Formanden udpeges af boligministeren.
- b. Hvert af de i folketingets finansudvalg repræsenterede partier udpeger et medlem blandt folketingets medlemmer.
- c. Finansministeren udpeger et medlem.
- d. Udenrigsministeren udnævner indtil tre medlemmer.

Til bistand for nævnets sekretariat udpeger boligministeren en bygningssagkyndig rådgiver. Nævnets udgifter, derunder diæter til medlemmerne, bevilges på finansloven.

Stk. 2. Det påhviler nævnet at undersøge og fremsætte forslag om løsning af spørgsmålet om tilvejebringelse af kontorer og boliger til repræsentationerne i udlandet og i det omfang, hvori forslagene forudsætter større investeringer eller engangsudgifter, til udenrigsministeriet at afgive indstilling om de bevillinger, der kræves til forslagenes gennemførelse.

§ 10.

Stk. 1. Udenrigsministeriet kan i særlige tilfælde tilstå valgte konsularembesmænd en fast årlig sum til kontorhold.

Stk. 2. Kontorholdstilskudet må ikke uden særlig bevilling på finansloven overstige 10.000 kr. Drager valgkonsulen omsorg for, at brevvekslingen med konsulatet kan finde sted på dansk, kan der dog uden særbevilling på finansloven ydes ham et kontorholdstilskud af indtil 25.000 kr.

Stk. 3- Iøvrigt har valgte konsularembesmænd kun krav på godtgørelse af tjenstlige udgifter, der er godkendt af udenrigsministeriet.

Kapitel IV.

Forskellige bestemmelser.

§ 11-

Stk. 1. Udsendte tjenestemænd, der indtager chefstillinger, er bemyndiget til, hver for sit embede, at udføre sådanne forretninger, som i Danmark påhviler en notarius publicus med hensyn til danske undersåtters retshandler, også sådanne, der indgås med fremmede. De herom behørigt udfærdigede akter skal i Danmark have samme retsvirkning som her i landet udstedte notarialakter.

Stk. 2. I tilfælde af chefens forfald har den, der fungerer på hans vegne, den i stk. 1 omhandlede beføjelse.

Stk. 3- Udenrigsministeriet kan tillægge valgte konsularembesmænd samme bemyndigelse.

§ 12-

Stk. 1. For tjenstehandlinger i udenrigstjenesten erlægges gebyr efter regler, der fastsættes af udenrigsministeren.

Stk. 2. Der skal aflægges regnskab for de modtagne gebyrbeløb. De af udenrigsministeriet og de udsendte repræsentationer modtagne gebyrbeløb indbetales til statskassen. Udenrigsministeriet bestemmer, i hvilket omfang valgte konsularembesmænd kan beholde de gebyrbeløb, som de modtager, eller skal indbetale beløbene til statskassen.

Stk. 3- Tvistigheder om gebyrberegninger afgøres af udenrigsministeriet.

Kapitel V.

Ikrafttræden.

§ 13.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 478 af 1. oktober 1945 om udenrigstjenesten, som ændret ved lov nr. 243 af 27. maj 1950 og lov nr. 110 af 31. marts 1953, jfr. lovbekendtgørelse nr. 163 af 13. maj 1953.

Bemærkninger til foranstående lovforslag.

Til § 4:

Den gældende lovs §§ 4, 6 og 8, stk. 1-2, om antallet af tjenestemænd af 5. (nu 19.) lønningssklasse og derover ved repræsentationerne i udlandet, samt § 16 om fravigelse af fordelingen af tjenestemænd mellem ude- og hjemmetjenesten er af forenklingssyn udeladt i forslaget. De findes og hører naturligt hjemme i normerings- og klassificeringsloven og behøver ikke at blive gentaget i loven om udenrigstjenesten.

Bestemmelsen om bi-erhverv i den gældende udenrigstjenestelovs § 19 er udeladt både i forslaget til revision af denne og i forslaget om ændring af normerings- og klassificeringsloven .

Endelig er den gældende udenrigstjenestelovs §§ 10, 12 og 13 udeladt. Bestemmelsen i § 10 om, at udenrigsministeriet bestemmer tjenesteforholdet mellem repræsentationerne i de enkelte lande, hidrører fra det 19- århundredes lovgivning om udenrigstjenesten og blev reelt overflødig ved indførelsen af enhedstjenesten i 1921. Foruden af dette princip, der er fastslået i forslagens § 1, følger reglen tillige af forslagens § 4, stk. 1, hvorefter udenrigsrepræsentationerne er organer under udenrigsministeriet.

Bestemmelserne i §§ 12 og 13 om afholdelse af repræsentationernes tjenesteudgifter hidrører ligeledes fra tidligere tiders lovgivning og synes uformødne, da hjemlen til udgifternes afholdelse nu om stunder findes i de årlige finanslove.

Til forslagens enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til §§ 1-3:

Svarer i hovedsagen til den gældende lovs §§ 1-3-

I § 2, jfr. § 3, stk. 3, foreslås den allerede indførte, midlertidige ordning, hvorefter protokollen henhører direkte under direktøren, lovfæstet og dermed gjort permanent. Der henvises i øvrigt til forslaget om omdannelse af den midlertidige stilling som assisterende chef for administrationsafdelingen til en selvstændig stilling som protokolchef.²⁾

¹⁾ Se bemærkningerne til sidstnævnte forslag, side 35.

²⁾ Side 11, 16-17 og bilag 5, side 43, samt betænkningen, side 32.

Bestemmelsen betyder ikke nogen ændring af den bestående retstilstand, men er kun en lovfæstning af mangeårig, gældende praksis.

I helt enkeltstående undtagelsestilfælde er diplomatiske repræsentationer blevet ledet på honorær basis af tjenestemænd, der var udtrådt af tjenesten og således ikke længere kunne betegnes som udsendte tjenestemænd i lovens forstand. Det må følge af forholdets natur, at sådanne undtagelser fortsat vil kunne gøres uanset bestemmelsen i stk. 1 om, at de diplomatiske repræsentationer ledes af udsendte tjenestemænd.

Til § 5:

Stk. 1.

Punkt 1-2.

Som det vil ses af kommissionsbetænkningens kapitel III, side 40 f. og 47 har der under kommissionsdrøftelserne været enighed om, at antallet af handels-, industri- og pressekyndige specialmedarbejdere bør søges forøget med henblik på yderligere intensivering af erhvervs-tjenestens bistand til eksporterhvervene og af presse- og oplysningstjenestens eksportfremmende arbejde. Der har endvidere været enighed om, at specialmedarbejderne i overensstemmelse med den almindelige tendens med hensyn til sådanne medarbejdere ikke bør ansættes som tjenestemænd, men på kontrakt og på løn- og pensionsvilkår, der svarer til de i det private arbejdsmarked gældende.

Med de modifikationer, der følger af henvisningerne til de nye kontraktvilkår, svarer forslaget nøje til den gældende lovs § 8, stk. 2, andet punktum, og stk. 3-4. Kravet om finansministeriel tilslutning til ansættelse af specialmedarbejdere stemmer med hidtidig praksis.

Der henvises i øvrigt til udenrigsministeriets som bilag 10 aftrykte udkast til et reglement om specialmedarbejdere i udenrigstjenesten, finansministeriets som underbilag 1 og 3 til dette bilag aftrykte overenskomster af 23. maj 1959 og 22. januar 1960 med henholdsvis Dansk Ingeniørforening og Journalistforbundet samt til finansministeriets som underbilag 2 gængs regulerende om aflønning m.v. af de i statens tjeneste ansatte ingeniører, som ikke er tjenestemænd.¹⁾

¹⁾ Side 72 f.

Punkt 3.

Svarer uden realitetsændringer til bestemmelserne om landbrugs-, fiskeri- og militærattachéer i den gældende lovs § 8, stk. 3.

Punkt 4.

Lovfæstning af gældende praksis, dog at bestemmelsen om udstedelse af et reglement om vilkårene for kontraktansættelse af kancellister er ny. Et udkast til reglementet findes aftrykt som bilag 9.¹⁾

Nyordningen forudsætter en vis forbedring af kancellisternes hidtidige ansættelsesvilkår og har i forbindelse med indførelsen af en særlig kancellistuddannelse til formål at søge at sikre den tilgang af kvalificerede arbejdskraft, der er nødvendig for at udbygge kancellisttjenesten således, at dens medlemmer gradvis kan overtage en række af de opgaver af rent praktisk tilsnit, der for tiden varetages af tjenestemænd af 19. lønningsklasse.

Der har under kommissionsforhandlingerne været enighed om, at en sådan arbejdsomlægning er ønskelig både for at undgå at anvende overkvalificeret og for bekostelig arbejdskraft til varetagelse af disse rent praktiske opgaver og for at modvirke tendensen til stadig forøgelse af antallet af tjenestemænd i 19-/24. lønningsklasse.

Stk. 2.

Bestemmelsen om udetillæg til specialmedarbejdere er overført fra den gældende lovs § 8, stk. 2. Reglen om aflønning af de under stk. 1, punkt 4, omhandlede medarbejdere er ny. Disse medarbejdergruppers lønninger er hidtil blevet fastsat af udenrigsministeriet uden forudgående drøftelse i udetillægsnævnet og uden sondring mellem grundløn og udetillæg. Der har imidlertid under forhandlingerne i kommissionen været enighed mellem udenrigsministeriet og finansministeriet om, at det vil være mere rationelt at inddrage også disse grupper under udetillægssystemet.

Stk. 3.

Tjenestemandsansatte specialmedarbejdere er forflyttelsespligtige og oppebærer under hjemmetjeneste samme lønning m.v. som tjenestemænd af den almindelige tjeneste. Også kontraktansatte specialmedarbejdere må efter gældende praksis i princippet underkaste sig for-

¹⁾ Side 59 f.

flyttelsespligt, men da der ikke er hjemmel til at yde dem godtgørelse af de af denne pligt følgende ekstraudgifter, er det vanskeligt at beordre dem til tjeneste i ministeriet, hvor de er økonomisk ringere stillet end deres tjenestemandsansatte kolleger.

Det er et led i den af udenrigskommissionen foreslåede udvidelse og udbygning af specialtjenesterne, at deres medlemmer i overensstemmelse med enhedstjenestens princip skal veksle mellem ude- og hjemmetjeneste og i det hele sidestilles med den almindelige tjeneste i den videst mulige udstrækning.

Det foreslås derfor, at det i loven fastslås, at de kontraktansatte specialmedarbejdere er forflyttelsespligtige, samt at der til lettelse af den deraf følgende økonomiske belastning under hjemmetjeneste gives dem hjemflytningstillæg efter samme retningslinier som de for tjenestemænd gældende.¹⁾ Om reglerne for fastsættelsen af tillæggets størrelse henvises til § 4 i det som bilag 10 optrykte reglementsudkast.²⁾

Kancellister er efter den nugældende ordning hverken forflyttelsespligtige eller berettiget til godtgørelse af ekstraudgifterne i forbindelse med hjemkaldelse. Dette er en af vanskelighederne ved at benytte dem i hjemmetjenesten i det fulde ønskelige omfang. Formålet med den foreslåede reorganisation af kancellisttjenesten er imidlertid, at dens medlemmer overalt, hvor det er muligt, skal erstatte tjenestemænd af 19. lønningsklasse. Dette forudsætter, at kancellisterne ligesom tjenestemændene og specialmedarbejderne bliver forflyttelsespligtige, og at der i samklang hermed gives dem hjemflytningstillæg. De foreslåede regler for tillæggets fastsættelse findes i § 4 i det som bilag 9 optrykte udkast til et reglement om kancellister i udenrigstjenesten.³⁾

Til § 6:

Stk. 1.

Enslydende med gældende lovs § 15, bortset fra rent redaktionelle småændringer.

Stk. 2.

Bortset fra en redaktionel å jour-føring enslydende med gældende lovs § 9.

¹⁾ Se herom § 9, stk. 3-5, i ændringsforslaget til normerings- og klassificeringsloven, side 13 og side 33-34.

²⁾ Side 73.

³⁾ Side 59.

Til § 7:

Bortset fra rent redaktionelle ændringer enslydende med gældende lovs § 18.

Til § 8:

Enslydende med gældende lovs 7.

Til § 9:

Statens direkte udgifter til kontorer og boliger til udenrigsrepræsentationerne udgør for tiden ca. 2,6 mill. kr. om året, hvoraf ca. 90 pct. medgår til statslejede og resten til statsejede lokaliteter. Gennem lønningerne til den alt-overvejende del af det udsendte personel - ca. 220 af ialt ca. 280 personer - der er henvist til selv at skaffe sig bolig under tjenesten i udlandet, finansierer staten derhos indirekte disse private lejemaal. Lønningerne i udetjenesten fastsættes på grundlag af en konkret vurdering af behovet, derunder boligudgifterne, på hver enkelt post.

Udenrigskommissionens undersøgelser har vist, at der tiltrænges en mere rationel og økonomisk løsning af spørgsmålet, og de fremkomne oplysninger peger i retning af, at en sådan løsning vil forudsætte, at staten dels i noget højere grad end hidtil erhverver de nødvendige lokaliteter til ejendom, dels i væsentligt videre omfang påtager sig tilvejebringelsen af boliger til personellet.

Gennemførelsen af et sådant program vil tage en længere årrække og kræve investeringer, hvis nøjagtige størrelse ikke lader sig forudsige på indeværende tidspunkt, men som må påregnes at ville kunne blive ret betydelige. Der har i kommissionen været enighed om at anbefale, at staten på grundlag af et med finans- og bygnings-sagkyndig bistand udarbejdet ejendomsprogram indkøber fast ejendom til udenrigsrepræsentationerne, hvor dette er økonomisk fordelagtigt.

Ved udformningen af forslaget om et ejendomsnavn er der lagt vægt på at skabe et organ med en så bred basis, at det har mulighed for at udarbejde og gennemføre et ejendomsprogram, der hviler på et sagkyndigt og tillige politisk realistisk grundlag.

Ligesom med hensyn til udetillægsnavnet har de politiske partier efter den foreslåede ordning mulighed for at lade sig repræsentere i ejendomsnavnet ved folketingsmedlemmer, der tillige er medlemmer af finansudvalget, der skal tage stilling til nævnets forslag.

Der henvises i øvrigt til kommissionsbetænkningens kapitel IV, side 75 f.

Til § 10:

De kontorholdstilskud, som udenrigsministeriet i henhold til gældende lovs § 14 kan tillægge valgkonsuler uden særlig bevilling på finansloven, fastsattes i 1953 til 15.000 kr. i tilfælde, hvor konsulen drager omsorg for, at brevveksling med konsulatet kan finde sted på dansk, og i andre tilfælde til 5.000 kr.

Den foreslåede forhøjelse til 25.000 kr., henholdsvis 10.000 kr. må ses på baggrund af de i de forløbne 7 år indtrådte og de i de kommende år påregnede prisstigninger.

Bortset fra mindre redaktionelle ændringer er forslaget i øvrigt enslydende med gældende lovs § 14.

Til § 11:

Forslagets stk. 1 og 3 er enslydende med gældende lovs § 11, stk. 1 og 2.

Da det i praksis har givet anledning til fortolkningstvivl, i hvilket omfang den, der fungerer på chefens vegne under dennes forfald, er berettiget til at udføre notarialforretninger uden særlig bemyndigelse fra udenrigsministeriet, forslås som stk. 2 indsat en bestemmelse, der udtrykkeligt giver den fungerende chef beføjelse til at udføre notarialforretninger i samme omfang som chefen. Forslaget er i hovedsagen en legalisering af hidtidig praksis.

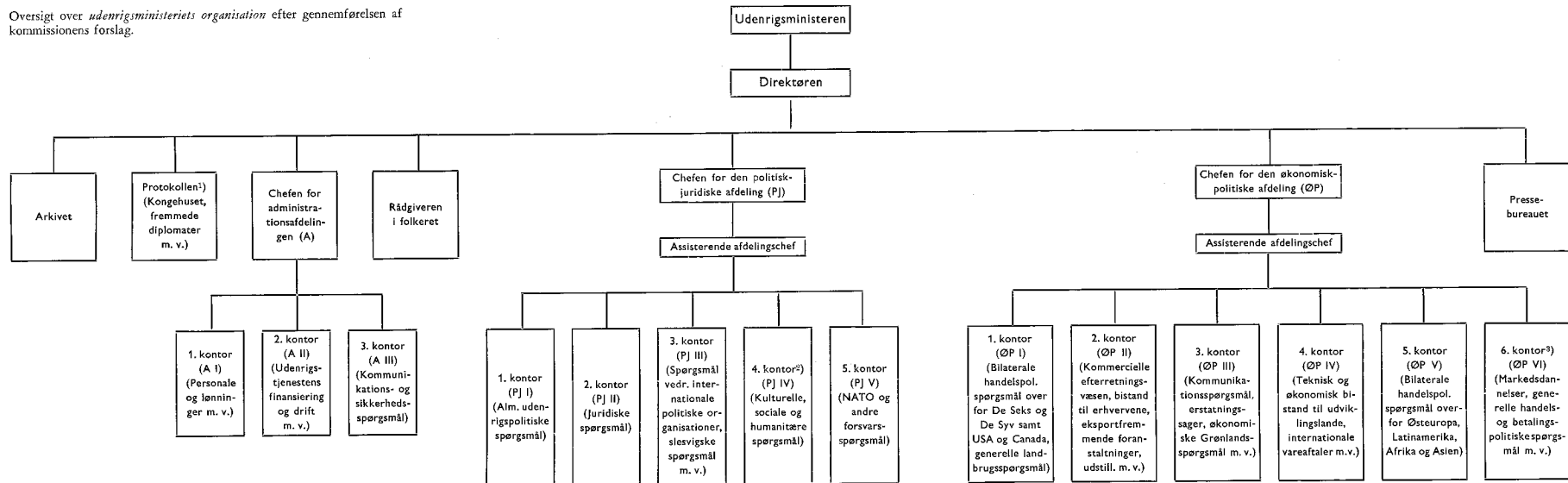
Gældende lovs § 11, stk. 3, udgår, da bestemmelsen skønnes upåkrævet efter indsættelse af stk. 2 i paragraffen.

Justitsministeriet har tiltrådt ændringsforslaget.

Til § 12:

Enslydende med gældende lovs § 17 bortset fra mindre redaktionelle ændringer.

Oversigt over udenrigsministeriets organisation efter gennemførelsen af kommissionens forslag.

¹) Ledes for tiden af den assisterende chef for administrationsafdelingen.

²) PJ III og PJ IV vil ved første chefkifte i et af kontorerne, der påregnes at ville finde sted i 1961, blive sammenlagt til eet kontor. Den derved ledigblivne kontorchefstilling overføres til ØP-afdelingen, se note 3.

³) Stillingen som chef for ØP VI, der oprettedes i maj 1960, er besat ved overførsel af en stilling fra ude-til-hjemmetjenesten i henhold til § 7, stk. 3 i den nugældende normerings- og klassificeringslov. Når sammenlægningen af PJ III og PJ IV kan afvikles, jfr. note 2, vil den derved ledigblivne kontorchefstilling blive anvendt til chefen for ØP VI.

ØKONOMISKE FORHOLD I AFRIKA.

I.

Almindelige oplysninger.

1.

Afrika har ca. 200 mill. indbyggere og et areal på godt 29 mill. km². I modsætning til Asien, men i lighed med Sydamerika (ca. 18 mill. km² med godt 135 mill. indbyggere) hører Afrika til de tyndt befolkede områder i verden.

Ligesom Sydamerika er Afrika fra naturens hånd udstyret med rige ressourcer af landbrugsjord, mineraler og vandkraft. Selv om en større del af befolkningen i Afrika end i Sydamerika befinder sig på et primitivt stade, kan der under forudsætning af relativ politisk stabilitet i mange af de nye afrikanske stater imødeses en kraftig økonomisk vækst i lighed med de seneste års udvikling i Sydamerika og den Nære Orient. Hvis denne prognose holder stik, må der i mange af de nye stater forventes en stærkt stigende import af kapitalgoder samt et voksende importbehov for levnedsmiddelprodukter og andre forbrugsvarer.

Under en sådan økonomisk udvikling må konkurrencen mellem de industrialiserede lande om disse nye markeder forventes yderligere skærpet. Denne kamp om de marginale markeder må desuden forventes akcentueret, efterhånden som produktionskapaciteten i den vestlige verden stiger, og konkurrencen på hjemmemarkederne skærpes som følge af markedsplanernes gennemførelse.

I Afrika forventes USA ikke at komme til at spille samme dominerende rolle, som det fra begyndelsen spillede i Sydamerika, og blandt de europæiske lande skulle Danmark på grund af sin ikke-koloniale fortid formodes at have visse forhåndschancer i konkurrencen.

Danmarks samlede eksport til Afrika udgjorde i 1949 godt 50 mill. kr., i 1959 ca. 185 mill. kr. Eksporten fordelte sig med ca. 20 pct. på landbrugsvarer, 15 pct. på kød- og mælkekonserver og 65 pct. på industrivarer.

2.

Hvis forudsætningerne om en gunstig udvikling i Afrika slår til, må man regne med, at det for at tilgodese Danmarks eksportinteresser på dette marked efterhånden vil vise sig nødvendigt at oprette nye diplomatiske repræsentationer i de områder, hvortil den danske eksport i særlig grad måtte søge. De afrikanske markeder er så fremmedartede, at eksportørerne allerede af den grund utvivlsomt vil få brug for officiel støtte til gennemførelsen af deres forretninger. Hertil kommer, at de afrikanske landes økonomiske udvikling i større eller mindre grad må forventes at blive statsdirigeret, således at en løbende kontakt med myndighederne vil være en betingelse for at kunne vinde, fastholde og uddybe et fodfæste på markederne. Endelig er det et faktum, at de nye stater lægger betydelig vægt på deres internationale prestige, og man kan ikke se bort fra, at det i visse af disse stater simpelthen vil være en nødvendig forudsætning for en velvillig indstilling til import fra Danmark, at den danske regering viser dem anerkendelse og interesse ved at oprette selvstændige diplomatiske repræsentationer i deres hovedstæder.

3.

Danmark har i øjeblikket kun udsendt repræsentationer i Den Forenede Arabiske Republik (Ægypten), Marokko, Kongo, Rhodesia-Nyasaland og Den sydafrikanske Union, altså i fem af de 26 afrikanske stater, hvis antal ved udgangen af 1962 i øvrigt påregnes at ville stige til 30. Der henvises til kortet over Afrika på side 51.

Til sammenligning kan nævnes, at Danmark i Sydamerikas 10 stater i 1950 kun havde udsendt repræsentationer i de 3, medens antallet i dag er kommet op på 8. Den samlede danske eksport til Sydamerika androg i 1949 knap 44 mill. kr.; i 1959 ca. 325 mill. kr.

Disse tal kan selvsagt ikke direkte overføres på den kommende udvikling i Afrika. De giver imidlertid et vist indtryk af de muligheder, som selv et hovedsageligt tropisk område i nutiden kan frembyde, hvis det ejer store naturrigdomme, og de politiske forhold er nogenlunde stabile.

4.

Det er fra alle sider - regeringer og internationale organisationer - stærkt betonet, i hvor høj grad de afrikanske stater har behov for *teknisk bistand* fra industrilandene, og dette blev specielt behandlet på ECOSOC-samlingen i sommeren 1960 i Genève, hvor der f.eks. blev givet direktøren for FN's udvidede tekniske bistandsprogram ekstraordinær bemyndigelse til at anvende yderligere midler til Afrika.

Danmark har allerede modtaget mange anmodninger om bistand af forskellig art til de afrikanske lande, og der kan ikke herske tvivl om, at der foreligger betydelige arbejdsopgaver for Danmark ikke mindst inden for landbrug og teknologi. Der er til kurser i Danmark i årenes løb modtaget mange afrikanske stipendiater, men store opgaver til løsning ude i de afrikanske lande presser sig på.

Eksempelvis kan nævnes, at Ghana, hvor enkelte danske borgere allerede yder teknisk bistand, synes at frembyde særligt gode muligheder for omfangsrig dansk teknisk bistand, at Danmark har været opfordret til at deltage i oprettelsen af et landbrugscenter i Guinea, at konkret bistand til Kenya i visse landbrugsforhold er under overvejelse, at en dansk mønstergård i Angola er projekteret på privat dansk initiativ, at teknisk bistand i Kongo som bekendt behøves i meget udvidet omfang, og at en udsending fra Mauritanien fornylig under et besøg i København har anmodet om dansk bistand.

Under hensyn til Afrikas behov for teknisk bistand og til de forventede stærkt stigende danske bidrag til bistandsarbejdet vil det være af stor betydning, såvel ved definitionen af nye opgaver som ved forhandling om og udførelse af projekter, at der findes danske udsendte repræsentationer i de pågældende egne.

At Danmarks indsats på dette område, bortset fra dens humanitære og politiske funktioner, også har betydning for dansk erhvervsliv behøver næppe særlig påvisning.

II.

De enkelte områder.

1.

Staterne på den afrikanske vestkyst uden for det franske statsområde.

Ghana (240.000 km² og 4,9 mill. indbyggere) er i lighed med Nigeria et landbrugsland. Blandt mineralforekomster må især nævnes guld, diamanter, mangan og bauxit.

Ghana importerede i 1959 for godt 2 milliarder kr. og eksporterede for henvend 2 milliarder kr. Danmarks import fra Ghana androg ca. 21 mill. kr., hovedsagelig kaffe og kakao samt træ og tømmer. Vor eksport til Ghana androg ca. 11,5 mill. kr., hvoraf ca. halvdelen var kød og kødvarer, medens mejeriprodukter, drikkevarer og maskiner hver tegnede sig for godt 1 mill. kr.

Det ghanesiske marked er foreløbig præget af britiske eksportvarer, men udsigterne for Danmarks eksport bedømmes optimistisk af hvervenerne.

Foruden Danmarks kommercielle interesser i Ghana, der engang har været en dansk koloni, må også nævnes, at danske landbrugseksperter arbejder for den ghanesiske regering, samt at der i Ghana findes en folkehøjskole under dansk ledelse, i øvrigt den eneste i Afrika.

Endelig må det erindres, at Ghana har opbygget en ledende politisk position i det ny Afrika.

Nigeria (880.000 km²; godt 33 mill. indbyggere) er den største stat i det her omhandlede område. Nigeria er i forvaltningsunion med *Britisk Camerouns* (90.000 km²; 1, 6 mill. indbyggere), hvis fremtidige status vil blive afgjort ved folkeafstemning i 1961.

Nigerias hovederhverv er land- og skovbrug; udnyttelsen af dets mineralrigdomme (guld, kul, tin o.a.) er under intensivning. Hovedeksportvarer er kakao, jordnødder og palmeolieprodukter.

Nigerias og Britisk Camerouns' samlede import udgjorde i 1959 henvend 3,5 milliarder kr., eksporten henvend 3,2 milliarder kr. Danmarks import fra området udgjorde godt 50 mill. kr., hovedsagelig oliefrø m.v., og eksporten ca. 14,4 mill. kr., fortrinsvis fisk, mejeriprodukter, korn, drikkevarer og sukkervarer.

Eksperterne regner med en fortsat stærk økonomisk vækst i Nigeria, hvis import forventes

at ville blive fordoblet i løbet af de kommende 5 år.

Liberia (10.000 km²; 1,3 mill. indbyggere) ernærer sig ved landbrug i en smal kyststrækning, skovbrug i resten af landet samt udvinding af magnesit, hvoraf landet har de rigeste lejer i verden.

Liberias import i 1958 androg ca. 193 mill. kr., dets eksport 276 mill. kr. Danmark indførte i 1959 for 112.000 kr. (animalske og vegetabiliske råstoffer samt træ) fra Liberia og udførte for henvend 22 mill. kr., hvoraf dog de 18,5 mill. kr. udgør salg af brugte skibe, der sejler under Liberias flag. Derudover eksporteredes kød- og mejeriprodukter samt maskiner. I første halvår af 1960 har der fundet skibsløst sted for ca. 27 mill. kr.

Markedet beherskes traditionelt af USA, men der kan spores en begyndende interesse for europæiske varer, en interesse som af politiske grunde understøttes af landets regering.

Guinea (250.000 km²; 2,5 mill. indbyggere) hører til det tidligere Fransk Ækvatorialafrika; men da landet har løsrevet sig fra det franske statsfællesskab, måtte det som område for en eventuel dansk diplomatisk repræsentation formentlig dækkes af en ambassade i Nigeria/Ghana.

Guinea er først og fremmest et landbrugsland (bananer, bomuld, citrusfrugter), men har også vigtige jern- og bauxitlejer, samt diamantforekomster. Landet skulle have gode udviklingsmuligheder; den sovjetiske indflydelse skaber dog en del uvished; i øvrigt er markedet stadigvæk franskorienteret.

Danmarks eksport til Guinea udgjorde i 1959 kun ca. 1/2 mill. kr., medens der ingen dansk import fandt sted fra Guinea.

Togo (1,1 mill. indbyggere) er et landbrugsland, hvis udenrigshandel, der kun andrager godt 100 mill. kr. hver vej, vanskeliggøres af restriktive valutaforhold og domineres af franske interesser og franske varer. Danmark eksporterede i 1959 for 108.000 kr.; der var ingen import.

Sierra Leone og Gambia (80.000 km²; knap 3 mill. indbyggere) er britiske protektorater, som formentlig bliver uafhængige medlemmer af det britiske statsamfund i 1961.

Der dyrkes jordnødder, palmekærner, inge-

fær, kaffe og kakao, som eksporteres; endvidere ris og hirse til hjemmeforbrug. Mineralforekomsterne (krom, jernerts, platin, diamanter) er betydelige og tegner sig nu for ca. halvdelen af eksporten.

Udenrigshandelen, der udgør ca. 1 1/4 milliard kr. hver vej, er hovedsagelig orienteret mod Det forenede Kongerige.

Danmarks import fra området udgjorde i 1959 ca. 1/2 mill. kr.; eksporten dertil androg ca. 3,3 mill. kr.; heraf over halvdelen landbrugsprodukter.

2.

Staterne i det tidligere Fransk Vestafrika og Fransk Ækvatorialafrika samt Cameroun.

De herunder nævnte lande er alle medlemmer af det franske statsamfund og forventes i de kommende år at ville gennemløbe en periode med kraftige investeringer, hovedsagelig i landbrug og minedrift. Udviklingen vil formentlig blive domineret af kapital fra Frankrig og de øvrige fællesmarkedslande, men for andre europæiske lande skulle der frembyde sig mulighed for at drage handelsmæssige fordele af udviklingen, navnlig hvis et samarbejde mellem de to europæiske markedsområder kommer i stand.

Staterne i det tidligere Fransk Vestafrika (*Republikken Senegal, Republikken Mali, Mauritien, Elfenbenskysten, Øvre Volta, Niger, Dahomef*) har ialt ca. 18 mill. indbyggere. I kyststrækningerne er hovederhvervene land- og skovbrug (jordnødder, bomuld, kaffe, mahogni, kakao) og i de indre områder kvægavl. Desuden forefindes bauxit- og fosfatlejer. De vigtigste eksportvarer er jordnødde- og palmeolieprodukter, kaffe og kakao.

Området havde i 1958 en samlet import på henvend 2,8 milliarder kr. og en eksport på knap 2,4 milliarder kr. I 1959 eksporterede Danmark til dette område for godt 5 mill. kr. (navnlig mejeriprodukter og maskiner) og importerede derfra for godt 17 mill. kr. (træ, oliefrø og foderstoffer).

Staterne i det tidligere Ækvatorialafrika, de nuværende selvstændige stater *Tchad, Den centralafrikanske Republik, Republikken Kongo, Gabon*, har ialt ca. 15 mill. indbyggere. Områdets vigtigste erhverv er skovbrug (hårde træsorter, gummi) samt landbrug og kvægavl. Endvidere findes kobber og bly samt mindre forekomster af en række mineraler.

Området importerede i 1958 for 875 mill. kr. og eksporterede for 621 mill. kr. Danmarks import fra området androg 1,3 mill. kr. (hovedsagelig træ og tømmer), og eksporten dertil androg ca. 3 mill. kr. (elektriske maskiner, kødvarer, mejeriprodukter og drikkevarer).

Cameroun (430.000 km² med 3,2 mill. indbyggere) havde i 1959 en samlet import på 5,7 milliarder kr. og en eksport på 7,5 milliarder kr. Dansk eksport i 1959 udgjorde godt 1,8 mill. kr. (hovedsagelig kødvarer og mejeriprodukter) og importen i 1959 godt 1 mill. kr. (især træ og tobak).

3. *Sydafrika.*

I *Den sydafrikanske Union* (1,2 mill. km² og 14,7 mill. indbyggere) er både landbrug, industri og minedrift af betydning. De vigtigste landbrugsprodukter er hvede, majs, hirse, frugt (til konservesindustrien), vin, uld og huder. Af industrier kan fremhæves maskin-, næringsmiddel-, beklædnings-, bygnings- og kemisk industri. Minedriften spiller en væsentlig rolle for landets eksport og omfatter guld og diamanter (mere end halvdelen af verdensproduktionen), uran, sølv, platin, kul, jern, mangan, krom og antimon.

Unionens samlede import androg i 1959 ca. 9,5 milliarder kr. og eksporten 8,25 milliarder kr. Danmarks import fra unionen androg 15 mill. kr. og eksporten 28,6 mill. kr., hvoraf ca. halvdelen var maskiner og metalvarer.

Unionen er Danmarks vigtigste industrimarked i Afrika. For tiden hæmmes importen af restriktioner til beskyttelse af den indenlandske industri, men der skulle på længere sigt være gode muligheder for dansk eksport til dette forholdsvis højt udviklede marked.

Sydvestafrika (FN-mandat under sydafrikansk administration), *Bechuanaland* og *Swasiland* (britiske protektorater i toldunion med Sydafrika) (godt 1½ mill. km² og ca. 1,2 mill. indbyggere) har ingen større udenrigshandel, og handelen med Danmark ligger omkring 400.000 kr. hver vej. Landene forventes at ville følge en økonomisk udvikling på linje med Den sydafrikanske Union.

De tidligere franske øer *Madagascar* og *Reunion* (593.000 km² med godt 5,5 mill. ind-

byggere) har en årlig import på ca. 0,8 milliarder kr. og en eksport på ca. 0,5 milliarder kr. Importen hæmmes af restriktive valuta- og importbestemmelser. Den økonomiske aktivitet fremover forventes at ville blive domineret af Frankrig og de øvrige fællesmarkedslande.

Danmarks eksport til de to områder i 1959 androg godt 2 mill. kr., heraf ca. halvdelen mejeriprodukter og drikkevarer. Danmarks import fra de to områder var ganske ubetydelig.

4.

De østafrikanske stater.

Æthiopien (1,2 mill. km² og 22 mill. indbyggere) er et udpræget landbrugsland. Dets samlede årlige import udgør godt ½ milliard kr.; eksporten ca. 400 mill. kr. Danmarks import fra Æthiopien udgjorde i 1959 ca. ½ mill. kr., hovedsagelig kaffe og foderstoffer, medens eksporten dertil androg godt 2,2 mill. kr., heraf maskiner og metalvarer for knap 1 mill. kr. samt kødvarer og mejeriprodukter for knap ½ mill. kr.

I Æthiopien er forudsætningen for en hurtig økonomisk udvikling næppe til stede, og Danmarks eksportmuligheder menes også på længere sigt at være begrænsede.

Somalia og *Fransk Somaliland* (660.000 km² med 2 mill. indbyggere) er små markeder, der hovedsagelig domineres af franske, italienske og engelske interesser. Områdets samlede årlige import ligger på ca. ¼ milliard kr.; eksporten er af samme størrelse. Danmarks samlede eksport dertil androg i 1959 ca. 600.000 kr.

De britiske områder *Kenya*, *Uganda* og *Tan-ganyika* (1,7 mill. km² og ca. 22 mill. indbyggere) er på vej mod uafhængighed. Området er dels (på højsletterne) steppeland, dels tropisk urskov. De vigtigste produkter er kaffe, bomuld, sisal, te, sukker og jordnødder.

Områdets samlede årlige import andrager ca. 2,4 milliarder kr., eksporten lidt mere. Danmark importerede fra området i 1959 for godt 25 mill. kr., hovedsagelig spindestoffer, og eksporterede for ca. 11,3 mill. kr. fordelt på en lang række varer som maskiner, metalvarer, farmaceutiske præparater og farvestoffer, mejeriprodukter og kødvarer m.v.

Udviklingen i dette område bedømmes optimistisk, og der vil sikkert være gode mulighe-

der for ekspansion af dansk eksport, når området bliver uafhængigt.

5.

Føderationen *Rhodesia* og *Nyasaland* (1,3 mill. km²; 8 mill. indbyggere) har som hovednæringsveje kvægavl og minedrift (kobber, guld, asbest).

Føderationens samlede årlige import andrager henved 3 milliarder kr. og eksporten ca. 3,6 milliarder kr. Danmarks import fra føderationen androg i 1959 ca. 8 mill. kr. hovedsagelig tobak; eksporten udgjorde 3,5 mill. kr.; hovedposterne var maskiner, kødvarer og mejeriprodukter, fisk.

Eksporten til føderationen hæmmes noget af restriktioner. Under forudsætning af at føderationen afløses af en selvstændig statsdannelse, menes den på langt sigt at have gode forudsætninger for en kraftig økonomisk vækst og dermed for en afvikling af sine importrestriktioner. Det må dog erindres, at føderationens økonomi for tiden er ret afhængig af prisudviklingen på kobber, som er den vigtigste eksportartikel.

6.

Angola og *Mozambique* (portugisisk Vest- og Østafrika) (2 mill. km², ca. 11 mill. indbyggere) producerer de sædvanlige tropiske landbrugsprodukter: bomuld, sukker, kaffe, sisal. Desuden er der i Angola en betydelig udvinning af diamanter samt noget fiskeri.

Områdets samlede årlige import andrager ca. 1,8 milliarder kr., eksporten ca. 1,3 milliarder kr. Danmarks import androg i 1959 13,8 mill. kr. (oliefrø og foderstoffer, spindestoffer) og eksporten ca. 16,3 mill. kr. - eller noget lignende som eksporten til det portugisiske moderland - heraf maskiner for godt 10 mill. kr., kødvarer og mejeriprodukter for henved en million kr.

De portugisiske udviklingsplaner skulle give mulighed for en forøgelse af eksporten, specielt for en lempelse af importrestriktionerne for landbrugsprodukter, som f.eks. mælkepulver. Erfaringen har vist, at dette vigtige marked i praksis er ret selvstændigt i kommerciel henseende og vanskeligt at følge fra Lissabon.

Udenrigsministeriet, den 1. oktober 1960.

ØKONOMISKE FORHOLD I MELLEAMERIKA.

I.

Almindelige oplysninger.

De 5 mellemamerikanske stater, Costa Rica, Nicaragua, Honduras, Guatemala og El Salvador, har tilsammen godt 10 mill. indbyggere (440.000 km²).

Et fremherskende træk i disse landes økonomi er, at eksportindtægterne hovedsagelig er baseret på kaffe, bananer og bomuld. Omkring halvdelen af landenes udenrigshandel foregår med USA, ligesom en væsentlig del af plantagedriften er på amerikanske hænder.

Regeringernes økonomiske planer, der tildels søges finansieret ved kreditter i Valutafonden og amerikanske banklån, går ud på dels at sprede landbrugsproduktionen, dels at oprette, respektive ophjælpe minedrift og industri. Der ydes forskellige fiskale lettelser for import af råmaterialer og maskiner til industrialiseringsplanernes gennemførelse, hvorimod der er tilbøjelighed til at bremse importen af levnedsmiddelprodukter.

De økonomiske integrationsbestræbelser i Mellemamerika har i februar 1960 ført til, at Guatemala, Salvador og Honduras har undertegnet en overenskomst om økonomisk fællesskab med sekretariat i Guatemala City. Det håbes, at Costa Rica og Nicaragua snart vil tilslutte sig overenskomsten, der tilsigter oprettelse af et centralamerikansk fællesmarked med fri udveksling af varer og kapital samt en fælles ydre toldtarif. Overenskomstens praktiske resultater kan endnu ikke overses.

Danmarks årlige eksport til de fem lande udgør knap 20 mill. kr., hvoraf ca. halvdelen er mejeriprodukter, navnlig mælkekonserves. Vor import fra de fem lande udgør kun ca. 7,5 mill. kr., hvoraf godt 6 mill. er import af bomuldsfrøkgager fra El Salvador.

Der ventes i fremtiden stigende muligheder for maskineksporten, hvorved dog må imødeses en hård konkurrence, ikke blot fra USA, men også f.eks. fra Tyskland og Japan. Med

hensyn til eksporten af mælkekonserves og andre landbrugsprodukter må der påregnes voksende vanskeligheder i form af importrestriktioner, toldforhøjelser og tilsvarende foranstaltninger til beskyttelse af landenes egen landbrugsindustri.

De danske repræsentationer i Mellemamerika har altså i kommerciel henseende to hovedopgaver, nemlig at bistå industrieksporten i dens udvidelsesbestræbelser og landbrugseksporten i dens arbejde for at bevare markedet. I sidstnævnte henseende må det dog ses i øjnene, at landenes total-import af sådanne produkter antagelig vil gå tilbage.

De fem lande dækkes for tiden af ambassadøren i Meksiko, der desuden er akkrediteret i Panama, Cuba, Haiti og Den dominikanske Republik. Selv om ambassadøren måtte blive aflastet for sidstnævnte lande, som er foreslået henlagt under ambassaderne i Bogotå og Caracas¹⁾, vil denne ordning næppe i længden være tilfredsstillende, idet postforbindelsen mellem Meksiko og de centralamerikanske lande er langsom, og latinamerikanere er lidet tilbøjelige til at reagere på skriftlige henvendelser alene. De latinamerikanske regeringer lægger i øvrigt - uanset ideologiske tilhørsforhold - megen vægt på den formelle anerkendelse, der ligger i akkrediteringen af udenlandske diplomatiske repræsentationer af en vis standard, og det er efter udenrigsministeriets opfattelse tvivlsomt, om den handelsattaché, der i efteråret 1960 udsendes til Guatemala, i længden vil kunne varetage de nævnte opgaver med fornøden slagkraft.

II.

De enkelte lande.

Costa Rica (51.000 km² og 1,13 mill. indbyggere). Vigtigste produkter er kaffe og bananer; endvidere dyrkes kakao og majs, også kvægavl og fiskeri spiller en vis rolle.

¹⁾ Bilag 3, side 23.

AFRIKA 1960

MAROKKO 1956
440.000 km²
10,3 mill. indb.

ALGIER (Fransk)
330.000 km²
10,3 mill. indb.

TUNIS 1956
130.000 km²
3,9 mill. indb.

Den forenede arabiske Republik
ÆGYPTEN
1 mill. km²
24,8 mill. indb.

IFNI (Spansk)
1.500 km²
38.300 indb.

SPANSK SAHARA
299.000 km²
23.000 indb.

FRANSK SAHARA
2,4 mill. km²
540.000 indb.

LIBYEN 1951
1,8 mill. km²
1,2 mill. indb.

SENEGAL 1960
200.000 km²
2,3 mill. indb.

MAURITANIEN
1,1 mill. km²
640.000 indb.

MALI 1960
1,2 mill. km²
3,7 mill. indb.

NIGER 1960
1,2 mill. km²
2,5 mill. indb.

TCHAD 1960
1,3 mill. km²
2,6 mill. indb.

SUDAN 1956
2,5 mill. km²
11,0 mill. indb.

FRANSK SOMALILAND
20.000 km²
70.000 indb.

GAMBIA (Brit.)
10.000 km²
290.000 indb.

PORTUGIS. GUINEA
40.000 km²
570.000 indb.

NIGERIA 1960
880.000 km²
33,1 mill. indb.

CENTRAL-AFRIKANSKE REPUBLIK 1960
600.000 km²
1,2 mill. indb.

ÆTHIOPIEN (ca. 200 f. Kr.)
1,2 mill. km²
22 mill. indb.

SOMALIA 1960
460.000 km²
1,3 mill. indb.

GUINEA 1958
250.000 km²
2,5 mill. indb.

LIBERIA 1847
10.000 km²
1,3 mill. indb.

ØVRE VOLTA 1960
270.000 km²
3,7 mill. indb.

TOGO 1960
190.000 km²
1,1 mill. indb.

BRIT. CAME-ROONS
90.000 km²
1,6 mill. indb.

CONGO 1960
2,3 mill. km²
13,6 mill. indb.

KENYA (Brit.)
580.000 km²
6,5 mill. indb.

UGANDA (Brit.)
240.000 km²
6,5 mill. indb.

SIERRA LEONE (Brit.)
70.000 km²
2,3 mill. indb.

ELFENBENS-KYSTEN 1960
320.000 km²
3,1 mill. indb.

GHANA 1957
240.000 km²
4,9 mill. indb.

DAHOMEY 1960
120.000 km²
1,7 mill. indb.

REPUBLIKKEN CAMEROUN 1960
490.000 km²
3,2 mill. indb.

ANGOLA (Port.)
1,2 mill. km²
4,8 mill. indb.

TANGANYIKA (Brit. FN-mandat)
940.000 km²
9,1 mill. indb.

RUANDA-URUNDI (Belg. FN-mandat)
50.000 km²
4,7 mill. indb.

MADAGASCAR 1960
590.000 km²
5,2 mill. indb.

Belgiisk mandatområde

Franske oversøiske departementer og territorier

Spansk koloni eller mandat

Portugisisk oversøisk territorium

Britisk (og sydafrikansk) territorium eller forrønderkabsområde

Selvstændigt område

Selvst. område i brit. verdensrige

Selvst. område i Franske Forbund

REPUBLIKKEN CAMEROUN 1960
490.000 km²
3,2 mill. indb.

GABON 1960
270.000 km²
420.000 indb.

REPUBLIKKEN CONGO 1960
350.000 km² 780.000 indb.

BECHUANALAND (Brit.)
710.000 km²
340.000 indb.

SYDVEST-AFRIKA (Sydafr. FN-mandat)
620.000 km²
550.000 indb.

RHODESIA OG NYASALAND (Brit.)
1,2 mill. km²
8,0 mill. indb.

MOÇAM-BIQUE (Port.)
780.000 km²
5,8 mill. indb.

SYDAFRIKANSKE UNION 1910
1,2 mill. km²
14,7 mill. indb.

BASUTOLAND (Brit.)
30.000 km²
660.000 indb.

SWASILAND (Brit.)
20.000 km²
270.000 indb.

Den regeringsstøttede og af amerikanske lån finansierede industrialisering skrider godt frem. Der findes landbrugs-, møbel- og tekstilindustrier.

Landets udenrigshandel udgjorde i 1958 knap 700 mill. kr. hver vej; 90 pct. af eksporten er kaffe. Danmark eksporterede til Costa Rica i 1959 for 5,6 mill. kr., heraf 60 pct. mejeriprodukter og 20 pct. maskiner. Danmarks import fra Costa Rica androg ca. 340.000 kr., praktisk taget udelukkende kaffe.

Nicaragua (148.000 km², 1,42 mill. indbyggere). Vigtigste produkter er kaffe, bomuld, mahogni og ceder. I de senere år er det lykkedes regeringen i nogen grad at sprede landbrugsproduktionen, således at landet nu eksporterer sukker til USA og Japan. Der eksporteres ligeledes levende kreaturer og kød. Landet er rigt på mineralforekomster, og der regnes i fremtiden med en stigende eksport af kobber og guld.

Nicaraguas udenrigshandel udgør omkring ½ milliard kr. hver vej. Danmarks eksport til Nicaragua udgjorde i 1959 1,6 mill. kr. jævnt fordelt på maskiner, kemikalier og mejeriprodukter. Importen fra Nicaragua androg 321.000 kr. og bestod hovedsagelig af bomuldsfrøkager.

Honduras (112.000 km² og 1,82 mill. indbyggere). Vigtigste produkter: bananer, kaffe, kokosnødder, majs.

Honduras hører til de mindst udviklede lande i Mellemamerika; på grund af valutavanskeligheder har regeringen i 1959 strammet sin kreditpolitik og forhøjet en række toldsatser, og industrialiseringen har hidtil kun gjort beskedne fremskridt.

Udenrigshandelen ligger på knap ½ milliard kr. årligt hver vej; 60 pct. af eksporten er bananer, ca. 17 pct. er kaffe. Danmarks eksport til Honduras i 1959 androg ca. 2,5 mill. kr., hvor-

af over halvdelen var mejeriprodukter. Importen fra Honduras er ganske ubetydelig.

Guatemala (109-000 km², 3,5 mill. indbyggere). Vigtigste produkter: kaffe, bananer, sukkerroer. Også Guatemalas økonomiske situation er i øjeblikket (på grund af faldet i kaffepriserne) ret anstrengt. I indeværende år er gennemført en forhøjelse af toldsatserne for ikke-essentielle varer, især levnedsmidler, hvorimod regeringen støtter importen af råmaterialer og maskiner til landets spirende industri.

Guatemalas import i 1958 androg godt 900 mill. kr. og eksporten 700 mill. kr.; 75 pct. af eksporten er kaffe. Danmarks eksport til Guatemala i 1959 udgjorde godt 5 mill. kr., hvoraf 60 pct. var mejeriprodukter; importen derfra (foderstoffer og kaffe) androg 700.000 kr.

El Salvador (21.300 km² og 2,4 mill. indbyggere). Vigtigste produkter: kaffe, bomuld, majs, ris, mahogni, ceder. Endvidere findes forholdsvis rige mineralforekomster af guld, sølv, kobber, jern, kul o. a.

I de sidste 10 år har El Salvador gennemgået en hurtig økonomisk udvikling, hvis tempo dog siden 1958 har været formindsket som følge af fald i kaffe- og bomuldspriserne. Landets industrialisering er imidlertid forholdsvis vidt fremskreden, og dets økonomiske stabilitet har i efterhånden betydeligt omfang tiltrukket udenlandske kapitalinvesteringer.

El Salvadors udenrigshandel andrager ca. 800 mill. kr. hver vej; eksporten består navnlig af kaffe, bomuld og bomuldsfrøkager. Danmarks eksport til El Salvador i 1959 androg 4,3 mill. kr., heraf halvdelen mejeriprodukter og godt en fjerdedel kemikalier og farmaceutiske produkter. Importen (udelukkende bomuldsfrøkager) beløb sig til godt 6 mill. kr.

Udenrigsministeriet, den 1. oktober 1960.

UDKAST

FORSLAG

TIL

LOV OM ÆNDRINGER I LOV OM LØNNINGER OG PENSIONER M. V. TIL STATENS TJENESTEMÆND.

Tiltrådt af lønningrådet ved skrivelse af 12. oktober 1960 (se side 6 f.).

I lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd foretages følgende ændring:

Lovens § 106 affattes således:

Stk. 1. Lovens § 99 gælder ikke for udenrigstjenesten.

Stk. 2. Forflyttes en tjenestemand i udenrigstjenesten til fast eller midlertidig tjeneste andetsteds, eller beordres han på tjenesterejse, kan der tilstås ham godtgørelse for rejseomkostninger.

Stk. 3. Forflyttes en tjenestemand i udenrigstjenesten til fast tjeneste andetsteds, kan der tilstås ham godtgørelse for udgifter ved flytning af bohøve.

Stk. 4. Forflyttes en tjenestemand i udenrigstjenesten, og påføres der ham derved huslejetab, kan udenrigsministeriet tilstå ham erstatning for dette tab.

Stk. 5. Fratræder en i udenrigstjenesten ansat tjenestemand under tjeneste i udlandet uden at tiltræde anden statstjeneste, eller afskediges han på grund af alder, finder de i stk. 2-3 fastsatte regler anvendelse. Skyldes afskedigelsen svagelighed eller anden tjenestemanden utilregnelig årsag, eller stilles han på ventepenge, finder tillige reglen i stk. 4 anvendelse.

Stk. 6. Afgår en i udenrigstjenesten ansat tjenestemand ved døden under tjeneste i udlandet, kan udenrigsministeriet tilstå hans husstand rejsegodtgørelse efter reglen i stk. 2 og hans enke og børn flyttegodtgørelse samt hans bo

erstatning for huslejetab efter de i stk. 3 og 4 fastsatte regler.

Stk. 7. De nærmere regler for fastsættelse af de i denne paragraf nævnte godtgørelser, derunder også i hvilken udstrækning disse kan tilstås tjenestemandens familie og husstand, fastsættes i et af udenrigsministeren udfærdiget reglement.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den.....

Bemærkninger til foranstående lovforslag.

1.

Første gang, spørgsmålet om betimeligheden af at opstille generelle bestemmelser om rejse- og flyttegodtgørelser til medarbejdere i udenrigstjenesten var genstand for drøftelser, var i kommissionen af 24. juli 1906, hvis overvejelser førte til, at der i loven af 27. maj 1908 om diplomat- og konsulatsvæsen medtoges visse rammebestemmelser om dette spørgsmål, medens de nærmere regler fastsattes i de kort tid derefter af Kongen udstedte reglementer for henholdsvis det diplomatiske korps og for fagkonsuler.

Ved den i 1921 gennemførte revision af udenrigstjenestens forhold besluttedes det i overensstemmelse med et af lønningrådet fremsat forslag, at rammebestemmelserne fremtidigt skulle placeres ikke i den særlige udenrigstjenstlige organisationslov, men i den almindelige tjenestemandsløvs sammenhæng med de tilsvarende bestemmelser for andre tjenestegrene,

samt at detailreglerne skulle fastsættes af udenrigsministeren og ikke som tidligere af Kongen.

Denne ordning har sidenhen været fulgt. De i dag gældende regler findes således i § 106 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd samt i et ministerielt reglement af 1. juni 1921.

2.

Allerede i kommissionsbetænkningen af 1908 præciseredes det grundprincip, der ligger bag de også i dag gældende regler - nemlig at staten bør skadesløsholde medarbejderne i udenrigstjenesten for sådanne positive udgifter, som er en følge af denne tjenestegrens omskiftelige karakter. Den omstændighed, at den principielle målsætning således stedse har ligget fast, er formentlig hovedgrunden til, at reglerne om rejse- og flyttegodtgørelser har undergået betydeligt færre ændringer i årenes løb end de fleste af de øvrige bestemmelser om udenrigstjenestens forhold.

Bortset fra visse rent formelle forandringer i bestemmelsernes lovtekniske opstilling og formulering er der således i løbet af den godt 50-årige periode siden 1908 kun foretaget to mindre ændringer, der i øvrigt begge alene indebærer en yderligere tilpasning af de konkrete bestemmelser til det ovenfor nævnte grundprincip.

Den første ændring, der gennemførtes i forbindelse med 1921-revisionen, vedrører reglerne om betaling af hjemrejse og hjemflytning for tjenestemænd, der fratræder tjeneste i udlandet uden at tiltræde anden statstjeneste, samt for enker og umyndige børn efter tjenestemænd, der afgår ved døden under tjeneste i udlandet. Medens udenrigsministeriet efter 1908-reglerne kun kunne tilstå disse to grupper *et bidrag* til bestridelse af udgifterne ved hjemrejse og hjemflytning, besluttedes det i 1921 at ophæve denne begrænsning, således at det fremover blev muligt at yde dem *fuld* godtgørelse for udgifter af denne art — en ændring der, som det siges i de til lovforslaget knyttede bemærkninger, må anses som stemmende med ret og billighed.

Den anden ændring, der indførtes godt 20 år senere, nemlig ved normeringsloven for finansåret 1941/42, vedrører spørgsmålet om afgrænsning af de refusionsberettigedes kreds. Indtil det nævnte tidspunkt indeholdt tjenestemandsløven kun udtrykkelig hjemmel til refusion af de ved forflyttelse forårsagede udgifter

til tjenestemænd i de fire første lønningsklasser - d. v. s. til og med fuldmægtiggruppen. Ministeriet mente imidlertid ikke billigt at kunne forlange, at medarbejdere af sekretærgruppen selv skulle udrede udgifter, som deres bedre lønnede kolleger i de højere lønningsklasser var fritaget for. Ud fra dette synspunkt ydede ministeriet i 1930'erne i en række tilfælde efter forholdets natur flyttegodtgørelse til sekretærer. Det var denne praksis, der lovfæstedes i 1941, derved at kredsen af de ifølge loven refusionsberettigede ændredes til at omfatte de fem første lønningsklasser.

3.

Udenrigskommissionens ændringsforslag er nedfældet dels i foranstående lovforslag, dels i det som bilag 17 til kommissionsbetænkningen optrykte udkast til et nyt reglement om rejse- og flyttegodtgørelser ¹⁾ og ligger helt inden for rammerne af denne historiske tradition. Den fra 1908-loven nedarvede principielle målsætning berøres således ikke. Ej heller er det tanken at ændre den i 1921 indførte tekniske opbygning, hvorefter rammebestemmelserne placeres i tjenestemandsløven og gennemførelsesbestemmelserne i et ministerielt reglement.

Derimod stilles der ligesom i 1921 forslag dels om (a) visse formelle ændringer, dels om visse reformer i de tilfælde, hvor en medarbejder (b) udtræder af tjenesten eller (c) afgår ved døden under tjeneste i udlandet. Endvidere foreslås det, at der på samme måde som ved normeringsloven for finansåret 1941/42 foretages (d) en tilpasning af rejse- og flyttereglerne til de ændringer af organisatorisk og lignende art, der enten allerede er gennemført, eller som må forudses gennemført som følge af kommissionsarbejdet. Endelig stilles der til slut forslag om, at reglerne (e) tilpasses den udvikling i samfærdselsmidlerne og teknikken, der har fundet sted siden 1921.

Til lovforslagets enkelte afsnit bemærkes følgende:

Stk. 1-2.

Enslydende med gældende lov.

Stk. 3.

Som allerede tidligere omtalt indeholder loven i dag kun hjemmel til at afholde flytteudgifter for og yde erstatning for huslejetab til

¹⁾ Side 113 f.

tjenestemænd fra sekretærgruppen og opefter - d. v. s. i 19., 24., 26., 28. og 30. lønningsklasse. Begrænsningen til denne personkreds bygger på en forudsætning om, at kun medarbejdere i de pågældende tjenestemandsgupper veksler mellem hjemme- og udetjeneste, medens de øvrige i ministeriet ansatte medarbejdere forretter permanent hjemmetjeneste, og de stillinger ved repræsentationerne i udlandet, der ikke kan henføres til de nævnte lønningsklasser, besættes med lokalt antagen arbejdskraft. Denne forudsætning er imidlertid bortfaldet for mange år siden.

For det første findes der en gruppe medarbejdere inden for handels-, industri- og presseattaché-tjenesterne, der er ansat på kontrakt side-stillet med en af de fem nævnte lønningsklasser, og som, uagtet de således ikke er tjenestemænd, dog forflyttes mellem hjemme- og udetjeneste. Endvidere har der for det andet gradvis udviklet sig den praksis, at visse af stillingerne som cancellist, kontormedhjælper og vagtmester ved repræsentationerne i udlandet besættes med medarbejdere - de være sig tjenestemænd eller kontraktansatte — hentet fra ministeriets stab, ligesom de pågældende efter visse i praksis udviklede retningslinier atter kan hjemkaldes eller forlange sig hjemkaldt til tjeneste i ministeriet.

Ud fra samme betragtninger, som i 1930'erne blev gjort gældende for sekretærens vedkommende, skadesløsholder udenrigsministeriet med hjemmel i forholdets natur medarbejdere af disse kategorier for sådanne udgifter, som er en direkte følge af forflytningerne.

Ved afgørelsen af, hvilke udgifter der herefter kan refunderes, følges for de kontraktansatte specialattachés vedkommende ganske de samme regler som dem, der gælder for tjenestemænd i 19- eller højere lønningsklasse, medens der for så vidt angår cancellister, kontormedhjælpere og vagtmestre er sat en del snævrere grænser for, hvad statskassen betaler. Således er eksempelvis det bohæve, som disse sidstnævnte tre grupper kan få flyttet for statskassens regning, mere begrænset.

Det er denne igennem en længere årrække udviklede praksis, som nu foreslås lovfæstet, dels derved at den i loven fastsatte begrænsning af de refusionsberettigede tjenestemænds kreds ophæves, dels derved at der i det nye reglement fastsættes klare regler for, hvilke udgifter hver enkelt af de nytillkomne grupper kan forvente refunderet.

Stk. 4.

Enslydende med gældende lovs § 106, stk. 3, punkt 1, dog at begrænsningen af de refusionsberettigede tjenestemænds kreds foreslås ophævet af samme grunde som anført i bemærkningerne til forslaget stk. 3.

Stk. 5.

Tjenestemænd, der udtræder af udenrigstjenesten under tjeneste i udlandet, kan efter de i dag gældende regler få godtgjort udgifterne til hjemrejse og hjemflytning, hvorimod loven ikke indeholder hjemmel til erstatning af huslejetab til medarbejdere i denne situation.

Der foreslås indført en sontring, hvorefter årsagen til tjenestemandens udtræden fremtidig vil være afgørende for, i hvilket omfang huslejetab kan refunderes. Er årsagen således svage-lighed eller i øvrigt medarbejderens utilregnelig, må han med rette kunne forvente at blive stillet på samme måde, som hvis der var tale om en egentlig forflyttelse - d. v. s. at han kan få tilstået ikke alene rejse- og flyttegodtgørelse, men også erstatning for sit eventuelle huslejetab. Det samme må formentlig også gælde, såfremt han stilles på ventepenge. Udtræden af andre årsager, derunder opnåelse af aldersgrænsen, bør derimod ikke kunne danne grundlag for udbetaling af erstatning for huslejetab.

Bestemmelserne om huslejetab må i øvrigt ses på baggrund af det forhold, at udenrigstjenestemænd under tjeneste i udlandet undertiden efter stedlig skik eller på grund af særlige boligmarksforhold må indgå ret langvarige lejemål. På den anden side er det under den boligknaphed, der for tiden hersker de fleste steder i verden, forholdsvis sjældent, at der opstår huslejetab. Trods de temmelig mange forflytninger sker det faktisk kun et par gange om året i hele tjenesten.

Stk. 6.

Hvis en tjenestemand afgår ved døden under tjeneste i udlandet, kan der efter de gældende regler tillægges hans bo erstatning for huslejetab samt tilstås hans enke og umyndige børn godtgørelse for udgifter til hjemrejse og hjemflytning. Derimod er der ikke hjemmel til at betale hjemrejsen for en hushjælp, der har været i den afdødes tjeneste, ligesom der ej heller er hjemmel til af statskassen at drede udgifterne ved hjemflytning af hans bohæve, såfremt han kun efterlader sig myndige børn.

For hushjælpens vedkommende er konsekvensen heraf den, at boet må afholde hjemrejseomkostningerne. Endvidere må myndige børn, der af affektionshensyn eller andre grunde måtte ønske at overtage den afdødes bohave, selv betale for hjemtransporten.

Da det må forekomme stødende at belaste en afdød tjenestemands livsarvinger med udgifter, som statskassen ville have afholdt, hvis han havde levet, foreslås det at ændre reglerne derhen, at staten, i tilfælde af at en tjeneste-

mand afgår ved døden under tjeneste i udlandet, kan yde hele hans husstand rejsegodtgørelse og ikke alene hans enke og umyndige børn, men også hans myndige børn flyttegodtgørelse samt som hidtil hans bo erstatning for huslejetab.

Stk. 7.

Samme indhold som gældende lovs § 106, stk. 5.

UDKAST

A. j.nr.
A-cirkulære nr. af

REGLEMENT OM KANCELLISTER I UDENRIGSTJENESTEN.

Kancellister ansættes i henhold til § 5, stk. 1, punkt 4, i lov nr. af om udenrigstjenesten af udenrigsministeren ved kontrakt og på de i nævnte bestemmelses stk. 2—3 samt i dette reglement fastsatte vilkår.

Stk. 1. Kancellister, der ansættes efter reglementets bestemmelser, betragtes som ansat på prøve, indtil de har bestået de af udenrigsministeriet foreskrevne teoretiske og praktiske prøver, der skal være aflagt senest 5 år efter ansættelsen og før det fyldte 30. år.

Stk. 2. Udenrigsministeriet kan dog helt eller delvis se bort fra kravet om aflæggelse af prøver, såfremt ansøgerens forudgående uddannelse taler derfor.

Kancellister aflønnes og avancerer efter reglerne om assistenter, overassistenter og kontorfuldmægtige i den til enhver tid gældende overenskomst mellem finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark.

Stk. 1. De hjemflytningstillæg, der i henhold til § 5, stk. 3, i lov om udenrigstjenesten kan tilstås kancellister, fastsættes til følgende årlige beløb:

	Forsørgere kr.	Ikke-forsørgere kr.
assistentlønnede	750	565
overass.lønnede	1.000	750
kontorfuldmægtiglønnede	1.250	940

Til disse beløb ydes et tillæg beregnet på samme måde som tillægget til de på finansloven optagne honorarer.

§ 5.

Spørgsmålet om understøttelse eller pensionering af kancellister ved afsked afgøres efter de om understøttelser for statens ikke-tjenestemandsansatte personale til enhver tid gældende almindelige regler.

§ 6.

Stk. 1. Kancellister, der er ansat efter dette reglement, betegnes således:

assistentlønnede	Ved repræsentationer i udlandet kancellist eller konsultatssekretær	I udenrigsministeriet kancellist
overass.lønnede	vicekonsul	kontorsekretær
kontorfuldmægtiglønnede	vicekonsul	kontorfuldmægtig

Stk. 2. Under tjeneste i udlandet kan der på indstilling fra repræsentationschefen, og hvor tjenstlige hensyn taler derfor, ved kgl. resolution tillægges kontorfuldmægtiglønnede vicekonsuler, der er fyldt 50 år, titel af og rang som konsul, dog at dette ikke medfører nogen forhøjelse af deres tjenesteindtægter.

§ 7.

Spørgsmål om de efter reglementet ansatte kancellisters opsigelse, løn under fraværelse på grund af sygdom, afskedigelse som følge af sygdom, indkaldelse til militærtjeneste, efterløn samt ægteskab og graviditet afgøres efter den til enhver tid gældende overenskomst mellem

finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark, spørgsmål om deres rejse- og flyttegodtgørelser samt ferie m. v. efter de i udenrigstjenesten gældende reglementer, A-cirkulære nr. af og A-cirkulære nr. af

§ 8.

Kancellister skal iagttage tavshed med hensyn til de forhold, hvormed de i medfør af deres stilling bliver bekendt, og hvis hemmeligholdelse ifølge sagens natur er påkrævet eller bliver foreskrevet af deres foresatte. Tavshedspligten ophører ikke med udtrædelse af statens tjeneste.

§ 9.

Dette reglement træder i kraft den

Bemærkninger til foranstående udkast.

Om baggrunden for udkastet henvises til kommissionsbetænkningen ¹⁾ og bemærkningerne til § 5, stk. 1, punkt 4, jfr. stk. 2-3 i forslaget til lov om udenrigstjenesten ²⁾.

Den for tiden gældende overenskomst mellem finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark findes optrykt som underbilag til udkastet ³⁾.

¹⁾ Side 53 f.

²⁾ Bilag 4, side 38 og side 41.

³⁾ Side 61 f.

OVERENSKOMST

mellem finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark vedrørende ansættelsesforholdene for lærlinge og kontorfunktionærer, der ikke er tjenestemænd eller aspiranter til tjenestemandstillinger i staten.

Oversigt over overenskomstens bestemmelser.

I. Almindelige bestemmelser.	
Overenskomstens område.....	§ 1
Forsikring mod arbejdsløshed.....	§ 2
Forhandlingsret.....	§ 3
II. Månedslønnede kontorfunktionærer og lærlinge.	
Antagelse.....	§ 4
Lønninger.....	§ 5
Avancement.....	§ 6
Særlige ansættelsesvilkår.....	§ 7
Dyrtidsregulering.....	§ 8
Lønningszoner.....	§ 9
Overarbejdsbetaling og natpenge.....	§ 10
Nedsættelse af arbejdstiden.....	§ 11
Ugentlige fridage.....	§ 12
Overgang til overenskomstløn.....	§ 13
III. Timelønnede kontorfunktionærer.....	§ 14-19
IV. Studenter.....	§ 20-27
V. Regler for opsigelse, sygeløn m. v.	
Opsigelse.....	§ 28
Sygdom.....	§ 29
Graviditet.....	§ 30
Militærtjeneste.....	§ 31
Efterløn.....	§ 32
Øvrige ansættelsesvilkår.....	§ 33
VI. Ferieregler.....	§ 34-44
VII. Særlige bestemmelser (akkordafløjning).....	§ 45
VIII. Overgangsbestemmelser.....	§ 46-47

I.

Almindelige bestemmelser.

Nærværende overenskomst omfatter:

- 1) Månedslønnede kontorfunktionærer og lærlinge,
- 2) timelønnede kontorfunktionærer,
- 3) studenter beskæftiget som kontorfunktionærer,

der er ansatte i statens tjeneste uden at være tjenestemænd eller aspiranter til tjenestemandsstillingen.

Overenskomsten kommer ikke til anvendelse på kontorfunktionærer, der beskæftiges under generaldirektoratet for statsbanerne, generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet, direktoratet for vareforsyning, handelsministeriets produktivitetsudvalg, statens kornkontor og landbrugsministeriets exportlicenskontor.

Endvidere finder overenskomsten ikke anvendelse for de under matrikeldirektoratet antagne akkordlønnede, tekniske medhjælpere og de i enkelte styrelser antagne pensionister, samt de i Grønland antagne kontorfunktionærer, der er omfattet af overenskomsten med Grønlandsk Arbejdersammenslutning.

Forsikring mod arbejdsløshed.

Staten forpligter sig til fortrinsvis at antage kontorfunktionærer, der er forsikrede mod arbejdsløshed i en statsanerkendt arbejdsløshedskasse.

63 •

Forhandlingsret.

Vedrørende forhandlingsretten i forbindelse med nærværende overenskomst forpligter parterne sig til at følge de almindelige arbejdsretlige regler, som gælder for kollektive overenskomster.

II.

Månedslønnede kontorfunktionærer og lærlinge.

§ 4-

Antagelse.

Ved antagelse af månedslønnede kontorfunktionærer sker der først henvendelse fra det pågældende kontor - dog bortset fra kontorer i provinsbyerne — til finansministeriets lønnings-

kontor for derfra at få anvist arbejdskraft, der er blevet ledig ved afskedigelser inden for staten, således at der særlig bliver taget hensyn til ældre kontorfunktionærer i den udstrækning, de anviste egner sig til udførelse af det pågældende arbejde.

Lønninger.

Kontorfunktionærer, der antages med henblik på fuld beskæftigelse over en længere periode, og lærlinge aflønnes med månedsløn efter nedenstående regler:

a) Lærlinge,

som antages til uddannelse i kontorfaget i statskontorer, der godkendes som oplæringssteder, aflønnes således:

		Zone I mdl. kr.	Zone II mdl. kr.	Zone III ¹⁾ mdl. kr.
<i>Anciennitet:</i>				
1. læreår	(30 pct.)	262,50	253,50	247,50
2. -	(40 pct.)	350,00	338,00	330,00
j -	(45 pct.)	393,75	380,25	371,25
4. -	(50 pct.)	437,50	422,50	412,50

Lærlinge, der har bestået realeksamen eller anden dermed ligestillet eksamen, herunder eksamen fra en 1-årig handelsdagsskole, aflønnes efter lønskalaens 3 sidste satser.

Lærlinge, der har bestået realeksamen eller dermed ligestillet eksamen, og som desuden har bestået eksamen fra en 2-årig handelsdagsskole, aflønnes efter lønskalaens 2 sidste satser.

For lærlinge, som inden antagelsen i staten har haft anden læreplads i kontorfaget, kan forudgående læretid medtages ved beregningen af ancienniteten efter foranstående lønskala.

De første 6 måneder af læretiden betragtes som gensidig prøvetid, jfr. § 6 i lov nr. 261 af 2. oktober 1956 (lærlingeloven).

Med hensyn til undervisning af lærlinge på handelsskole samt lærlinges øvrige ansættelsesvilkår henvises til lærlingelovens bestemmelser. Såfremt det af vedkommende styrelse kræves, at lærlingen skal gennemgå et specielt kursus inden for kontorfaget, betaler styrelsen de dermed forbundne udgifter.

b) Assisterenter.

Kontorfunktionærer, der har gennemgået en egentlig lærlinguddannelse i kontorfaget, kon-

¹⁾ Vedrørende zoneinddelingen se § 9.

stateret ved lærekontrakt eller et til kontrakten hørende lærebrev, ansættes som assistenter og aflønnes efter nedenstående skala:

	Zone I mdl. kr.	Zone II mdl. kr.	Zone UV) mdl. kr.
Anciennitet:			
1. år	875,00	845,00	825,00
2. -	908,33	878,33	858,33
3. -	925,00	895,00	875,00
4. -	975,00	945,00	925,00
5. -	1.025,00	995,00	975,00
6. -	1.075,00	1.045,00	1.025,00
7. -	1.115,00	1.085,00	1.065,00
8. -	1.155,00	1.125,00	1.105,00
9. -	1.195,00	1.165,00	1.145,00
10. -	1.230,00	1.200,00	1.180,00
11. -	1.265,00	1.235,00	1.215,00
12. -	1.300,00	1.270,00	1.250,00
13. -	1.335,00	1.305,00	1.285,00
14. -	1.370,00	1.340,00	1.320,00

Forudgående beskæftigelse ved kontorfaget efter udstået læretid - afrundet opad til et helt antal måneder — herunder uddannelse på handelsdagsskole i indtil 2 år, medtages ved beregning af anciennitet efter foranstående lønskala, dog højst 7 år. Ancienniteten beregnes fra udgangen af den måned, i hvilken den pågældende har fuldført sin lærlingeuddannelse.

En kontorfunktionær, som har udstået læretiden, forinden de i lov af 2. oktober 1956 om lærlingeforhold fastsatte regler er kommet til anvendelse, har adgang til at dokumentere, at han har gennemgået en lærlingeuddannelse i kontorfaget. Den endelige afgørelse af, hvorvidt en kontorfunktionær, for hvilken der ikke foreligger lærekontrakt eller et til kontrakten hørende lærebrev, kan ansættes som assistent, træffes i hvert enkelt tilfælde af finansministeriet.

c) Kontorfunktionærer

over 18 år, ansat uden lærlingeuddannelse for øje, aflønnes efter følgende skala:

		Zone I mdl. kr.	Zone II mdl. kr.	Zone III ¹⁾ mdl. kr.
Anciennitet:				
1. år	(71 pct.)	532,50	511,20	497,00
2. -	(95 pct.)	712,50	684,00	665,00
3. -	(95 pct.)	712,50	684,00	665,00

Forudgående beskæftigelse ved kontorfaget - herunder uddannelse på handelsdagsskole i indtil 2 år - efter det 18. år medtages ved bereg-

¹⁾ Vedrørende zoneinddelingen se § 9.

ning af ancienniteten efter foranstående lønskala (afrundet opad til et helt antal måneder).

Kontorfunktionærer, der har haft 3 års beskæftigelse ved kontorfaget mellem det 18. og 21. år, aflønnes med begyndelsesløn som kontorassistent efter punkt d).

Kontorfunktionærer, der har haft 1 eller 2 års beskæftigelse mellem det 18. og 21. år, aflønnes efter yderligere 1 års beskæftigelse efter det 21. år med begyndelsesløn efter den nedenfor under d) nævnte skala.

Kontorfunktionærer, der ved antagelsen har haft 2 års beskæftigelse efter det 21. år, aflønnes med begyndelsesløn efter den nedenfor under d) nævnte skala.

Højere placering end ovennævnte kan under særlige omstændigheder finde sted, f. eks. i de tilfælde, hvor vedkommende har haft anden beskæftigelse af en sådan art, at han fuldt ud er i stand til at udføre almindeligt forekommende kontorarbejde.

d) Kontorassistenter.

Kontorassistenter, der er fyldt 21 år, og som har haft 3 års (evt. 2 års) forudgående beskæftigelse ved kontorfaget, men ikke lærlingeuddannelse, aflønnes efter følgende skala:

	Zone I mdl. kr.	Zone II mdl. kr.	Zone III ¹⁾ mdl. kr.
Anciennitet:			
1. år	750,00	720,00	700,00
2. -	780,00	750,00	730,00
3. -	810,00	780,00	760,00
4. -	840,00	810,00	790,00
5. -	870,00	840,00	820,00
6. -	900,00	870,00	850,00
7. -	930,00	900,00	880,00
8. -	960,00	930,00	910,00
9. -	990,00	960,00	940,00
10. -	1.020,00	990,00	970,00
11. -	1.050,00	1.020,00	1.000,00
12. -	1.080,00	1.050,00	1.030,00
13. -	1.110,00	1.080,00	1.060,00
14. -	1.140,00	1.110,00	1.090,00
15. -	1.170,00	1.140,00	1.120,00
16. -	1.200,00	1.170,00	1.150,00

Forudgående beskæftigelse ved kontorfaget - herunder uddannelse på handelsdagsskole i indtil 2 år - efter det 18. år medtages ved beregning af ancienniteten efter foranstående lønskala (afrundet opad til et helt antal måneder), idet der fradrages 3 år, evt. kun 2 år, jfr. ovenfor under pkt. c). Ved antagelse kan en kontorassistent dog højst placeres på 11. løntrin.

¹⁾ Vedrørende zoneinddelingen se § 9.

Højere placering end ovennævnte kan under særlige omstændigheder finde sted, f. eks. i de tilfælde, hvor vedkommende har haft anden beskæftigelse af en sådan art, at han fuldt ud er i stand til at udføre almindeligt forekommende kontorarbejde.

e) Overassistenter.

	Zone I mdl. kr.	Zone II mdl. kr.	Zone III ¹⁾ mdl. kr.
Ancienntiet:			
1.-3. år	1.325,00	1.295,00	1.275,00
4.-6. -	1.415,00	1.385,00	1.365,00
7.-9. -	1.505,00	1.475,00	1.455,00
10. og flg. år	1.595,00	1.565,00	1.545,00

f) Kontorfuldmægtige.

1.-3. år	1.565,00	1.535,00	1.515,00
4.-6. -	1.685,00	1.655,00	1.635,00
7. og flg. år	1.805,00	1.775,00	1.755,00

§ 6-

Avancement.

Kontorassistenter kan avancere til aflønning som assistent. Endvidere kan kontorfunktionærer i særlige tilfælde avancere til overassistenter, ligesom de i ganske særlige tilfælde kan avancere til kontorfuldmægtige.

Ved oprykning fra kontorassistent til assistent samt ved oprykning til overassistent eller kontorfuldmægtig anvendes reglerne i lov nr. 154 af 7. juni 1958, § 27, stk. 4-5.

Oprykning til overassistent eller kontorfuldmægtig kan kun ske efter forudgående godkendelse af finansministeriet efter forslag fra vedkommende styrelse eller forbundet.

Særlige ansættelsesvilkår.

Kontorfunktionærer, der antages efter nærværende overenskomst, vil straks fra antagelsen kunne aflønnes med assistentløn eller overassistentløn, når betingelserne herfor er til stede.

Kontorfunktionærer, der ansættes som assistenter i henhold til foranstående bestemmelse, placeres på det løntrin i den under § 5 b) anførte skala, der ligger nærmest over den løn, som den pågældende ville have fået, såfremt han i stedet var blevet placeret som kontorassistent i henhold til § 5 d) ²⁾.

¹⁾ Vedrørende zoneinddelingen se § 9.

²⁾ For så vidt angår kontorfunktionærer, der har lærlingekontrakt, henvises til § 5 b).

o.

Dyrtidsregulering.

De i § 5 nævnte lønninger reguleres i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 85-87 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd.

§ 9.

Lønningszoner.

De foran nævnte lønninger er opdelt i 3 zoner:

- Zone I omfatter følgende kommuner: Brøndbyvester-Brøndbyøster, Dragør, Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Herstedvester-Herstedøster, Hvidovre, København, Lyngby-Tårnbæk, Rødovre, Store Magleby, Søllerød, Tårnby, Valensbæk samt Ballerup postdistrikt. ¹⁾
- Zone II omfatter stedtillægssatserne b og c i finansministeriets cirkulære af 17. juni 1958, for så vidt området ikke falder ind under zone I.
- Zone III omfatter resten af landet, for så vidt området ikke falder ind under zone I.

§ 10.

Overtidsbetaling og natpenge.

Overarbejde bør så vidt muligt undgås. For beordret overarbejde ydes der de under § 5 b), c), d) og e) nævnte kontorfunktionærer følgende betaling:

	1., 2. og 3. overarbejds- time kr.
<i>Kontorassistenter:</i>	
1.- 5. år.....	6,00 ²⁾
6.-10. -.....	7,10
11. og flg. år.....	8,35
<i>Assistenter:</i>	
1.- 5. år.....	7,10
6.- 9. -.....	8,35
10. og flg. år.....	9,65
<i>Overassistenter.....</i>	10,85

Overarbejde udover 3 timer på hverdage og arbejde på søn- og helligdage må kun finde sted i ganske særlige tilfælde. Finder dette alli-

¹⁾ Jfr- § 3, stk. g, i landsoverenskomsten mellem Foreningen af Arbejdsgivere, der beskæftiger Handels- og Kontormedhjælpere, og HK.

²⁾ Denne sats anvendes for de under § 5, pkt. c), omhandlede kontorfunktionærer.

gevel sted, ydes der et tillæg på 2 kr. 75 øre pr. time til ovennævnte satser.

For turnustjeneste gælder særlige regler.

Lærlinge må ikke deltage i overarbejde.

Der kan ikke ydes overtidsbetaling til kontorfuldmægtige. Såfremt der pålægges en kontorfuldmægtig overarbejde af større omfang, kan der, når forholdene i øvrigt taler derfor, udbetales et passende vederlag.

For arbejde mellem kl. 21 og kl. 6 ydes natpenge efter statstjenestemandslovens regler. Natpenge kan dog ikke ydes samtidig med overtidsbetaling.

§ 11-

Nedsat arbejdstid.

De foran under § 5 nævnte lønninger er beregnede for fuld daglig arbejdstid. For tjenester med nedsat daglig arbejdstid reduceres forannævnte lønninger i forhold til den nedsatte arbejdstid.

§ 12-

Ugentlige fridage.

De i finansministeriets bekendtgørelse af 23. september 1949, afsnit II, pkt 1, og senere fastsatte bestemmelser om ugentlige fridage bringes også i anvendelse for det i dette afsnit omhandlede månedslønnede personale.

§ 13.

Overgang til overenskomstløn.

Dersom en aspirant eller elev, lønnet efter reglerne i finansministeriets cirkulære af 15. juli 1958 om aflønning m. v. af aspiranter til tjenestemandstilling, ønsker at overgå til aflønning efter nærværende overenskomst, vil han være at overføre hertil, idet den hidtidige tjeneste som aspirant eller elev medtages ved beregningen af lønnen efter foranstående regler.

III.

Timelønnede kontorfunktionærer (herunder vikarer og sæsonarbejdere).

§ 14-

Anvisning af arbejdskraft.

Ved antagelse af timelønnede kontorfunktionærer sker der først henvendelse fra pågældende styrelse (kontor) til den lokale afdeling af Handels- og Kontorfunktionærernes arbejdsløsheds-

hedskasse i Danmark (statsanerkendt) for derfra at få anvist den nødvendige arbejdskraft, således at der særligt bliver taget hensyn til de arbejdsløshedsforsikrede kontorfunktionærer med lang arbejdsløshed i den udstrækning, disse egner sig til udførelse af det pågældende arbejde.

§ 15-

Anvendelse af timeløn.

Kontorfunktionærer, der antages til arbejde, der skønnes at være midlertidigt på grund af arbejdets art (f. eks. vikariat eller sæsonarbejde) eller institutionens midlertidige karakter (kriseinstitution eller andre midlertidige institutioner), aflønnes med timeløn. Såfremt det senere viser sig, at der er udsigt til varig beskæftigelse, overgår den pågældende til aflønning med en månedsløn, jfr. afsnit II.

§ 16.

a) Lønninger for kontorfunktionærer, der har haft mindst 3 års beskæftigelse ved kontor-faget, og som er fyldt 20 år.

Timelønssatserne fastsættes indtil videre således:

	Zone I	Zone II	Zone III ¹⁾
<i>Kontorassistentarbejde;</i>	kr-	kr-	kr-
Over 30 år	5,90	5,73	5,62
Mellem 25 og 30 år	5,50	5,33	5,22
Under 25 år	4,70	4,53	4,42
<i>Assistentarbejde:</i>			
Over 30 år	6,57	6,40	6,29
Under 30 år	6,00	5,83	5,72

I alle timelønssatser er inkluderet betaling for søgnehellidage.

Kontorfunktionærer, som i henhold til tidligere bestemmelser for timelønnede oppebærer en højere løn end ovenfor anført, beholder den højere aflønning indtil videre.

Placering på kontorassistent- eller assistentløn efter ovenstående satser sker efter samme retningslinjer som for det månedslønnede personale.

Ovennævnte satser kan dog finde anvendelse, selv om vedkommende kontorfunktionær ikke har haft 3 års forudgående beskæftigelse ved kontor-faget, når de pågældende har haft anden beskæftigelse af mindst samme varighed og af en sådan art, at de fuldtud er i stand til at udføre almindeligt forekommende kontorarbejde.

¹⁾ Vedrørende zoneinddelingen se § 9.

b) Kontorfunktionærer, der ved ansættelsen er fyldt 18 år, men som ikke har 3 års forudgående beskæftigelse ved kontorfaget.

Timelønssatserne fastsættes indtil videre således:

	Zone I kr.	Zone II kr.	Zone III ¹⁾ kr.
Over 30 år.....	5,20	5,03	4,92
Mellem 25 og 30 år	4,50	4,33	4,22
Under 25 år.....	4,00	3,83	3,72

Satserne forhøjes med 25 øre for 1 års beskæftigelse ved kontorfaget, 50 øre for 2 års beskæftigelse, og når den pågældende er fyldt 20 år samt har 3 års beskæftigelse ved kontorfaget, overgår han til aflønning efter satserne i afsnit a).

I alle timelønssatser er inkluderet betaling for søgnehellidage.

Kontorfunktionærer, som i henhold til tidligere bestemmelser for timelønnede oppebærer en højere løn end ovenfor anført, beholder den højere aflønning indtil videre.

§ 17-

Dyrtingsregulering.

Alle lønsatser i dette afsnit reguleres efter forhandling mellem finansministeriet og HK, samtidig med at månedslønningerne i afsnit II reguleres.

§ 18.

Overarbejdsbetaling.

Tjeneste udover 7 timer pr. dag betragtes som overarbejde.

Overarbejde bør så vidt muligt undgås.

For beordret overarbejde ydes et tillæg, der indtil videre udgør 169 øre pr. time for første, anden og tredje time samme dag. Overarbejde udover 3 timer på hverdage og arbejde på søn- og helligdage regnet fra midnat til midnat må kun finde sted i ganske særlige tilfælde. Finder dette alligevel sted, ydes der i stedet for ovennævnte sats et tillæg til timelønningen på 338 øre.

§ 19-

Forskudt tid.

For arbejde i tiden mellem kl. 21 og kl. 6 ydes indtil videre et tillæg af 185 øre pr. time og for arbejde i tiden mellem kl. 6 og kl. 8

og i tiden mellem kl. 18 og kl. 21 et tillæg af 85 øre pr. time til kontorassistenter og af 115 øre pr. time til assistenter.

Der kan ikke i forbindelse med tillægget for tjeneste på søn- og helligdage oppebæres tillæg for overarbejde eller tillæg for arbejde i tiden mellem kl. 21 og kl. 6 og for arbejde i tiden mellem kl. 6 og kl. 8 og i tiden mellem kl. 18 og kl. 21. Endvidere kan tillægget for arbejde i tiden mellem kl. 21 og kl. 6 og tillægget for arbejde i tiden mellem kl. 6 og kl. 8 og i tiden mellem kl. 18 og kl. 21 ikke oppebæres i forbindelse med tillæg for overarbejde, idet kun det største af disse tillæg oppebæres.

IV.

Studenter, der beskæftiges som kontorfunktionærer.

§ 20.

Antagelse.

Ved antagelse af studenter, der beskæftiges som kontorfunktionærer i København, Frederiksberg og Gentofte, sker der først henvendelse fra pågældende styrelse (kontor) til centralarbejdsanvisningskontoret.

§ 21-

Betingelser for ansættelse.

Det er en betingelse for aflønning efter nærværende afsnit, at den pågældende er aktiv studerende og indskrevet ved en af de højere læreanstalter.

§ 22.

Beskæftigelsens længde.

En student kan højst være aflønnet efter nærværende afsnit i indtil i alt 8 år.

§ 23.

honninger.

Studenter aflønnes indtil videre med timeløn efter nedenstående skala:

	Zone I kr.	Zone II kr.	Zone III ¹⁾ kr.
Ved ansættelsen.....	4,13	3,96	3,85
Eft. ½ års ansættelse	4,43	4,26	4,15
- 1 -	4,73	4,56	4,45
- 1½ -	5,03	4,86	4,75
- 2 -	5,33	5,16	5,05
- 2½ -	5,63	5,46	5,35
- 3 -	5,93	5,76	5,65

¹⁾ Vedrørende zoneinddelingen se § 9.

¹⁾ Vedrørende zoneinddelingen se § 9.

I alle timelønssatser er inkluderet betaling for sønehelligdage.

Studenter, som i henhold til tidligere bestemmelser oppebærer en højere løn end ovenfor anført, beholder den højere aflønning indtil videre.

§ 24.

Kvalifikationstillæg.

Til studenter, der har bestået 1. del af embedseksamen, og som har opnået slutløn efter ovenstående skala, kan der ydes et kvalifikationstillæg på 25 øre pr. time, såfremt de udfører kvalificeret arbejde i forhold til studenterarbejde i almindelighed.

§ 25.

Dyrtsregulering.

Alle lønsatser i dette afsnit reguleres efter forhandling mellem finansministeriet og HK, samtidig med at timelønningerne i afsnit III reguleres.

§ 26.

Anciennitetsberegning.

Tidligere beskæftigelse som student i statens eller Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuners tjeneste samt anden beskæftigelse ved kontorfaget, som den pågældende har haft inden ansættelsen, medregnes som anciennitetsgivende ved fastsættelse af timelønnen efter overenskomsten.

Studenter, der har bestået 1. del, godskrives ½ års anciennitet.

§ 27.

Overarbejdsbetaling m. v.

Med hensyn til betaling for beordret overarbejde, tjeneste på søn- og helligdage samt forskudt arbejdstid følges samme regler, som gælder for de under afsnit III omhandlede timelønnede kontorfunktionærer.

V.

Regler for opsigelse, sygeløn, efterindtægt m. v.

§ 28.

Opsigelse.

For de efter afsnit II og afsnit III aflønnede kontorfunktionærer er opsigelsesvarslet fra statens side følgende:

1 måneds varsel til fratræden ved en måneds

udgang i de første 6 måneder efter ansættelsen.

3 måneders varsel til fratræden ved en måneds udgang efter 6 måneders ansættelse.

Opsigelsesvarslet forhøjes med 1 måned for hvert 3. ansættelsesår, dog højst til 6 måneder.

Ved beregning af ovennævnte opsigelsesvarsler medregnes forudgående uafbrudt tjeneste på timeløn.

Ved opsigelse fra kontorfunktionærens side er opsigelsesvarslet 1 måned til en måneds udgang.

Opsigelse i de første 3 måneder efter antagelsen vil dog såvel fra styrelsens som fra kontorfunktionærens side kunne ske fra dag til dag for de efter afsnit III aflønnede kontorfunktionærer og med 8 dages varsel til en hvilken som helst dag for de efter afsnit II aflønnede kontorfunktionærer, såfremt der forud for antagelsen er truffet skriftlig aftale herom med den pågældende kontorfunktionær.

Opsigelsen skal være meddelt senest den sidste i den måned, efter hvis udløb opsigelsesvarslet begynder at løbe. Opsigelsen må ske så betids, at fratræden med det for en ansættelsesperiode givne varsel kan ske inden periodens udløb.

De for timelønnede kontorfunktionærer gældende regler om opsigelse finder tilsvarende anvendelse på de under afsnit IV omhandlede studenter.

§ 29.

Sygdom.

Bliver kontorfunktionæren på grund af sygdom ude af stand til at udføre sit arbejde, betragtes den heraf følgende tjenesteforsømmelse som lovligt forfald for kontorfunktionæren, medmindre han under tjenesteforholdets beståen har pådraget sig sygdommen ved forsæt eller grov uagtsomhed, eller han ved stillingens overtagelse svigagtigt har fortiet, at han led af den pågældende sygdom.

Det kan dog ved skriftlig kontrakt i det enkelte tjenesteforhold bestemmes, at kontorfunktionæren, når han inden for et tidsrum af 12 på hinanden følgende måneder har oppebåret løn under sygdom i ialt 120 dage, kan opsiges med henholdsvis 1, 3 og 4 måneders varsel til fratræden ved en måneds udgang, eftersom han har været ansat i statens tjeneste i henholdsvis mindre end 6 år, fra 6 til 9 år og over 9 år. Opsigelsens gyldighed er betinget af, at den sker i umiddelbar tilknytning til udløbet af de

120 sygedage, og medens kontorfunktionæren endnu er syg, hvorimod gyldigheden ikke berøres af, at kontorfunktionæren er vendt tilbage til arbejdet, efter at opsigelse er sket.

Såfremt tjenesteforholdet er ophørt i medfør af bestemmelsen i stk. 2, bør genantagelse dog finde sted, når kontorfunktionæren påny bliver tjenstdygtig, og der fortsat er anvendelse for hans arbejdskraft i den pågældende styrelsesgren.

Sygdomsforfald kan forlanges dokumenteret ved lægeattest eller kontrolseddel.

Foranstående regler om sygeløn finder tilsvarende anvendelse på de under afsnit IV omhandlede studenter.

§ 30.

Graviditet.

En kvindelig kontorfunktionær, der er gravid, er pligtig at give styrelsen meddelelse om graviditeten senest 3 måneder før den forventede fødsel. Undlades sådan meddelelse, er styrelsen berettiget til at hæve tjenesteforholdet fra den dag, graviditeten forvolder arbejdsudygtighed. Såfremt meddelelse gives, kan styrelsen kun opsig kontorfunktionæren med det denne tilkommende varsel.

Under en kvindelig kontorfunktionærs graviditet er styrelsen pligtig at betale hende halv løn i tiden fra arbejdsudygtighedens indtræden, dog højst i 3 måneder før fødslen, indtil 6 uger efter fødslen. Såfremt kontorfunktionæren ved arbejdsudygtighedens indtræden har været ansat i statens tjeneste i 2 år, ydes der hende dog fuld løn i nævnte tidsrum. Tilsvarende forpligtelse som anført i 1. og 2. punktum gælder, såfremt styrelsen, uanset at kontorfunktionæren ikke er arbejdsudygtig, ikke mener at kunne beskæftige hende. Såfremt styrelsen opsig kontorfunktionæren, er den pligtig at betale fuld løn, indtil fratrædelse med det kontorfunktionæren tilkommende varsel kan ske.

Foranstående regler finder tilsvarende anvendelse på de under afsnit IV omhandlede studenter.

§ 31.

Militærtjeneste.

De efter afsnit II aflønnede kontorfunktionærer, der har været ansat i statens tjeneste i mindst 1 år, aflønnes under første indkaldelse til aftjening af værnepligt i overensstemmelse

med reglerne i § 14, stk. 1, i lov af 7. juni 1958 om statens tjenestemænd, hvorimod der, såfremt de har været ansat i mindre end 1 år, ikke ydes dem løn under første indkaldelse.

Til de efter afsnit III og IV aflønnede kontorfunktionærer ydes der ikke løn under den første indkaldelse. Såvel de efter afsnit II som de efter afsnit III og IV aflønnede kontorfunktionærer oppebærer under senere indkaldelse fuld lønning for den måned, i hvilken indkaldelsen finder sted, og den derpå følgende måned.

§ 32.

Efterløn.

Når en kontorfunktionær, der aflønnes efter reglerne under afsnit II, III eller IV, afgår ved døden i ansættelsestiden, tilkommer der hans efterlevende enke eller børn under 18 år, over for hvem han har forsørgerpligt, henholdsvis 1, 2 eller 3 måneders løn, eftersom kontorfunktionæren ved dødsfaldet havde haft ansættelse i statens tjeneste i henholdsvis 1, 2 eller 3 år.

Samme ret tilkommer børn under 18 år efter en kvindelig kontorfunktionær, hvis faderen er død eller ikke ved moderens død har forsørgerpligt.

§ 33.

Øvrige ansættelsesvilkår.

For så vidt angår de efter afsnit II, III eller IV aflønnede kontorfunktionærer henvises der i øvrigt til de i lov nr. 261 af 9. juni 1948 om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer indeholdte bestemmelser, der i deres helhed kommer til anvendelse på nævnte kontorfunktionærer alene med de afvigelser, der fremgår af foranstående bestemmelser i §§ 29, 30 og 31. For lærlinge gælder dog bestemmelserne i lærlingeloven.

VI.

Ferieregler.

§ 34.

Kontorfunktionærer under 53 år eller med under 8 års tjeneste i staten.

Der ydes månedslønnede kontorfunktionærer, som ikke har opnået en levealder af 53 år inden ferieårets udgang, eller som ikke har sammenlagt 8 års beskæftigelse i statens tjeneste, følgende ferie:

1. Såfremt de pågældende er antaget samtidig med eller efter ferieårets begyndelse, ydes ingen ferie, medmindre de pågældende ved beskæftigelse for en anden arbejdsgiver forinden antagelsen har erhvervet ferieret for tiden forud for ferieårets begyndelse, idet der i så fald gives dem adgang til at holde den tilgodehavende ferie mod afgivelse af 1/30 af månedslønnen for hver dag, den således erhvervede ferie andrager.
2. Til kontorfunktionærer, der er antaget inden for 12 måneder før ferieårets begyndelse, ydes der 1½ feriedag med løn for hver måned, den pågældende inden ferieårets begyndelse har gjort tjeneste i styrelsen. Har kontorfunktionæren forinden antagelsen erhvervet ferieret ved beskæftigelse for en anden arbejdsgiver, gives der vedkommende adgang til i overensstemmelse med det under 1. anførte at holde disse feriedage i forbindelse med den i staten indtjente ferie.
3. Til kontorfunktionærer, der har været ansat over 12 måneder før ferieårets begyndelse, ydes der ferie med løn i 18 arbejdsdage.

§ 35.

Kontorfunktionærer over 53 år og med mindst 8 års tjeneste i staten.

Til kontorfunktionærer, der inden det pågældende ferieårs udgang har opnået en levealder af 53 år, og som har sammenlagt 8 års beskæftigelse i statens tjeneste, ydes der ferie i overensstemmelse med de foran under § 34 anførte regler, idet der dog i det under § 34, nr. 2, nævnte tilfælde ydes 2 feriedage med løn for hver måned, vedkommende inden ferieårets begyndelse har gjort tjeneste i styrelsen, ligesom der i det under § 34, nr. 3, nævnte tilfælde ydes ferie med løn i 24 arbejdsdage.

§ 36.

Feriepenge i stedet for ferie med løn.

Kontorfunktionærer, der omfattes af §§ 34-35, er i øvrigt altid berettiget til i stedet for ferie med løn at kræve feriegodtgørelse med henholdsvis 6 eller 8 pct, eftersom de pågældende er berettiget til ferie i 18 eller 24 dage, af den fulde løn i det foregående ferieår, herunder indkomstskattepligtige indtægter fra overarbejde m. v., idet dog indtægter fra overarbejde m. v. først kommer i betragtning ved be-

regning af den nævnte feriegodtgørelse, når de overstiger 150 kr. årlig. Under kontorfunktionærens ferie med feriegodtgørelse reduceres månedslønnen med V25 for hver arbejdsdag, ferien varer.

§ 37.

Feriepenge ved afgang.

Ved afskedigelse forinden ferie er holdt, ydes der en feriegodtgørelse af 6½ pct. af lønnen for den periode, den på fratrædelsestidspunktet tilgodehavende ferie vedrører. Ved beregningen af denne feriegodtgørelse bortses der fra løn, der er udbetalt under ferie i det tidsrum, der danner grundlag for godtgørelsen, således at den ferieberettigende løn reduceres med 1/30 af månedslønnen for hver arbejdsdag, den omhandlede ferie har varet.

§ 38.

Feriepenge til timelønnede og lærlinge.

Til timelønnede kontorfunktionærer samt studenter, der aflønnes i henhold til afsnit III og IV, ydes der ferie og feriegodtgørelse efter de i lov nr. 65 af 31. marts 1953 om ferie med løn indeholdte regler. Der ydes lærlinge ferie efter reglerne i § 5 i lærlingeloven.

§ 39.

Ferieperioden.

Ferieåret regnes fra 1. april til 31. marts. Ferien bør i videst muligt omfang gives samlet og i tiden mellem 2. maj og 30. september (ferieperioden).

Hvis ferien andrager 12 dage eller derunder, skal den gives samlet og holdes i ferieperioden. Er feriedagenes antal større end 12, skal mindst 12 feriedage gives samlet og i ferieperioden, medens det overskydende antal feriedage i tilfælde, hvor de tjenstlige forhold gør det påkrævet, kan lægges i den del af ferieåret, der falder uden for ferieperioden. Også de uden for ferieperioden faldende feriedage skal som regel gives samlet, men kan dog, såfremt antallet overstiger 6, undtagelsesvis deles i 2 afsnit, hvoraf det ene skal være på mindst 6 sammenhængende dage.

§ 40.

Feriens tidspunkt. Sygdom under ferie.

Tidspunktet for ferien fastsættes af styrelsen, men denne skal som regel give kontorfunk-

tionæren underretning herom senest en måned før feriens påbegyndelse. Sygedage, der falder i en kontorfunktionærs ferie, medfører ikke suspension af ferien og ydelse af erstatningsferie, medmindre kontorfunktionæren er arbejdsudygtig på tidspunktet for feriens påbegyndelse, i hvilket tilfælde ferien suspenderes, således at den først gives, efter at den pågældende har genoptaget tjenesten.

§ 41.

Ferie i forbindelse med militærtjeneste.

For kontorfunktionærer, der indkaldes til militærtjeneste, og som i henhold til § 31 oppebærer løn under indkaldelsen, sker der ikke afbrydelse af de pågældendes ferieindtjening i staten, således at der ved genoptagelse af tjenesten vil kunne ydes dem normal årlig ferie.

§ 42-

Feriemærker.

Feriegodtgørelse i henhold til §§ 36-38 bør kun ydes i form af feriemærker, der indklæbes i kontorfunktionærernes feriemærkebog.

§ 43.

Lønudbetaling inden ferien.

Såfremt ferien ikke afsluttes inden næste ordinære lønningsdag, har kontorfunktionæren, der er lønnet bagud, ret til ved feriens begyndelse at få udbetalt lønnen for den måned, i hvilken ferien påbegyndes.

§ 44.

Overgangsbestemmelser vedrørende ferie m. v.

Det samlede årlige antal ordinære fridage, søgnehelligdage og feriedage (arbejdsdage) for kontorfunktionærer, som efter de den 31. marts 1953 gældende regler havde opnået ret til 3 ugers ferie, må ikke være lavere end antallet af arbejdsfrie dage efter de hidtidige regler.

VIL

Særlige bestemmelser.

§ 45.

Akkord aflønning.

Hvis særlige forhold taler for at lade arbejdet udføres på akkord, skal der optages forhandling om fastsættelse af akkordsatser og

eventuelle andre vilkår mellem finansministeriet og HK.

Såfremt der ikke opnås enighed herom, skal arbejdet udføres for sædvanlig måneds- eller timeløn.

VIII.

§ 46.

Overgangsbestemmelser.

For kontorassistenter, som antages i staten efter 1. februar 1959, og som på grund af forudgående beskæftigelse i kontorfaget vil være at indplacere på den i § 5, stk. d), omhandlede lønskalas 3. eller 4. løntrin, sker der, for så vidt de pågældende ikke er forsørgere, en midlertidig nedsættelse af lønnen med henholdsvis 30 kr. og 60 kr. pr. måned. Ved opnåelse af skalaens 5. løntrin bortfalder denne nedsættelse.

For assistenter, der antages i staten efter 1. februar 1959, og som på grund af forudgående beskæftigelse i kontorfaget vil være at indplacere på den i § 5, stk. b), omhandlede lønskalas 6., 7. eller 8. løntrin, sker der, for så vidt de pågældende ikke er forsørgere, en midlertidig nedsættelse af lønnen med henholdsvis 20 kr., 10 kr. og 50 kr. pr. måned. Ved opnåelse af skalaens 9. løntrin bortfalder denne nedsættelse.

Studenter, der genansættes, og som tidligere har været aflønnet efter reglerne i overenskomsten mellem finansministeriet og HK, aflønnes med en timeløn, der er lig med den hidtil oppebårne timeløn, eller med den løn i lønskalaen, som ligger nærmest over denne. Såfremt vedkommende siden sidste ansættelse har haft beskæftigelse inden for kontorfaget, medtages dog denne periode som anciennitetsgivende.

Andre studenter, der ansættes, og som har haft beskæftigelse inden for kontorfaget, kan indtil 1. april 1960 højst medtage 2 års anciennitet.

Stenografitillæg, som i henhold til overenskomsten af 26. juni 1956 har været ydet de før 1. april 1959 ansatte månedslønnede kontorfunktionærer, jfr. § 8 i bilaget til den fornævnte overenskomst, bortfalder med virkning fra 1. april 1959, mod at der ydes de pågældende et ekstra alderstillæg fra samme dato.

Stenografitillæg, som har været ydet timelønnede kontorfunktionærer, bortfalder, når den enkeltes ansættelsesperiode udløber.

De før overenskomstens underskrift ansatte månedslønnede kontorfunktionærer indplaceres med virkning fra 1. februar 1959 på de i § 5 omhandlede lønskalaer på det løntrin, der er lig med eller nærmest over den hidtil oppebårne lønning. Alderstillæg i henhold til den nye lønskala opnås for de ved overenskomstens underskrift ansatte kontorassistenter, assistenter samt de under § 5, stk. c), omhandlede kontorfunktionærer første gang 1. juli 1959, medmindre et alderstillæg ville være opnået efter den tidligere overenskomst i tiden fra 1. februar til 30. juni 1959. I så fald ydes dette alderstillæg i form af et personligt tillæg, der bortfalder ved opnåelse af alderstillæg efter nærværende overenskomst.

Overassistenter opnår alderstillæg på det efter de hidtil gældende regler fastsatte tidspunkt.

Indplacering af assistenter, der opfylder betingelserne i § 5 b), sker med virkning fra 1. april 1958.

Til de kontorfunktionærer, som i henhold

til reglerne på side 3, 2. spalte, i bilaget til finansministeriets cirkulære af 3. juli 1958 («15 pct.-reglen») er berettiget til efterbetaling pr. 1. april 1959 og 1. april 1960, ydes efterbetalingen på de nævnte datoer som personligt tillæg, der bortfalder ved opnåelse af slutløn.

§ 47.

Overenskomstens varighed.

Nærværende overenskomst afløser overenskomsten (med bilag) af 26. juni 1956 mellem finansministeriet og HK om aflønning m. v. af de i statens tjeneste beskæftigede kontorfunktionærer, som ikke er tjenestemænd eller aspiranter til tjenestemandstillinger.

De i overenskomstens §§ 5, 7, 8, 9, 10, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25 og 27 omhandlede bestemmelser om lønninger, overtidsbetaling m. v. har virkning fra 1. februar 1959. Overenskomsten kan af begge parter opsiges med 3 måneders varsel til en 1. april, dog tidligst til 1. april 1961.

København, den 13. februar 1959.

FINANSMINISTERIET

Kampmann

/ O. I. Mikkelsen.

HANDELS- OG KONTORFUNKTIONÆRERNES FORBUND I DANMARK

Erling Dinesen.

UDKAST

A. j. nr. _____
A-cirkulære nr. _____ af _____

REGLEMENT OM SPECIALMEDARBEJDERE I UDENRIGSTJENESTEN.

Handels- og industrikyndige specialmedarbejdere og specialmedarbejdere i presse- og oplysningstjenesten ansættes i henhold til § 5, stk. 1, punkt 1-2, i lov nr. _____ af _____ om udenrigstjenesten ved kontrakt og på de i nævnte bestemmelses stk. 2-3 samt i dette reglement fastsatte vilkår.

§ 2.

Stk. 1. Handelskyndige specialmedarbejders års-løn udgør ved pristal 298-303 følgende beløb:

Løntrin	Anciennitet	kr.
1	1. år	9.300
2	2. -	9.900
3	3. -	10.500
4	4. -	11.100
5	5. og 6. -	11.700
6	7. og 8. -	12.600
7	9. og 10. -	13.500
8	11. og 12. -	14.400
9	13. og 14. -	15.300
10	15. og 16. -	16.200
11	17. og 18. -	17.400
12	19. og 20. -	18.600
13	21. og flg. -	20.400

Stk. 2. Ancienniteten fastsættes normalt på grundlag af den pågældendes beskæftigelse i handelsvirksomhed efter bestået afgangseksamen fra en handelshøjskole. Såfremt den handelskyndige specialmedarbejder ikke har uddannelse fra en handelshøjskole eller anden tilsvarende uddannelse, fastsættes ancienniteten normalt på grundlag af praksis inden for han-

del, dog tidligst fra det 24. år. Ancienniteten afrundes opad til et helt antal måneder.

Stk. 3. Oprykning ud over 10. løntrin forudsætter, at den handelskyndige specialmedarbejders tjenstlige forhold har været i enhver henseende tilfredsstillende.

Stk. 4. Såfremt der pålægges en handelskyndig specialmedarbejder sådanne særlige opgaver eller et sådant arbejdsområde, at stillingen ikke omfattes af de almindelige forudsætninger for ovennævnte lønninger, kan der ydes et særligt tillæg til lønnen. Til handelskyndige specialmedarbejdere med ganske særlige kvalifikationer kan der ligeledes ydes et tillæg til lønnen.

Stk. 5. De i stk. 1 nævnte lønninger og tillæg reguleres med et dyrtidstillæg på 2 pct. for hver 6 points, hvormed det i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 85, stk. 3, omhandlede pristal overstiger 298. Regulering sker pr. 1. april og 1. oktober på grundlag af pristallet for henholdsvis januar og juli måneder.

Stk. 1. Specialmedarbejdere, om hvis ansættelsesforhold i statens tjeneste der er eller måtte blive indgået overenskomst mellem finansministeriet og en organisation eller er udstedt et regulativ af finansministeriet, ansættes på de i disse overenskomster eller regulativer fastsatte vilkår, derunder om lønnings- og pensionsforhold.

Stk. 2. Industrikyndige specialmedarbejdere, der hverken omfattes af den mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening afsluttede overenskomst vedrørende civilingeniørers ansættelsesforhold i statens tjeneste eller af finansministeriets regulativ vedrørende aflønning m. v. af de i statens tjeneste ansatte ingeniører, som ikke er tjenestemænd, aflønnes efter bestemmelserne i § 2, stk. 1-5, idet deres anciennitet normalt fastsættes på grundlag af deres beskæftigelse i handels- eller industrivirksomhed, dog tidligst fra det 24. år.

§ 4 -

Stk. 1. De hjemflytningstillæg, der i henhold til § 5, stk. 3, i lov om udenrigstjenesten kan tilstås specialmedarbejdere, fastsættes til følgende årlige beløb:

Tjenestear	Forsørgere	
	kr.	Ikke-forsørgere kr.
Indtil 10	1.000	750
10-16	1.250	940
17 og flg.	1.500	1.125

Til disse beløb ydes et tillæg, der beregnes på tilsvarende måde som tillægget til de på finansloven optagne honorarer.

Stk. 2. Specialmedarbejdere, der aflønnes efter reglerne i § 2 eller efter den mellem finansministeriet og Journalistforbundet afsluttede overenskomst vedrørende løn- og arbejdsvilkår for journalister ansat i udenrigsministeriets pressetjeneste, kan dog kun oppebære den højeste sats for hjemflytningstillæg, dersom de er blevet oprykket ud over 10. løntrin. Tilsvarende kan industrikyndige specialmedarbejdere, der omfattes af den mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening afsluttede overenskomst vedrørende civilingeniørers ansættelsesforhold i statens tjeneste eller af finansministeriets regulativ vedrørende aflønning m. v. af de i statens tjeneste ansatte ingeniører, som ikke er tjenestemænd, kun oppebære det højeste hjemflytningstillæg, dersom deres lønningsanciennitet ikke er begrænset til for civilingeniører 15 og ingeniører 14 år.

Stk. 1. Såfremt en specialmedarbejder, der aflønnes efter reglerne i § 2, er medlem af en pensionskasse, der kan godkendes af udenrigsministeriet, eller har tegnet en pensionsforsikring i Statsanstalten for Livsforsikring efter aftale med udenrigsministeriet, kan der af stats-

kassen ydes et tilskud til pensionsordningen på indtil 10 pct. af lønnen, incl. dyrtidstillæg, mod at specialmedarbejderen indbetaler et beløb svarende til halvdelen af statens tilskud.

Stk. 2. Ud over det i stk. 1 nævnte tilskud tilkommer der ikke disse specialmedarbejdere nogen ret til pension eller understøttelse fra staten.

Stk. 3. Ansættes en specialmedarbejder, der har en pensionsordning i henhold til stk. 1, efter det fyldte 30. år som tjenestemand, stiller udenrigsministeriet forslag om, at der på førstkommende normeringslov søges tillagt ham forhøjet pensionsanciennitet, eventuelt tillige pensionsret, hvis han ved tjenstemandsansættelsen er fyldt 40 år.

Stk. 4. Det beløb, hvortil specialmedarbejderen er berettiget som udtrædelsesgodtgørelse fra den i stk. 1 nævnte pensionsordning, overføres til statskassen ved ansættelsen i tjenstemandsstilling med pensionsret, uanset om ansættelsen finder sted inden det fyldte 30. år.

§ 6.

Lønnen udbetales månedsvis bagud. Samtidig med udbetaling af lønnen, indbetaler udenrigsministeriet såvel sit som den pågældendes pensionsbidrag til den i § 5, stk 1, nævnte pensionsordning.

Stk. 1. Til og med 10. løntrin betegnes handels- og pressekyndige specialmedarbejdere under tjeneste i udenrigsministeriet efter dettes nærmere bestemmelse, som træffes under hensyn til det arbejde og ansvar, der pålægges dem, som sekretærer eller fuldmægtige i udenrigsministeriets erhvervskontor, henholdsvis pressebureau. På tilsvarende måde betegnes industrikyndige specialmedarbejdere, der omfattes af den mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening afsluttede overenskomst vedrørende civilingeniørers ansættelsesforhold i statens tjeneste eller af finansministeriets regulativ vedrørende aflønning m. v. af de i statens tjeneste ansatte ingeniører, som ikke er tjenestemænd, under tjeneste i udenrigsministeriet til og med deres 15., henholdsvis 14. tjenestear som sekretærer eller fuldmægtige i udenrigsministeriets erhvervskontor.

Stk. 2. Handels- og pressekyndige specialmedarbejdere, der oprykkes ud over 10. løntrin,

betegnes under tjeneste i udenrigsministeriet som ekspeditionssekretærer i udenrigsministeriets erhvervskontor, henholdsvis pressebureau. Industrikyndige specialmedarbejdere, hvis lønningssanciennitet ikke er begrænset for civilingeniører til 15 og for ingeniører til 14 år, betegnes fra deres 16., respektive 15. tjenesteår som ekspeditionssekretærer i udenrigsministeriets erhvervskontor.

Stk. 3. Under tjeneste i udlandet anmeldes specialmedarbejdere med de i internationalt samkvem anvendte betegnelser for specialattachéer.

§ 8.

Spørgsmål om specialmedarbejders opsigelse, løn under fraværelse på grund af sygdom, afskedigelse som følge af sygdom, indkaldelse til militærtjeneste, efterløn samt ægteskab og graviditet afgøres efter funktionærlovens regler, spørgsmål om deres rejse- og flyttegodtgørelser samt ferie m. v. efter de i udenrigstjenesten gældende reglementer, A-cirkulære nr. af og A-cirkulære nr. af

§ 9-

Specialmedarbejdere kan ikke have beskæftigelse af den i § 44, stk. 2, i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd omhandlede art, medmindre tilladelse gives af udenrigsministeren.

§ 10.

Specialmedarbejdere skal iagttage tavshed med hensyn til de forhold, hvormed de i medfør af deres stilling bliver bekendt, og hvis hemmeligholdelse ifølge sagens natur er påkrævet eller bliver foreskrevet af deres foresatte. Tavshedspligten ophører ikke med udtrædelse af statens tjeneste.

§ 11-

Instruks for udenrigstjenesten finder anvendelse på specialmedarbejdere.

§ 12.

Dette reglement træder i kraft den

Bemærkninger til foranstående udkast.

Om baggrunden for udkastet henvises til kommissionsbetænkningen ³⁾ og bemærkningerne til § 5, stk. 1, punkt 1-2, jfr. stk. 2-3, i forslaget til lov om udenrigstjenesten ²⁾.

De i udkastet omtalte overenskomster mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening, henholdsvis Journalistforbundet, samt finansministeriets regulativ om ikke-tjenestemandsansatte ingeniører er optrykt som underbilag 1-3 ³⁾.

¹⁾ Side 59 f.

²⁾ Bilag 4, side 37-38 og side 40-41.

³⁾ Side 75-80.

OVERENSKOMST MELLEM FINANSMINISTERIET OG DANSK INGENIØRFORENING
VEDRØRENDE CIVILINGENIØRERS ANSÆTTELSESFORHOLD I STATENS TJENESTE.

Ansættelse.

Civilingeniører ansættes i statens tjeneste på de i nedenstående paragraffer anførte vilkår. Undtaget herfra er ansættelse i tjenestemandstilling samt antagelse til delvis beskæftigelse og beskæftigelse af pensionerede tjenestemænd.

Ved ansættelse i en stilling, der i arbejdsmæssig, administrativ, kvalifikationsmæssig eller anden henseende indtager en sådan særstilling, at den ikke omfattes af de almindelige forudsætninger for nedenstående lønninger m. v., træffes der mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening speciel aftale om tillæg til lønnen og eventuelle andre vilkår.

Løn.

§ 2.

For overenskomstmæssigt ansatte civilingeniører udgør den normale løn i forhold til civilingeniørens anciennitet følgende årlige beløb ved pristal 298-303:

Anciennitet:

0- 1 år.....	11.000 kr.
1- 3	12.000 -
3- 5	13.500 -
5- 7	15.000 -
7- 9	16.500 -
9-11	18.000 -
11-13	19.500 -
13-15	20.500 -
15-20	21.500 -
20 og følgende år.....	23.000 -

Ancienniteten regnes normalt efter kandidat- alder, hvorved forstås det antal år, den pågældende efter bestået eksamen har været beskæftiget med ingeniørmæssigt arbejde i eller uden for statens tjeneste, herunder eventuel tvungen militærtjeneste, og således at ancienniteten afrundes opad til et helt antal måneder.

Hvor forholdet taler derfor, kan der mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening træffes aftale om fastsættelse af anciennitet efter andre regler. Styrelsen kan dog i ganske særlige tilfælde begrænse ancienniteten til 15 år

(21.500 kr.) uden forudgående aftale mellem finansministeriet og Dansk Ingeniørforening.

Dyrtidsregulering.

§ 3.

De i § 2 nævnte lønninger reguleres med et dyrtidstillæg på 2 pct. for hver 6 points, hvorved det i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 85, stk. 3, omhandlede pristal overstiger 298. Regulering sker pr. 1. april og 1. oktober på grundlag af pristallet for henholdsvis januar og juli måneder.

Såfremt der sker væsentlige ændringer i principperne for pristallets beregning, eller dette falder under 298, kan overenskomsten, uanset hvad der i øvrigt er bestemt med hensyn til opsigelse, af begge parter opsiges med 3 måneders varsel til den 1. i en måned.

Pension.

§ 4

Som bidrag til civilingeniørens pensionering betaler vedkommende styrelse 10 pct. af de i § 2 nævnte lønninger samt 10 pct. af dyrtidstillægget. Endvidere tilbageholder styrelsen i civilingeniørens løn et beløb af 5 pct. af de samme lønningsdele. Pensionsbidragene indbetales af styrelsen til Dansk Ingeniørforenings pensionskasse.

Der tilkommer ud over det i stk. 1 nævnte pensionsbidrag ikke civilingeniøren nogen ret til pension eller understøttelse fra staten.

Ved ansættelse efter nærværende overenskomst af en civilingeniør, der ikke ved indtrædelse i Dansk Ingeniørforenings pensionskasse vil få en under hensyn til sin alder tilfredsstillende pensionsordning, kan der efter aftale mellem pensionskassen og civilingeniøren træffes bestemmelse om tilbageholdelse i civilingeniørens løn over en nærmere fastsat periode af et ekstraordinært pensionsbidrag ud over det i § 4 fastsatte. Dette ekstraordinære pensionsbidrag indbetales til pensionskassen i overensstemmelse med reglen i § 5.

Når ansættelse som tjenestemand af en civilingeniør, der er medlem af Dansk Ingeniørforenings pensionskasse, sker efter det fyldte 30. år, stiller vedkommende styrelse forslag om, at der på førstkommande normeringslov søges tilagt ham forhøjet pensionsanciennitet, eventuelt tillige pensionsret, hvis han ved ansættelsen som tjenestemand er fyldt 40 år.

Det beløb, som en civilingeniør er berettiget til som udtrædelsesgodtgørelse fra Dansk Ingeniørforenings pensionskasse, overføres fra pensionskassen til statskassen ved hans ansættelse i en tjenestemandstilling med pensionsret, uanset om ansættelsen finder sted inden det fyldte 30. år.

Udbetaling af løn og pensionsbidrag.
§ 5.

Lønnen udbetales månedsvis bagud. Samtidig med udbetaling af lønnen indbetaler vedkommende styrelse såvel sit som civilingeniørens pensionsbidrag til Dansk Ingeniørforenings pensionskasse.

Opsigelsesvarsel, sygdom, militærtjeneste m. v.

§ 6.

De i funktionærloven omhandlede regler om opsigelse, løn under fraværelse på grund af sygdom og afskedigelse som følge af sygdom, indkaldelse til militærtjeneste, efterløn samt bestemmelser om ægteskab og graviditet finder anvendelse for civilingeniører, der er ansat efter nærværende overenskomst.

Befordringsgodtgørelse samt time- og dagpenge.

§ 7.

Der tilkommer på tjenesterejser og ved udstationering civilingeniører befordringsgodtgørelse samt time- og dagpenge efter de for tjenestemænd gældende regler, og således at civilingeniører med indtil 9 års anciennitet henføres under sats B og øvrige civilingeniører under sats A.

København, den 23. maj 1959.

For DANSK INGENIØRFORENING
R. Frydenberg. Ole Glarbo.

FINANSMINISTERIET

P. M. V.
Ulrik Andersen.

I Erik Christensen.

I O. I. Mikkelsen.

Flyttegodtgørelse.

§ 8.

Såfremt en civilingeniør uden at overgå til anden styrelse forflyttes til et andet opholdssted og i denne anledning nødsages til at foretage flytning af husstand og bohave, tilstås der ham godtgørelse efter de for statens tjenestemænd gældende regler, idet der i stedet for 6 pct. og 3 pct, jfr. lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 99, stk. 4, ydes henholdsvis 5 pct. og 2 1/4 pct. Godtgørelsen beregnes af civilingeniørens årlige lønning inclusive dyrtidstillæg.

Tjenestefrihed.

§ 9.

Der tilkommer civilingeniører fridage og tjenestefrihed efter de for tjenestemænd gældende regler.

Funktionærbolig.

§ 10-

Såfremt der til en stilling er knyttet funktionærbolig, og det af tjenstlige grunde er nødvendigt, at denne bebos af civilingeniøren, er den pågældende pligtig at indflytte i boligen, idet lejevilkårene fastsættes efter de for tjenestemænds tjenesteboliger fastsatte regler.

Diskretionspligt.

§ 11.

Civilingeniøren skal iagttage tavshed med hensyn til de forhold, som han i sin stillings medfør bliver bekendt med, og hvis hemmeligholdelse ifølge sagens natur er påkrævet eller bliver ham foreskrevet af hans foresatte. Tavshedspligten ophører ikke med udtrædelse af statens tjeneste.

§ 12.

Nærværende overenskomst gælder fra 1. juni 1959 og kan af begge parter opsiges med 3 måneders varsel til en 1. juni, dog tidligst til 1. juni 1962.

REGULATIV VEDRØRENDE AFLØNNING M. V. AF DE I STATENS TJENESTE
ANSATTE INGENIØRER, SOM IKKE ER TJENESTEMÆND.

Ansættelse.

Stk. 1. Ingeniører, der antages i statens tjeneste, uden at ansættelse sker i tjenestemandsstilling eller som aspirant til en sådan stilling, aflønnes i overensstemmelse med de i nærværende regulativ indeholdte regler. Undtaget herfra er dog beskæftigelse af pensionerede tjenestemænd samt antagelse til delvis beskæftigelse.

Stk. 2. Ved ansættelse i en stilling, der i arbejds-mæssig, administrativ, kvalifikationsmæssig eller anden henseende indtager en sådan særstilling, at den ikke omfattes af de almindelige forudsætninger for nedenstående lønninger m. v., fastsættes der et tillæg til lønnen og eventuelle andre vilkår efter forudgående forhandling mellem finansministeriet og ingeniørens organisation.

Lønnen.

§ 2.

Stk. 1. For regulativlønnede ingeniører udgør lønnen i forhold til ingeniørens anciennitet følgende årlige beløb ved pristal 298-303:

Anciennitet:

0- 1 år.....	9.900 kr.
1- 2 -.....	10.200 -
2- 4 -.....	11.100 -
4- 6 -.....	12.000 -
6- 8 -.....	12.900 -
8-10 -.....	13.800 -
10-12 -.....	14.700 -
12-14 -.....	15.600 -
14-16 -.....	16.500 -
16 og følgende.....	17.400 -

Stk. 2. Ancienniteten regnes normalt efter kandidatalder, hvorved forstås det antal år, den pågældende efter bestået eksamen fra et statsanerkendt teknikum har været beskæftiget med ingeniørmæssigt arbejde i eller uden for statens tjeneste, herunder eventuel tvungen militærtjeneste, og således at ancienniteten afrundes opad til et helt antal måneder.

Stk. 3. Hvor forholdene taler derfor, kan finansministeriet efter forudgående forhandling

med ingeniørens organisation fastsætte ancienniteten efter andre regler. Styrelsen kan dog i ganske særlige tilfælde begrænse ancienniteten til 14 år (16.500 kr.) uden forudgående aftale mellem finansministeriet og ingeniørens organisation .

Dyrtdstillæg.

§ 3.

De i § 2 nævnte lønninger reguleres med et dyrtdstillæg på 2 pct. for hver 6 points, hvormed det i lov nr. 154 af 7. juni 1958 § 85, stk. 3, omhandlede pristal overstiger 298. Regulering sker pr. 1. april og 1. oktober på grundlag af pristallet for henholdsvis januar og juli måneder.

Pension.

§ 4.

Stk. 1. Som bidrag til ingeniørens pensionering betaler vedkommende styrelse 10 pct. af de i § 2 nævnte lønninger samt 10 pct. af dyrtdstillægget. Endvidere tilbageholder styrelsen i ingeniørens løn et beløb på 5 pct. af de samme lønningsdele. Pensionsbidragene indbetales af styrelsen til en under forsikringsrådets tilsyn stående pensionskasse eller forsikringsmæssig pensionsordning, som giver adgang til, at de indbetalte pensionsbidrag kan overføres til en offentlig eller en under tilsyn stående pensionsordning. Ingeniørens organisation anviser i hvert enkelt tilfælde, hvilken pensionskasse eller hvilket selskab bidragene skal indbetales til.

Stk. 2. Kan en ingeniør, der ansættes efter nærværende regulativ, ikke opnå en under hensyn til sin alder tilfredsstillende pensionsordning, kan der træffes aftale om tilbageholdelse af et ekstraordinært pensionsbidrag over en nærmere fastsat periode. Dette ekstraordinære bidrag indbetales i overensstemmelse med reglerne i § 5.

Stk. 3- Der tilkommer ud over det i stk. 1 nævnte pensionsbidrag ikke ingeniøren nogen ret til pension eller understøttelse fra staten.

Stk. 4. Når ansættelse som tjenestemand af

en ingeniør, der har en pensionsordning i henhold til stk. 1, sker efter det fyldte 30. år, stiller vedkommende styrelse forslag om, at der på førstkommende normeringslov søges tillagt ham forhøjet pensionsanciennitet, eventuelt tilige pensionsret, hvis han ved ansættelsen som tjenestemand er fyldt 40 år.

Stk. 5. Det beløb, en ingeniør er berettiget til som udtrædelsesgodtgørelse fra pensionskassen eller selskabet, overføres til statskassen ved ansættelse i tjenestemandstilling med pensionsret, uanset om ansættelsen finder sted inden det fyldte 30. år.

Udbetaling af løn og pensionsbidrag.
§ 5.

Lønnen udbetales månedsvis bagud. Samtidig med udbetaling af lønnen indbetaler vedkommende styrelse såvel sit som ingeniørens pensionsbidrag til den anviste pensionskasse eller det anviste selskab.

Ferie.
§ 6.

Der ydes ferie i henhold til ferieloven.

Befordringsgodtgørelse samt time- og dagpenge.
§ 7.

På tjenesterejser og under udstationering ydes der ingeniører befordringsgodtgørelse samt time- og dagpenge efter de for tjenestemænd gældende regler, således at ingeniører med indtil 14 års anciennitet henføres under sats B og øvrige ingeniører under sats A.

Flytte godtgørelse.
§ 8.

Såfremt en ingeniør uden at overgå til anden styrelse forflyttes til et andet opholdssted og i denne anledning nødsages til at foretage flytning af husstand og bohøve, tilstås der ham godtgørelse efter de for statens tjenestemænd gældende regler, idet der i stedet for 6 pct. og 3 pct, jfr. lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 99, stk. 4, ydes henholdsvis 5 pct. og

2 1/4 pct. Godtgørelsen beregnes af ingeniørens årlige lønning inklusive dyrtidstillæg.

Tjenestefrihed.
§ 9.

Der tilkommer ingeniører fridage og tjenestefrihed efter de for tjenestemænd gældende regler.

Funktionærbolig.
§ 10.

Såfremt der til en stilling er knyttet funktionærbolig, og det af tjenstlige grunde er nødvendigt, at denne bebos af ingeniøren, er den pågældende pligtig at indflytte i boligen, idet lejevilkårene fastsættes efter de for tjenestemænds tjenesteboliger fastsatte regler.

Diskretionspligt.
§ 11.

Ingeniøren skal iagttage tavshed med hensyn til de forhold, som han i sin stillings medfør bliver bekendt med, og hvis hemmeligholdelse ifølge sagens natur er påkrævet eller bliver ham foreskrevet af hans foresatte. Tavshedspligten ophører ikke med udtrædelse af statens tjeneste.

Forsikring mod arbejdsløshed.
§ 12.

Reglerne i statsministeriets cirkulære af 28. februar 1935 finder anvendelse ved antagelse af ingeniører efter nærværende regulativ.

Opsigelsesvarsel, løn under sygdom, militærtjeneste m. v.
§ 13.

De i funktionærloven omhandlede regler om opsigelse, løn under fraværelse på grund af sygdom og afskedigelse som følge af sygdom, indkaldelse til militærtjeneste, efterløn samt bestemmelser vedrørende ægteskab og graviditet finder anvendelse for ingeniører, der er antaget efter nærværende regulativ.

Ikrafttrædelse.
§ 14.

Nærværende regulativ gælder fra den 1. oktober 1958.

Finansministeriet, den 15. maj 1959-

P. M. V.
Ulrik Andersen.

I O. I. Mikkelsen.

OVERENSKOMST MELLEM FINANSMINISTERIET OG JOURNALISTFORBUNDET
VEDR. LØN- OG ARBEJDSVILKÅR FOR JOURNALISTER ANSAT I UDENRIGS-
MINISTERIETS PRESSETJENESTE.

§ 1.

Ansættelse.

Journalister, der ansættes i udenrigsministeriets pressetjeneste, uden at ansættelsen sker i tjenestemandstilling eller som aspirant til en sådan stilling, aflønnes i overensstemmelse med de i nærværende overenskomst indeholdte regler. Undtaget herfra er dog beskæftigelse af pensionerede tjenestemænd og antagelse til delvis beskæftigelse.

Ved ansættelsen iagttages, at journalisten opfylder betingelsen for at blive medlem af sin faglige organisation.

Ved ansættelse i stilling, der i arbejdsmæssig, administrativ, kvalifikationsmæssig eller anden henseende indtager en sådan særstilling, at den ikke omfattes af de almindelige forudsætninger for nedenstående lønninger m. v., træffes der mellem finansministeriet og Journalistforbundet speciel aftale om tillæg til lønnen og eventuelle andre vilkår.

§ 2.

Lønnen.

For overenskomstmæssigt ansatte journalister udgør den normale løn følgende årlige beløb ved pristal 298-303:

Ved ansættelse i udenrigsministeriets pressetjeneste kan der ved indplaceringen i ovennævnte skala tages hensyn til tidligere journalistisk virksomhed, således at journalister med mindst 7 års tidligere beskæftigelse som journalist placeres på 2. løntrin, journalister med mindst 8 års tidligere beskæftigelse på 3. løntrin o. s. v., idet en journalist ved ansættelsen dog højst kan placeres på 8. løntrin.

Udenrigsministeriet kan begrænse ancienniteten til 10. løntrin, såfremt journalistens kvalifikationer og tjenstlige forhold ikke berettiger til opnåelse af de to sidste løntrin.

Hvor forholdene taler derfor, kan der mellem finansministeriet og Journalistforbundet træffes aftale om fastsættelse af anciennitet efter andre regler.

§ 3.

Dyrtdsregulering.

De i § 2 nævnte lønninger reguleres med et dyrtidstillæg på 2 pct. for hver 6 points, hvorved det i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 85, stk. 3, omhandlede pristal overstiger 298. Regulering sker pr. 1. april og 1. oktober på grundlag af pristallet for henholdsvis januar og juli måned.

Løntrin:	Anciennitet:	kr.
1.	1. år i udenrigsministeriets pressetjeneste	12.200
2.	2. - - -	13.300
3.	3. - - -	13.800
4.	4. - - -	14.600
5.	5. - - -	15.400
6.	6. - - -	16.200
7.	7. og 8. - -	17.100
8.	9.-10. - -	17.800
9.	11.-12. - -	18.600
10.	13.-14. - -	19.500
11.	15.-16. - -	20.300
12.	17.-flg. - -	21.600

Såfremt der sker væsentlige ændringer i principperne for pristallets beregning, eller det falder under 298, kan overenskomsten, uanset hvad der i øvrigt er bestemt med hensyn til opsigelse, af begge parter opsiges med 3 måneders varsel til den 1. i en måned.

§ 4-

Pension.

Stk. 1. Som bidrag til journalistens pensionering betaler staten det til enhver tid gældende »udgivertilskud«, der fastsættes ved forhandling mellem Foreningen af københavnske Dagblade og Journalistforbundet, for tiden 8 pct, og journalisten udreder selv 7 pct., medens forbundet betaler 1 pct. Tilskudet udregnes af den samlede løn (de i § 2 nævnte satser plus dyrtidstillæg), dog ikke ud over den for 10. löntrin fastsatte løn. De nævnte 7 pct. indholdes i lønnen og indbetales sammen med tilskudet til Københavnske Journalisters Pensionsfond, Statsanstalten for Livsforsikring.

Stk. 2. Ved ansættelse efter nærværende overenskomst af en journalist, der ikke ved indtrædelse i KJP vil få en under hensyn til sin alder tilfredsstillende pensionsordning, kan der efter aftale mellem KJP og journalisten træffes bestemmelse om tilbageholdelse i lønnen over en nærmere fastsat periode af et ekstraordinært pensionsbidrag, der indbetales til KJP eller Pensionskassen for Kontoopsparere efter sædvanlige regler.

Stk. 3. Der tilkommer ud over det i stk. 1 nævnte pensionsbidrag ikke journalisten nogen ret til pension eller understøttelse fra staten.

Stk. 4. Når en journalist, der har en pensionsordning i henhold til stk. 1, ansættes som tjenestemand efter det fyldte 30. år, stiller finansministeriet forslag om, at der på førstkommende normeringslov søges tillagt ham forhøjet pensionsanciennitet, evt. tillige pensionsret, hvis han ved ansættelsen er fyldt 40 år.

Ved overgang til tjenstemandsstilling med

pensionsret overgår journalistens rettigheder over for KJP til statskassen, ligesom det beløb, som journalisten er berettiget til som udtrædelsesgodtgørelse, overføres til statskassen, uanset om ansættelsen finder sted inden det fyldte 30. år.

Udbetaling af løn og pensionsbidrag.

Lønnen udbetales månedsvis bagud. Samtidig med lønnen betales bidrag til KJP i overensstemmelse med de i § 4 nævnte regler.

§ 6.

Opsigelsesvarsel, sygdom, militærtjeneste m. v.

De i funktionærloven omhandlede regler om opsigelse, løn under fraværelse på grund af sygdom og afskedigelse som følge af sygdom, indkaldelse til militærtjeneste, efterløn samt bestemmelser om ægteskab og graviditet finder anvendelse for journalister, der er ansat efter nærværende overenskomst.

Befordringsgodtgørelse samt time- og dagpenge.

Der tilkommer på tjensterejser og ved udstationering journalister befordringsgodtgørelse samt time- og dagpenge efter de for tjenestemænd gældende regler.

Tjenestefrihed.

Der tilkommer journalisten fridage og tjenestefrihed efter de for tjenestemænd gældende regler.

§ 9.

Nærværende overenskomst gælder fra 1. april 1959 og kan af begge parter opsiges med 3 måneders varsel til en 1. april, dog tidligst den 1. april 1962.

København, den 22. januar 1960.

FINANSMINISTERIET

sign. *Kampmann.*

/ sign. *K. f. Christensen,*
fg.

For JOURNALISTFORBUNDET

sign. *Edvard Christensen.*

aign.

Carsten Nielsen.

SKEMAER TIL BRUG VED UDETILLÆGSFASTSÆTTELSE
EFTER BUDGETMETODEN.

Daglige husholdningsudgifter.....	Skema I
Medhjælp.....	Skema II
Beklædning.....	Skema III
Lokal transport.....	Skema IV
Ferie.....	Skema V
Repræsentation.....	Skema VI
Boligudgifter.....	Skema VII
Skoleudgifter.....	Skema VIII
Diverse.....	Skema IX

SKEMA

Årsbudget for.

Daglige husholdningsudgifter

Nærværende skema omfatter udgifter til levnedsmidler, drikkevarer, rengøringsartikler¹⁾ og vask²⁾. *Levnedsmidler og drikkevarer, der medgår til repræsentation, henføres til skema VI.*

Tjenestemanden sættes lig med 2 forbrugsenheder, andre medlemmer af husstanden over 10 år, herunder hustruen, med 1 forbrugsenhed og børn under 10 år lig med ½ forbrugsenhed.

- Antal personer i husstanden:
- Antal forbrugsenheder i husstanden:
- Gennemsnitsomk. om dagen for hele husstanden:
- Gennemsnitsomk. om dagen for 1 forbrugsenhed (c : b):

	1 Antal forbrugs- enheder	2 Antal dage (excl. fravær under ferie, rejser m. v.)		3 Daglige gennemsnits- omk. (antal forbrugs- enheder gange dagsomk. for 1 forbrugsenhed)		4 Kr. årligt (kolonne 2 gange kolonne 3)	
			res. UM		res. UM		res. UM
Tjenestemanden							
Hustru							
Medhjælp							
I alt							
Børn over 10 år							
Børn under 10 år							
Børnene i alt							
i alt i hjemmet							
Regelmæssige restaurantmåltider ³⁾							
Levnedsmidler total							

Af de totale omkostninger bestrides ca.....% i opholdslandets valuta, ca. % ivaluta og ca.% i d. kr.

Eventuelle bemærkninger:

¹⁾ Rengøringshjælp opføres på skema II.

²⁾ Udgifter til personlig hygiejne opføres på skema IX.

³⁾ Restaurantudgifter som led i repræsentation henføres til skema VI.

SKEMA II

Årsbudget for

Medhjælp

(herunder ikke ekstra hjælp i forbindelse med selskabelighed, der henføres til skema VI).

Medhjælpens karakter	Løn kr./år	Sociale ydelser kr./år	Klæder kr./år	I alt kr./år	Res UM

Heraf bestrides ca.% i opholdslandets valuta og ca.% i d. kr.

Tjenestemandens motivering for det angivne behov (*skal* udfyldes, såfremt andet end løs hjælp er anført):

SKEMA III

Årsbudget for _____

Beklædning

	kr./år	res. UM
Tjenestemanden		
Hustru		
I alt		
Børn		
Tjenestemandsfamilien i alt		

Heraf bestrides ca.% i opholdslandets valuta, ca.% ivaluta og ca.% i d. kr.

Eventuelle bemærkninger:

Udfyldningen af ovenstående rubrikker for de årlige totaludgifter til beklædning bør så vidt muligt ske på grundlag af en af tjenestemanden foretagen specifikation af behovet til de forskellige arter af beklædningsgenstande, idet der tages fornødent hensyn til udskiftningshastigheden, eksempelvis således:

	Normalt antal i garderoben: levetid (år)	(X) stykpris (=) årsomk.	
Habitter	8/5	500 kr.	800 kr.
Hatte	5/5	50 kr.	50 kr.
Skjorter	30/2	30 kr.	450 kr.
Skjorter (alternativt)	15/1	30 kr.	450 kr.

Denne eller anden specifikation, der ligger til grund for skemaets udfyldning, skal ikke forelægges ministeriet.

SKEMA IV

Årsbudget for _____

Lokal transport

For tjenestemænd med egen bil:

Bilens mærke:

Årgang:

Anskaffet år:

Anskaffelsespris:

Antal kilometer årligt, der tilbagelægges som daglig kørsel

(excl. feriekørsel, jfr. skema V):

Benzinpris pr. liter (excl. rabat), d. kr.:

Pris for én gang smøring og motorlieskiftning, d. kr.:

	kr./år	res. UM
Benzinforbrug		
Smøring, olie		
Vedligeholdelse og reparationer		
Forsikring		
Afskrivning		
I alt		
Befordring med offentlige transportmidler		
Befordring med hyrevogn		
I alt Totale transportomkostninger		

For tjenestemænd, der ikke har egen bil:

	kr./år	res. UM
Befordring med bus, sporvogn og tog		
Befordring med hyrevogn		
I alt		

Af foranstående beløb skønnes d. kr. at vedrøre børnene (skolekørsel og lign.).
Af omkostningerne (herunder afskrivning) udredes ca.% i opholdslandets valuta, ca.
.% i anden valuta.

Eventuelle bemærkninger:

SKEMA V

Årsbudget for _____

Ferie

Eksempler på relativt nærliggende feriesteder, hvor tjenestemanden og hans familie kan koble af fra det sædvanlige milieu, evt. fra trykkende klimatiske forhold:

Rejseomkostninger til feriested:

Tjenestemanden og hustru	kr.
Børn	kr.

Omkostninger pr. dag på feriestedet:

Tjenestemanden og hustru	kr.
Børn	kr.

For tjenestemænd i Europa rejseomkostninger til Danmark (offentligt transportmiddel):

Tjenestemanden og hustru	kr.
Børn	kr.

Anslåede ferieudgifter:

kr. / år

Tjenestemanden og hustru	
Børn	

I alt

Eventuelle bemærkninger:

SKEMA VI

Årsbudget for _____

Repræsentation

I nedenstående tal er inkluderet udgifter til levnedsmidler, drikkevarer, tobak, ekstrahjælp og blomster.

Repræsentationsvirksomhed, som påregnes udfoldet af souschefen under repræsentationschefens fravær, medtages ikke, medmindre sidstnævnte ikke har bopæl i opholdslandet.

	Årligt antal	Sammenlagt antal gæster	à kr. pro persona	I alt kr./år	res. UM
Middage					
Buffet					
Frokoster					
Cocktails (receptioner)					
Restaurant					
	I alt:		I alt:		
			Blomster, gaver:		
			Total repr. pr. år:		

Af totaludgiften bestrides % i opholdslandets valuta, % i valuta og % i d. kr.

De gæster, der indgår i ovenstående skema, fordeler sig således:

Kategori:

Antal:

Middag Buffet Frokost Cocktails

Embedsmænd fra opholdslandet
 Forretningsfolk fra opholdslandet
 Diplomater
 Tilrejsende danske (forretningsfolk, embedsmænd etc.)
 Medlemmer af dansk koloni
 Andre

SKEMA VII

Årsbudget for _____

Boligudgifter

(For tjenesteboligens vedkommende anføres kun de udgifter, tjenestemanden selv afholder, jfr. lov nr. 5 af 7. juni 1958, § 10, stk. 2).

Adresse:

Ejer:

Antal værelser:

Opholdsrum
Soveværelser
Børneværelser
Køkken
Anretterværelse
Skabsværelse
Toiletter
Andet (vaskerum, tørrerum, hobbyrum etc.)
Værelser til fastboende hushjælp
Garage

Beskrivelse (enfamiliehus/lejlighed, kvarter og lign.):

Sum - kr. pr. år

Boligleje ¹⁾	
Møbelleje	
Garageleje	
Gas	
El	
Olie	
Kul/koks	
Brænde	
Luftkøling	
Telefon	
I alt	

Af totaludgiften betales% i opholdslandets valuta,% i
valuta og% i d. kr.

¹⁾ Hvis tjenestemanden ejer boligen, angives købesummens størrelse og med hvilket beløb, den forrentes. Hvis der beregnes afskrivning, motiveres dennes størrelse.

SKEMA VIII

Årsbudget for _____

Skoleudgifter

Skemaet skal kun udfyldes af tjenestemænd med skolesøgende børn under 21 år, over hvilke tjenestemanden og/eller hans ægtefælle har forældremyndighed.

Barnets navn	alder	skolens art ¹⁾	skolepenge ²⁾

Såfremt barnet er anbragt på skole uden for opholdslandet, bedes prisen for en tur/returbillet på turistklasse fra skole til tjenestestedet opgivet.

- ¹⁾ Det bedes under denne rubrik oplyst, om skolen er offentlig lokal, privat lokal eller dansk kostskole. Hvis privat lokal skole er valgt, bedes årsagen hertil angivet, såfremt opholdslandets offentlige skoler underviser på et af hovedsprogene.
- ²⁾ Herunder medregnes undervisningsafgifter og bogudgifter samt, for så vidt angår kostskoleophold i Danmark, tillige opholdsudgifter.

SKEMA IX

Årsbudget for _____

Diverse

Årlige udgifter til: kr.

Hygiejne¹⁾

Bøger, aviser, porto

Teater, film, sport, klubber og andre adspredelser

Forsikringer

Boligen er: ikke
delvis statsmøbleret.
fuldt

¹⁾ Udgifter til vask og rengøringsartikler opføres på skema I.

NOGLE EKSEMPLER PÅ FINANSIERINGSBEHOV VED UDSENDELSE

1.

Legationssekretær ved gesandtskabet i Karachi, chargé d'affaires a. i. (faktisk chef de 10 af årets måneder). Tjenestemand i 4. (nuværende 19.) lønningssklasse, 40 år gammel, gift, tre børn, 2. gangs udsendelse. Statsmøbleret bolig.

Nedenstående indkøb er foretaget udelukkende med henblik på udsendelse til Karachi, hovedsageligt efter forud indhentede råd fra kolleger på denne og en lignende post.

Beklædning:

Tjenestemanden:

2 sæt tøj (konfektion) . kr.	980,-
1 sæt compose (konfekt.) -	500,-
1 sort smoking (konfekt.) -	600,-
2 hvide jakker (konfekt.) -	670,-
1 par hvide benklæder (konfektion)	165,-
5 shorts, 4 lange lærredsbenklæder	430,-
24 skjorter	910,-
slåbrok, 2 pyjamas.	115,-
3 par sko	180,-
undertøj, slips, sokker m. v.	370,-
	kr. 4.920,-

Hustru:

12 pænere kjoler til middag og cocktail, heraf 1 lang	kr. 3.760,-
12 daglige bomuldskjoler -	600,-
4 jumpers, 1 nederdel ... -	155,-
3 par sko	245,-
16 par strømper	160,-
div. undertøj (skifte til bomuld)	410,-
kimono, badedragter.	160,-
5 par handsker	70,-
diverse	150,-
	kr. 5.710,-

Børn (11, 12 og 14 år):

diverse beklædningsgenst.	2.010,-
---------------------------	---------

Andre manufakturvarer:

Sengetøj (tillægskøb som følge af hyppigt skifte) . kr.	380,-
---	-------

Transport kr. 12.640,-

Transport kr. 12.640,-

10 uldtæpper til senge (dyner og vattæpper for svævre)	700,-
5 hovedpuder (dun for varme)	210,-
dækketøj, supplement	490,-
div. stof og plastic til hyl-der etc.	135,-
viskestykker m. v.	145,-
diverse	220,-
	kr. 2.280,-

Diverse udgifter:

ekstra kufferter	kr. 200,-
pasbilleder	25,-
visitkort og indbydelseskort -	220,-
div. reparationsudgifter _____	190,-
glas- og porcelænsvarer _____	320,-
gulvtæpper	4.850,-
solbriller, 5 X korrigerede glas	630,-
medicinalvarer (en gros pris)	290,-
sæbe, toiletartikler m. v.	530,-
madvarer, konserver m. v.	2.010,-
spirituosa og vine	1.650,-
tobaksvarer	275,-
	kr. 11.190,-
<i>Automobil.</i>	16.360,-
Ialt	kr. 42.470,-

For så vidt angår grupperne beklædning og andre manufakturvarer må stort set samtlige indkøb ses på baggrund af manglende mulighed for indkøb i Karachi, hvor supplerende indkøb af ringe kvaliteter i hvert fald kun vil kunne ske til langt højere priser. Legationssekretæren havde først ret til betalt orlovsrejse efter 4 år på udeposten.

Legationssekretæren bebor en statsmøbleret bolig og har derfor, bortset fra tæppekøbet, ikke haft udgifter til anskaffelse af møbler m. v.

Etableringsudgifterne er blevet finansieret dels ved et lån fra finansministeriet på 14.150 kr. til anskaffelse af automobilet, dels ved et forskud på udetillægget på 3.000 kr. og endelig ad privat vej.

2.

Legationssekretær ved gesandtskabet i Djakarta, chargé d'affaires a. i. (faktisk chef i mindst 10 af årets måneder). Tjenestemand i 4. (nuværende 19.) lønningsklasse, 38 år gammel, gift, 2 børn, 2. gangs udsendelse. Statsmøbleret bolig.

Nedenstående udgifter blev afholdt med henblik på udsendelse til Djakarta efter råd fra den tidligere legationssekretær.

Beklædning:

Tjenestemanden:

12 hvide skjorter med korte ærmer
12 hvide skjorter m. lange ærmer
6 par hvide lærredsbenklæder
4 par hvide lærredssHORTS
18 par underbenklæder
2 hvide lærredsjakker
et par sæt let tropetøj af »Palm Beach« eller lignende type stof
2 smokingjakker (Sharkskin) til alm. brug
1 hvid smokingjakke med silkeopslag til særligt brug.....ca. kr. 3.500,-

Hustru:

8 kjoler (herunder 2 selskabskjoler)
3 nederdele
9 bluser.....ca. kr. 2.400,-
sko, undertøj og nattøj..... - - 600,- - - 3.000,-
2 børn (4 og 10 år):
diverse beklædningsgenstande..... - - 900,-
Ialt.....ca. kr. 7.400,-

Levnedsmidler:

til 3 måneders forbrug.....ca. kr. 2.000,-

Diverse udgifter:

til læge, tandlæge, rensning af vintergarderobe med henblik på depotering..... - - 500,-

Automobil:

inklusive fragt..... - - 18.000,-
Ialt.....ca. kr. 27.900,-

Legationssekretæren måtte efter ankomst til posten konstatere, at han havde dækket sig for lidt ind hjemmefra. Udgifterne til beklædning må ses på baggrund af manglende mulighed for indkøb i Djakarta. Eventuelle supplerende indkøb vil formentlig skulle foretages i Singapore.

Legationssekretæren har ret til betalt orlov efter 3 år på udeposten.

Legationssekretæren bebor en statsmøbleret bolig og har derfor ikke haft udgifter til anskaffelse af møbler m. v.

Etableringsudgifterne er blevet finansieret dels ved et autolån fra finansministeriet på 15.000 kr., dels ved et ekstraordinært stort forskud på udetillægget på 8.000 kr. til dækning af beklædningsudgifterne og udgifterne til læge m. v. (det normale forskud er på 3.000 kr.) og endelig ad privat vej.

3.

Vicekonsul ved generalkonsulatet i San Francisco (fg. chef under generalkonsulens fravær). Tjenestemand i 5. (nuværende 19.) lønningsklasse, 37 år gammel, gift, 3 børn, 1. gangs udsendelse.

Som en direkte følge af udsendelsen er afholdt følgende udgifter (hovedposter):

Indretning af bolig:

Møbler.....ca. kr. 3-350,-
reparation af møbler..... - - 800,-
gardinstof og tæpper ... 430 \$
vaskemaskine..... 200 \$
isskab..... 190 \$
elektrisk komfur..... 75 \$
støvsuger..... 60 \$
strygejern..... 15 \$
malerarbejder..... 175 \$
ejendomsmæglerhonorar 105 \$
diverse..... 75 \$
1.325 \$ = kr. 9.170,-
Beklædning..... - 1.500,-
Automobil..... - 14.450,-
Ialt.....ca. kr. 29.270,-

Huset blev valgt frem for en lidt billigere lejlighed, dels fordi der ikke krævedes flere måneders leje i indskud, dels fordi der i nærheden var en passende skole til vicekonsulens børn, og dels fordi det var ledigt til omgående indflytning, hvorved hoteludgifter kunne undgås.

Etableringsudgifterne er blevet finansieret dels ved et autolån fra finansministeriet på 12.320 kr., dels ved et forskud på udetillægget på 2.500 kr. og endelig ad privat vej — vicekonsulen har bl. a. måttet optage et banklån i San Francisco.

4.

Ambassadesekretær ved ambassaden i Lima (chargé d'affaires a. i. under ambassadørens fravær). Tjenestemand i 5. (nuværende 19.) lønningsklasse, 33 år gammel, gift, 2 børn. 1. gangs udsendelse.

Som en direkte følge af udsendelsen er foretaget følgende indkøb (hovedposter):

Indretning af bolig:

Spisebord.....	kr. 730,-	
stole, 8.....	1.000,-	
sofa.....	963,-	
lænestol.....	525,-	
småborde.....	350,-	
gardinstof.....	250,-	
køleskab.....	1.330,-	
el-kogeplade m. v. (køb af komfur udsat).....	220,-	kr. 5.368,-

Beklædning:

Tjenestemanden: (smoking og kjole, konfektion).....	kr. 950,-	
Hustru:.....	1.725,-	
To børn:.....	300,-	kr. 2.975,-

Diverse:

Spisestel.....	kr. 700,-	
ekstra dækketøj.....	300,-	
sengetøj (til en tjenestepige).....	<u>225,-</u>	- 1.225,-

Automobil:

Indkøb.....	kr. 8.890-	
indklarering.....	<u>430,-</u>	- <u>9.320,-</u>
Ialt.....		kr. 16.888,-

Etableringsudgifterne, der må betegnes som yderst beskedne, er finansieret dels ved et autolån fra finansministeriet, dels ved et forskud på udetillægget på 2.000 kr., dels ved et privat lån, og endelig har en så stor del af indkøbene som muligt måttet ske på afbetaling.

5.

Ambassaderåd ved ambassaden i Paris (chargé d'affaires under ambassadørens fravær). Tjenestemand i 3. (nuværende 26.) lønningsklasse, gift, 2 børn, 43 år gammel. 3. gangs udsendelse.

Ved udsendelsen i 1954 foretog ambassaderåden indkøb af:

Enkelte møbler, gardiner, issskab, service (glas og porcelæn), dækketøj samt personlige klæder (dog ikke pelsværk) ca. kr. 20.000	
automobil.....	- 12.000
Ialt ca. kr. 32.000	

Udgifterne er privat finansieret.

6.

Ambassaderåd ved NATO-repræsentationen i Paris (stedfortræder under ambassadørens fravær). Tjenestemand i 3. (nuværende 26.) lønningsklasse, gift, ingen børn, 39 år gammel. 3. gangs udsendelse.

Ved udsendelsen i 1952, på hvilket tidspunkt ambassaderåden var ugift, foretog han indkøb af:

Garderobe.....	ca. kr. 6.000
og et automobil.....	- 11.000

Indkøbene blev finansieret dels ved et af finansministeriet ydet autolån på 8.820 kr., dels ad privat vej.

Ambassaderåden beboede en møbleret lejlighed, uanset et sådant arrangements relative kostbarhed, idet han ikke så sig i stand til at finansiere møbelkøb.

MEMORANDUM VEDRØRENDE UDENRIGSTJENESTENS
HJEMMETILLÆG

Hjemmetillægget til udenrigstjenestens tjenestemænd er fastsat under hensyntagen til følgende to forhold: I) Kompensation for manglende adgang til at oppebære ekstraindtægter og II) kompensation for de udgifter, der under hjemmetjeneste følger af stillingen som udenrigsministeriel tjenestemand, herunder pligten til at lade sig forflytte. Som det vil ses af bemærkningerne til normeringslovforslaget 1960 (ad § 3, pkt. 519), deles den opfattelse, at hjemmetillægget består af to elementer, af finansministeriet.

ad I.

De kvalifikationskrav, der stilles til udenrigstjenestens tjenestemænd, gør det naturligt og rimeligt at sikre dem samme fortjenstmuligheder under hjemmetjeneste, som deres kolleger i andre ministerier har. Imidlertid er de udenrigsministerielle tjenestemænds indkomstmuligheder begrænset af forskellige forhold, der er begrundet i tjenestens særlige karakter:

1. Udenrigsministeriets tjenestemænd har til forskel fra de øvrige ministerielle tjenestemænd ikke adgang til formiddagsbeskæftigelse, et forhold, der nu tænkes lovfæstet.

2. Tjenestemændene i de øvrige ministerier har mulighed for at oppebære ekstraindtægter i forbindelse med statslige kommissioner, nævn og udvalg samt revisor- og konsulenthverv for hel- og halvoffentlige institutioner og virksomheder. Kun i sjældne undtagelsestilfælde har udenrigsministeriets tjenestemænd mulighed for at opnå sådanne indtægter.

3. Til forskel fra deres kolleger i andre ministerier kan udenrigsministeriets tjenestemænd

normalt ikke have beskæftigelse uden for stats-tjenesten. Selve forflyttelsespligten vanskeliggør opnåelse af sådan beskæftigelse, der i øvrigt af tjenstlige grunde som hovedregel må anses for uønskelig.

4. Endelig bør det fremhæves, at en udenrigstjenestemand's hustrus muligheder for selv-erhverv er meget begrænsede, fordi hun ikke kan have beskæftigelse af varig karakter.

Som udgangspunkt for fastsættelse af en kompensation for de særlige begrænsninger i udenrigstjenestemændenes indtægtsmuligheder synes det naturligt at tage den ekstraindtægt, kollegerne i de øvrige ministerier *gennemsnitligt* oppebærer, idet der ikke kan rejses tvivl om, at udenrigsministeriets tjenestemænd *gennemsnitligt* yder en lige så stor total arbejdsindsats som andre ministerielle embedsmænd.

Medens der ikke findes nogen af statsmyndighederne udarbejdet oversigt over den gennemsnitlige ekstraindtægt, som de ministerielle embedsmænd oppebærer, har Juristforbundet udarbejdet en statistik over juridiske kandidaters indkomster i 1956. For ministeriernes vedkommende bygger statistikkerne på besvarelser fra 65 pct. af tjenestemændene. Man har således et godt grundlag at bygge på.

Når henses til de lønstigninger, der siden har fundet sted (formiddagshonorarerne pr. 1. december 1958, hjemmetillæggene pr. 1. december 1958 og almindelige honorarer pr. 1. april 1959), kan man opstille følgende sammenligning mellem udenrigstjenestens tjenestemænds hjemmetillæg og de øvrige ministerielle tjenestemænds ekstraindtægter pr. 1. april 1960:

Tabel I.

	Hjemmetillæg (incl. det pr. 1. 4. 1960 gæld. procent- tillæg, 115%)	Ekstraindtægt	Difference i UM.s disfavør
Sekretærer og fuldmægtige:			
a) aspiranter.....	kr. 0	(1. år)..... kr. 2.580 (2. år)..... - 3.225	kr. 2.580 - 3.225
b) yngste trin (3.-4. årskandidater) -	4.515	(3. årskand.)..... 5.805	1.290
c) mellemste trin (5.-6. årskand.)... -	5.547	(4.-5. årskand.) - 6.075	528
d) øverste trin (7.-10. årskand.)... -	6.450	(6.-7. årskand.) - 6.565	115
		(8.-10. årskand.) ... - 7.275	825
e) fuldmægtige (11.-15. årskand.)... -	7.740	- 8.995	1.255
f) eksp.sekretærer og ældre fuldmæg- tuge (16.-20. årskand.)..... -	9.030	- 10.895	- 1.865
g) kontorchefer og derover..... -	9.675	- 12.000	- 2.325

Nærmere forklaring på disse tal gives i underbilag 1.

Det vil altså ses, at de nuværende hjemmetillæg *ikke* yder udenrigsministeriets tjenestemænd kompensation for den manglende adgang til ekstra indtægter. De justeringer, der må foretages, er så relativt beskedne, at der ikke synes at skulle være grund for de bevilgende myndigheder til at nære betænkeligheder ved at tilvejebringe retfærdighed på dette punkt.

ad II.

Lægger man konklusionen ad I til grund, vil det ses, at hjemmetillægget i dag ikke yder udenrigsministeriets tjenestemænd kompensation for de udgifter, der følger af stillingen som udenrigstjenestemand, herunder pligten til at lade sig forflytte til udlandet. Da der *ikke* er tale om *aflønning*, men *kun om kompensation for udgifter*, som påføres tjenestemanden i kraft af stillingen som udenrigstjenestemand, er lønpolitiske betragtninger irrelevante ved fastsættelsen af denne kompensation.

Det ville naturligvis være det bedste, om man kunne refundere de konkrete udgifter, som den enkelte tjenestemand ville kunne dokumentere. Dette ville imidlertid stille store, for ikke at sige uopfyldelige krav til udenrigsministeriets administrationsafdeling. På den anden side er det også umuligt at fastsætte et beløb, der vil yde fuld retfærdighed. Mange af de udgifter, der er tale om, kan falde højst forskelligt fra tilfælde til tilfælde, beroende på omstændigheder, der er unddraget tjenestemandens indflydelse.

Ministerialforeningens repræsentanter i uden-

rigsministeriet har i februar 1960 fra 65 tjenestemænd indhentet svar på en række spørgsmål om deres erfaringer med hensyn til udgifter som følge af stillingen som udenrigstjenestemand, herunder forflytteligheden. Besvareelserne er inddelt i fire grupper. Gruppe I består af 26 tjenestemænd, som har været i udenrigstjenesten i 11 år og derunder, og som med ganske enkelte undtagelser kun har een udsendelse bag sig, medens en del nu er udsendt for anden gang. Gruppe II består af 19 tjenestemænd, som har været i tjenesten imellem 11 og 15 år, og som derfor som hovedregel er ude for anden gang eller allerede har to udetjenester bag sig. Gruppe III består af 12 tjenestemænd, som har været i tjenesten i 15-25 år, og som altså som hovedregel har flere udsendelser bag sig. Gruppe IV består af 8 ældre tjenestemænd, som alle har været eller er kontorchefer eller afdelingschefer i udenrigsministeriet.

I det følgende skal kort resumeres de resultater, dette rundspørge har givet:

1. Boligudgifter.

Svarene bekræfter den almindelige antagelse, at udenrigstjenestemandene gennemgående må affinde sig med, at deres husleje i Danmark med årene stiger mere end for andre befolkningsgrupper, hvormed det er naturligt at sammenligne dem. Medmindre tjenestemanden som ung råder over egen kapital til huskøb, må han indstille sig på, at han efter endt udetjeneste må acceptere en husleje betydeligt højere end før udsendelsen, og højere end lovmæssige huslejestigninger og naturlige boligudvidelser betinger. I underbilag 2 er givet en række eksemp-

ler på huslejestigninger. Udenrigstjenestemanden kan ikke på samme måde som den fastboende tilrettelægge sin egen boligpolitik. Den fastboende har mulighed for at vente og gribe chancen for en større og bedre bolig til en rimelig pris, når den viser sig. Dette kan udenrigstjenestemanden ikke; han er ikke i stand til at følge boligmarkedet hjemme. For efter hjemkomsten at afkorte hotelophold eller - ofte enerverende - ophold hos familie må han tage, hvad der først bydes ham, og dette ligger naturligvis oftest inden for den dyre boligmasse.

Af andre boligudgifter eller dermed beslægtede udgifter nævner de indkomne besvarelser: Betaling af *fremlejeafgifter*, *opmagasiner* af møbler, fordi man ikke under hjemmetjeneste har råd til en bolig stor nok til at rumme de møbler m. v., som det er nødvendigt at have for at udfylde den boliggramme, som det af tjenstlige grunde er nødvendigt at have i udlandet, *flytning under hjemmetjeneste*, enten fordi den først fundne bolig har været utilfredsstillende, eller fordi en kollega, af hvem man har fremlejet en lejlighed, kommer hjem. Helt eller delvist *tab af indskud* ved udsendelse og *erlæggelse af nyt indskud* efter hjemkomst. *Modernisering* af lejlighed som betingelse for lejemaal. Hyppigere *istandsættelser*, end tilfældet er for fastboende, som jo selv er i stand til ved påpasselighed at holde udgifter til vedligeholdelse (maling, tapet m. m.) inden for rimelige beløb, medens udenrigstjenestemanden ofte skal istandsætte efter andre. *Ophold på hotel* efter hjemkomst, indtil bolig har kunnet findes. *Huslejebetaling*, medens istandsættelsen pågår, altså medens man betaler for ophold andetsteds. *Gardiner, persienner, løbere, gulvtæpper, lamper, reoler og skabe*. Disse er alle effekter, der ikke uden videre kan flyttes fra én bolig til en anden. Selv om udenrigsministeriet refunderer omsyningsudgifter, siger det sig selv, at der er grænser for, hvor tit gardiner og løbere kan omsyes, følgelig må nye stoffer anskaffes. Ligeledes må »faste« reoler og skabe enten rettes til, eller nye må købes. De tvungne flytninger medfører uundgåeligt nyanskaffelser af de her omhandlede effekter i et langt større omfang end for den fastboende.

2. Indbo.

Flertallet af de adspurgte oplyser, at deres indbo uundgåeligt lider under flytning eller

opbevaring på magasin, og adskillige påpeger, at klimaforandringer virker forringende. En udenrigstjenestemandes indbo har ikke så lang levetid som en fastboendes. De fleste har vanskeligt ved at vurdere værdiforringelsen; i særdeleshed er dette naturligvis vanskeligt for så vidt angår antikke møbler eller genstande af affektionsværdi, som påføres småridser m. v., men som ikke udskiftes.

Endvidere har et overvejende flertal oplyst, at de ved indkøb af service, møbler, tæpper o. s. v. til dækning af deres hjemlige behov i nogen grad disponerer dyrere end nødvendigt for at dække dette. Årsagen er naturligvis, at de disponerer med udsendelse for øje, således at de den dag, de skal ud, kan anvende det allerede indkøbte og kan supplere dette for at dække behovet under udsendelse fremfor at skulle købe helt forfra. Dette betyder naturligvis, at anskaffelsesudgifterne bliver større end normalt for en fastboende.

3. Beklædning.

En del af de adspurgte har haft eller forventer ved næste hjemkomst at få betydelige udgifter til anskaffelse af beklædning til sig selv og familien, fordi de har gjort eller gør tjeneste i et land med varmt klima og derfor ikke kan anvende den hjembragte garderobe i Danmark.

4. Børns skolegang.

En række tjenestemænd, som har eller har haft skolesøgende børn, har haft ekstraudgifter til børnenes *lektielæsning* for efter hjemkomsten at hjælpe dem i gang på skolen. Nogle har måttet sende deres børn i *betalingsskole*, fordi nærmeste statskole ikke har haft plads. Andre oplyser, at de holder eller gerne ville kunne have råd til at holde deres børn på *kostskole* også under hjemmetjeneste for at sikre dem en rolig, uafbrudt skolegang.

5. Sprogundervisning.

En trediedel af de adspurgte opgiver at have haft udgifter under hjemmetjeneste til sprogundervisning for sig selv eller deres ægtefælle.

6. Andre forhold.

Medens de yngste kun i enkelte tilfælde har haft særlige udgifter til *beklædning* og *selvskabelighed* under hjemmetjeneste, nævner en stor del af de øvrige, især de ældre, sådanne

udgifter som følge af, at de må deltage i de herværende diplomatiske repræsentationers sel-skabelighed.

Af andre forhold nævnes nødvendigheden af at have solide *rejseeffekter* og tjenesterejsernes uforholdsmæssigt stærke slid herpå, uforholdsmæssigt dyre *reparationsudgifter* vedrørende husholdningsmaskiner m. m. af udenlandsk fabrikat erhvervet under tjeneste i udlandet.

Generelt nævnes, at *tilpasningsperioden* efter hjemkomst uvægerligt medfører ekstraudgifter. En tjenestemand skriver således: »Det forhold, at man gennem hele sin karriere af tjenstlige årsager skal henholdsvis udvide og indskrænke sin husholdning - ofte med kort varsel - gør naturligvis, at ens gennemsnitsomkostninger bliver ikke så lidt større, end hvis man til stadighed arbejdede i København«.

Gennem dette rundspørge hos et repræsentativt udsnit af udenrigstjenestens embedsmænd har man utvetydigt fået bekræftet den almindeligt anerkendte antagelse, at stillingen som udenrigstjenestemand og den dermed følgende pligt til at lade sig forflytte til udlandet medfører ekstra udgifter, som man ikke ville have som fastboende embedsmand i København.

Omend visse af de her omhandlede udgifter er af permanent karakter, således de høje boligudgifter og udgifterne til kostskoleophold for børnene, kan Ministerialforeningen, efter at spørgsmålet har været drøftet med repræsentanter for finansministeriet, tiltræde en ordning, hvorefter refusionen for udgifterne udbetales i form af en engangsbetaling på det tidspunkt, hvor tjenstemandens økonomi udsættes for den hårdeste belastning som følge af disse udgifter, d. v. s. ved hjemkomsten fra en post i udlandet. Det er herved taget i betragtning, at man opnår den fordel, at refusionen, som foreslås betegnet *hjemflytningstillæg*, klart udskilles fra tjenstemændenes løn, idet tillægget betragtes som en art à conto betaling for omkostninger i forbindelse med forflyttelsen.

Når man skal søge at bestemme, hvilket beløb man skal yde udenrigstjenestemanden som kompensation, støder man på vanskeligheder, idet udgifterne vel i hovedtræk går igen hos tjenstemændene, medens de enkelte udgifters størrelse som nævnt varierer fra tilfælde til tilfælde.

Under de forannævnte drøftelser med finansministeriet har Ministerialforeningen akcepteret

et hjemflytningstillæg, der for hvert tjenestear i udlandet, dog højst tre år, udgør for tjenstemænd af:

Tabel 2.

Lønningsklasse	Forsørgere	Ikke-forsørgere
26. og derover	kr. 2.000	kr. 1.500
24.	1.600	- 1.200
19. med 10 års løn.-anc.		
ell. derover	1.200	- 900
19.	1.000	- 750

Da de udgifter, der er tale om, alle er bestemt af prisudviklingen, skal ovenstående beløb reguleres på samme måde som finanslovs-honorarerne.

For så vidt angår kompensation for manglende adgang til ekstraintægter, foreslås det, at denne fortsat betegnes *hjemmetillæg*, der på grundlag af de i tabel 1 indeholdte oplysninger bør fastsættes til følgende grundbeløb:

Tabel 3.

Aspiranter	1. år	kr. 1.200
	2. år	1.500
Sekretærer og fuldmægtige:		
1.- 2. år efter fast ansættelse		2.700
3- 4.		2.800
5- 6.		3.000
7.- 8.		3.400
9.-15.		4.250
Ekspeditionssekretærer		5.000
Kontorchefer og derover		5.600

Til disse beløb skal lægges et tillæg, beregnet på tilsvarende måde som tillægget til de på finansloven optagne honorarer.

Under forhandlingerne med finansministeriet har dette ikke kunnet akceptere disse forslag. Ministerialforeningens repræsentanter har herefter under hensyn til den vægt, det må tillægges, at der som resultat af kommissionens arbejde opnås almindelig tilslutning til et konkret forslag, besluttet at akkviescere ved et kompromis, hvorefter *hjemmetillægget* fastsættes med følgende satser:

	kr. årlig
1. Aspiranter, 1. år	1.200
2. - 2. år	1.500
19. lønningsklasse:	
3. 3- 6. år	2.700
4. 7- 9. år	3.000
5. 10.-15. år	3.600
6. 24. lønningsklasse	4.200
7. 26. lønningsklasse og derover	5.000

Kun de understregede satser adskiller sig fra de nugældende satser. For aspiranternes vedkommende henvises til Ministerialforeningens notat af 4. august 1960¹⁾). Den under 3. nævnte sats svarer til det formiddagshonorar, der ydes unge sekretærer. Den under 7. nævnte sats er forhøjet med godt 10 pct., svarende til den forhøjelse, finanslovshonorarerne fik i foråret 1960.

Ministerialforeningen går samtidig ud fra, at konsekvensen af den stedfundne udskillelse af hjemmetillægget som en kompensation for manglende adgang til ekstraindtægter må være, at hjemmetillægget fremover nøje følger lønudviklingen i den øvrige centraladministration,

Den 4. august 1960.

¹⁾ Side 101-102.

FORKLARING TIL SAMMENLIGNINGEN MELLEM UDENRIGSTJENESTEMÆNDENES
HJEMMETILLÆG OG DE ØVRIGE MINISTERIELLE TJENESTEMÆND'S
EKSTRAINDTÆGTER.

ad a) Aspiranter i den røde bygning får 1. og 2. år kun henholdsvis 1.200 kr. og 1.500 kr. + sædvanligt procenttillæg for bestridelse af deres formiddagsstilling. Udenrigsministeriets aspiranter har intet afsavnstillæg fået siden 1958. Indtil da fik de henholdsvis 900 kr. og 1.800 kr. Herom er udfærdiget et særligt notat ¹⁾.

ad b) Tallet fra statistikken dækker 2. og 3. års kandidater og var mindre end det mindste formiddagshonorar, vel sagtens fordi 2. års kandidater trak nedad. Da der her skal sammenlignes med 3. års kandidater i udenrigsministeriet, er man gået ud fra, at 3. års kandidater i den øvrige centraladministration har mindste formiddagshonorar (2.700 kr. + 115 pct.), men i øvrigt ikke ekstraintægter.

ad c) Tallet 6.075 er fremkommet således: I 1956 var det 4.653, hvoraf antagelig 4.410 kr. (2.100 kr. + 110 pct) er formiddagshonorar, medens 243 kr. er ekstraintægter; dette sidste beløb må antages at være steget med ca. 11 pct., svarende til den gennemsnitlige forhøjelse af honorarerne. Herefter får man i dag mindste formiddagshonorar (2.700 kr. + 115 pct.) 5.805 kr. + 270 kr. = 6.075 kr.

ad d) ad beløbet 6.565 kr.: I 1956 var beløbet 5.093 kr., nemlig mindste formiddagshonorar 4.410 kr. + ekstraintægt 683 kr., nu

forhøjet til henholdsvis 5.805 kr. og 760 kr. = 6.565 kr.

ad beløbet 7.275 kr.: I 1956 var beløbet 5.731 kr., nemlig mindste formiddagshonorar 4.410 kr. + ekstraintægt 1.321 kr., nu forhøjet til henholdsvis 5.805 kr. og 1.470 kr. = 7.275 kr.

ad e) ad beløbet 8.995 kr.: Beløbet var i 1956 7.134 kr., nemlig antagelig det mellemstore formiddagshonorar (2.580 kr. + 110 pct.) 5.418 kr. + ekstraintægt 1.716 kr., nu forhøjet til henholdsvis 7.095 kr. og 1.900 kr. = 8.995 kr.

ad f) ad beløbet 10.895 kr.: Beløbet var i 1956 8.809 kr., nemlig antagelig det mellemstore formiddagshonorar 5.418 kr. + ekstraintægt 3.391 kr., nu forhøjet til henholdsvis 7.095 kr. og 3.800 kr. = 10.895 kr. (Der ses bort fra de endnu få store formiddagshonorarer).

ad g) ad beløbet 12.000 kr.: I statistikken figurerer tre tal, nemlig 9-477 kr. for 21.-25. års kandidater, 12.150 kr. for 26.-30. års kandidater og 10.601 kr. for 31.-45. års kandidater. Antallet af besvarelser inden for disse tre grupper er ikke mere forskellige, end at det synes forsvarligt at slå dem sammen og dividere med 3, hvorved man kommer til 10.743 kr., som forhøjet med ca. 11 pct. bliver til ca. 12.000 kr.

¹⁾ Bilag 14, side 101-102.

EKSEMPLER PÅ TJENESTEMÆND'S HUSLEJE FØR OG EFTER
SIDSTE UDSENDELSE

Gruppe I (under 11 års tjeneste).		
kr.	kr.	stigning %
800 - 3.600350
2.500 - 6.000140
2.300 - 7.200213
3.300 - 3.90019
1.800 - 5.800222
3.000 - 5.00067
1.200 - 3-600200
2.400 - 4.60092
3.000 - 5.60087
1.400 - 2.50079
1.500 - 2.50067
2.000 - 7.200260
2.200 - 5.300141
3.500 - 4.80037
3.600 - 5.00039
3.600 - 6.00067

Gruppe II (11-15 års tjeneste).		
kr.	kr.	stigning %
4.200 - 6.60057
1.900 - 4.200121
2.400 - 5.800142
3.000 - 3.50017
1.400 - 5.000257
7.000 -10.00043
5.000 - 6.60032

kr.	kr.	stigning %
3.000 - 5.50083
3.000 - 7.000133
3.800 - 6.80079

Gruppe III (15-25 års tjeneste),		
kr.	kr.	stigning %
4.000 - 7.00075
4.000 - 8.200105
2.400 - 3.50045
4.000 - 6.00050
3.200 - 9.000181

Gruppe IV (ambassadører, afdelingschefer og kontorchefer).		
kr.	kr.	stigning %
2.700 -12.000344
2.700 -18.000567
2.600 - 8.000208
4.000 - 7.50088

For gruppe I og II's vedkommende varer en udsendelse normalt mellem 2 og 4 år.

For gruppe III og IV's vedkommende kan der ikke opstilles normer for udsendelsens varighed.

En række besvarelser har ikke kunnet indpasses her, enten fordi den adspurgte endnu befinder sig på sin første udetjeneste, eller fordi han har eget hus, eller fordi han har været i stand til at fremleje sin lejlighed og få den igen ved hjemkomsten.

NOTAT OM ADGANG FOR UDENRIGSMINISTERIETS SEKRETÆRASPIRANTER
TIL AT OPPEBÆRE HJEMMETILLÆG.

Med finansministeriets tilslutning blev der fra december 1945 efter et halvt års tjenesteydet sekretæraspiranter i udenrigsministeriet et månedligt vederlag på kr. 150,-, svarende til det dengang for tjenestemænd i udenrigstjenestens 5. lønningsklasse i de to første år efter udnævnelsen normerede hjemmetillæg.

Ved lov af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger § 3, stk. 2, 2. pkt, tilvejebragtes der lovhjemmel for udbetaling af et bestillingstillæg til ekspeditionssekretærer, fuldmægtige og sekretærer, der på grund af de stedlige tjenesteforhold ikke kunne opnå tilladelse til forskydning af kontortiden for at overtage en formiddagsstilling. I lønningskommissionens bemærkninger til bestemmelsen hedder det i 2. betænkning pag. 94, at bestillingstillægget ikke bør udbetales til aspiranter.

Under henvisning hertil har finansministeriet foranlediget den hidtil i udenrigsministeriet fulgte ordning bragt til ophør.

Til bedømmelse af den derved opståede situation kan det oplyses, at der i de øvrige ministerier normalt senest efter ½ års aspiranttid bevilges aspiranterne dispensation til udførelse af formiddagshverv, som i det første år efter ansættelsen honoreres med 1200 kr. + f. t. 115 pct. = 2580 kr., i det andet år med 1500 kr. + f. t. 115 pct. = 3225 kr. I de tilfælde, hvor formiddagsdispensationen benyttes til beskæftigelse uden for statens tjeneste, f. eks. advokat- eller forsikringsvirksomhed, vil indtægtsbeløbene hyppigt være større.

Den således etablerede løndiskrimination over for udenrigsministeriets aspiranter, hvis totale arbejdstid ikke er kortere end deres kol-

legers i andre ministerier, og til hvis kvalifikationer der stilles samme krav som i de øvrige ministerier, synes ubegrundet og på flere punkter særdeles uheldig.

Således vil den i adskillige tilfælde føre til, at i øvrigt velkvalificerede kandidater, for hvem den ringere aflønning spiller en rolle (hvilket for eksempel i særlig grad vil være tilfældet for kandidater, der skal afvikle studielån), søger ind i andre grene af centraladministrationen eller ud i det private erhvervsliv. Det skal i denne forbindelse påpeges, at udenrigsministeriet ikke, når det lønningsmæssigt set er ude af stand til at konkurrere på lige fod med de øvrige centralstyrelser, selv om der periodevis er tilstrækkelig mange ansøgere til at dække de ledige aspirantstillinger, kan have den fornødne garanti for at få et bredt og egnet udsnit af kandidaterne i tale.

Endvidere er det af betydning, at den ringere aflønning af udenrigsministeriets aspiranter finder sted netop i en periode, hvor der hyppigt stilles betydelige likviditetskrav til de pågældende f. eks. i anledning af anskaffelse og indretning af lejlighed, indgåelse af ægteskab, børnefødsler og som følge af nødvendige fornyelser af garderoben efter endt studietid. Konsekvensen af den nuværende ordning vil i mange tilfælde blive enten gældsstiftelse eller udskydelse af behøvenes opfyldelse indtil første udetjeneste efter gennemsnitligt 2½ - 3 års tjeneste, hvilket i begge situationer kan betyde, at udetillægget, formentlig i strid med dets hensigt, i hvert fald i en periode vil blive anvendt til opfyldelse af gældsforpligtelser fra hjemmetjenesten eller til anskaffelse af møbler, beklædning o. l.

Under henvisning til foranstående må Ministerialforeningen stille krav om, at udenrigskommissionen søger den bestående løndiskriminering elimineret ved, at der i hvert fald tillægges aspiranter et hjemmetillæg i overensstemmelse med de i Ministerialforeningens memorandum af 4. august 1960 foreslåede beløb, nemlig 1200 kr. det første år og 1500 kr. det andet år + sædvanligt procenttillæg.

Da Ministerialforeningen ikke har kunnet acceptere de beløb, der udbetales til aspiranter i andre ministerier for formiddagshverv i statens tjeneste, men tværtimod er af den opfattelse, at betalingen til aspiranterne bør ligge på linie med de honorarer, der ydes til fastansatte tjenestemænd, tager man dog forbehold om på et senere tidspunkt at kræve de her omtalte beløb optaget til revision.

Den 4. august 1960.

UDKAST

A j. nr.
A-cirkulære nr. af

REGLEMENT OM FERIE OG TJENESTEFRIHED I UDENRIGSTJENESTEN.

Tiltrådt af lønningsrådet ved skrivelse af 12. oktober 1960¹⁾ for så vidt angår bestemmelserne om feriens længde.

§ I-

Stk. 1. For det i udenrigsministeriet tjenstgørende personel gælder nedenstående ferieregler:

1. For tjenestemænd og aspiranter, de i § 5, stk. 1, punkt 1-2, i lov nr. ... af om udenrigstjenesten omhandlede specialmedarbejdere, samt de i samme bestemmelses punkt 4 nævnte kancellister:

§ 13 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd og finansministeriets regulativ af 13. januar 1959 om ferieregler for tjenestemænd og aspiranter, jfr. udenrigsministeriets reglementer om specialmedarbejdere (A-cirk. nr. ... af § 8) og kancellister (A-cirk. nr. ... af l§ 7).

2. For månedslønnede kontorfunktionærer og lærlinge, timelønnede kontorfunktionærer, samt studenter beskæftiget som kontorfunktionærer:

{ Den til enhver tid gældende overenskomst mellem finansministeriet og Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark.

3. For andre medarbejdere:

{ Lov nr. 65 af 31. marts 1953 om ferie med løn.

Stk. 2. For de ved repræsentationerne i udlandet tjenstgørende, udsendte tjenestemænd og dermed sidestillede medarbejdere gælder feriereglerne i § 13 i lov om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd, sammenholdt med § 11 i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger, som ændret ved lov nr. ... af , samt §§ 2-10 i dette reglement.

§ 3.

Stk. 1. Længden af det udsendte personels årlige ferie fastsættes således:

A. Repræsentationschefer.

(26. inkl. og derover).

a. På poster, der er beliggende uden for Europa og klassificeret som usunde eller på anden måde særligt belastende:

	Arbejdsdage
1) over 50 år	gl.....48
2) under 50 år	gl.....42

b. På andre poster uden for Europa:

1) over 50 år	gl.....42
2) under 50 år	gl.....36

c. Poster i Europa.....36

§ 2.

Ferieåret beregnes fra 1. april til 31. marts.

¹⁾ Side 6 f.

b 7*

B. Andre tjenestemænd og dermed sidestillede.

1. 19-/24. og 26. Inkl. og dermed sidestillede.
 - a. På poster, der er beliggende uden for Europa og klassificeret som usunde eller på anden måde særligt belastende:

	Arbejdsdage
1) over 50 år	gl.....42
2) under 50 år	gl.....36
 - b. På andre poster. 36
2. Andre lønningsklasser og dermed sidestillede.
 - a. På poster, der er beliggende uden for Europa og klassificeret som usunde eller på anden måde særligt belastende:

1) over 50 år	gl.....30
2) under 50 år	gl.....24
 - b. På andre poster. 24

Stk. 2. Såfremt en udsendt medarbejder ikke har haft ansættelse i statens tjeneste hele det foregående ferieår, nedsættes feriens længde forholdsmæssigt.

Stk. 3. Når særlige hensyn taler derfor, kan der undtagelsesvis bevilges en forlængelse af ferien.

Stk. 4. Hvor der i nærværende paragraf stilles krav om en bestemt alder som betingelse for opnåelse af en længere ferie, anses denne betingelse for opfyldt, såfremt den krævede levealder opnås inden udgangen af ferieåret.

Stk. 5. Medarbejdere, der udsendes til tjeneste i udlandet ved ferieårets begyndelse, er berettiget til den for udetjeneste fastsatte ferie fra udsendelsestidspunktet og overgår på tilsvarende måde ved hjemkaldelse pr. 1. april til den i § 1 omhandlede ferie fra tiltrædelsen i udenrigsministeriet. Hvor udsendelse og hjemkaldelse ikke sker ved ferieårets begyndelse, foretages en forholdsmæssig beregning.

§ 4.

Hvor tjenesten af klimatiske eller andre årsager er særlig belastende, kan repræsentationschefen indtil 2 gange årligt meddele de ham underordnede udsendte medarbejdere tjenestefrihed uden for den egentlige ferie i een uge og selv forlade opholdsbyen for rejse inden for

tjenesteområdet i tilsvarende tidsrum, når han drager omsorg for forretningernes forsvarlige udførelse under fraværelsen. Såfremt repræsentationschefens fravær strækker sig ud over ganske få dage, skal nærmeste overordnede eller, såfremt sådan ikke findes, udenrigsministeriet underrettes om tidspunkterne for afrejse og tilbagekomst.

§ 5.

Stk. 1. Retten til ferie forældes i princippet ved ferieårets udløb, og der vil kun undtagelsesvis blive givet tilladelse til overførsel af ferie fra et år til et andet. Medarbejdere på poster uden for Europa vil dog i almindelighed kunne påregne udenrigsministeriets tilladelse til sammenlægning af 2 års ferie. Ansøgning om en sådan tilladelse skal indsendes, før sammenlægningen påbegyndes, og for så vidt angår medhjælpere være ledsaget af repræsentationschefens bemærkninger, jfr. herved stedfortræderreglen i § 9.

Stk. 2. Under ganske særlige tjenstlige forhold kan en medarbejders ferie bortfalde et enkelt år, men medarbejderen vil da i det følgende ferieår være berettiget til et ferietillæg af samme længde som den bortfaldne ferie, såfremt denne ikke kan overføres efter foranstående regler. Kan en ferieforlængelse ikke skaffes, ydes en feriegodtgørelse i henhold til § 13, stk. 1, i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd, jfr. § 11, stk. 2, i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af stats-tjenestemandstillinger som ændret ved lov nr. ... af . Ved beregning af feriegodtgørelse betragtes tjenestefrihed ydet i henhold til § 4 som ferie.

Stk. 3. Når tilladelse til ferieoverførsel er blevet givet, afskrives den afholdte ferie på ferietilgodehavendet fra det foregående ferieår, og først når dette er opbrugt, på ferietilgodehavendet for det løbende ferieår.

§ 6.

Stk. 1. Udsendte medarbejdere på poster, der er beliggende uden for Europa og klassificeret som usunde eller på anden måde særligt belastende, erholder hvert andet år betalt rejse for sig selv og deres hustru og børn under 21 år fra opholdslandet til Danmark og tilbage, jfr.

herved §§ 2, 15, stk. 1, 31, stk. 1, og 32 i reglement om rejse- og flyttegodtgørelse i udenrigstjenesten (A-cirkulære nr. ... af).

Stk. 2. På tilsvarende måde erholder udsendte medarbejdere på andre oversøiske poster hvert tredje år betalt rejse for sig selv og deres hustru og børn under 21 år til Danmark og tilbage.

Stk. 3. Det er en forudsætning for betalt rejse efter foranstående regler, at medarbejderen opholder sig i Danmark i et tidsrum af samme længde som hans ved § 3, stk. 1, fastsatte årlige ferie, samt at han har opsparet den dertil fornødne ferie.

§ 7.

Stk. 1. Ferie for udsendte tjenestemænd i chefstillinger bevilges af udenrigsministeriet efter derom ad tjenestevejen indgivet ansøgning, der skal indeholde forslag om postens bestyrelse under fraværelsen. Repræsentationschefer skal indsende særskilt beretning om afrejse og tilbagekomst. Ferie for de øvrige udsendte medarbejdere bevilges af repræsentationschefen. Beretning om bevilget ferie til tjenestemænd i 19. eller højere lønningsklasse samt hermed ligestillede skal indsendes så betids, at den kan være udenrigsministeriet i hænde, senest 8 dage før ferien tiltrædes.

Stk. 2. Udenrigsministeriet lægger vægt på, at medarbejderne ved repræsentationerne i udlandet erholder den dem tilkommende ferie.

Stk. 3. Repræsentationerne skal hvert år inden 1. maj indsende en plan for afviklingen af repræsentationschefens og de øvrige medarbejders ferie i det løbende ferieår. Ferierne skal søges placeret i den del af året, da medarbejderne har mest udbytte af at søge rekreation.

Stk. 4. Samtidig med ferieplanen indsendes en opgørelse over ferier, der af tjenstlige grunde ikke har kunnet afvikles inden ferieårets udgang, jfr. § 5, stk. 2, 1. punktum, eller som søges overført i overensstemmelse med § 5, stk. 1, 2. punktum.

Stk. 5. Under ferie eller anden tjenestefrihed skal de udsendte medarbejdere holde repræsentationen underrettet om deres adresse. Ved be-

søg i Danmark skal tillige udenrigsministeriet underrettes straks efter ankomsten om adressen i Danmark og opholdets varighed.

Stk. 6. Under ferie, der tilbringes helt eller delvis i Danmark, er de udsendte medarbejdere pligtige til i rimeligt omfang at stille sig til rådighed for udenrigsministeriet, andre offentlige myndigheder og private efter ministeriets nærmere bestemmelse, dog således at den tid, der medgår hertil, ikke regnes som ferie.

§ 8.

Stk. 1. Udenrigsministeriet kan pålægge de udsendte medarbejdere at afbryde deres ferie, når tjenstlige hensyn gør det påkrævet. På tilsvarende måde kan en repræsentationschef beordre de ham underlagte medarbejdere til at afbryde en ferie.

Stk. 2. Hvor ferie afbrydes, uden at den udsendte medarbejder har haft lejlighed til at nyde en væsentlig del af ferien, skal vedkommende økonomisk stilles således, at han uden tab kan genoptage ferien senere.

§ 9.

Under en udsendt medarbejders fravær skal hans arbejde udføres af det tilbageblevne personale uden særligt vederlag, og der vil kun ganske undtagelsesvis blive udsendt stedfortræder.

§ 10.

Dette reglement træder i kraft den

Samtidig ophæves orlovsreglement af 21. juni 1921 for de af staten lønnede tjenestemænd i udenrigstjenesten.

Bemærkninger til foranstående reglementsudkast.

Det gældende reglement af 21. juni 1921 er ikke offentliggjort og vedlægges derfor som underbilag 1.

Det væsentligste nye i udkastet er forslagene om udvidelse af den gældende ordning med hensyn til betalte ferierejser for medarbejdere på poster uden for Europa (§ 6) og indskrænkning af disse medarbejders adgang til feriesammenlægning (§ 5).

Til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

Bestemmelsen indeholder intet nyt og har kun til formål at tjene som vejledning for tjenestemændene.

Til § 2.

Stemmer med gældende praksis.

Til § 3.

Stk. 1.

Til det helbredshensyn, der er hovedmotivet til alle ferieregler, føjer sig i en udenrigstjeneste den tjenstlige interesse i, at de udsendte medarbejdere, derunder især repræsentationschefer, i deres ferier har tid både til at berejse opholdslandet og til at besøge deres hjemland. Det er denne tjenstlige interesse, der danner baggrunden for, at praktisk talt alle landes udenrigstjenstlige medarbejdere har længere ferie under ude- end under hjemmetjeneste.

I den danske udenrigstjeneste er længden af ferien under udetjeneste i takt med samfærdselsmidlernes udvikling og den deraf følgende kortere rejsetid blevet reduceret med et par uger for repræsentationschefers vedkommende. Reglen er herefter i dag, at repræsentationschefer af 28. og 30. lønningsklasse har 8, udsendte tjenestemænd af 19-/24. og 26. inkl. og dermed sidestillede 6, og kancellister, kontormedhjælpere m. fl. 4 ugers ferie.

Når repræsentationschefer af 26. inkl. har kortere ferie end cheferne af de to øverste klasser, må det ses på baggrund af, at der ved reglens fastsættelse i 1921 med rette kunne regnes med, at de ganske få chefer af den daværende 3. (nuværende 26.) lønningsklasse, der dengang fandtes, som altovervejende hovedregel ville være ret unge tjenestemænd. I dag er der betydeligt flere chefer af 26. lønningsklasse, og bortset fra rene undtagelsestilfælde er de alle af de modnere aldersklasser.

Det synes derfor mest rimeligt som foreslået at give alle repræsentationschefer i 26. lønningsklasse samme ferieret som cheferne i 28. og 30. lønningsklasse og samtidig ved fastsættelse af feriens længde at tage hensyn til tjenestemandens alder, sundhedsforholdene på stedet og rejsetiden til Danmark. Der er samtidig taget hensyn til tjenestens interesse i at undgå for lange vakancer, f. eks. ved feriesammenlægning på poster uden for Europa, jfr. bemærkningerne til § 5.

For repræsentationschefer i 28. og 30. løn-

ningsklasse betyder forslaget en nedsættelse af feriens længde med 2 uger ved tjeneste i Europa og 1 å 2 uger ved tjeneste uden for Europa, medmindre vedkommende er over 50 år gammel og befinder sig på en usund eller på anden måde særligt belastende post uden for Europa.

Ferien for repræsentationschefer i de andre nordiske landes udenrigstjenester er noget længere end efter forslaget. I henhold til den norske udenrigsinstruks af 11. marts 1960 udgør ferien for repræsentationschefer således mellem 42 og 54 arbejdsdage afhængig af vedkommendes alder, hvortil kommer en særlig adgang til godskrivning af en rejsetid på indtil 2 uger i hver retning ved rejse til Norge hvert andet eller tredje år. Efter de svenske regler er ferien for 1. legationssekretærer og højerestående tjenestemænd i almindelighed 60 dage.

I de øvrige tilfælde, hvor der i udkastet er foreslået en mindre forøgelse af den nugældende ferielængde, har alders- og helbredshensynet ligeledes været afgørende. Disse forslag har deres forbillede i § 3 i finansministeriets ferieregulativ af 13. januar 1959 og § 35 i finansministeriets overenskomst med Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund.

Med udtrykket usunde eller på anden måde særligt belastende poster sigtes ikke alene til poster, der af klimatiske grunde er fysisk helbredsnedbrydende, men også til poster, der, som f. eks. visse poster i Østen og Sydamerika, af andre grunde må anses for psykisk belastende. Undersøgelser har vist, at der vanskeligt kan angives helt skarpe kriterier for denne klassificering af poster. Med vejledning i de klassificeringer, der er foretaget af de i så henseende mere erfarne lande som England, Frankrig og Holland, har udenrigsministeriet klassificeret Bagdad, Bangkok, Bogotå, Bombay, Caracas, Djakarta, Kairo, Karachi, Leopoldville, Lima, New Delhi, Peking, Quito og Rio de Janeiro som usunde eller på anden måde særligt belastende poster.

Stk. 2.

I overensstemmelse med gældende praksis.

Stk. 3.

Svarer til 1921-reglementets § 1, stk. 3.

Stk. 4.

I overensstemmelse med gældende praksis.

Til § 4.

En tilsvarende regel om ret til en uges tjenestefrihed uden afskrivning på ferietilgodehavendet findes i § 11, stk. 5 i lov om normering og klassificering af statstjenestemandsstillinger og i 1921-reglementets § 4, stk. 2.

Forslaget begrænser denne regel til kun at gælde, hvor tjenesten af klimatiske eller andre årsager - f. eks. den isolation, hvorunder diplomater må leve i visse lande - er særligt belastende, ligesom tjenestefriheden efter forslaget kun kan gives 2 gange årligt.

Til § 5.

Medens de udsendte medarbejdere på de oversøiske poster efter orlovsreglementet af 1921 i almindelighed er berettiget til at lægge 3 års orlov sammen, begrænser forslaget denne ret til kun at gælde sammenlægning af 2 års orlov. Baggrunden herfor er, at den nuværende regel om sammenlægning af orlov har medført meget lange vakancer ved repræsentationerne, der har måttet undvære missionschefer i op til et halvt år og sekretærer i op til 4½ måned. Disse lange vakancer kan ikke undgå at medføre afbræk i arbejdet, da repræsentationerne normalt ikke får nogen ferieafløser.

Formålet med sammenlægningsreglen, der før 1921 var endnu mere liberal, har i første række været at give tjenestemænd, der er stationeret i fjernliggende lande, mulighed for med visse mellemrum at aflægge feriebesøg i Danmark. Da rejsetiden traditionelt har været afskrevet på orlovstilgodehavendet, forudsatte sådanne besøg på tidspunktet for de gældende reglers affattelse sammenlægning af flere års orlov.

I betragtning af at rejsetiderne nu om stunder kan nedbringes væsentligt ved at benytte flyvemaskine og selv fra de fjernestliggende poster ikke behøver at beslægtede mere end højst et par uger inklusive hviledage, skulle sammenlægningsadgangen kunne begrænses som foreslået, uden at mulighederne for Danmarksbesøg forkertses.

Til § 6.

Stk. 1-2.

De nuværende regler om godtgørelse af udgifterne til de udsendte tjenestemænds og deres familiers periodiske orlovsrejser til Danmark indeholdes i en indstilling af 9. juni 1952 fra udetillægsnævnet, der er tiltrådt af finansudvalget.

I nævnets indstilling er reglen formuleret som følger:

»Tjenestemænd, der forretter tjeneste på poster med usundt klima, erhverder hvert 3. år betalt rejse fra opholdslandet til København og retur for sig, sin hustru og sine mindreårige børn. Udgifterne dækkes med billetprisen, eksklusive kost, ad sædvanlig direkte rute.

På tilsvarende måde kan tjenestemænd, der forretter tjeneste på andre poster uden for Europa, hvert 4. år erholde betalt hjemrejse til Danmark for sig og sin familie.

Det er i alle tilfælde en forudsætning for betalt hjemrejse efter foranstående regler, at tjenestemanden opholder sig mindst 8 uger i Danmark og har opsparet den i så henseende fornødne orlov.«

Til støtte for ordningens indførelse henvises i udetillægsnævnets indstilling såvel til tjenestemændenes egen som til udenrigsministeriets tjenstlige interesse i, at de i udlandet stationerede tjenestemænd og deres familier får lejlighed til med passende mellemrum at aflægge besøg i Danmark, således at de kan opretholde kontakten med danske forhold. Endvidere henvises til en række andre udenrigstjenesters praksis samt til den alvorlige belastning af tjenestemændenes private budgetter, det ville medføre, såfremt de selv skulle afholde udgifterne til periodiske orlovsrejser.

Da udsendte kancellister, kvindelige kontor-medhjælpere og vagtmestre ikke er udetillægs-lønnede og følgelig falder uden for udetillægsnævnets kompetenceområde, skabte ordningen ikke hjemmel for at bevilge disse underordnede medarbejdere betalt orlovsrejse til Danmark.

Denne tjenstligt uheldige og menneskeligt lidet rimelige tilstand - der som det vil ses skyldes en ydre tilfældighed — er i reglementsudkastet foreslået afhjulpet ved udvidelse af den gældende rejseordning til at omfatte alle udsendte medarbejdere.

De underordnede medarbejdere er ikke forflyttelsespligtige og ønsker normalt ikke at binde sig for mere end 2 års tjeneste på usunde og 3 års tjeneste på andre poster uden for Europa. Spørgsmålet om betalt ferierejse vil således kun blive aktuelt, for så vidt angår det forholdsvis begrænsede antal af disse medarbejdere, som udenrigsministeriet af tjenstlige grunde er interesseret i at bevare på posterne i en noget længere årrække, og som er villige til at påtage sig en sådan forlænget tjeneste.

Foruden at udvide kredsen af medarbejdere,

der er berettiget til betalte orlovsrejser, giver forslaget adgang til hyppigere hjemrejser end hjemlet ved den nuværende ordning, hvor udgifterne til hjemrejse kun dækkes hvert 3. år på usunde poster og hvert 4. år på andre poster uden for Europa.

Ved en undersøgelse af de udenrigstjenstlige orlovsregler i en række europæiske lande, derunder lande med væsentlig længere tids erfaring med hensyn til opretholdelse af oversøiske poster end Danmark, der indtil den 2. verdenskrigs afslutning havde forholdsvis få poster af denne art, er det konstateret, at praktisk talt alle de adspurgte lande giver adgang til hyppigere orlovsrejser end hjemlet ved den nuværende danske ordning.

Da det endvidere har vist sig, at også Norge og Sverige har indført lempeligere regler end Danmark, synes det rimeligt som foreslået i lighed med disse to lande at bevilge betalt ferierejse hvert 2. år fra usunde eller på anden måde særligt belastende poster uden for Europa og hvert 3. år fra andre poster uden for Europa.

Ved en vurdering af merudgifterne ved de foreslåede udvidelser af rejseordningen må det tages i betragtning, at tidspunktet for en betalt ferierejse for så vidt angår tjenestemænd af 19-/24. lønningsklasse og dermed sidestillede samt underordnet personel, jfr. ovenfor, jævnligt vil falde sammen med tidspunktet for deres hjemkaldelse. Med hensyn til de mange udsendte medarbejdere, der hovedsagelig er beskæftiget med erhvervsbistandsarbejde, vil tidspunktet for en betalt ferierejse tillige kunne

falde sammen med tidspunktet for et af deres periodiske tjenestebesøg i Danmark, således at kontoen for betalte ferierejser kun belastes med udgifterne til medarbejderens families rejse. Udgifterne til betalte ferierejser har i 1955-59 andraget ca. 70.000 kr. om året. Beregnet efter de nugældende personalerammer kan merudgiften til de foreslåede udvidelser anslås til ca. 60.000 kr. om året.

Stk. 3.

For alle andre end repræsentationschefer, der er over 50 år og stationeret på usunde eller på anden måde særligt belastende poster, betyder forslaget en reduktion af det nugældende krav om 8 ugers ophold i Danmark. Dette synes at måtte være den naturlige følge af indskrænkningen af adgangen til sammenlægning af ferie, jfr. forslagens § 5, stk. 1.

De fleste andre lande, herunder Norge og Sverige, har ikke fastsat særlige minimumsgrænser for varigheden af opholdet i hjemlandet ved betalte ferierejser.

Stk. 1. Til § 7

Svarer til 1921-reglementets § 4, stk. 1, første punktum og stemmer i øvrigt med gældende praksis.

Stk. 3 og 5-6.

I overensstemmelse med gældende praksis.

Til § 8-9.

I overensstemmelse med gældende praksis.

ORLOVSREGLEMENT FOR DE AF STATEN LØNNEDE TJENESTEMÆND
I UDENRIGSTJENESTEN.

§ 1.

Den årlige Orlov for Tjenestemændene i Udenrigsministeriet udgør normalt 4 Uger.

Den årlige Orlov for de udsendte Tjenestemænd udgør for 1ste og 2den Lønningsklassers Vedkommende normalt 8 Uger, for de øvrige Lønningsklassers Vedkommende normalt 6 Uger.

Undtagelsesvis kan Udenrigsministeren forlænge Orloven, naar de klimatiske eller andre særlige Forhold taler derfor.

Saafremt en Tjenestemand af tjenstlige Grunde har været afskaaret fra at tage Orlov i et enkelt Aar, kan han i det følgende Aar vente et Orlovstillæg af samme Længde som den bortfaldne Orlov. Iøvrigt vil en Tjenestemand kun undtagelsesvis kunne vente Tilladelse til at overføre sin Ret til Orlov fra et Aar til et andet. Tjenestemænd ansatte paa oversøiske Poster kan dog i Almindelighed vente Tilladelse til at slaa indtil højst 3 Aars Orlov sammen.

§ 2.

Under den normerede Orlov oppebærer Tjenestemændene deres fulde Tjenesteindtægter.

§ 3.

Tjenestefrihed udover den normerede Orlov i indtil 1 Uge medfører ikke Tab af Tjenesteindtægter. Varer Tjenestefriheden mere end

1 Uge udover den normerede Orlov, bestemmes det i hvert enkelt Tilfælde af Udenrigsministeriet, om den skal medføre Tab af Tjenesteindtægter.

§ 4.

Orlov og anden Tjenestefrihed meddeles af Udenrigsministeriet efter derom ad sædvanlig tjenstlig Vej indgivet Ansøgning, der — forsaavidt angaar udsendte Tjenestemænd i Chefstilling - skal indeholde Forslag om Postens Bestyrelse under Fraværelsen. Udenrigsministeriet træffer Bestemmelse om, hvorvidt der undtagelsesvis vil være at udsende en Stedfortræder.

Tjenestemænd i Udlandet kan dog erholde Tjenestefrihed i Opholdslandet i indtil 1 Uge af deres nærmeste foresatte i Opholdslandet. Findes ingen saadan, er særlig Tilladelse ufor nøden, men den paagældende Tjenestemand skal altid drage Omsorg for Forretningernes behørlige Udførelse i hans Fraværelse.

Under Orlov eller anden Tjenestefrihed skal Tjenestemændene holde deres Kontor underrettet om deres Adresse og skal til enhver Tid være pligtig til at afbryde den tilstaaede Tjenestefrihed, saafremt de derom modtager Ordre fra den Myndighed, der har meddelt Tjenestefriheden.

København, den 1. Juni 1921.

Harald Scavenius.

OVERSIGT PR. 1. APRIL 1960
OVER STATSEJEDE EJENDOMME UNDER UDENRIGSTJENESTEN

Sted	Anskaffelsesår	Anskaffelsesværdi	Nuv. handelsværdi	7% forrentn. og afskrivn. af anskaffelsesværdi	Ansl. leje af tilsv. lokaliteter	Bemærkninger
		I alt ca. 1000 kr.	ca. 1000 kr.	ca. 1000 kr. årlig	ca. 1000 kr. årlig	
1. Mil. mis. Berlin (kontor)	1919	220		15	35-40	Den i 1919 erhvervede ejendom mageskiftedes i 1939 med den nuværende, der er krigsbeskadiget, og af hvis indre kun kælder- og stuetagerne er istandsat. De øvrige etager, hvori boligen findes, henstår urepareret og ubenyttet. Foruden kontorer og chefsbolig findes der i ejendommen to kælderlejligheder til portner og chauffør. Den nuværende handelsværdi er ikke undersøgt, da en oplysning derom - henset til ejendommens tilstand og de særlige forhold i Vestberlin, hvor huset er beliggende - ville være af mindre interesse.
2. Amb. Oslo (kontor og chefsbol.)	1920	480	430	35	80-100	Kvarteret, hvor ejendommen ligger, er i de forløbne 40 år undergået en forandring fra villa- til karrébebyggelse, hvorhos jernbanetrafikken langs grunden er vokset så stærkt - 120 tog i døgnet - at den er blevet generende. Salg og erhvervelse af anden bygning er både praktisk og økonomisk indiceret, men kræver så betydelig investering, at UM ikke har ment at kunne fremsætte forslag derom med blot nogen udsigt til at opnå bevillingsmyndighedernes tilslutning. Den anslåede udgift til leje m.v. af tilsvarende lokaliteter er rent skønsmåsig. I praksis vil det næppe være muligt at finde egnede objekter - i hvert fald ikke uden at der udover lejen måtte betales særdeles betragtelige indskudsbeløb.
Amb. Paris						
3. Kontor	1920	795	2.000	55	60	Det overvejes for tiden til erstatning for de nuværende ejendomme at opføre en ny ambassadebygning rummende bolig for ambassadøren i Frankrig samt kontorlokaler for ambassaden og OEEC-delegationen.
4. Chefsbolig	1955	2.000	5.000	140	50	
5. Amb. London (kontor og chefsbol.)	1920	775		55	60	Staten er ikke ejer af huset, men har siden 1920 haft rådighed derover i henhold til en af de i London sædvanlige langfristede lejekontrakter. Lejemålet udløber 1973.
6. Amb. Bryssel (kontor og chefsbol.)	1920	345	500	25	55	
7. Kit. Flensborg (kontor og chefsbol.)	1921	100	150	7	35-40	

Sted	Anskaffelsesår	Anskaffelsesværdi	Nuv. handelsværdi	7% forrentn. og afskrivn. af anskaffelsesværdi	Ansl. leje af tilsv. lokaliteter	Bemærkninger
		Ialt ca. 1000 kr.	ca. 1000 kr.	ca. 1000 kr. årlig	ca. 1000 kr. årlig	
8. Amb. Helsingfors (kontor og chefsbolig)	1922	70	1.000		120	Aktielejlighed, som staten nu besidder husleje-frit. Handelsværdien er lavt ansat. Det er efter de foreliggende oplysninger ikke udelukket, at lejligheden ville indbringe væsentligt mere end 1 mill. kr.
Amb. Stockholm						
9. Kontor	1953	3.000	5.000	60	80	Kontorerne er installeret i 2 etager af en stats-ejet 7-etages kontorbygning i byens centrum. De øvrige 5 etager udlejes på almindelig forretningsmæssig basis og indbringer 148.000 kr. om året. Når dette beløb fradrages i det samlede forrentnings- og afskrivningsbeløb af 210.000 kr., fremkommer det i oversigten anførte nettobeløb af ca. 60.000 kr. - Chefsboligen er en 4-etages ejendom, der er bekestelig og lidet praktisk i drift under nutidige forhold. Erhvervelse af en anden ejendom vil imidlertid næppe være mulig til en pris, der ikke ligger højere, end hvad den nuværende kan indbringe.
10. Chefsbolig	1930	450	930	30	95	
11. Amb. Washington (kontor)	1945	325	305	25	80	Foruden den statsejede kontorbygning råder udenrigstjenesten i Washington over en lejet kontorbygning, en lejet chefsbolig samt en statsejet byggegrund, hvorpå der for tiden opføres en ejendom, der ventes at ville kunne tages i brug i efteråret 1960, og som skal rumme både kontorer og chefsbolig samt en medhjælperbolig. Den statsejede kontorbygning vil til den tid blive afhændet, og lejemålene vedrørende den anden kontorbygning og den nuværende chefsbolig blive bragt til ophør.
12. Amb. Reykjavik (kontor og chefsbolig)	1947	220	900	15	45-65	
13. Amb. Teheran (kontor og chefsbolig)	1949	540	2.000	40	100-150	
14. Amb. Ottawa (chefsbolig)	1951	255	350	20	50-60	Kvarteret har ændret karakter. Svarer i dag i stil og omgivelser til Rosenvænget i København. Erhvervelse af anden ejendom i Ottawas moderne villakvarterer svarende til Hellerup og villabyerne nord for København vil imidlertid koste ca. 700.000 kr., altså en netto-én-gangsudgift på ca. 350.000 kr.
15. Gkl. Hamborg (kontor og chefsbolig)	1951	500	900	35	50-60	

Sted	Anskaffelsesår	Anskaffelsesværdi	Nuv. handelsværdi	7% forrentn. og afskrivn. af anskaffelsesværdi	Ansl. leje af tilsv. lokaliteter	Bemærkninger
		Ialt ca. 1000 kr.	ca. 1000 kr.	ca. 1000 kr. årlig	ca. 1000 kr. årlig	
16. Amb. Buenos Aires (chefsbolig)	1955	410	575	30	65	
17. Ges. Wellington (chefsbolig)	1956	305	305	20	20	
18. Amb. Bangkok (kontor og chefsbolig)	1956	1.300	1.625	90	90-100	Foruden kontor og chefsbolig findes der i ejendommen en medhjælperbolig, der for tiden er udlejet til ambassadens handelsattaché for ca. 17.000 kr. om året.
19. Amb. Tokio	1956	530	620	35	80	
Ialt		12.620	22.590	735	1.250-1.380	

Der foreligger bevillinger af 1957 og 1958 til køb af yderligere 2 ejendomme i henholdsvis Djakarta (bolig) og Karachi (kontor og bolig). Disse ejendoms-køb har dog på grund af lokale vanskeligheder endnu ikke kunnet afsluttes endeligt.

De årlige udgifter til vedligeholdelse, skatter, afgifter, forsikring m.v. er ikke medtaget i oversigten, hvis hovedformål er en sammenligning mellem udgifterne ved at eje og leje. Vedligeholdelsesudgifterne er langt den største af disse udeladte poster og tør formodes at ville være nogenlunde de samme, hvadenten ejendommen ejes eller lejes. Det må herved erindres, at vedligeholdelses- og reparationsudgifterne vedrørende ejendomme, der udlejes til diplomatisk eller konsulært brug, under de herskende boligforhold praktisk talt overalt i verden pålægges vedkommende fremmede stat.

Medens vedligeholdelses- og reparationsudgifterne således ikke forrykker grundlaget for sammenligningen mellem udgifterne ved at eje og leje, spiller de derimod en rolle for belysningen af størrelsesordenen af de samlede udgifter. For at give et pålideligt billede måtte de til dette brug angives med et gennemsnitsbeløb for en længere årrække. Da vedligeholdelses- og reparationsudgifterne til alle ejendommene efter de gældende regler bogføres under eet og sammen med en række andre driftsudgifter, er det imidlertid ikke muligt uden et uforholdsmæssigt stort bogholderiarbejde at beregne et sådant gennemsnitstal for hver enkelt ejendom.

Derimod kan det oplyses, at gennemsnittet af de totale udgifter til vedligeholdelse, skatter, afgifter m.v. siden det tidspunkt, da udenrigstjenesten i 1956 nåede op på det nuværende antal af 19 statsejede ejendomme i udlandet, udgør ca. 270.000 kr. om året. Der henvises til statsregnskabet § 10, II, B, 1.

UDKAST

REGLEMENT OM REJSE- OG FLYTTEGODTGØRELSE I UDENRIGSTJENESTEN.

Tilrådt af lønningsrådet ved skrivelse af 12. oktober 1960¹⁾, for så vidt angår reglerne i § 1, stk. 2, 2. punktum, og § 1, stk. 3, dog kun under forudsætning af, at det som bilag 8²⁾ optrykte ændringsforslag til § 106 i lønnings- og pensionsloven ophøjes til lov.

¹⁾ Side 6 f.

²⁾ Side 55 f.

Indholdsfortegnelse.

	Side
Indledning	115
Kapitel I	115
Personkredsen	115
Kapitel II	115
Rejsegodtgørelser	115
Første afsnit.....	115
Befordring	115
A. Personer.....	115
1. Medarbejderen selv.....	115
2. Familie.....	117
3. Hushjælp.....	118
B. Rejsegods.....	118
C. Husdyr.....	118
Andet afsnit	118
Forplejning, hotel m. v.....	118
Kapitel III.....	120
Flyttegodtgørelser.....	120
Første afsnit	120
Hvad kan flyttes.....	120
Andet afsnit.....	121
Hvilke udgifter kan godtgøres.....	121
Tredie afsnit	122
Opmagasinerings.....	122
Kapitel	IV.....123
Huslejetab	123
Kapitel V.....	123
Forsikringer.....	123
Kapitel VI.....	124
Regnskab.....	124
Bemærkninger.....	125

UDKAST

A. jr. nr. _____
A-cirkulære nr. _____ af _____

REGLEMENT OM REJSE- OG FLYTTEGODTGØRELSE I UDENRIGSTJENESTEN.

Tiltrådt af lønningsrådet ved skrivelse af 12. oktober 1960¹⁾, for så vidt angår reglerne i § 1, stk. 2, 2. punktum, og § 1, stk. 3, dog kun under forudsætning af, at det som bilag 8²⁾ optrykte ændringsforslag til § 106 i lønnings- og pensionsloven ophøjes til lov.

I henhold til § 106, stk. 7, i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd som ændret ved lov nr. ... af fastsættes herved følgende regler om rejse- og flyttegodtgørelse i udenrigstjenesten:

Kapitel I. Personkredsen.

Stk. 1. Medmindre andet udtrykkeligt er foreskrevet, finder de i dette reglement fastsatte bestemmelser anvendelse på enhver i udenrigstjenesten ansat medarbejder uden hensyn til den pågældendes ansættelsesvilkår eller lønningsmæssige status. Undtagne er dog lokalt antagne medarbejdere ved repræsentationerne i udlandet.

Stk. 2. Fratræder en medarbejder under tjeneste i udlandet uden at tiltræde anden statstjeneste, eller afskediges han på grund af alder, finder de i kapitel II og III fastsatte regler om rejse- og flyttegodtgørelse anvendelse. Skyldes afskedigelsen svagelighed eller anden tjenestemanden utilregnelig årsag, eller stilles han på ventepenge, finder tillige reglerne i kapitel IV om huslejetab anvendelse.

Stk. 3. Dør en medarbejder under tjeneste i udlandet, kan der tilstås hans husstand rejsegodtgørelse efter reglerne i kapitel II og hans enke og børn godtgørelse for udgifter ved hjemflytning af bohøve efter reglerne i kapitel III samt hans bo erstatning for huslejetab efter de i kapitel IV fastsatte regler. Endvidere kan

udenrigsministeriet afholde udgifterne til hjemsendelse af båren.

Stk. 4. Dør et medlem af en udeværende medarbejders husstand, kan udenrigsministeriet afholde de med hjemtransport af båren forbundne udgifter.

Kapitel II. Rejsegodtgørelser.

§2.

Stk. 1. Nedenstående regler gælder for

- a. forflytelsesrejser af enhver art
- b. tjenesterejser til, fra og i udlandet samt
- c. betalte ferierejser til Danmark.

Stk. 2. For så vidt intet særligt er foreskrevet, er reglerne fælles for de under a til c nævnte rejser.

Stk. 3. For tjenesterejser i Danmark gælder reglerne i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd, §§'eme 97-98, samt de af finansministeriet med hjemmel heri fastsatte gennemførelsesbestemmelser.

Første afsnit.

Befordring.

A.

Personer.

1.

Medarbejderen selv.

§ 3.

Udgifterne til de i anledning af en forestående rejse nødvendige eller tilrådelige vaccinationer afholdes af statskassen.

¹⁾ Side 6 f.
²⁾ Side 55 f.

§ 4.

Befordringsgodtgørelse kan enten ydes efter regning eller med faste beløb, som dog ikke må overstige, hvad der må antages virkelig at medgå til befordringsudgifter i tjenstligt øjemed.

§ 5.

Rejser skal foretages ad den korteste og alle forhold — derunder hensynet til tab af arbejdstid - taget i betragtning billigste rute med vedkommende transportmiddel.

§ 6.

Stk. 1. Foretages rejsen med offentligt befordringsmiddel (tog, skib eller fly), påhviler det medarbejderen selv at drage omsorg for transport til og fra det pågældende befordringsmidlets afgang- og ankomststed.

Stk. 2. Udgifter til sådan transport kan refunderes efter regning i det omfang, hvori de af tjenstlige grunde har været nødvendige.

§ 7.

Stk. 1. Billetter indkøbes uden hensyn til befordringsmidlets art normalt af udenrigsministeriet gennem De Danske Statsbaners Rejsebureau.

Stk. 2. Overlades reservationen undtagelsesvis til medarbejderen selv, skal regningen for billetindkøbet enten sendes til udenrigsministeriet af rejsebureauet eller vedlægges medarbejderens rejserenskab.

§ 8.

Sørejser skal så vidt muligt foretages med danske skibe, ligesom flyverejser fortrinsvis bør foretages med maskiner tilhørende danske eller nordiske selskaber.

§ 9.

Stk. 1. Under togrejse ydes der tjenestemænd i 30., 28., 26. og 24. lønningsklasse samt dermed sidestillede godtgørelse af udgifterne til befordring på 1. klasse. Medfører rejsen brug af sovevogn, vil tjenestemænd af 30. og 28. lønningsklasse og dermed sidestillede samt — når det findes tjenstligt ønskeligt - diplomatiske repræsentationschefer af 26. lønningsklasse og dermed sidestillede kunne benytte enekupé.

Stk. 2. Tjenestemænd i 19., 18., 15., 10., 9., 7., 3. og 2. lønningsklasse samt dermed sidestillede ydes der godtgørelse af prisen for befordring på 2. klasse, dog under rejser, der medfører brug af sovevogn, 1. klasse med to-sengskupé.

Stk. 3. Sædvanemæssige drikkepenge til sovevognskonduktør godtgøres med det faktisk afholdte beløb.

§ 10.

Stk. 1. Under sørejser med skib med to klasser ydes der tjenestemænd i 30., 28., 26., 24., 19., 18. og 15. lønningsklasse samt dermed sidestillede godtgørelse af udgifterne til befordring på 1. klasse. Tjenestemænd i 10., 9., 7., 3. og 2. lønningsklasse samt dermed sidestillede ydes der som hovedregel godtgørelse af prisen for befordring på 2. klasse. Overstiger skibsrejsens varighed 3 døgn, kan der dog, bortset fra rejser mellem europæisk og nordamerikansk havn, ydes tjenestemænd i 10. og 9- lønningsklasse samt dermed sidestillede godtgørelse af befordringsudgifterne på 1. klasse.

Stk. 2. På skibe med tre klasser ydes der tjenestemænd i 30., 28., 26. og 24. lønningsklasse samt dermed sidestillede godtgørelse af udgifterne til befordring på 1. klasse. Tjenestemænd i 19., 18., 15., 10. og 9. lønningsklasse samt dermed sidestillede ydes der godtgørelse af prisen for befordring på 2. klasse. Tjenestemænd i 7., 3. og 2. lønningsklasse samt dermed sidestillede vil normalt kun kunne få udgiften til befordring på 3. klasse godtgjort.

Stk. 3. Sædvanemæssige drikkepenge til purser, steward og kahytjomfru godtgøres med det faktisk afholdte beløb inden for et maksimum af 5 pct. af billetprisen.

§ 11.

Stk. 1. Under flyverejser mellem udenlandske afrejse- og ankomststeder og af indtil 12 timers varighed ydes der tjenestemænd i 30. og 28. lønningsklasse og dermed sidestillede samt - når det findes tjenstligt ønskeligt - diplomatiske repræsentationschefer af 26. lønningsklasse og dermed sidestillede godtgørelse af udgifterne til befordring på almindelig 1. klasse. Andre tjenestemænd og dermed sidestillede ydes der under flyverejser af denne varighed og på ruter, hvor der findes turist- eller økonomiklasse, som hovedregel kun godtgørelse af udgifterne til befordring på denne klasse.

Stk. 2. Under flyverejser mellem udenlandske afrejse- og ankomststeder og af mere end 12 timers varighed ydes der alle tjenestemænd og dermed sidestillede godtgørelse af udgifterne til befordring på almindelig 1. klasse.

Stk. 3. Ved tjensterejser mellem Danmark og udlandet ydes der i overensstemmelse med de

for den øvrige centraladministration gældende regler godtgørelse af udgifterne til befordring på nedennævnte klasser:

1. På oversøiske ruter

Tjenestemænd, der er berettiget til diætklasse A, d.v.s. tjenestemænd af 21. lønningsklasse eller derover, og dermed sidestillede kan benytte 1. klasse.

Andre tjenestemænd og dermed sidestillede må benytte turistklasse, såfremt denne findes på ruten.

2. På andre ruter

Tjenestemænd, der er berettiget til at rejse efter regning, d.v.s. tjenestemænd af 27. lønningsklasse eller derover, og dermed sidestillede samt - når det findes tjenstligt ønskeligt - diplomatiske repræsentationschefer i 26. lønningsklasse — kan benytte 1. klasse.

Andre tjenestemænd må benytte turistklasse, såfremt denne klasse findes på ruten.

§ 12-

Stk. 1. Befordringsgodtgørelse ydes i tilfælde af funktion i højere stilling efter de for denne gældende regler.

Stk. 2. Rejser to eller flere medarbejdere i samme tjenstlige anledning, og er de i medfør af bestemmelserne i §§'erne 9-11 berettiget til befordringsgodtgørelse på forskellige klasser, kan de dog alle anvende den for den højest placerede foreskrevne klasse, hvis det som følge af personlig tjenstlig samvirken findes absolut påkrævet.

§ 13.

Stk. 1. Det kan tillades en medarbejder at rejse på dyrere måde, end han efter bestemmelserne i §§'erne 9-12 er berettiget til, under forudsætning af at han selv afholder de dermed forbundne meromkostninger.

Stk. 2. Foretrækker en medarbejder at rejse på billigere måde end foreskrevet i de nævnte bestemmelser, tilfalder besparelsen statskassen.

§ 14.

Stk. 1. Foretages rejsen i privat befordringsmiddel, der tilhører medarbejderen selv, kan der tilstås ham kilometergodtgørelse efter de af finansministeriet til enhver tid fastsatte retningslinier.

Stk. 2. Rejser en medarbejder som gæst i andres private befordringsmidler, kan der tilstås ham godtgørelse for de gennem forelæggelse af reg-

ninger eller på anden måde dokumenterede faktiske rejseudgifter, som f.eks. personlig befordring med færge o.lign.

2.

Familie.

§ 15.

Stk. 1. For gifte, såvel mandlige som kvindelige tjenestemænd i 30., 28., 26., 24. og 19. lønningsklasse samt dermed sidestillede og for gifte, mandlige tjenestemænd i 15., 10., 9., 7., 3. og 2. lønningsklasse samt dermed sidestillede afholder udenrigsministeriet ved rejser i anledning af forflyttelse til fast tjeneste andetsteds samt ved betalte ferierejser befordringsudgifterne for medarbejderens ægtefælle og hjemmenværende børn, herunder adoptiv- og stedbørn, der endnu ikke er fyldt 21 år.

Stk. 2. Ved fast tjeneste forstås i denne og i de følgende paragraffer, at opholdet er bestemt til at vare eller har varet 2 år eller derover.

Stk. 3. Under de nævnte rejser skal ægtefællen og børnene følges med medarbejderen, medmindre udenrigsministeriet på forhånd har givet tilladelse til, at andet befordringsmiddel eller andet rejsetidspunkt vælges. Eventuelle merudgifter, der er forårsaget af, at familien ikke rejser samlet, må afholdes af medarbejderen, medmindre rejsemåden skyldes tjenstlige hensyn.

Stk. 4. Fylder en udsendt medarbejders hjemmenværende barn 21 år under opholdet i udlandet, kan udenrigsministeriet uanset bestemmelsen i stk. 1 afholde udgifterne ved dets hjemrejse til Danmark, eller - hvis medarbejderen forflyttes til anden udepost, og barnet medfølger dertil — udgifterne ved dets rejse til det nye tjenestested, i sidstnævnte tilfælde dog kun inden for det beløb, som rejsen til Danmark ville have kostet. Herefter kan medarbejderen ikke få yderligere rejseudgifter for barnet godtgjort.

§ 16.

Stk. 1. Er en missionschef akkrediteret i flere lande, kan ægtefællen uden særskilt bemyndigelse i hvert enkelt tilfælde deltage i én årlig tjenesterejse til det eller de lande, hvori missionschefen er akkrediteret, men ikke bosat.

Stk. 2. Herudover kan medlemmer af en udsendt medarbejders familie kun deltage i tjenesterejser under udsendelsesperioden for statskassens regning efter udenrigsministeriets forudgående bemyndigelse.

§ 17.

Forflyttes en medarbejder til midlertidig tjeneste andetsteds (vikariat, uddannelse o. lign.), træffer udenrigsministeriet bestemmelse om, hvorvidt og i hvilket omfang der under hensyn til opholdets formodede varighed og andre forhold vil kunne godtgøres medarbejderen befodringsudgifter for hans familie.

§ 18.

Stk. 1. I tilfælde, hvor statskassen i medfør af bestemmelserne i §§'erne 15-17 kan afholde befodringsudgifterne for en medarbejders ægtefælle og børn, finder de i §§'erne 3-8 samt i § 13 fastsatte regler tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Foretages rejsen med offentligt befodringsmiddel, kan familiemedlemmer benytte samme befodringsklasse som den for medarbejderen selv i §§'erne 9-12 foreskrevne. Hvis medarbejderen efter disse regler under togrejse kan anvende enekupé og under sørejse enekahyt, forudsættes det dog, at henholdsvis to-sengskupé og dobbeltkahyt så vidt muligt benyttes. Denne forskrift kan dog fraviges efter aftale med udenrigsministeriet, når særlige hensyn, derunder til medarbejderens stilling og alder, gør det ønskeligt. For børn, der rejser alene, ydes der ikke godtgørelse for befodrning på højere klasse end den, der er foreskrevet for tjenestemænd i 19. lønningsklasse.

Stk. 3. Medtager medarbejderen medlemmer af sin familie i sit eget private befodringsmiddel, kan der ikke ud over den i § 14 omtalte kilometergodtgørelse tilstås ham rejsegodtgørelse for familiemedlemmerne.

Stk. 4. Rejser et familiemedlem som gæst i andres private befodringsmiddel, finder reglen i § 14, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

3.

Hushjælp.

§ 19.

Stk. 1. Tjenestemænd i 30., 28., 26., 24. og 19-lønningsklasse samt dermed sidestillede kan i forbindelse med forflyttelse til eller fra fast tjeneste i udlandet opnå godtgørelse af rejseudgifter for én husmedhjælper.

Stk. 2. Ved tilrettelæggelsen af husmedhjælperens rejse finder de i §§'erne 3-8 samt 13 fastsatte regler tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Foretages rejsen med offentligt befodringsmiddel, kan husmedhjælperen kun benyt-

te samme befodringsklasse som medarbejderen selv, såfremt særlige hensyn, f.eks. til pasning af mindre børn, gør dette nødvendigt. Foreligger sådanne hensyn ikke, kan befodringsudgifterne for husmedhjælperen kun godtgøres inden for billetprisen for den plads, som udenrigsministeriet i det foreliggende tilfælde anser for rimelig.

Stk. 4. Foretages rejsen i privat befodringsmiddel, finder bestemmelserne i § 18, stk. 3, tilsvarende anvendelse.

B.

Rejsegods.

§ 20.

Stk. 1. Udgiften til befodrning af sædvanligt rejsegods kan refunderes af statskassen efter regning.

Stk. 2. Er det på grund af rejsens varighed eller af andre grunde nødvendigt for medarbejderen, dennes familiemedlemmer eller husmedhjælper at medføre forholdsvis meget rejsegods, bør det i videst muligt omfang sendes som fragtgods, hvis denne forsendelsesmåde er billigere.

Stk. 3. Foruden til dækning af forsendelsesudgiften i egentlig forstand ydes der godtgørelse for rejsegodsets befodrning til og fra befodringsmidlet samt for nødvendig dragerbistand.

C.

Husdyr.

§ 21.

Stk. 1. I forbindelse med forflyttelse til fast tjeneste andetsteds kan rimelige udgifter til befodrning af et medarbejderen tilhørende stuehusdyr godtgøres inden for et beløb af 500 kr.

Stk. 2. Forflyttes en medarbejder til midlertidig tjeneste andetsteds, træffer udenrigsministeriet bestemmelse om, hvorvidt der under hensyn til opholdets formodede varighed og andre forhold vil kunne godtgøres medarbejderen befodringsudgifter for et sådant husdyr.

Stk. 3. Udgifter, der er en følge af karantænebestemmelser, vaccinationsforskrifter o. lign., godtgøres ikke.

Andet afsnit.

Forplejning, hotel m. v.

§ 22.

Stk. 1. Under rejser, hvor statskassen i medfør af bestemmelserne i første afsnit i nærværende

kapitel II kan afholde befordringsomkostningerne, kan udgifterne til forplejning, hotel m.v. godtgøres med dagpenge og hotelgodtgørelse eller - hvor forholdene gør det ønskeligt - efter regning.

Stk. 2. Der kan før rejsens tiltrædelse udbetales et forskud svarende til, hvad der må påregnes at ville medgå til dækning af disse udgifter.

§ 23.

Rejser bør foretages uden uforholdent ophold. Sker der med udenrigsministeriets tilladelse ophold undervejs af private grunde, er de heraf flydende ekstraudgifter statskassen uvedkommende. Rimeligt ophold til at hvile ud betragtes dog ved rejser af over 2 døgn varighed ikke som ophold af private grunde.

§ 24.

Når rejsen foretages efter regning, kan der kun forventes refunderet udlæg, som står i rimeligt forhold til den rejsendes stilling og rejsens formål.

§ 25.

Stk. 1. Når udgifterne vederlægges med dagpenge og hotelgodtgørelse, anvendes samme satser som de af finansministeriet for tjenestemænd i de øvrige ministerier til enhver tid fastsatte, medmindre særlige hensyn gør sig gældende.

Stk. 2. Hvor der ikke foreligger finansministerielle satser, foretager udenrigsministeriet fastsættelsen af dagpenge- og hotelgodtgørelsesbeløbene i hvert enkelt tilfælde og under hensyn til samtlige i betragtning kommende omstændigheder.

Stk. 3. Hvor der ikke foreligger tilstrækkelige prisoplysninger m.v. til fastsættelse af dagpenge- og hotelgodtgørelsesbeløb, godtgøres udgifterne efter regning.

Stk. 4. Under tjenestephold i Danmark ydes der udsendte tjenestemænd dagpenge og hotelgodtgørelse efter de for indenlandske tjenesterejser gældende finansministerielle regler. Tjenestemænd af 30. og 28. lønningsklasse og dermed sidestillede har efter disse regler adgang til at oppebære godtgørelse efter regning. Når det findes tjenstligt ønskeligt, vil dette også kunne bevilges diplomatiske repræsentationschefer af 26. lønningsklasse.

§ 26.

De fastsatte beløb for dagpenge og hotel-

godtgørelse kommer for tjenestemænd i 30., 28., 26. og 24. lønningsklasse samt dermed sidestillede til udbetaling med 100 pct. for tjenestemænd i 19- og 15. lønningsklasse samt dermed sidestillede med 85 pct., for tjenestemænd i 10., 9. og 7. lønningsklasse samt dermed sidestillede med 75 pct. og for tjenestemænd i 3. og 2. lønningsklasse samt dermed sidestillede med 70 pct.

§ 27.

Stk. 1. I tilfælde af funktion i højere stilling kommer dagpenge og hotelgodtgørelse til udbetaling efter de for denne gældende satser.

Stk. 2. Rejser to eller flere medarbejdere i samme tjenstlige anledning, og er de i medfør af bestemmelserne i § 26 berettiget til at oppebære dagpenge og hotelgodtgørelse efter forskellige satser, kan de dog alle få udbetalt disse godtgørelser efter den for den højest placerede foreskrevne sats, hvis det som følge af personlig tjenstlig samvirken findes absolut påkrævet.

§ 28.

Familiemedlemmer oppebærer dagpenge og hotelgodtgørelse efter samme regler som medarbejderen selv. Det forudsættes dog herved, at dobbeltværelse så vidt muligt benyttes. Denne forskrift kan fraviges efter aftale med udenrigsministeriet, når særlige hensyn, derunder til medarbejderens stilling og alder gør det ønskeligt. Børn, der rejser alene, oppebærer højst dagpenge og hotelgodtgørelse efter de for tjenestemænd i 19. lønningsklasse fastsatte satser.

§ 29.

Husmedhjælperen oppebærer kun dagpenge og hotelgodtgørelse efter samme satser som medarbejderen selv, såfremt særlige hensyn, f.eks. til pasning af mindre børn, gør dette nødvendigt. Foreligger sådanne hensyn ikke, kan husmedhjælperen kun få tillagt dagpenge og hotelgodtgørelse i det omfang, udenrigsministeriet anser det for rimeligt.

§ 30.

De i §§'erne 25-29 omhandlede satser for dagpenge og hotelgodtgørelse nedsættes til en trediedel, såfremt vedkommende under opholdet er en fremmed regerings, en offentlig institutions eller en privatpersons gæst.

§ 31.

Stk. 1. Der udbetales ikke dagpenge under flyverejser og betalte ferierejser.

Stk. 2. Hotelgodtgørelsen omfatter kun værelsepris og drikkepenge. Er morgenmad indbefattet i hotelregningen, fradrages prisen herfor.

§ 32.

Stk. 1. Under betalte ferierejser, hvor der i billetprisen er indbefattet kost, foretages der under sørejser et kostfradrag udgørende 10 pct. af billetprisen. Under flyverejser udgør kostfradraget 2½ pct. eller den af selskabet opgivne værdi af forplejningen.

Stk. 2. Under betalte ferierejser nedsættes godtgørelsen af sædvanemæssige drikkepenge til halvdelen.

§ 33.

Stk. 1. Foretages rejsen med privat befordringsmiddel, ydes der kun dagpenge og hotelgodtgørelse for den tid, der ville være medgået, såfremt offentligt befordringsmiddel havde været benyttet.

Kapitel III.

Flyttegodtgørelser.

§ 34.

Forflyttes en medarbejder i udenrigstjenesten til fast tjeneste andetsteds, kan der tilstås ham godtgørelse for udgifter ved flytning af bohabe.

Første afsnit.

Hvad kan flyttes.

§ 35.

Stk. 1. Ved bohabe forstås møbler, tæpper, billeder, bøger og andre indbogenstande, linned og gangklæder og lignende effekter, som hører til en medarbejders, dennes families og husmedhjælperes normale udstyr.

Stk. 2. Med hensyn til godtgørelse af udgifter til flytning af private befordringsmidler gælder følgende:

Stk. 3. Cykler, scooters og barnevogne behandles som almindeligt flyttegods.

Stk. 4. Ved flytning til et tjenestested i udlandet ydes der godtgørelse af udgiften til flytning af højst ét automobil eller ét andet befordringsmiddel, og kun såfremt (1) det er tjen-

ligt ønskeligt, at medarbejderen på det pågældende tjenestested har automobil eller andet befordringsmiddel, og (2) flytningen er sket efter forudgående aftale med udenrigsministeriet.

Stk. 5. Er autobilet eller befordringsmidlet i medarbejderens besiddelse på det tidspunkt, da han modtager meddelelse om sin forestående forflyttelse, ydes flyttegodtgørelse kun, såfremt transporten i det enkelte tilfælde efter autobilets eller befordringsmidlets handelsværdi, forsendelsesomkostningerne og forholdene i øvrigt findes at være en økonomisk rimelig disposition.

Stk. 6. Drejer det sig om et nyt automobil eller befordringsmiddel, der anskaffes til brug på det nye tjenestested i udlandet, ydes godtgørelse kun, såfremt det ikke er praktisk muligt at foretage anskaffelsen på dette tjenestested.

Stk. 7. Ved hjemflytning fra tjenestesteder i udlandet ydes der godtgørelse af udgiften til flytning af højst ét automobil eller andet befordringsmiddel, der i de sidste 6 mdr. før hjemkaldelsesdatoen har været indregistreret i medarbejderens navn. Godtgørelsen ydes kun, såfremt (1) det har været tjenstligt ønskeligt, at medarbejderen på det pågældende tjenestested i udlandet havde automobil eller andet befordringsmiddel, og (2) såfremt transporten i det enkelte tilfælde efter autobilets eller befordringsmidlets handelsværdi, forsendelsesomkostningerne og forholdene i øvrigt findes at være en økonomisk rimelig disposition.

Stk. 8. Godtgørelse for transport af automobiler eller andre befordringsmidler ydes ikke til tjenestemænd i 15., 10., 9., 7., 3. og 2. lønningsklasse og dermed sidestillede.

§ 36.

Stk. 1. Flyttegodset skal sendes samlet, medmindre udenrigsministeriet af tjenstlige hensyn træffer anden bestemmelse.

Stk. 2. Ønsker medarbejderen af private grunde at afsende dele af flyttegodset før eller efter den egentlige flytning, vil de heraf eventuelt forårsagede ekstraomkostninger ikke blive godtgjort.

§ 37.

Stk. 1. Der kan kun forventes refusion af udgifter ved flytning af bohabe — heri ikke medregnet automobil eller andet befordringsmiddel - der ikke overstiger følgende bruttogrænser:

Repræsentationschefer	m ³	100
<i>Andre:</i>		
Tjenestemænd i 26. lønningsklasse og dermed sidestillede		40
Tjenestemænd i 24. lønningsklasse, gifte tjenestemænd i 19. lønningsklasse og ugifte tjenestemænd i 19. lønningsklasse med 3 alders-tillæg eller derover, samt dermed sidestillede		35
Ugifte tjenestemænd i 19. lønningsklasse med mindre end 3 alders-tillæg og dermed sidestillede		10
Gifte tjenestemænd i 15., 10., 9. og 7. lønningsklasse og dermed sidestillede		20
Gifte tjenestemænd i 3. lønningsklasse og dermed sidestillede		10
Ugifte tjenestemænd i 15., 10., 9., 7., 3. og 2. lønningsklasse og dermed sidestillede		5

Stk. 2. Forefindes statsmøbleret bolig, kan der ydes medarbejderen godtgørelse for flytning af supplerende privat bohøve inden for en bruttogrænse, der fastsættes til en femtedel af de ovenfor nævnte.

Stk. 3. For tjenestemænd og dermed sidestillede, der ikke indtager chefstilling, forhøjes de angivne bruttogrænser med 5 m³ for hvert barn og husmedhjælper, hvis rejseomkostninger i medfør af bestemmelserne i §§'erne 15 og 19 kan afholdes af statskassen.

Andet afsnit.

Hvilke udgifter kan godtgøres.

§ 38.

Stk. 1. Ved flytning fra Danmark indhentes normalt tilbud fra tre flyttefirmaer, der afgiver deres tilbud til udenrigsministeriet.

Stk. 2. Ved flytning til Danmark eller mellem poster i udlandet må vedkommende repræsentation så vidt muligt indhente tilbud fra mindst to og helst tre stedlige flyttefirmaer. Det billigste tilbud kan, for så vidt det må anses for rimeligt, antages under samtidig indberetning om de fremkomne tilbud.

Stk. 3. Flyttefirmaerne skal søges formået til at afgive faste tilbud på bohavets flytning fra bolig til bolig, respektive via magasin til bolig. Kan faste tilbud ikke fås, kan flytningen baseres på overslag, der så vidt muligt bør indeholde garanti imod overskridelse ud over en bestemt mindre procentdel.

Stk. 4. Det bør nøje påses, at samtlige i betragtning kommende effekter bliver forevist flyttefirmaerne, når disse besigtiger bohavet med henblik på udarbejdelsen af flyttetilbud.

Merudgifter, der er en følge af manglende nøjagtighed på dette punkt, kan ikke påregnes dækket af statskassen.

§ 39.

Stk. 1. Godtgørelse af udgifter til flytning af bohøve kan kun ydes for flytteomkostningerne fra medarbejderens seneste bopæl på afgangsstedet til første bopæl på ankomststedet, selv om denne er midlertidig.

Stk. 2. Godtgørelsen omfatter udgifterne til fragt, ind- og udklæring, emballage, ind- og udpakning, på- og aflæsning samt nødvendig oplagring.

Stk. 3. Betalingen sker fra udenrigsministeriet, respektive vedkommende repræsentation, direkte til flyttefirmaet.

Stk. 4. Om opmagasinering i tilslutning til flytning til Danmark og om forsikring henvises til §§'erne 42, 47-49 og 51.

§ 40.

Ud over de i § 39 omhandlede omkostninger kan nedennævnte udgifter, der er en direkte og uundgåelig følge af flytningen, forventes refunderet efter regning og mod fornøden dokumentation:

1. Midlertidigt hotelophold.

Hotelværelser i den tid, i hvilken medarbejderen, dennes familie og husmedhjælper som følge af bohavets flytning end ikke interimistisk kan bo deres lejlighed på afgangsstedet, respektive indflytte i en bolig på ankomststedet. Hoteludgifter kan dog kun refunderes i det omfang, de overstiger den ved lønnens fastsættelse på tjenestestedet forudsatte huslejeudgift.

Hotelophold herudover, f. eks. som følge af at der ikke har været muligt at finde en egnet bolig på ankomststedet, kan ikke godtgøres som flytteudgift.

Det er en forudsætning for, at der kan ydes godtgørelse efter denne regel, at bohavets tidlige afsendelse henholdsvis sene fremkomst skyldes årsager, der er medarbejderen utilregnelige.

2. Gardiner.

Syning, tilpasning og ophængning af gardiner med tillagte syartikler — herunder dog ikke foerstof - samt nødvendige stænger, brædder, snore og kroge.

Det beløb, som medarbejderen måtte få ind ved salg af brugte gardinstænger m.v., der viser sig uanvendelige på ankomststedet, skal godskrives statskassen.

3. Tæpper.

Pålægning af faste tæpper, tilretning og sammensyning af tæppeløberstof samt hertil medgæede hjælpematerialer.

4. Elektriske installationer.

a. Ophængning og tilslutning af lysekroener og lamper samt tilslutning af andre elektriske installationer og hertil medgæede nødvendige hjælpematerialer.

Udgifter til faste installationer som f. eks. stikkontakter, indlægning af elektriske kabler etc. kan derimod ikke forventes refunderet.

b. Omstilling af sædvanlige elektriske hus-holdningsapparater som følge af ændret strømstyrke eller strømart.

Til sædvanligt udstyr henregnes f. eks. 1 køleskab, 1 røremaskine, 1 brødrister, 1 støvsuger, 1 bonemaskine, 1 vaske- og strygemaskine, 1 symaskine, 1 radiomodtagerapparat, 1 fjernsynsapparat og 1 pladespiller, medens f. eks. radiosendere, films- og lysbilledforevisningsapparater, båndoptagere o. lign. ikke i denne relation betragtes som sædvanlige i et privat hjem.

Det er en forudsætning, at en omstillingsudgift ikke står i misforhold til det pågældende apparats værdi. Hvor omstillingsudgifterne må påregnes at ville blive betydelige, tilrådes det derfor medarbejderne at sikre sig udenrigsministeriets godkendelse af omstillingen, før den iværksættes. Anmodningen om godkendelse bør være ledsaget af et tilbud fra installatøren med angivelse af apparaternes mærke, anskaffelsespris, alder og tilstand. Disse sidste oplysninger bør også anføres, når der søges refusion af en betydeligere omstillingsudgift, der er afholdt uden forudgående drøftelse med ministeriet.

c. Fornøden ombytning af elektriske pærer og sikringer.

5. Andre installationer.

Opsætning af badeværelse- og køkken-

inventar, samling og anbringelse af skabe samt ophængning af spejle og billeder.

Udgifter ved håndværksmæssig tilpasning af hylder, bogskabe etc. afholdes ikke af statskassen.

6. Telefon.

Oprettelse og installering af telefon på ankomststedet, såfremt medarbejderen én gang tidligere selv har betalt oprettelses- og installationsgebyr for en telefon i sit hjem.

I det omfang, hvori ministeriet har telefoner til rådighed, stilles disse til disposition for hjemflyttende medarbejdere mod betaling af abonnementsafgiften.

Denne regel kan kun rent undtagelsesvis finde anvendelse på tjenestemænd i 15., 10., 9., 7., 3., og 2. lønningsklasse samt dermed sidestillede og kun, hvor ganske særlige og tvingende tjenstlige hensyn gør sig gældende.

7. Diverse udgifter.

a. Rengøring af trapper og fortov, nødvendig tildækning af gulve o. lign., forudsat at det er åbenbart, at foranstaltningerne er nødvendiggjort af flytningen.

Derimod kan der ikke betales udgifter til sædvanlig rengøring i forbindelse med ind- og udflytning af lejlighed.

b. Drikkepenge og drikkevarer til flyttefolk i det på stedet sædvanlige omfang.

Tredie afsnit.

Opmagasinering.

§ 41.

Stk. 1. Bevilger udenrigsministeriet ikke en medarbejder flyttegodtgørelse ved dennes forflyttelse til udlandet, eller bevilges der - f. eks. fordi der på ankomststedet anvises medarbejderen en helt eller delvis statsmøbleret bolig - kun flyttegodtgørelse for en del af bohavet, kan der i stedet ydes godtgørelse af udgifterne til opmagasinering i Danmark af det bohave, for hvilket der ikke tilstås flyttegodtgørelse.

Stk. 2. Også medarbejdere, der selv vælger ved forflyttelse at opmagasinere deres indbo på fraflytningsstedet, kan der tilstås godtgørelse af udgifterne dertil, i almindelighed dog kun inden for rammerne af, hvad opmagasineringen ville koste i Danmark, jfr. herved § 42.

Stk. 3. Foruden selve opmagasineringsudgifterne godtgøres også omkostningerne til nødvendigt tilsyn, derunder mølbeskyttelse af indboet under opbevaringen. Opmagasinerings-selskaberne kan dog ikke give nogen garanti mod mølangreb.

§ 42.

Ved hjemflytning til Danmark betaler statskassen opmagasinerung af bohavet i tiden, indtil medarbejderen kan indflytte i bolig, dog højst for en periode af 3 måneder regnet fra hjemkomsten.

Kapitel IV.

Huslejetab.

§ 43.

Forflyttes en medarbejder i udenrigstjenesten, og påføres der ham derved et huslejetab, kan udenrigsministeriet tilstå ham erstatning for dette tab.

§ 44.

Stk. 1. Ved huslejetab forstås som hovedregel kun det tab, der kan opstå derved, at en medarbejder kontraktligt ikke har mulighed for at frigøre sig fra et løbende lejemål, før et tidspunkt der ligger senere end forflyttelsesdatoen. Stk. 2. Er der tale om forflyttelse til tjeneste på en post i udlandet, hvor der forefindes statsmøbleret, statsejet eller statslejet bolig, kan dog som huslejetab også erstattes leje, som må erlægges for tiden forud for tiltrædelsesdatoen. Såfremt det godtgøres, at dispositionen har været nødvendig for at sikre passende bolig inden for en rimelig frist efter tiltrædelsen, kan tilsvarende erstatning undtagelsesvis ydes, hvor tjenestemanden før tiltrædelsen har indgået kontrakt om leje af en bolig, der hverken er statsejet eller -lejet og ej heller statsmøbleret.

§ 45.

Stk. 1. Huslejetab af den i § 44, stk. 1, beskrevne art erstattes kun i det omfang, det ikke har været medarbejderen muligt at træffe sådanne aftaler med husejeren, at tabet blev undgået.

Stk. 2. Ved tabets beregning kan kun det på stedet normale opsigelsesvarsel tages i betragtning, medmindre udenrigsministeriet forud for lejemålets indgåelse har godkendt, at der i kontrakten fastsættes et længere varsel.

Kapitel V. Forsikringer.

§ 46.

Stk. 1. Udenrigsministeriet afholder udgifterne til ulykkesforsikring af medarbejdere og medlemmer af deres husstand under rejser af den i § 2 omtalte art.

Stk. 2. Forsikringen dækker i almindelighed kun ulykkestilfælde under selve rejsen, men ikke under ophold undervejs. Under sådanne ophold finder ulykkesforsikringslovens almindelige regler anvendelse, jfr. lovbekendtgørelse nr. 142 af 8. maj 1959.

Stk. 3. Der ydes erstatning for tab eller nedsettelse af erhvervsevne med indtil 100.000 kr. samt en erstatning på 100.000 kr. i tilfælde af død, når den rejsende er forsørger af ægtefælle eller børn.

Stk. 4. For at forsikringen mod død som følge af ulykkestilfælde under rejse kan blive aktuel, må det ved forsikringstegningen udtrykkeligt anføres, at den rejsende er forsørger.

§ 47.

Stk. 1. Endvidere transportforsikrer ministeriet medarbejdernes og deres husstands rejsegods samt det private bohavet m. v., der flyttes for statskassens regning. Transportforsikringen af rejsegods gælder såvel under rejsen som under ophold i udlandet. Rejsegods- og bohaveforsikringerne dækker skade og tyveri.

Stk. 2. Rejsegods, der medføres under tjenesterejser, er transportforsikret for 3.000 kr. pr. person. Forsikringssummen kan forhøjes til maksimalt 100.000 kr., såfremt der fremsættes begrundet anmodning derom.

Stk. 3. For forsikring af bohavet under transport gælder følgende højeste forsikringssummer:

Repræsentationschefer	400.000 kr.
Andre	150.000 kr.

Stk. 4. Af hensyn til præmieberegningen forudsættes det, at tjenestemanden ved ansættelse af forsikringssummen foretager en nøgtern vurdering af bohavets værdi, evt. ansætter summen i overensstemmelse med brandforsikringsværdien.

§ 48.

Stk. 1. Af hensyn til præmieberegningen må alle tjenstlige rejser og flytninger anmeldes til

forsikringsselskabet gennem udenrigsministeriet med angivelse af rejseruten, befordringsmåden samt afgang- og ankomstdato.

Stk. 2. For så vidt angår alt bohavet og med hensyn til rejsegods, der ønskes forsikret for mere end 3.000 kr., må tillige forsikringssummens størrelse oplyses.

Stk. 3. Da forsikringerne er tegnet på samlepolice, kan der også ydes dækning i tilfælde af, at den enkelte rejse- eller flytningsanmeldelse undtagelsesvis først kommer frem, efter at rejsen er tiltrådt, evt. afsluttet.

§ 49.

Stk. 1. Ved fremsættelse af erstatningskrav skal tjenestemændene henvise til selskabets bekræftelse af forsikringsåbningen.

Stk. 2. Med hensyn til transportforsikring af bohavet gælder ifølge de almindelige forsikringsbetingelser følgende regler:

Stk. 3. I tilfælde af skade og/eller tyveri skal selskabet eller dets stedlige havariagent straks underrettes, så vidt muligt umiddelbart ved de forsikrede genstandes udlosning med henblik på, at selskabet kan blive repræsenteret ved besigtigelsesforretning til fastsættelse af skadens omfang og årsag, før genstandene afhentes. Behørig reklamation bør samtidig eller senest ved genstandenes udlevering ske over for transportøren eller rette ansvarlige.

Stk. 4. Er den forsikrede eller modtageren lovligt forhindret i at underrette assurandørerne om skade eller tab straks ved losningen, må meddelelse ske hurtigst muligt derefter og senest ved genstandenes udlevering, således at fornøden og lovformelig besigtigelse kan blive afholdt, før genstandene føres til lager eller hjemtages.

Stk. 5. Ved fremsættelse af erstatningskrav er den forsikrede forpligtet til at indsende:

1. Besigtigelsesrapport fra havariagenten respektive fra selskabets ekspert.
2. Henvielse til forsikringsselskabets bekræftelse af forsikringsåbningen.
3. Eventuelle originale bilag vedrørende beskadigede eller tabte genstande, transportdokumenter, udskrift af eventuel søforklaring og eventuel retslig besigtigelse samt andre dokumenter af betydning for bedømmelsen af erstatningskravet med specificeret angivelse af forsikringssummens beregningsgrundlag med omregningskurser og oplysning om eventuel anden forsikring.

Stk. 6. Må trediemand antages at være ansvarlig for en indtruffen skade og/eller tab, er det den forsikredes pligt øjeblikkeligt at foretage nødvendige skridt til opnåelse af erstatning hos den pågældende.

§ 50.

Medarbejderne kan om ønsket selv tegne forsikringer, men der kan i så fald højst ydes refusion med det beløb, der ville være medgået til tegning af forsikring i det af udenrigsministeriet benyttede selskab.

§ 51.

For bohavet, der er opmagasinert for statskassens regning efter reglerne i §§ 41-42, refunderes forskellen mellem præmieudgiften til forsikring af bohavet på magasin og præmieudgiften til forsikring af bohavet på privat bopæl.

Kapitel VI.

Regnskab.

§ 52.

Stk. 1. Rejseregnskaber skal så vidt muligt indsendes inden 8 dage efter rejsens afslutning på de af udenrigsministeriet udfærdigede blanketter: Skema til brug ved regnskabsaflæggelse vedrørende rejseudgifter afholdt for udenrigsministeriets regning.

Stk. 2. Skemaerne fås udleveret af ministeriets administrationsafdelings regnskabssektion eller af vedkommende udenrigsrepræsentation.

§ 53.

Flyttereenskaber skal senest 3 måneder efter forflyttelsesdatoen indsendes til udenrigsministeriet i 2 maskinskrevne eksemplarer bilagt kvitteringer for udgifter, for hvilke der sædvanemæssigt udstedes sådan dokumentation. Kan fristen undtagelsesvis ikke overholdes, skal tjenestemanden indsende en forløbende meddelelse om, hvorpå regnskabsaflæggelsen beror.

§ 54.

Tjenestemanden er pligtig at underkaste sig udenrigsministeriets afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt og i hvilket omfang de på hans rejse- og/eller flyttereenskab optagne udgifter kan godtgøres af statskassen.

§ 55.

Stk. 1. Dette reglement træder i kraft den

Stk. 2. Samtidig ophæves reglementet af 1. juni 1921 om rejse- og flyttegodtgørelse.

Bemærkninger til foranstående udkast.

Om baggrunden for udkastet henvises til ændringsforslaget til lønnings- og pensionslovens § 106 om rejse- og flyttegodtgørelser m. v. og bemærkningerne til dette forslag¹⁾.

Det gældende reglement af 1921 er ikke offentliggjort og er derfor gengivet som underbilag. Det er, som det vil ses, meget kortfattet. Dette gælder især afsnit II om godtgørelse af udgifter ved flytning af bohave, der ud over en gengivelse af lovens ord blot indeholder et par i almindelige vendinger holdte forskrifter. Eksempelvis siges det således kun, at godtgørelsen omfatter de »direkte Flytningsudgifter« for »personligt Bohave og Udstyr«, hvorimod det for den daglige administration af bestemmelserne særdeles betydningsfulde spørgsmål, hvad der skal forstås ved disse begreber, forbigås i tavshed. Som et andet eksempel - hentet fra afsnit I om rejseomkostninger — kan nævnes, at man anvender udtrykket »mindreaarige Børn« uden nærmere at præcisere, hvad der menes hermed.

Reglementets kortfattedhed giver sig i øvrigt ikke alene udslag deri, at en række bestemmelser er mindre klare, men også deri, at visse vel mindre vidtrækkende, men dog hyppigt forekommende problemer lades uomtalt.

Under disse omstændigheder har udenrigsministeriet gennem de snart 40 år, reglementet har været i kraft, været nødsaget til ved løsningen af mangfoldige rejse- og flytteproblemer at gøre brug af fortolkninger, analogi- og modsætningslutninger o. l. Der har herved gradvis udviklet sig en praksis for, hvorledes hvert enkelt spørgsmål vil være at besvare, og det er denne praksis, der nu stilles forslag om at kodificere derved, at reglerne i det kommende reglement gøres betydeligt mere detaljerede end de nuværende.

Denne reform vil indebære to fordele. For det første vil den betyde, at også de medarbejdere, der ikke på et eller andet tidspunkt har været tjenstligt beskæftiget med administrationen af rejse- og flyttereglerne - og det er det overvejende flertal —, fremtidig får mulighed for gennem selvstudium at skaffe sig et fuldstændigt indblik i de gældende regler. Hertil kommer for det andet, at reformen vil medføre

en rationalisering af administrationsafdelingens arbejde samt forhåbentlig *give* sig udslag i en nedgang i antallet af tidsrøvende forespørgsler fra medarbejdere om, hvilke regler der gælder for det eller det tilfælde.

Også for revisionen skulle et sådant nyt reglement betyde en lettelse af kontrollen med reglernes overholdelse. Revisionsdepartementet har da også i officielle henvendelser til ministeriet efterlyst en skriftlig kodifikation af gældende regler og praksis.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til §§ 6, 8, 11 og 14.

Det gældende reglement indeholder ingen bestemmelser om rejser med fly eller med privat automobil.

Da begge disse befordringsmidler har vundet stærkt indpas i de siden reglementets gennemførelse forløbne år, foreslås det, at der i det nye reglement medtages udtrykkelige bestemmelser herom.

Til § 9.

Stk. 1.

Efter gældende udenrigsministeriel praksis kan ikke alene tjenestemænd af 30. og 28., men også tjenestemænd af 26. og 24. lønningsklasse benytte enekupé.

Under udenrigskommissionens drøftelser af reglementsudkastet har finansministeriet gjort opmærksom på, at tjenestemænd i den øvrige centraladministration kun kan få godtgjort udgifter til enekupé, såfremt de tilhører de lønningsklasser, der har ret til at rejse efter regning, d. v. s. 27. klasse og derover. Udenrigsministeriets praksis vil derfor ikke kunne ventes godkendt af lønningsrådet.

Udenrigsministeriet har ændret reglementsudkastet i overensstemmelse hermed, men lægger dog vægt på at bevare mulighed for at gøre undtagelse med hensyn til diplomatiske repræsentationschefer af 26. lønningsklasse.

Som anført i kommissionsbetænkningen¹⁾ og i bemærkningerne til ændringsforslaget til normerings- og klassificeringsloven²⁾ er diplomatiske repræsentationschefstillinger som hovedregel placeret i 28. eller 30. lønningsklasse. Skønt der ikke er nævneværdige besparelser forbundet dermed, har der dog i de sidste ca.

¹⁾ Side 39.

²⁾ Bilag 3, side 21.

¹⁾ Bilag 8, side 55 f.

30 år fra bevillingsmyndighedernes side været en tilbøjelighed til at fravige denne regel og placere visse diplomatiske chefstillinger i 26. lønningsklasse. Udenrigstjenesten er således for tiden normeret med ialt 8 chefstillinger i 26. og 25 i 28. og 30. lønningsklasse.

Over for modtagerstaterne fremtræder disse 33 ambassadører nøjagtig ens, og der stilles fra udenlandsk side samme forventninger og krav til dem, uanset hvilken lønningsklasse de tilhører. En del af disse krav er af rent formel karakter og vedrører ambassadørens ydre færden og fremtræden. I en lang række lande spiller disse ydre, prestigebetonede forhold en meget betydelig rolle. Hvorledes man efter dansk tankegang end vil bedømme dette, står det ikke til at ændre, og udenrigstjenesten må indrette sin praksis derefter.

Det er ud fra hensyn af denne art, at ministeriet må lægge vægt på at kunne lade også diplomatiske repræsentationschefer af 26. klasse benytte enekupé, hvis de under togrejser har brug for sovevogn.

Stk. 2.

Finansministeriet har under drøftelserne gjort opmærksom på, at tjenestemænd i den øvrige centraladministration under togrejser, der medfører brug af sovevogn, kun kan få godtgjort udgifter til 1. klasse med to-sengkupé, såfremt de er placeret i 21. lønningsklasse eller derover. Det foreligger ikke oplyst, i hvilken udstrækning den øvrige centraladministrations tjenestemænd af de grupper, der omtales i forslaget til § 9, stk. 2, altså ministerialbetjente, chauffører, betjentformænd, kvindelige kontorassistenter, assistenter og overassistenter samt kancellister, sekretærer og fuldmægtige, foretager udenlandsrejser af den hyppighed og varighed samt under de fremmedartede og ukomfortable forhold, der er en regelmæssig foreteelse i en udenrigstjeneste. Det må imidlertid ringedes, at det sker i et væsentligt ringere omfang i den indenrigske administration end i udenrigstjenesten.

Udenrigsministeriet må fastholde sit forslag, der stemmer med en mangeårig praksis, hvis fravigelse til fordel for en ringere behandling af det her omhandlede personel ville skaffe ministeriet betydelige vanskeligheder. Det må herved erindres, at det bortset fra tjenestemænd af 19. lønningsklasse og - såfremt udenrigskommissionens forslag derom måtte blive vedtaget — kancellister af 15. og 9. klasse drejer sig om

personel, der ikke er forflyttelsespligtigt. Kun på frivillighedens basis kan ministerialbetjente og kvindelige kontormedhjælpere — som er de to af de øvrige kategorier af medarbejdere, for hvilke der er særligt behov ved repræsentationerne i udlandet - udsendes til tjeneste ved disse poster. Den frivillige tilgang til stillingerne i udlandet er i de senere år dalet så stærkt, at ministeriet, praktisk talt hver gang en sådan stilling skal besættes, har de største vanskeligheder med at formå kvalificerede medarbejdere til at påtage sig hvervet. Det må alvorligt befyrgtes, at disse vanskeligheder vil blive yderligere forøget, såfremt de materielle vilkår for udsendelserne bliver reduceret.

Til 11.

Finansministeriet benytter i sine regler for tjenestemænd i den øvrige centraladministration en sondring mellem flyverejser fra Danmark til bestemmelsessteder i og uden for Europa.

Sondringen er mindre praktisk i udenrigstjenesten, hvor der lige så hyppigt rejses mellem udenlandske afgang- og ankomststeder som mellem Danmark og udlandet. I udenrigsministeriets praksis benyttes derfor rejsens varighed som kriterium for, på hvilken klasse de forskellige tjenestemandsgupper og dermed sidestillede kan rejse for statens regning.

Inden for disse rammer har udenrigsministeriet søgt at tilpasse sit forslag til de finansministerielle regler. Medens udenrigsministeriet efter hidtidig praksis har ydet tjenestemænd af 30., 28., 26. og 24. lønningsklasse samt dermed sidestillede godtgørelse af udgifterne til 1. klasse uanset rejsens varighed, er adgangen til godtgørelse af udgifterne til 1. klasse under rejser af indtil 12 timers varighed efter forslaget begrænset til 30. og 28. lønningsklasse og dermed sidestillede samt - når det findes tjenstligt ønskeligt - diplomatiske repræsentationschefer af 26. klasse. Om baggrunden for denne sidste særbestemmelse henvises til bemærkningen til forslagens § 9, stk. 1¹⁾.

Når det om tjenestemænd af de øvrige klasser og dermed sidestillede siges, at de under disse rejser »som hovedregel« kun får godtgjort udgifterne til turist- eller økonomiklasse, skyldes det ønsket om som hidtil at kunne fravige reglen i de enkeltstående tilfælde, hvor der forekommer rejser med visse eksotiske landes

¹⁾ Side 125-126.

luftfartsselskaber, hvor forholdene i maskinerne er af en sådan art, at det vanskeligt kan forlanges af det udsendte danske personel, at de skal rejse på økonomiklasse.

For så vidt angår rejser af mere end 12 timers varighed - der formentlig stort set svarer til den finansministerielle gruppe: rejser fra Danmark til bestemmelsessteder uden for Europa — har udenrigsministeriet i sit forslag set sig nødsaget til at fastholde sin hidtidige praksis, hvorefter alle tjenestemænd og dermed sidestillede, altså også tjenestemænd af 19- klasse og derunder samt dermed sidestillede, får godtgjort udgifterne til befordring på 1. klasse. Baggrunden herfor er den samme som anført i bemærkningerne til § 9, stk. 2¹⁾.

Forslagets stk. 3 om tjenesterejser mellem Danmark og udlandet er indsat efter lønningsrådets anmodning.

Til § 16.

Stk. 1.

I den beskrevne situation er det tjenstligt ønskeligt, at også missionschefens hustru viser sig i de lande, hvor hun og hendes mand ikke er bosat.

Stk. 2.

F. eks. hvis Kongeparret eller Dronningen aflægger besøg, eller omvendt modtagerlandets statsoverhoved med gemalinde besøger Danmark, samt ved lejligheder, hvor der er en særlig tjenstlig interesse i hustruens deltagelse, f. eks. officielle besøg på husmoderudstillinger, børnehjem, etc. At der i det konkrete tilfælde er udstedt invitation til hustruen, er ikke i sig selv nok til at indicere tjenstlig interesse.

Til § 17.

Endog særdeles langvarige tjenesterejser og andre midlertidige udsendelser er ikke helt sjældent forekommende og vil blive hyppige, såfremt udenrigskommissionens tanker om midlertidige udsendelser af handels- og presse-attachéer bliver til virkelighed.

Til § 25, stk. 4.

Under tjenesteophold i Danmark ydes der efter gældende udenrigsministeriel praksis repræsentationschefer 30 kr. og andre udsendte tjenestemænd og dermed sidestillede 25 kr. om

dagen i dagpenge, samt alle udsendte tjenestemænd hotelgodtgørelse efter regning.

Finansministeriet har gjort opmærksom på, at denne praksis, navnlig med hensyn til hotelgodtgørelse, stiller udenrigstjenestemænd og dermed sidestillede gunstigere end tjenestemænd i den øvrige centraladministration og ikke vil kunne påregnes godkendt af lønningsrådet.

Efter finansministeriets regler ydes der kun tjenestemænd af 27. lønningsklasse og derover godtgørelse efter regning. Tjenestemænd af 24. og 26. lønningsklasse får for tiden 18,55 kr. og tjenestemænd af 19. lønningsklasse 16,30 kr. pr. døgn i hotelgodtgørelse. Dagpengene udgør for 24.-30. lønningsklasse 29,90 kr. i de første 4 dage, derefter 20,80 kr., og for 19-lønningsklasse 26,90 kr. i de første 4 dage, derefter 18,80 kr.

Udenrigsministeriet har taget hensyn hertil ved udarbejdelsen af forslaget til § 25, stk. 4, jfr. stk. 1, men lægger dog vægt på at bevare muligheden for at yde diplomatiske repræsentationschefer af 26. lønningsklasse godtgørelse efter regning. Under tjenesteophold i Danmark må de udsendte tjenestemænd og dermed sidestillede jævnligt træde i forbindelse med de herværende diplomatiske repræsentanter for de lande, i hvilke de er akkrediteret. Drejer det sig om lande, der lægger vægt på ydre former, vil det være tjenstligt ønskeligt, at i hvert fald den danske repræsentationschef også under tjenesteophold i sit hjemland er installeret på en måde, der svarer til modtagerlandets opfattelse af hans stilling. Efter de af udenrigsministeriet anstillede undersøgelser synes det ikke muligt i København at få et værelse på et egnet hotel for 18,55 kr. pr. døgn. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 9, stk. 1.

Til § 33, stk. 2.

Efter gældende praksis yder udenrigsministeriet ved rejser med privat befordringsmiddel — det drejer sig så godt som udelukkende om forflyttelsesrejser med automobil — tjenestemændene eller dermed sidestillede følgende godtgørelser:

1. a. kilometergodtgørelse efter finansministeriets satser eller, hvis dette er billigere for statskassen,
- b. et rejsegodtgørelsesbeløb svarende til udgiften til rejse med det offentlige be-

¹⁾ Side 126.

fordringsmiddel, han ville have været berettiget til at benytte,

2. for hvert medlem af hans husstand, som han medtager i sit private befordringsmiddel, et beløb svarende til udgiften til det offentlige befordringsmiddel, de ville have været berettiget til at benytte,
3. dagpenge og hotelgodtgørelse for hver rejsedeltager for den tid, der ville være medgået, såfremt offentligt befordringsmiddel havde været benyttet.

Fremgangsmåden hviler på sammenligninger, som ministeriet i en række enkelttilfælde har foretaget mellem tjenestemændenes og de dermed sidestillede faktiske rejseudgifter og totalsummen af de ovenanførte godtgørelsesbeløb. Sammenligningen har vist, at de faktiske udgifter som regel overstiger det maksimale godtgørelsesbeløb, hvis tjenestemanden eller den dermed sidestillede rejser alene, medens godtgørelsesbeløbet omtrent dækker de faktiske udgifter, såfremt han medtager sin husstand, og denne omfatter 2-3 personer.

Finansministeriet har under drøftelserne gjort opmærksom på, at de under 1. b. og 2. omtalte godtgørelser ikke ydes efter de finansministerielle regler og ikke vil kunne påregnes godkendt af lønningsrådet.

Udenrigsministeriet har udarbejdet sine forslag til § 14, stk. 1, og § 18, stk. 3, om rejsegodtgørelse ved rejser med privat befordringsmiddel i overensstemmelse hermed.

Da den dermed foreslåede fremgangsmåde efter udenrigsministeriets hidtidige erfaringer vil føre til, at tjenestemændene og de dermed sidestillede ikke opnår fuld dækning for deres faktiske rejseudgifter, og da ministeriet nødig ville berøve medarbejderne de praktiske fordele, der er forbundet med at foretage forflyttelsesrejser med automobil, foreslog man i sit oprindelige udkast til § 33, at der som stk. 2 tilføjedes en bestemmelse, hvorefter der hjemledes adgang til ved hjælp af et tilskud at yde fuld dækning for de faktiske udgifter, forudsat at statskassen ikke derved blev belastet med en større udgift, end den ville være blevet, såfremt forflyttelsesrejsen var foregået med offentlige befordringsmidler, og automobilen efter reglerne i § 35 var blevet transporteret til det nye tjenestested som flyttegods.

Lønningsrådet har i sin skrivelse af 12. ok-

tober 1960¹⁾ afslået at godkende dette forslag. Rådets udtalelse lyder således:

»Bestemmelsen, der strider mod de almindeligt gældende principper for tjenesterejser med eget automobil til udlandet, bør udgå.«

Da det bl. a. på grund af de nye regler i § 35 om flyttegodtgørelse vedrørende automobiler er vanskeligt at forudse, hvor store ulemper den af lønningsrådet krævede ordning vil føre til i praksis, har udenrigsministeriet anset det for rigtigst foreløbig at tage rådets afslag til efterretning og først rejse spørgsmålet påny, såfremt det efter en passende prøvetid måtte vise sig, at ulemperne er af væsentlig betydning.

Til § 35, stk. 4-8.

Efter hidtidig praksis har flyttegodtgørelse for automobiler været forbeholdt repræsentationschefer, der til gengæld har fået denne godtgørelse uden særlige betingelser. Under nutidige forhold er automobil et så udbredt befordringsmiddel, at begrænsningen til chefer ikke længere synes holdbar. Hovedkriterierne synes i dag at måtte være (1) den tjenstlige betydning af, at tjenestemanden eller den dermed sidestillede har automobil, og (2) transportens økonomiske rimelighed. Ved hjemflytning vil det dog være nødvendigt at se bort fra den tjenstlige ønskelighed af at have automobil på det tjenstested, hvortil flytningen sker, altså København, hvor det jo er uden tjenstlig betydning, om tjenestemanden har bil. Nægtede man ham imidlertid flyttegodtgørelsen ved hjemflytning, ville man i mange tilfælde faktisk tvinge ham til salg af vognen med alvorlige tab.

Til § 37.

Stk. 1.

Uden at der har foreligget nogen helt fast praksis, har udenrigsministeriet hidtil regnet med følgende bruttogrænser ved flytning af bohave:

<i>Chefer</i>	m ³
Med familie.....	120
Uden.....	90

Andre tjenestemænd

Med familie.....	60
Uden.....	30
Kancellister med familie.....	20

¹⁾ Side *Gi*.

De foreslåede nye satser bygger på en gennemgang af alle flytninger i 1952-54. Arbejdet med revision af rejse- og flyttegodtgørelsesreglerne påbegyndtes i 1955. Senere foretagne stikprøver har ikke givet noget grundlag for ændring af forslaget.

Stk. 2.

Statsmøbleringen omfatter endnu ikke billeder, tæpper, bøger, dekorationsgenstande, sengetøj, hvidevarer, porcelæn, glas og spisebestik til daglig brug. Disse ting må tjenestemændene selv medbringe, og selv hvis statsmøbleringerne senere skulle blive udvidet til fuldmonteringer, må det anses for nødvendigt at tillade tjenestemændene at medbringe visse personlige ting.

Til § 40.

En opgørelse af de omhandlede akessoriske flytteudgifter i 1950-54 viser en totaludgift af

43.000 kr., fordelt på 72 flytninger, eller gennemsnitligt 600 kr. pr. flytning, men rent faktisk med store udsving fra tilfælde til tilfælde.

	kr.
14 flytninger.....	under 100
26 ".....	100- 500
16 ".....	500-1000
8 ".....	1000-1500
8 ".....	1500-3500

Til § 44, Stk. 2.

Henset til den tjenstlige interesse i, at de udsendte tjenestemænd og dermed sidestillede såvidt muligt straks ved deres ankomst til posterne i udlandet har en bolig, er det af betydning, at de kan handle hurtigt og f. eks. overtage forgængerens lejekontrakt, uanset om de dermed nødsages til at betale husleje i nogen tid før deres ankomst.

REGLEMENT ANGAAENDE REJSE- OG FLYTTEGODTGØRELSE
I UDENRIGSTJENESTEN.

1. Rejseomkostninger.

I Henhold til § 1292 a, Stk. 2 i Lov Nr. 489 af 12. September 1919, saaledes som denne Lov er ændret ved Lov Nr. 256 af 6. Maj 1921, kan der tillægges Tjenestemænd i Udenrigstjenesten, som forflyttes til fast eller midlertidig Tjeneste andetsteds, eller beordres paa Tjenesterejse, Godtgørelse for Rejseomkostninger.

I Henhold til samme Paragrafs Stk. 4 kan der af Ministeren tilstaaes en Tjenestemand i Udenrigstjenesten, som fratræder sin Tjeneste i Udlandet uden at tiltræde anden Statstjeneste, Godtgørelse for Udlæg til Hjemrejse, ligesom tilsvarende Godtgørelse kan tilstaaes Enke og umyndige Børn efter en Tjenestemand i Udenrigstjenesten, som dør under Tjenesten i Udlandet.

For Beregningen af disse Godtgørelser gælder følgende nærmere Regler:

A. Personbefordring.

Tjenestemændene i de 3 første Lønningsklasser har Ret til Jernbanebefordring paa 1. Klasse, og Tjenestemændene i 4. og 5. Lønningsklasse Ret til Befordring paa 2. Klasse, med mindre Udenrigsministeriet i det enkelte Tilfælde træffer anden Bestemmelse. Tjenestemændene har derhos Ret til ved Rejse om Natten at benytte Sovevogn.

Tjenestemændene i 1.-5. Lønningsklasse har Ret til ved Sørjese at benytte 1. Klasses Kahyt. Rejsen skal foregaa ad nærmeste Rute.

De til Personbefordring medgaaede Udgifter refunderes efter Regning af Statskassen.

Skyldes Rejsen fast Ansættelse, har Tjenestemændene tillige Ret til Erstatning for Befordring af Hustru og mindreaarige Børn, hørende til Husstanden, samt et Tyende, om saadant medfølger. Skyldes Rejsen ikke fast Ansættelse, træffer Udenrigsministeriet Afgørelse under Hensyn til de foreliggende Omstændigheder og

den formodede Varighed af Opholdet paa Bestemmelsesstedet.

Tjenestemandens Familie har Ret til Befordring paa samme Jernbane- og Dampskibsklasse som Tjenestemanden selv. For Tyendet beregnes Plads efter, hvad der kan anses som rimeligt efter Omstændighederne.

B. Rejsegods.

Statskassen refunderer efter Regning de til Befordring af Tjenestemandens personlige Rejsegods (Garderobe etc.) medgaaende Udgifter.

Er det paa Grund af Rejsens Varighed eller andre Grunde nødvendigt at medføre forholdsvis meget Rejsegods, bør en saa stor Del af dette som muligt sendes som Fragtgods, hvis denne Forsendelsesmaade er mindre bekostelig.

Godtgørelsen omfatter Udgifter til: Fragt i egentlig Forstand, Transport af Godset fra og til Bane eller Skib, samt passende Forsikring.

I de Tilfælde, i hvilke Statskassen godtgør Udgifterne til Befordring af Tjenestemandens Familie og Husstand, godtgøres tillige efter ovenstaaende Regler Udgifterne til Befordring af de paagældende Personers Rejsegods.

C. Andre Rejseudgifter.

Tjenestemandens Udgifter til Kost og Logis under Rejsen godtgøres vedkommende af Statskassen efter Regning, med mindre Udenrigsministeriet i det enkelte Tilfælde træffer anden Bestemmelse (jfr. Stk. 5).

Tjenestemanden skal under Rejsen udvise Sparsommelighed og kan kun vente Godtgørelse for Udgifter, der staar i et rimeligt Forhold til hans Stilling og Rejsens Formaal.

Opgørelserne over Udgifter til Kost og Logis maa være saaledes specificerede, at det er muligt for Udenrigsministeriet at skønne over, hvorvidt eller i hvilket Omfang Statskassen kan belastes med de enkelte Udgifter, og der maa

vedlægges Dokumentation for Udlæg, for hvilke der sædvanlig gives Kvittering.

I de Tilfælde, i hvilke Statskassen godtgør Udgifterne til Befordring af Tjenestemandens Familie og Husstand, godtgøres tillige efter ovenstaaende Regler Udgifterne til Kost og Logis for de paagældende Personer under Rejsen.

I Stedet for at Udgifterne til Kost og Logis skal godtgøres Tjenestemanden efter Regning, kan Udenrigsministeriet i Tilfælde, hvor Rejsens Varighed og Formaal eller andre Omstændigheder gør det ønskeligt, bestemme, at vedkommende Tjenestemand skal oppebære Dagpenge. Disses Størrelse fastsættes i saa Fald af Udenrigsministeriet i hvert enkelt Tilfælde under Hensyn til vedkommende Tjenestemand's Stilling, Rejsens Formaal og Karakter samt Prisforholdene i det eller de Lande, hvori Rejsen foregaa.

Rejsen bør foregaa uden uforholdent Ophold. Sker med Udenrigsministeriets Tilladelse Ophold under Vejs af private Grunde, beregnes Godtgørelsen, som om Rejsen var foretaget direkte; dog skal ved Rejser, der kræver over 2 Døgn, rimeligt Ophold for at hvile ud ikke anses som Ophold af privat Grund.

//. Flytning af Bohave.

I Henhold til § 1292 a, Stk. 2 i Lov Nr. 489 af 12. September 1919 om Statens Tjenestemænd, saaledes som denne Lov er ændret ved Lov Nr. 256 af 6. Maj 1921, kan der, i Tilfælde af fast Ansættelse, tilstaaes Tjenestemænd i Udenrigstjenesten i en af de 4 første Lønningsklasser Godtgørelse for Udgifter ved Flytning af Bohave.

I Henhold til samme Paragrafs Stk. 4 kan der af Ministeren tilstaaes en Tjenestemand i Udenrigstjenesten, som fratræder sin Tjeneste i Udlandet uden at tiltræde anden Statstjeneste, Godtgørelse for Udlæg til Hjemflytning, ligesom tilsvarende Godtgørelse kan tilstaaes Enke og umyndige Børn efter en Tjenestemand i Udenrigstjenesten, som dør under Tjenesten i Udlandet.

For Beregningen af disse Godtgørelser gælder følgende nærmere Regler:

Godtgørelsen omfatter kun Udgifter ved

Flytningen af Tjenestemandens og hans Families personlige Bohave og Udstyr.

Godtgørelsen omfatter kun direkte Flytningsudgifter samt Udgifter til passende Forsikring.

Ved større Flytning, som kan formodes at medføre forholdsvis betydelig Udgift for Statskassen, vil Overslag over Omkostningerne forinden være at forelægge Udenrigsministeriet.

///. Huslejetab.

I Henhold til § 1292 a, Stk. 3 i Lov Nr. 489 af 12. September 1919, saaledes som denne Lov er ændret ved Lov Nr. 256 af 6. Maj 1921, kan der efter Udenrigsministeriets Bestemmelse tilstaaes en Tjenestemand i en af de 4 første Lønningsklasser, som forflyttes, Erstatning for det ham ved Forflyttelsen paaførte Huslejetab, ligesom der kan tilstaaes Boet efter en Tjenestemand, som under Ansættelse i Udlandet er afgaaet ved Døden, Erstatning for Huslejetab.

For Beregningen af disse Godtgørelser gælder følgende nærmere Regler:

Huslejetabet erstattes kun i det Omfang, i hvilket det ikke har været Tjenestemanden eller Boet muligt ved Aftale med Husejeren eller ved Fremleje at undgaa saadant Tab.

Kun den paa Stedet normalt anvendte Opsigelsesfrist kan tages i Betragtning ved Tabets Beregning, med mindre Udenrigsministeriet efter Omstændighederne har godkendt Lejemaal for længere Tid.

IV. Almindelige Bestemmelser.

En Ansættelse er at anse som fast, naar den er bestemt til at vare eller har varet 2 Aar eller derover.

Ved Rejsens Tiltrædelse kan der udbetales Tjenestemanden et efter Udenrigsministeriets Skøn passende Forskud.

Tjenestemanden er pligtig til at underkaste sig Udenrigsministeriets Afgørelse af, hvorvidt eller i hvilket Omfang de paa den af ham indsendte Opgørelse over Rejse- eller Flytningsudgifter opførte Beløb kan godtgøres af Statskassen.

København, den 1. Juni 1921.

Harald Scavenius.

OVERSLAG OVER DE FINANSIELLE FØLGER AF KOMMISSIONENS FORSLAG.

I nedenstående overslag over merudgifterne og besparelserne i tilfælde af at kommissionens forslag vedtages, følges konto-opstillingen i finanslovens § 10 om udenrigsministeriet, dog således at kun de konti, der berøres af forslagene, er medtaget i overslaget. Dette omfatter endvidere kun de forslag, med hensyn til hvilke det på tidspunktet for overslagets udarbejdelse har været muligt at opstille et forsvarligt skøn over de finansielle konsekvenser.

Til bedømmelse af merudgifternes og besparelsernes størrelse i forhold til de samlede udgifter på de enkelte konti er der for hver af disse anført det beløb, hvortil kontoen er budgetteret i udenrigsministeriets i august 1960 udarbejdede forslag (F) til finansloven for 1961/62.

Det samlede finanslovsforslag for 1961/62 udgør ca. 59,5 mill. kr. Ved bedømmelsen af størrelsen af udgifterne til udenrigstjenestens drift må der herfra trækkes ca. 18,4 mill. kr., der af praktiske grunde posteres på udenrigsministeriets budget og regnskab, men som ikke vedrører tjenestens drift. Det drejer sig hovedsagelig om udgifterne til Danmarks deltagelse i en række internationale organisationer og institutioner samt i internationalt humanitært hjælpearbejde. Der henvises til den som underbilag ¹⁾ til dette overslag optrykte oversigt over de anslåede udgifters fordeling i 1961/62.

Udgifterne til tjenestens drift i 1961/62 er herefter budgetteret til ialt ca. 41 mill. kr. Da en række af bevillingskontiene er og ifølge sagens natur må være anslåede, må der, uaf-

hængigt af om kommissionens forslag vedtages, påregnes ved finansårets slutning hertil at ville komme en tillægsbevilling, over hvis størrelse det på tidspunktet for udarbejdelsen af dette overslag endnu er for tidligt at afgive noget skøn.

Vedtages kommissionens forslag til ikrafttræden fra 1. april 1961, vil en del af merudgifterne og besparelserne indgå i tillægsbevillingsforslaget for 1961/62. Det må herved erindres, at kun et fåtal af forslagene, som f. eks. de tjenestemandsudnævnelser, der følger af å jour-føringen af normeringsrammerne, vil kunne bringes til praktisk udførelse med virkning fra 1. april 1961. Iværksættelsen af de fleste af forslagene vil tidligst kunne påbegyndes i sidste halvdel af finansåret 1961/62. Dette gælder således oprettelsen af de foreslåede nye repræsentationer i Bagdad/Beiruth, Djakarta/Kuala Lumpur, Manila, Rangoon og Los Angeles, samt udsendelserne af ambassadører til posterne i Caracas, Bogotå, Rabat og Lissabon. Nyansættelserne af handels- og industrikyndige specialmedarbejdere vil forhåbentlig kunne gennemføres i løbet af finansåret 1961/62, men da specialmedarbejderne skal gennemgå en vis uddannelsesperiode, før de udsendes, må det påregnes, at en del af de foreslåede specialmedarbejderstillinger ved repræsentationerne i udlandet først vil kunne besættes i det følgende finansår eller senere. På lignende måde vil også gennemførelsen af de øvrige kommissionsforslag kræve en vis tid og først kunne fuldføres i løbet af flere finansår.

¹⁾ Side 143.

Lb. nr.	Kto. nr.	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.
	I. Centralstyrelsen F. ca. 9 mill. kr.		
	A. Lønninger, honorarer m. v.:		
	1. Lønninger til tjenestemænd F. ca. 3 mill. kr.		
1.	De foreslåede 6 nye stillinger i 26. lkl. (protokolchef, 2 vice-udenrigsråder, 3 kontorchefer) vil ikke medføre merudgifter, idet der er tale om stillinger, hvoraf 2 allerede er midlertidigt normeret, jfr. senest tekstanmærkning nr. 1 til nærværende konto på finansloven for 1960/61, medens de 4 andre allerede er besat ved midlertidige nødforanstaltninger, nemlig ved at udnytte 1 rådighedsnummer samt ved at overføre 1 stilling i 28. og 2 stillinger i 26. lkl. fra ude- til hjemmetjenesten, jfr. bet. s. 32 og bilagsb. s. 11 og 16 f.		
2.	24 nye sekretærstillinger i 19- lkl. incl. pensionsbidrag (modsvares af bortfald af aspirantstillinger, se lb.nr. 7, jfr. bet. s. 32 og bilagsb. s. 11 og 15-16).....	396.000	
3.	Opnormering af en betjentformandsstilling fra 7. til 10. lkl. og en betjentstilling fra 3. til 7. lkl., jfr. bilagsb. s. 11, 14 og 36.....	2.650	
4.	Medhjælpssum, F. ca. 3,3 mill. kr.		
4.	Omdannelse af 6 handelskancelliststillinger, se lb. nr. 8, til stillinger som handelskyndige specialmedarbejdere. Formodningen taler for, at disse vil være unge. Der regnes derfor med 1. løntrin (6X9-300 kr. + 50 pct. dyrtidstillæg + pensionsbidrag), jfr. bet. s. 61, note 2 tv.....	92.000	
5.	1 handelskyndig specialmedarbejder (ny stilling) til midlertidige udsendelser, 3. løntrin (incl. pensionsbidrag), jfr. bet. s. 43	17.300	
6.	4 nye pressemedarbejdere (incl. pensionsbidrag), jfr. bet. s. 47	79.000	
7.	Ved de foreslåede nynormeringer i ude- og hjemmetjenesten bortfalder 37 aspirantstillinger, se lb.nr.'ne 1, 2, 14 og 15. (De 28 aspiranter forventes fastansat pr. 1.4.1961, resten i løbet af finansåret 1961/62). 6 af de 37 aspiranter vil indtræde i stillinger, der bliver ledige efter vedtagelsen af de under lb.nr. 1 omtalte nye stillinger og den under lb.nr. 15 nævnte normering af en midlertidig stilling i 28. lkl. Besparelsen udgør herefter 31 aspirantlønninger.....		637.000
8.	Nedlæggelse af 6 handelskancelliststillinger i udenrigsministeriet, se lb.nr. 4.....		85.000
5.	Særlige tillæg, F. 682.000 kr. <i>Bestillingstillæg</i> , jfr. bet. s. 72 og bilagsb. s. 11 og 19.		
9.	Protokolchefen og den ene ass. afdelingschef er for tiden tjenestemænd i 28. lkl., og den anden ass. afdelingschef tjenestemand i 26. lkl. Den årlige merudgift som følge af bestillingstillæggets indførelse vil således for tiden blive 1X1-500 kr + procenttillæg (f. t. 115 pct.).....	3.225	
10.	<i>Repræsentationstillæg</i> , jfr. bet. s. 72-73 og bilagsb. s. 12 og 32 Kredsen af berettigede udvides til protokolchefen og de to vice-udenrigsråder.....	10.000	
	Transport	600.175	722.000

Lb.nr.	Kto.nr.	Merudgifter ca. kr.	Bespærelser ca. kr.
		Transport	600.175 722.000
	<i>Hjemmetillæg, jfr. bet. s. 72 og bilagsb. s. 12 og 32-33.</i>		
11.	Aspiranter: I 1961/62 påregnes 12 aspiranter, indtil de i løbet af året fastansættes, at skulle modtage det foreslåede 2. års hjemmetillæg og enkelte aspiranter 1. års tillægget. Udgifterne anslås til 1).....	30.000	
12.	37 nyudnævnte sekretærer i 19. lkl., hvoraf 9 dog først fastansættes i løbet af finansåret 1961/62 (hjemmetillæg: 2.400 kr.), jfr. lb.nr. 7 (ansl.).....	175.000	
	(Udgiften har hidtil været afholdt over medhjælpskontoen. Pr. 1.8.1960 havde 8 aspiranter ret til hjemmetillæg, men tallet vil inden 1.4.1962 nå 37, hvis de foreslåede nynormeringer ikke finder sted.)		
13.	Forhøjelse af hjemmetillægget for 3.-4. års sekretærer fra 2.100 kr. til 2.400 kr. og for 4.-5. års sekretærer fra 2.580 kr. til 2.700 kr. + procenttillæg (allerede fast ansatte sekretærer) ca.....	5.0002)	
	<i>Samlet merudgift ad I: 88.175 kr.</i>	<u>810.175</u>	722.000
II. Ambassader, gesandtskaber og konsulater, F. ca. 29,5 mill. kr.			
A. <i>Lønninger m. v.</i>			
1.	Lønninger m. v. til tjenestemænd, F. ca. 3,5 mill. kr.		
14.	1 stilling i 19-/24. lkl. (incl. pensionsbidrag), jfr. bet. s. 39 og bilagsb. s. 12 og 31.....	15.500 kr.	
15.	3 chefstillinger i 26. lkl. og 2 chefstillinger i 28. lkl. (incl. pensionsbidrag), jfr. bet. s. 39 og bilagsb. s. 12 og 20-31.....	167.000 kr.	182.500
	Hertil kommer fast normering af en stilling i 28. lkl., som allerede er bevilget midlertidigt ved tekstanmærkning til finansloven, se senest tekstanmærkning nr. 1 til § 10 i finansloven for 1960/61, jfr. bet. s. 39 og bilagsb. s. 21.		
2.	Udetillæg ³⁾ , F. ca. 10,6 mill. kr.		
<i>New York</i>			
16.	Omdannelse af 2 handelskancelliststillinger til stillinger som handelskyndige specialmedarbejdere, se lb.nr. 96.....	110.000	
<i>Los Angeles</i>			
17.	Konsul (ny stilling), jfr. bet. s. 36 og bilagsb. s. 12 og 24 ...	85.000	
<i>Chicago</i>			
18.	Handelskyndig specialmedarbejder (ny stilling), jfr. bet. s. 42	50.000	
<i>San Francisco</i>			
19.	Omdannelse af 1 handelskancelliststilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb. nr. 96.....	50.000	
	Transport	477.500	

¹⁾ Når de nuværende aspiranter er fast ansat, påregnes det i de følgende år, at udenrigsministeriet kun skal antage 4 aspiranter om året, d.v.s. at hjemmetillægsgudgiften til aspiranter vil andrage ca. 23.000 kr. pr. år.

²⁾ Det overvejende flertal af sekretærer i denne aldersgruppe er udstationeret og oppebærer derfor ikke hjemmetillæg.

³⁾ I en række tilfælde er forskellen mellem en chargé d'affaires' udetillæg og en ambassadørs lille. Det må imidlertid tages i betragtning, at ambassadøren, der naturligvis har betydeligt større udgifter end en chargé d'affaires, har ret til fribolig.

Lb.nr Kto.nr Merudgifter Besparelser

Ca. Kr. Ca. Kr.

		Transport	477.500
	<i>Rio de Janeiro</i>		
20.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb. nr. 96.....		45.000
	<i>Rangoon</i>		
21.	Chargé d'affaires (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 26		130.000
22.	Handelskyndig specialmedarbejder (ny stilling), jfr. bet. s. 42-43 og bilagsb. s. 26.....		60.000
	<i>Montreal</i>		
23.	Handelskyndig specialmedarbejder ¹⁾ (ny stilling), jfr. bet. s. 42-43.....		55.000
	<i>Toronto</i>		
24.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96		55.000
	<i>Bogota</i>		
25.	Ambassadør (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 23 ...		70.000
26.	Ambassadesekretær, modsvares af nedlæggelse af chargé d'affaires, se lb.nr. 58.....		45.000
27.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96		45.000
	<i>Colombo</i>		
28.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96		50.000
	<i>Kairo</i>		
29.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96.....		35.000
	<i>Damaskus</i>		
30.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96		35.000
	<i>Paris</i>		
31.	Industriattaché (ny stilling), jfr. bet. s. 42-43.....		45.000
32.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96		45.000
	<i>Bombay</i>		
33.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96		45.000
	<i>Djakarta</i>		
	1. mulighed:		
34.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96		30.000
	2. mulighed:		
	Ambassadør (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 25 f.....		70.000 kr.
	Attaché (ny stilling), se sammesteds.....		30.000 kr.
			100.000 kr.
	- chargé d'affaires'ens og den handelskyndige specialmedarbejders udetillæg.....		100.000 kr.
	Ingen merudgift på denne post.		
		Transport	1.267.500

¹⁾ Såfremt oprettelsen af handelskyndige specialmedarbejderstillinger i Montreal og Teheran skulle vise sig at gøre det upåkrævet at opretholde eksportstipendiaterne i disse byer, vil det medføre en besparelse for Danmarks Erhvervsfond på ca. 100.000 kr.

Lb.nr. Kto .nr. Merudgifter Besparelser

Ca. Kr. Ca. Kr.

	Transport	1.267.500
	<i>Bagdad 1)</i>	
35.	Ambassadør (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 24-25	115.000
36.	Attaché (overført fra Kairo), se lb.nr. 59.	60.000
37.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96.	60.000
	<i>Beiruth</i>	
38.	Chargé d'affaires (overført fra Bagdad)	80.000
	<i>Teheran</i>	
39.	Handelskyndig specialmedarbejder ²⁾ (ny stilling), jfr. bet. s. 42-43.	40.000
	<i>Tel Aviv</i>	
40.	Chargé d'affaires (ny stilling), jfr. bet. s. 36 og bilagsb. s. 31	70.000
	<i>Rabat</i>	
41.	Ambassadør (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 22 ...	85.000
42.	Ambassadesekretær (modsvares af nedlæggelse af chargé d'affaires), se lb.nr. 65.	40.000
43.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96.	40.000
	<i>Kuala Lumpur</i>	
	1. mulighed (nemlig hvis 1. mulighed ad Djakarta vedtages):	
44.	Ambassadør (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 25 f. ...	85.000
45.	Attaché (ny stilling), se sammesteds.	40.000
	2. mulighed:	
	Chargé d'affaires (overført fra Djakarta), se lb. nr. 34.	80.000 kr.
	Handelskyndig specialmedarbejder (overført fra Djakarta), se lb. nr. 34.	40.000 kr.
	<i>Karachi</i>	
46.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96.	50.000
	<i>Lima</i>	
47.	Omdannelse af 1 handelskancellistilling til 1 stilling som handelskyndig specialmedarbejder, se lb.nr. 96.	45.000
	<i>Manila</i>	
48.	Chargé d'affaires (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 28.	95.000
49.	Handelskyndig specialmedarbejder (ny stilling), se sammesteds og bet. s. 42.	50.000
	<i>Lissabon</i>	
	Der vil ikke blive tale om en merudgift, idet ambassadørposten for tiden dækkes ved en midlertidig nødforanstaltning, d.v.s. ved at anvende en tjenestemand til rådighed som leder af repræsentationen, og denne tjenstemands samlede emolumenter svarer til en fast ambassadørs totalløn.	
	Transport	2.222.500

¹⁾ Vælges det at opretholde Bagdad-repræsentationen i dens nuværende form og i stedet stationere ambassadøren i Beiruth, bliver ordningen ca. 20.000 kr. billigere.

²⁾ Såfremt oprettelsen af handelskyndige specialmedarbejderstillinger i Montreal og Teheran skulle vise sig at gøre det upåkrævet at opretholde eksportstipendiaterne i disse byer, vil det medføre en besparelse for Danmarks Erhvervsfond på ca. 100.000 kr.

Lb.nr.	Kto.nr.	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.
		Transport 2.222.500	
50.	<i>Madrid</i> Handelskyndig specialmedarbejder (ny stilling), jfr. bet. s. 42	35.000	
51.	<i>London</i> Ambassaderåd (overtagelse af generalkonsulens økonomiske arbejdsområde), jfr. bet. s. 38 og bilagsb. s. 21.	70.000	
52.	Industriattaché (ny stilling), jfr. bet. s. 42-43.	45.000	
53.	<i>Bonn</i> Industriattaché (ny stilling), jfr. bet. s. 42-43.	45.000	
54.	<i>Caracas</i> Ambassadør (ny stilling), jfr. bet. s. 33 og bilagsb. s. 23-24	135.000	
55.	Ambassadesekretær (modsvares af nedlæggelse af chargé d'affaires), se sammesteds og lb.nr. 70.	70.000	
56.	<i>Saigon</i> Handelskyndig specialmedarbejder ...	60.000	
57.	Handelskyndig specialmedarbejder ...		
58.	<i>Bogotá</i> Nedlæggelse af chargé d'affaires-stillingen, se lb.nr. 26.		75.000
59.	<i>Kairo</i> Nedlæggelse af attachéstilling, se lb.nr. 36, jfr. bet. s. 39 og bilagsb. s. 25		18.500
60.	<i>Damaskus</i> Nedskæring af udetillæg ved udskiftning til yngre tjenestemand, jfr. bilagsb. s. 25.		15.000
61.	<i>Paris</i> Sammenlægning af stillingen som chef for OEEC-delegationen med anden chefstilling, jfr. bet. s. 38.		106.000
62.	Nedlæggelse af én attachéstilling ved OEEC-delegationen ...		41.000
63.	<i>Bagdad/Beiruth</i> Ved flytning af chargé d'affaires'en fra Bagdad til Beiruth spares dennes udetillæg i førstnævnte by, jfr. lb.nr. 38 og bilagsb. s. 24-25, ca.		114.000
64.	<i>Luxembourg</i> Nedlæggelse af stillingen som fast delegeret.		50.000
65.	<i>Rabat</i> Nedlæggelse af chargé d'affaires-stillingen, se lb.nr. 42.		85.400
66.	<i>Oslo</i> Nedlæggelse af stillingen som ambassaderåd, jfr. bet. s. 38-39		44.000
67.	<i>Bern</i> Nedskæring af udetillæg ved udskiftning af ambassadesekretær med ung attaché.		10.000
68.	<i>London</i> Nedlæggelse af stillingen som generalkonsul, jfr. lb. nr. 51 ...		76.300
69.	<i>Stockholm</i> Nedlæggelse af stillingen som ambassaderåd, jfr. bet. s. 38-39		62.000
70.	<i>Caracas</i> Nedlæggelse af chargé d'affaires-stillingen, se lb.nr. 55.		174.000
		Transport 2.717.500	871.200

Lb. nr.	Kto. nr	Merudgifter ca. kr.	Bespærelser ca. kr.
	Transport	2.717.500	871.200
71.	Wien Nedlæggelse af legationssekretærstilling, jfr. bet. s. 39 og bilagsb. s. 30		35.000
	3. Vederlag til specialmedarbejdere ¹⁾ . F. ca. 338.000 kr.		
72.	16 handelskancelliststillinger ændres til handelskyndige spe- cialmedarbejderstillinger, jfr. bet. s. 61, note 2 tv.		
73.	8 handelskyndige specialmedarbejderstillinger nyoprettes, jfr. bet. s. 42-43.		
74.	3 industriattachéstillinger nyoprettes, jfr. bet. s. 42-43. Ialt 27 nye specialmedarbejderstillinger i udetjenesten. Ho- vedparten af disse vil antagelig være ret unge, hvorfor der regnes med, at 20 vil være på 3- løntrin og 7 på 7. løntrin.		
75.	Den samlede lønudgift incl. pensionsbidrag bliver herefter ...	517.000	
	4. Hjemflytningstillæg (nyt nummer), jfr. bet. s. 71-72 og bilagsb. s. 13 og 33-34 samt 38 og 41.		
76.	Det er vanskeligt at forudberegne udgifterne. Hvis tillægget havde været gældende i 1959, ville følgende beløb være kommet til udbetaling	175.000	
	<i>Leje af boliger m. v. for udsendte tjenestemand</i> F. ca. 1,2 mill. kr.		
	Leje af chefsbolig i:		
77.	Los Angeles, se lb.nr. 17	35.000	
78.	Bogotá, se lb.nr. 25-27	30.000	
79.	Bagdad eller Beiruth, se lb.nr. 35 og 38	30.000	
80.	Kuala Lumpur eller Djakarta, se lb.nr. 34 og 44-45	20.000	
81.	Rabat ²⁾ , se lb.nr. 41-43	5.000	
82.	Caracas, se lb.nr. 54-55 og 70	60.000	
83.	Wien, se lb.nr. 71	30.000	
	Bortfald af tjenestebolig for		
84.	ambassadøren ved OEEC-delegationen, se lb.nr. 61		50.000
85.	generalkonsulen i London, se lb. nr. 51 og 68		18.000
	E. <i>Adskillige udgifter</i>		
	1., 2. Tjenesteudgifter vedrørende ambassader, gesandtskaber og og 3. konsulater samt kontorholdsgodtgørelse m. v. til valgkonsuler. F. ca. 12,5 mill. kr.		
86.	Udgifter til repræsentation efter regning inden for erhvervs- tjenesten, anslået, jfr. bet. s. 73-74	200.000	
	Leje af kancellilokaler, kontormedhjælp og andre udgifter i:		
87.	Los Angeles, se lb.nr. 17	75.000	
88.	Rangoon, se lb.nr. 21-22	75.000	
89.	Tel Aviv, se lb.nr. 40	100.000	
90.	Kuala Lumpur, se lb.nr. 44-45, jfr. 34	72.000	
91.	Manila, se lb.nr. 48-49	80.000	
	Transport	4.221.500	974.200

¹⁾ Specialmedarbejdernes indtægt under udetjeneste består ligesom tjenestemændenes af 2 elementer: Den egentlige løn, der i finansloven kaldes vederlaget, og udetillægget.

²⁾ Den nuværende chargé d'affaires a.i. disponerer over en fribolig, der med visse ombygninger ventes at kunne anvendes af den fremtidige ambassadør i Rabat.

Lb. nr.	Kto nr.	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.	
		Transport	4.221.500	974.200
92.	Saigon, se Ib.nr. 56-57.	55.000		
93.	Beiruth, se Ib.nr. 35-38, jfr. 63.	80.000		
94.	Los Angeles. Kontorholdstilskud og andre tilskud til nuværende honorære konsul.		39.600	
95.	Ophør af lejemål for kancelli i Luxembourg og driftsudgifternes bortfald.		36.000	
96.	Nedlæggelse af 16 handelskancellistillinger i Bagdad, Bogotå, Bombay, Colombo, Damaskus, Djakarta, Karachi, Kairo, Lima, New York (2), Paris, Rabat, Rio de Janeiro, San Francisco og Toronto, ca.		650.000	
		4.356.500	1.699.800	
<i>Samlet merudgift ad II: 2.656.700 kr.</i>				

III. Andre udgifter

1.	Rejseudgifter m. m.		
	a. Bosættelsespenge, chargé d'affaires-honorarer, forflytninger m. v.		
	F. ca. 2,2 mill. kr.		
97.	Midlertidig udsendelse af en handelskyndig specialmedarbejder, anslået, jfr. bet. s. 43.	50.000	
98.	Midlertidige udsendelser af tre pressemedarbejdere, anslået, jfr. bet. s. 47.	150.000	
99.	Hyppigere tjenesterejser inden for erhvervstjenesten, anslået, jfr. bet. s. 73-74.	300.000	
100.	Hyppigere betalte ferierejser, anslået, jfr. bet. s. 74 og bilagsb. s. 103 f.	60.000	
101.	Som følge af oprettelse af ambassader i Bogotå og Caracas vil ambassadøren i Lima kunne nedskære sine årlige rejseudgifter med ca.		35.000
102.	Som følge af oprettelse af en ambassade i Bagdad (eller Beiruth) vil ambassadøren i Kairo kunne nedskære sine rejseudgifter, men da ambassadøren i Bagdad (eller Beiruth) vil få en række rejseudgifter, som ambassadøren i Kairo tidligere havde, kan besparelsen kun anslås til ca.		15.000
103.	På samme måde vil ambassadørerne i henholdsvis New Delhi og Bangkok som følge af, at der akkrediteres en ambassadør i Djakarta og Kuala Lumpur, der bosættes i én af disse byer, kunne nedskære deres rejseudgifter med ca.		17.000
104.	Ansættelse af en handelskyndig medarbejder i Guatemala vil antagelig medføre, at ambassadøren i Mexico vil kunne nedskære sine rejseudgifter med ca.		5.000
	<i>Samlet anslået merudgift ad III: 488.000 kr.</i>	560.000	72.000

Rekapitulation

I.	Centralstyrelsen.	810.175	722.000
II.	Ambassader, gesandtskaber, konsulater.	4.356.500	1.699.800
III.	Andre udgifter.	560.000	72.000
		5.726.675	2.493.800

Sammendrag

	ca. kr.
Brutto-merudgift.	5.726.675
Brutto-besparelse.	2.493.800
Netto-merudgift.	3.232.875

Kto. nr.	Fordeling		Merudgifter kr-	Ca.	Besparelser Kr.
	<i>Erhvervs- og erhvervspropagandatjenesterne</i>				
	Lønninger m. v. til kontraktansatte specialmedarbejdere				
I. A.	4	188.300		
II. A.	2-3	1.777.000		
	Tjenesteudgifter				
II. E.	1-3	255.000		
	Adskillige udgifter				
III.	1. a.:				
	Ekstra tjenesterejser og repræsentation		500.000		
			2.720.300		
<i>Den almindelige tjeneste</i>					
	Lønninger m. v.				
I. A.	1, 2, 4 og 5	616.875		722.000
II. A.	1, 2, 3 og 4	1.637.500		1.556.200
	Tjenesteudgifter				
II. C.		210.000		68.000
II. E.	1-3	482.000		75.600
III.	1. a	60.000		72.000
			3.006.375		2.493.800

Sammendrag

Erhvervs- og erhvervspropagandatjenesterne

Merudgift 2.720.300

Den almindelige tjeneste

Brutto-merudgift t..... 3.006.375
 Brutto-besparelse..... 2.493.800 512.575
 Netto-merudgift 3.232.875

Lønninger m. V.

	Merudgifter ca. kr.	Besparelser ca. kr.
Erhvervs- og erhvervspropagandatjenesterne	1.965.300	
Den almindelige tjeneste	2.254.375	2.278.200
	4.219.675	2.278.200

Sammendrag

Erhvervs- og erhvervspropagandatjenesterne

Merudgift 1.965.300

Den almindelige tjeneste

Brutto-besparelse..... 2.278.200
 Brutto-merudgift 2.254.375 23.825
 Netto-merudgift 1.941.475

Nedenstående forslag er ikke medtaget i overslaget, enten (1) fordi det på tidspunktet for udarbejdelsen endnu ikke har været muligt at opstille forsvarlige konkrete udgiftsskøn, eller (2) fordi de tænkes finansieret ad anden vej end over udenrigsministeriets budget, eller (3) fordi de har karakter af investeringer, hvis vedtagelse beror på et rent finanspolitisk skøn, der helt er henskudt til regeringens og folketingets afgørelse.

I.

Centralstyrelsen.

1.

Det er ikke muligt at danne sig et skøn over, hvilke finansielle konsekvenser den nye *kancellistordning*¹⁾ vil få. Det er som bekendt tanken, at kancellisterne efterhånden i et vist omfang skal kunne erstatte sekretærer og fuldmægtige. Ordningens nettoresultat skulle således på længere sigt blive en besparelse.

2.

Planerne vedrørende *undervisning i forvaltningskundskab og udenrigstjenstlig teknik*²⁾ repræsenterer fra kommissionens side kun en ramme. Før denne er udfyldt, og der foreligger et konkret udformet program, kan der ikke opstilles nogen udgiftsberegning.

Ej heller forslagene om *seminarer og foredrag*³⁾ samt om *studiebesøg*⁴⁾ på eksportvirksomheder er så konkret udformede, at det er muligt at opstille et udgiftsskøn.

Det samme gælder merudgifterne til *sprogundervisning*⁵⁾, hvortil der for 1961/62 er søgt bevilget 14.000 kr.

II.

Ambassader, gesandtskaber og konsulater.

1.

Grosserer Henry L. W. Jensens og erhvervsorganisationernes forslag om *handelslærlinge og konsultatssekretærer*⁶⁾ har endnu ikke kunnet endeligt udformes. Som det vil ses i betænkningen, kan udgifterne til udsendelse af de foreslå-

ede 10-20 konsultatssekretærer anslås at ville ligge mellem 350.000 og 700.000 kr. om året. Erhvervsorganisationerne har erklæret sig rede til at overveje muligheden for at yde et engangstilskud til ordningens igangsættelse, men det er endnu ikke klart, hvor stort et bidrag organisationerne vil kunne yde.

2.

Kommissionens forslag om at et særligt *ejendomsnævn*¹⁾ skal gennemgå alle de udsendte repræsentationers kontor- og boligforhold, må påregnes at ville resultere i forslag om et antal ejendoms køb over en årrække, nemlig i sådanne tilfælde hvor undersøgelserne godtgør, at det vil være fordelagtigt at eje fremfor at leje. Det er ikke muligt på indeværende tidspunkt at danne sig et skøn over, hvor store investeringer der vil blive bragt i forslag. Hvorvidt investeringerne bør finde sted beror på et rent finanspolitisk skøn, som kommissionen helt har henskudt til lovgivningsmagtens afgørelse.

3.

Såfremt *statsmøbleringsprogrammet*²⁾ vedtages, vil der efter programmets gennemførelse, der er foreslået strakt over ca. 10 år, kunne spares ca. 575.000 kr. på flyttekontoen (III. 1. a.) pr. år og ca. 725.000 kr. på udetillægs-kontoen (II. A. 2.), medens boligudstyrskontoen (II. D.) gradvis må forøges med ca. 300.000 kr. til ca. 700.000 kr. om året til vedligeholdelse og udskiftning.

Ialt skulle besparelsen blive ca. 1 mill. kr. pr. år, men der forudsættes en bevillingsforhøjelse fra 400.000 kr. med ca. 900.000 kr. til ca. 1,3 mill. kr. om året i de ca. 10 år, der er foreslået afsat til programmets gennemførelse. Også denne bevillingsforhøjelse har karakter af en investering, og også her må det bero på lovgivningsmagtens finanspolitiske skøn, om investeringerne bør finde sted.

4.

Der er stillet forslag om, at *kontorholds godtgørelsen til valgkonsuler*³⁾ kan forhøjes fra henholdsvis 5.000 kr. til 10.000 kr. og fra 15.000 kr. til 25.000 kr., i sidstnævnte tilfælde til valgkonsuler, der korresponderer på dansk.

¹⁾ Bet., side 53 f.

²⁾ Bet., side 50 f.

³⁾ Bet., side 51.

⁴⁾ Bet., side 52.

⁵⁾ Bet., side 52-53.

⁶⁾ Bet., side 44-45.

¹⁾ Bet., side 78.

²⁾ Bet., side 80 f.

³⁾ Bilagsb., side 39 og side 42.

Dette forslag vil ikke straks medføre nogen merudgift, idet der ikke foreligger noget umiddelbart behov for at forøge kontorholdsgodtgørelserne. Begrundelsen for forslaget er, at man går ud fra, at den nye lov skal gælde i mange år, og at formindskelsen i pengeværdien kan gøre det påkrævet i flere og flere tilfælde at tilstå ydelser, der overstiger de grænser, den nuværende lov sætter.

III. Andre udgifter.

Der stilles forslag om en udvidelse af *presse-*

og oplysningstjenestens erhvervsbetonede opgaver¹). Udgifterne er foreløbig anslået til ½2-2 mill. kr., som foreslås afholdt hovedsagelig af Danmarks Erhvervsfond. Før der i samråd med fonden er udformet et mere detaljeret program for den påtænkte erhvervspropaganda, er det ikke muligt at skønne over, hvor stor en del af beløbet der vil medgå til honorarer til oversættere, skribenter, reklame- og afsætnings eksperter og lignende udgifter, der på samme måde som lønningsudgifterne til det faste personale i presse- og oplysningstjenesten bør afholdes over udenrigsministeriets budget.

¹) Bet., side 26 f.

UDENRIGSMINISTERIETS FINANSLOVSFORSLAG FOR 1961/62.

	kr	kr.
Samlet bevilling i henhold til § 10 på forslag til finansloven 1961/62		59.488.755
<i>Deltagelse i internationalt samarbejde:</i>		
F.N. (kto. III.2.a.-c.).....	9.910.000	
Bidrag til voldgiftsbureauet i Haag (kto. III. 3.).....	3.300	
OEEC (kto. III. 7. a.-c.).....	1.070.000	
EFTA (kto. III.8.a.-b.).....	415.000	
Europarådet (kto. III. 9. a.-b.).....	510.000	
Nordisk økonomisk samarbejde (kto. III. 10).....	40.000	
GATT (kto. III. 11. a.-b.).....	140.000	
NATO (kto. III. 12. a.-c.).....	1.138.000	
Internationalt humanitært hjælpearbejde (kto. III. 13.).....	5.000.000	18.226.300
		41.262.455
Lovpligtig bistand til søfolk m. v. (kto. III. 4. a.-b.)		185.000
Egentlige udenrigstjenstlige udgifter.....		41.077.455
<i>Heraf lønninger m. v.:</i>		
Kto. I. A. 1.-5.....	7.263.221	
Kto. I. C. 2.....	159.169	
Kto. II. A. 1.-3.....	14.183.500	
Af kto. II. E. 1. og 2.....	8.660.900	
Kto. II. E. 3.....	211.500	
Af kto. III. 5. f.....	251.000	30.729-290
Andre egentlige udenrigstjenstlige udgifter.....		10.348.165

